

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU

BH GAS d.o.o. SARAJEVO

2016.

Sarajevo, april 2017.

BH-Gas d.o.o. Sarajevo
Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
Obala Kulina bana 8/III
71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Izvještaj o poslovanju za 2016. godinu

Sarajevo, april 2017. godine

SADRŽAJ

1	OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA U 2016. GODINI.....	4
2	UVOD.....	5
3	OSTVARENI PRIHOD U TOKU 2016. GODINE.....	7
3.1.	Ostvareni prihodi od prodaje prirodnog gasa.....	7
3.1.1	Fizički obim prodaje prirodnog gasa.....	7
3.1.2	Vrijednost prodaje prirodnog gasa.....	14
3.2.	Prihodi od kamata u 2016. godini.....	22
3.3.	Prihodi i rashodi od kursnih razlika u 2016. godini.....	22
3.4.	Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja.....	24
3.5.	Ostali prihodi.....	24
4	OSTVARENI RASHODI POSLOVANJA U 2016. GODINI.....	25
4.1.	Rashodi iz nabavke prirodnog gasa u 2016. godini.....	25
4.1.1	Količina i vrijednost uvoza prirodnog gasa.....	25
4.1.2	Troškovi transporta prirodnog gasa do Zvornika.....	26
4.1.2.1	Transport gasa kroz Mađarsku.....	26
4.1.2.2	Transport gasa kroz Srbiju.....	28
4.1.3	Ostali troškovi iz strukture nabavne cijene u 2016. godini.....	29
4.1.3.1	Troškovi špeditera.....	29
4.1.3.2	Transport gasa kroz Republiku Srpsku.....	30
4.1.3.3	Provizije banaka po izdatim garancijama i za platni promet u 2016. godini.....	30
4.1.3.4	Provizija uvoznika.....	30
	Kalkulacija nabavne cijene prirodnog gasa 2016. godine.....	33
4.2.	Troškovi prometa u 2016. godini.....	34
4.3.	Rashodi od kamata.....	41
4.4.	Ostali finansijski rashodi.....	41
4.5.	Rashodi od negativnih kursnih razlika.....	41
4.6.	Ostali rashodi i gubici.....	42
5	OSTVARENI FINANSIJSKI REZULTAT U 2016. GODINI.....	44
5.1.	Bilans uspjeha.....	44
5.2.	Bilans stanja.....	49
6	ZAPOSLENOST.....	54
7	INVESTICIONA ULAGANJA U 2016. GODINI.....	54
8	LIKVIDNOST I STOPA NAPLATE.....	55
9	AKTIVNOSTI U TOKU 2014. GODINE VEZANE ZA NACRT ZAKONA O GASU.....	61
10	ZAKLJUČAK.....	64
11	PRILOZI	
	PRILOG 1. Izveštaj Tehničkog sektora	66
	PRILOG 2. Izveštaj Sektora za razvoj	78
	- Izveštaj o implementaciji projekta „Gasifikacija Srednjobosanskog kantona” 38770	93
	PRILOG 3. Izveštaj Sektora za pravne i opće	99
	PRILOG 4. Izveštaj Sektora za ekonomsko-finansijske poslove.....	110
	PRILOG 5. Izveštaj o javnim nabavkama	113
	PRILOG 6. Računovodstvene zabilješke.....	130

POPIS TABELA

Tabela 1	Fizički obim prodaje prirodnog gasa (Sm ³)	4
Tabela 2	Distributeri ili proizvođači toplotne energije u 2016. godini (Sm ³)	6
Tabela 3	Industrijski potrošači prirodnog gasa u 2016. godini (Sm ³)	6
Tabela 4	Pregled utrošenog gasa u periodu ljeto – zima (Sm ³)	7
Tabela 5	Pregled mjesečne prodaje prirodnog gasa u periodu jan – dec 2016. (Sm ³)	10
Tabela 6	Ostvaren ukupan obim prodaje prirodnog gasa od 1998. – 2016. (Sm ³)	11
Tabela 7	Vrijednost prodaje prirodnog gasa (KM)	12
Tabela 8	Pregled ostvarene mjesečne prodaje prirodnog gasa u periodu jan – dec 2016. godini (KM)	16
Tabela 9	Ostvareni ukupni prihod od prodaje prirodnog gasa od 1998 – 2016. godine (KM)	17
Tabela 10	Pregled kretanja prodajnih cijena prirodnog gasa po kategorijama potrošača	18
Tabela 11	Obračunate kursne razlike u 2016. godini	21
Tabela 12	Ukupan prihod ostvaren u poslovnoj 2016. godini (KM)	22
Tabela 13	Pregled kretanja cijena ruskog gasa od 1998 – 2016. godine (USD/1000 Nm ³)	23
Tabela 14	Nabavka prirodnog gasa u 2016. godini	24
Tabela 15	Transport prirodnog gasa kroz Mađarsku u 2016. godini	25
Tabela 16	Transport prirodnog gasa kroz Srbiju u 2016. godini	26
Tabela 17	Pregled prosječnih cijena transporta prirodnog gasa od 1998. – 2016. godine	26
Tabela 18	Osnovni pokazatelji poslovanja za 2016. godinu	30
Tabela 19	Kalkulacija nabavne cijene prirodnog gasa za 2016. godinu	31
Tabela 20	Troškovi prometa u 2016. godini	32
Tabela 21	Troškovi prometa na dan 31.12.2016. godine (amortizacija, održavanje i administracija)	33
Tabela 22	Pregled ekonomskih pokazatelja poslovanja od 1998. – 2016. godine	41
Tabela 23	Bilans uspjeha	46
Tabela 24	Bilans stanja	51
Tabela 25	Stanje potraživanja i naplate od kupaca u 2016. godini	55
Tabela 26	Pregled ukupnih potraživanja na dan 31.12.2016. godine	58

1. OSNOVNI POKAZATELJI POSLOVANJA ZA PERIOD OD 01.01. – 31.12.2016.

Red. broj	P O K A Z A T E L J I	Jedinica mjere	Ostvareno I-XII 2016.	Planirano I-XII 2016.	Ostvareno I-XII 2015.	Indeks 4/5	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Fizički obim prodaje gasa	Sm ³	169.181.485	161.536.431	178.338.359	104,73	94,87
2.	Vrijednost prodaje gasa	KM	83.892.710	80.132.018	133.994.062	104,69	62,61
3.	Prosječne prodajne cijene gasa	KM	495,87	496,06	749,27	99,96	66,18
	Distributeri	KM	497,84	501,41	707,70	99,29	70,35
	Veliki industrijski potrošači	USD	271,48	267,88	473,86	101,34	57,29
	Veliki industrijski potrošači	KM	488,12	474,15	855,95	102,95	57,03
	Srednji i mali industrijski potrošači	KM	494,42	473,86	779,99	104,34	63,39
4.	Fizički obim uvoza gasa	Nm ³	165.975.853	159.965.150	176.022.787	103,76	94,29
5.	Fakture od Gazprom Exporta	USD	24.961.529	24.479.605	46.906.742	101,97	53,22
		KM	44.762.232	42.934.555	83.166.357	104,26	53,82
6.	Kurs USD	KM	1,79324880	1,753900	1,773015	102,24	101,14
7.	Prosječna nabavna cijena gasa	USD	150,39	153,03	266,48	98,28	56,44
		KM	269,69	268,40	472,47	100,48	57,08
8.	Fakture za transport FGSZ-a	USD	5.202.764	5.214.864	6.126.677	99,77	84,92
		KM	9.327.868	9.142.072	10.862.690	102,03	85,87
	Prosječna cijena transporta FGSZ	USD	31,35	32,60	34,81	96,15	90,06
		KM	56,20	57,15	61,71	98,34	91,07
9.	Fakture za transport od Srbijagasa	USD	3.680.156	3.711.191	4.363.143	99,16	84,35
		KM	6.617.691	6.506.015	7.735.918	101,72	85,54
	Prosječna cijena transporta u Srbiji	USD	22,17	23,20	24,79	95,57	89,45
		KM	39,87	40,67	43,95	98,03	90,72
	Nabavna vrijednost u Zvorniku	USD	33.844.449	33.405.661	57.396.562	101,31	58,97
	Nabavna vrijednost u Zvorniku	KM	60.707.791	58.582.642	101.764.989	103,63	59,65
10.	Nabavna cijena gasa u Zvorniku	USD	203,91	208,83	326,07	97,64	62,54
		KM	365,76	366,22	578,14	99,87	63,27
11.	Ostali troškovi iz nabavne cijene	KM	1.235.180	1.329.097	2.062.807	92,93	59,88
	- Špeditorski troškovi	KM	13.158	12.451	24.391	105,68	53,95
	- Transport kroz RS	KM	678.195	664.940	1.082.068	101,99	62,68
	- Bankarske provizije	KM	27.758	151.000	26.593	18,38	104,38
	- Provizija uvoznika	KM	516.069	500.706	929.755	103,07	55,51
12.	Nabavna vrijednost u Sarajevu	KM	61.942.971	59.911.740	103.827.796	103,39	59,66
	Nabavna cijena u Sarajevu	USD	208,12	213,58	328,36	97,44	63,38
	Nabavna cijena u Sarajevu	KM	373,20	374,53	582,20	99,65	64,10
13.	Troškovi prometa:	KM	3.648.741	8.733.603	3.770.957	41,78	96,76
	- troškovi amortizacije	KM	729.017	895.464	836.918	81,41	87,11
	- troškovi održavanja	KM	48.507	3.192.060	184.779	1,52	26,25
	- troškovi administracije	KM	2.871.218	4.646.079	2.749.260	61,80	104,44
14.	Ukupni troškovi	KM	65.591.712	68.645.343	107.598.753	95,55	60,96
15.	Ukupna cijena koštanja/1000 m3	KM	395,19	429,13	603,34	92,09	65,50
16.	Ukupan obračunski prihodi	KM	87.092.700	80.132.018	135.736.978	108,69	64,16
17.	Ukupni obračunski rashodi	KM	76.741.652	68.645.343	133.543.550	111,79	57,47
18.	Obračunska dobit/gubitak	KM	10.351.048	11.486.675	2.193.428	90,11	471,91
19.	Opšta stopa naplate	%	84,14	82,82	74,01	101,59	113,69

2. UVOD

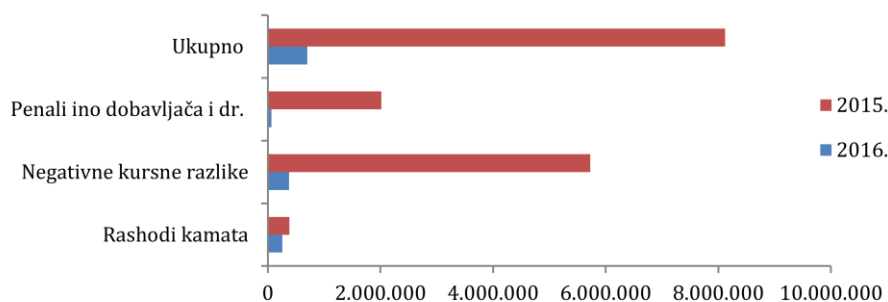
Poslovnu 2016. godinu je obilježio niz specifičnosti u poslovanju BH-Gasa, te je ista u određenom smislu označila i preokret u poslovnoj politici samog Društva. Specifičnosti se ogledaju i u činjenici da je vlasnik Društva bio involviran u određene segmente poslovanja u smislu davanja smjernica za daljne djelovanje za pitanja koja su od ključnog značaja za BH-Gas. To ukazuje da je poslovanje Društva u prethodnom periodu evidentno izašlo iz okvira redovnog i uobičajenog poslovanja, te je sa angažmanom vlasnika bilo neophodno izvršiti sanaciju problematiziranih segmenata.

Sredinom godine Vlada Federacije BiH je dala prethodnu saglasnost Nadzornom odboru Društva za razrješenje prethodnog direktora društva zbog gubitka povjerenja vlasnika udjela, te imenovanje novog vršioca dužnosti na period od šest mjeseci, odnosno do okončanja konkursne procedure, a koja je u toku godine i provedena.

Samo poslovanje zaključno sa istekom jula se odvijalo bez usvojenog Poslovno-finansijskog plana, obzirom da je Skupština Društva odbila usvajanje prethodno dostavljene verzije Plana. Posebno uvažavajući činjenicu da sa polovinom poslovne godine nije bio usvojen bazni dokument, jedan od prioriternih zadataka je bio detaljna analiza istog kako bi se ustanovile nepravilnosti uslijed kojih Plan nije prihvaćen od strane vlasnika. U sačinjenoj analizi ustanovljeno je između ostalog i da kalkulacija cijene koštanja, kao baza Plana ne odražava stvarne parametre ulaznih i izlaznih cijena gasa, obzirom da je korištena znatno viša prodajna cijena gasa prema potrošačima, prevashodno distribuciji, što bi u slučaju primjene do kraja godine dodatno ugrozilo ionako narušenu potrošnju ovog energenta. U saradnji sa resornim Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije sačinjena je nova kalkulacija prodajne cijene gasa prema distributivnim kompanijama, te je ista upućena na razmatranje prema Nadzornom odboru. Po usvajanju od strane Vlade Federacije BiH, izvršeno je sniženje prodajne cijene gasa za distribuciju sa 500,00 KM na 450,00 KM/1000 Sm³, sa primjenom od 01.08.2016. godine (Službene novine Federacije BiH br. 59/16). Ovako sačinjena kalkulacija cijene koštanja je potom činila osnov za izradu nove verzije Plana, koja je po okončanoj internoj proceduri razmatranja od strane Odbora za reviziju i Nadzornog odbora usvojena od strane Skupštine Društva (Odluka br. SD-0102-2649 od 28.07.2016. godine).

U toku godine započeta je i istraga Finansijske policije po finansijskim izvještajima BH-Gasa za 2014. i 2015. godinu, obzirom na dokumentovane nalaze i navode koji su upućivali na nepravilnosti u sačinjavanju istih. Istraga Finansijske policije je još uvijek u toku, obzirom da je istraga proširena za određene segmente koji su inspektori ocijenili bitnim za samu analizu poslovanja BH-Gasa kao javnog preduzeća.

Društvo je u toku godine poseban fokus stavilo na stabilizaciju poslovanja i poboljšanje finansijskih indikatora, prevashodno pozicije likvidnosti. Otkazani su komercijalni krediti za pokrivanje deficita tekuće likvidnosti, uz izmirenje obaveza po osnovu uvoza gasa prije isteka valute plaćanja, a što je direktno uticalo na poboljšanje bilansinih pozicija u dijelu finansijskih rashoda:

Vlada Federacije BiH je u toku godine u više navrata donosila zaključke, odluke, prethodne saglasnosti i dr. po kojima je društvo obavezano da postupi, od izmjene u upravljačkoj strukturi, analize poslovanja, statusa gasovoda Zenica – Travnik i dr.

Tako je na 57. sjednici od 08.06.2016. godine donesen i Zaključak kojim se nalaže Upravi i Nadzornom odboru BH-Gasa da Kantonalnom tužiteljstvu Kantona Sarajevo upute zahtjev za ispitivanje svih okolnosti i eventualnih nepravilnosti prilikom realizacije projekta gasifikacije Srednjobosanskog kantona. Kantonalnom tužilaštvu je slijedom Zaključka dostavljena dodatno i kratka hronologija na Projektu, u smislu ključnih pokazatelja da je riječ o gasovodu koji je po nalogu Federalne uprave za inspeksijske poslove stavljen van upotrebe, da je arbitražni postupak u toku, da isti predstavlja potencijalnu sigurnosnu prijetnju i dr. Na istoj sjednici Vlada Federacije BiH je dala nalog Komisiji za reviziju i izvođenje projekta gasifikacije Srednjobosanskog kantona da izvještaj o reviziji u roku od 45 dana dostavi Upravi BH-Gasa d.o.o. Sarajevo, koja će o tome, putem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, upoznati Vladu Federacije BiH.

Kako je Plan poslovanja kako je prethodno navedeno usvojen tek krajem jula, do kraja godine nisu realizovane planirane investicione aktivnosti u obimu kako je navedeno u samom Planu, ali je istovremeno ovaj period iskorišten za detaljniju analizu daljnjih razvojnih pravaca kako gasovodne mreže, ali i same kompanije. Uspostavljeni su kontakti sa korespondentnim kompanijama sa kojima je BH-Gas u prethodnom periodu imao partnerske odnose, a koji imaju za cilj olakšavanje procesa nabavke prirodnog gasa za FBiH, te interkonekciju transportnog gasnog sistema sa zemljama regije, obzirom da BiH sa sadašnjim nivoom potrošnje nije partner koji ima jednak ili približno jednak značaj u regionalnim gasnim koridorima, kao zemlje regije u kojima se potrošnja mjeri u milijardama, a ne milionima kubika gasa. Od izuzetnog je značaja da se pokuša osigurati učešće naše zemlje u regionalnim inicijativama koje imaju za cilj uspostavu integrisanog, zajedničkog tržišta prirodnog gasa, obzirom da BH-Gas u proteklih par godina nažalost nije imao adekvatno ili zapravo nikakvo učešće u istim, čime smo uslijed činjenice da se nalazimo na kraju transportnog sistema stavljeni u podređeni položaj, dodatno izraženo sa institucionalnim jačanjem sektora prirodnog gasa u Republici Srpskoj (kontrola tačke ulaza gasa na Zvorniku).

U toku godine BH-Gas je sačinio i uputio nadležnim Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona BiH iz oktobra 2016. godine, u kojem su navedene implikacije predloženog Zakona na tržište prirodnog gasa u Federaciji BiH. Ono što je posebno naglašeno u Stavu po pitanju nadležnosti državnog regulatora jeste da ni u jednoj zemlji članici Evropske unije i/ili Energetske zajednice kompetencije nacionalnog regulatornog tijela nisu spuštene na niži nivo, bez obzira na uređenje države, kao što je to predviđeno prijedlogom teksta Energetskog zakona, pa i u odnosu na prijedlog teksta istog zakona, ali za oblast električne energije.

Tokom godine izvršena je i izmjena ugovora o transportu prirodnog gasa kroz Mađarsku na bazi potpisanog aneksa u dijelu kojim se dnevno povlačenje količina od 1,05 miliona kubika dnevno, bez mogućnosti korištenja tzv. neobavezujućeg kapaciteta, povećava na 1,5 miliona kubika gasa, što se pokazalo opravdanim već odmah u sezoni 2016./2017., kada je sam Sarajevogas dnevno trošio i do 1,4 miliona kubika gasa.

Podnesena tužba protiv Sarajevogasa je problem koji je bio prisutan tokom cijele godine, s jedne strane uslijed načina na koji su utužena potraživanja ispravljena u bilansima, te s druge strane što razgovori sa Sarajevogasom oko pronalaska rješenja dugovanja nisu rezultirali odgovarajućim dogovorom. Sastanci su u cilju davanja značaja ovom problemu održavani i uz prisustvo vlasnika BH-Gasa i Sarajevogasa.

U toku godine identifikovan je i niz drugih spornih pitanja, od čijeg rješavanja zavisi nastavak uspješnog poslovanja kompanije, te je shodno navedenom definisan odgovarajući pristup za rješavanje istih.

U nastavku Izvještaja dat je analitički pregled segmenata poslovanja.

Jasmin Salkić

Direktor

3. OSTVARENI PRIHODI U TOKU 2016. GODINE

3.1. OSTVARENI PRIHODI OD PRODAJE PRIRODNOG GASA U 2016. GODINI

3.1.1. Fizički obim prodaje prirodnog gasa (Sm³)

Tabela 1. Fizički obim prodaje prirodnog gasa (Sm³)

Red. br.	Petrošači	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Indeks	Indeks
		I-XII 2016.	I-XII 2016.	I-XII 2015.	3/4	3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sarajevogas	127.992.014	119.699.129	120.520.343	106,93	106,20
2.	Arcelor Mittal	31.108.472	32.532.707	39.119.375	95,62	79,52
3.	IGM Visoko	165.505	205.364	166.956	80,59	99,13
4.	TC Kakanj	575.194	577.102	590.200	99,67	97,46
5.	Željezara Ilijaš	242.486	194.842	115.725	124,45	209,54
6.	Visoko Ekoenergija	6.053.880	5.480.284	5.694.122	110,47	106,32
7.	Cimos Zenica	230.612	253.351	166.523	91,02	138,49
8.	EPS Laštro	0	0	43.773	-	-
9.	ŽGP	0	0	6.133	-	-
10.	Energtek Herz	2.563.779	2.593.652	10.353.463	98,85	24,76
11.	Junuzović	249.543	0	0	-	-
12.	Ostali FBiH	0	0	0	-	-
	Ukupno FBiH	169.181.485	161.536.431	176.776.613	104,73	95,70
13.	Birač Zvornik	0	0	0	-	-
14.	Zvornikstan	0	0	1.561.750	-	-
15.	Ostali u RS	0	0	0	-	-
	Ukupno u RS	0	0	1.561.750	-	-
	UKUPNO BiH	169.181.485	161.536.431	178.338.363	104,73	94,87

U 2016. godini kupcima u Bosni i Hercegovini je isporučeno ukupno 169.181.485 Sm³ prirodnog gasa, od čega za kupce u Federaciji BiH 169.181.485 Sm³ ili 100,00%, dok prodaja gasa u Republici Srpskoj nije ostvarena. Kako je izvještajna godina prva u kojoj BH-Gas nije ostvario prodaju gasa u ovom bh entitetu od svog osnivanja, a u periodu od 1998. zaključno sa 2015. godinom prodaja gasa u Republici Srpskoj je iznosila ukupno preko 1 milijarde kubika gasa, u nastavku dajemo kratku hronologiju dešavanja koja su dovela do činjenice da BH-Gas postane isporučilac gasa u samo jednom entitetu, Federaciji BiH.

28.02.2015.: Gas Res potpisao ugovor sa Gazprom Exportom;

16.04.2015.: Nakon ovog potpisa Uprava za indirektno oporezivanje BiH je usvojila i objavila Uputstvo o carinskom postupku za robu koja se prenosi cjevovodom i električnim vodom;

02.10.2015.: Usvojena i objavljena izmjena Uputstva, kojom se mijenjaju odredbe o provodnim mjestima za carinjenje (izlazi na sistemu), te Zvornik kao ulazno mjesto postaje mjesto carinjenja gasa;

08.10.2015.: Poskidani mjerači BH-Gasa u Zvorniku;

13.10.2015.: Obavjest Zvornikstana o prestanku potrebe za kupovinom gasa od BH-Gasa;

22.10.2015.: Dopis Gasprometa Pale kojim shodno dogovoru obavještava Upravu BH-Gasa da će posljednji mjerač i korektor biti skinuti na kraju grijne sezone 2015./2016.

27.10.2015.: Energetska zajednica dostavila finalni prijedlog Zakona kojim se treba urediti gasno tržište na nivou BiH (Energetski zakon BiH).

U poređenju sa planiranim količinama za ovu godinu, uočava se da je plan potrošnje kod pojedinačnih potrošača realizovan ili skoro realizovan, s tim da je kod distributivnih potrošača registrovano povećanje potrošnje u odnosu na planske vrijednosti. Tako je ostvarena potrošnja Sarajevogasa veća za 6,93% u odnosu na plansku, dok je potrošnja Visoko Ekonenergije veća za 10,46%. Željazara Ilijaš je također sa ulaskom novog partnera u vlasničku strukturu (grupacija Prevent) povećao proizvodnju proizvodnog programa, pa tako i potrošnju prirodnog gasa, čime je registrovano povećanje od 24,45% u odnosu na plan. Posmatrano ukupno na nivou godine, ostvarena potrošnja prirodnog gasa u 2016. godini je veća za 4,73% u odnosu na plan, te manja za 5,14% u odnosu na 2015. godinu.

U poređenju sa proteklom godinama, osjetno je odsustvo potrošnje iz drugog bh entiteta u ukupnim količinama na nivou godine, u procentualnom učešću industrijske potrošnje, u penalima koji se plaćaju za nepovučene količine, te općenito u činjenici da je tržište gasa i zvanično podijeljeno između entiteta sa povlačenjem BH-Gasa sa ovog dijela tržišta.

Kako je ostvarena distributivna potrošnja u 2016. godini veća ne samo od planskih vrijednosti, već i vrijednosti koje su ostvarene u 2015. godini, ukupno smanjenje potrošnje u 2016. u odnosu na 2015. godinu rezultat je smanjene potrošnje Arcelor Mittala za cca 20%, te obustave potrošnje jednog od značajnijih potrošača, Energtek Herz, koji je u 2016. godini ostvario svega 24,76% potrošnje iz 2015. godine. Naime, Energtek je sa smanjenjem, i nakon toga obustavom potrošnje izvršio prodaju postrojenja za komprimiranje prirodnog gasa, te je sa utrošenih 10,3 miliona kubika gasa u 2015., u 2016. godini ostvario potrošnju od svega 2,5 miliona kubika gasa. Nastavno na novog vlasnika i korisnika CNG postrojenja, Junuzović Kopex je započeo potrošnju u IV kvartalu, te se značajnija potrošnja očekuje tek u narednom periodu, koja će postepeno kompenzirati količine Energtek Herz-a.

S druge strane, povećanje distributivne potrošnje je prevashodno uslovljeno smanjenjem veleprodajnih cijena prirodnog gasa, koje su samo u periodu od 10 mjeseci (01.10.2015. – 01.08.2016. godine) snižene za više od 40% ili u apsolutnom iznosu za više od 300,00 KM/1000 Sm³. Uslijed nepovoljnih cijena gasa u proteklom periodu, a u direktnoj vezi sa socio-ekonomskim stanjem u BiH, veliki broj potrošača je prelazio na alternativna goriva, te je prema podacima Sarajevogasa cca 20.000 kupaca obustavilo potrošnju ovog energenta. Ovo su poražavajući podaci, obzirom da prirodni gas kao ekološki najprihvatljiviji energent treba da registruje trend povećanja, a ne smanjenja svoje potrošnje, posebno uvažavajući prirodno-geografske karakteristike grada Sarajeva. U cjenovnom smislu, u toku 2016. godine sačinjene su kalkulacije cijene koštanja, te je samo u toku ove godine u tri navrata izvršeno smanjenje veleprodajne distributivne cijene gasa, sa 640,00 KM na 550,00 KM, potom sa 550,00 KM na 500,00 KM, te sa 500,00 KM na 450,00 sa primjenom od 01.08.2016. godine. Efekti smanjenja cijena se ogledaju u povećanju potrošenih količina ovog energenta u toku godine, te je u narednom periodu jedan od prioritarnih zadataka osiguranje cjenovno prihvatljivog energenta.

Međutim, uslovi nabavke gasa od isporučioaca nisu jedina varijabla koja će u narednom periodu odrediti učešće koji prirodni gas ima u energetske potrošnji zemlje. Kako je prethodno napomenuto, 2016. godina je bila obilježena i po aktivnostima po pitanju zakonskog uređenja tržišta prirodnog gasa u FBiH/BiH na način da je Sekretarijat Energetske zajednice u q4 2015. godine dostavio prijedlog Energetskog zakona BiH. Iako će u nastavku Izvještaja dodatno biti obrađeno pitanje predloženog Zakona, bitno je napomenuti u ovom dijelu da su izgledi značajnijih količina potrošnje u narednom periodu od svih kategorija kupaca svedeni na minimum u slučaju implementacije Zakona u obliku i sadržaju kako je isti i predložen. Ukupne količine prirodnog gasa koje će biti raspoložive za Federaciju BiH, nepostojanje državnog tijela koje vrši monitoring nad tržištem, cijena kao odraz učešća značajnih troškova transporta, diskontinuitet u potrošnji kupaca su elementi koji će predodrediti daljne funkcionisanje tržišta, a samim tim i poslovanje gasnih kompanija.

Tabela 2. Distributeri ili proizvođači toplotne energije u 2016. godini (Sm³)

Rb	Naziv potrošača	Ostvarene	Planirane	Ostvarene	Indeks	Indeks
		količine 2016.	količine 2016.	količine 2015.	3/4	3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sarajevogas	127.992.014	119.699.129	120.520.343	106,93	106,20
2.	Visoko Ekoenergija	6.053.880	5.480.284	5.694.122	110,47	106,32
3.	Zvornikstan	0	0	1.561.750	0,00	0,00
UKUPNO		134.045.894	125.179.413	127.776.215	107,08	104,91

Grupu distributivnih potrošača u 2016. godini su činila 2 (dva) potrošača prirodnog gasa: Sarajevogas i Visoko Ekoenergija, obzirom da se Zvornikstan u 2016. godini snabdjevao od strane preduzeća iz RS-a. Ostvarena distributivna potrošnja u 2016. godini veća je za 7,08% u odnosu na plansku, te za 4,91% u odnosu na potrošnju iz 2015. godine. Strukturalno posmatrano, distributivna potrošnja u ukupnoj potrošnji učestvuje sa 79,23%, dok je ovaj omjer u toku 2015. godine iznosio 71,65%. Smanjenje industrijske potrošnje, sa paralelnim porastom distributivne je rezultirao sa povećanjem udjela potrošnje ove kategorije kupaca u ukupnoj potrošnji.

Tabela 3. Industrijski potrošači prirodnog gasa u 2016. godini (Sm³)

Rb	Naziv potrošača	Ostvarene	Planirane	Ostvarene	Indeks	Indeks
		količine 2016.	količine 2016.	količine 2015.	3/4	3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Arcelor Mittal	31.108.472	32.532.707	39.119.375	95,62	79,52
2.	Birač Zvornik	0	0	0	0	0
3.	Energtek Herz	2.563.779	2.593.652	10.353.463	98,85	24,76
Ukupno	Veliki industrijski potrošači	33.672.251	35.126.359	49.472.838	95,86	68,06
4.	IGM Visoko	165.505	205.364	166.956	80,59	99,13
5.	TC Kakanj	575.194	577.102	590.200	99,67	97,46
6.	Željezara Ilijaš	242.486	194.842	115.725	124,45	209,54
7.	Cimos Zenica	230.612	253.351	166.523	91,02	138,49
8.	EPS Laštro	0	0	43.773	0	0
9.	ŽGP	0	0	6.133	0	0
10.	Junuzović	249.543	0	0	0	0
Ukupno	Srednji i mali industrijski potrošači	1.463.340	1.230.659	1.089.310	118,91	134,34
UKUPNO		35.135.591	36.357.018	50.562.148	96,64	69,49

Industrijski potrošači gasa, koji su u strukturi potrošnje poželjniji od distributera gasa zbog kontinuiteta u dnevnoj i mjesečnoj potrošnji, kao i korisnijoj upotrebi oslobođene energije od energije iskorištene samo za zagrijavanje, u 2016. godini registrovali su manju potrošnju, kako u odnosu na plansku, tako i u poređenju sa potrošnjom iz prethodne 2015. godine. Ukupna industrijska potrošnja prirodnog gasa od 35,1 miliona kubika manja je od planske za 3,36%, dok je u odnosu na 2015. godinu manja za 30,51%.

Veliki industrijski potrošač, Arcelor Mittal iz Zenice, ostvario je manju potrošnju u odnosu na planiranu za 4,38%, te za 20,48% manju u odnosu na potrošnju u prethodnoj godini. Analizirajući potrošnju ovog potrošača u proteklih 5 godina, evidentan je određeni pad potrošnje svake godine, koji je u korelaciji sa plasmanom proizvodnog programa na tržištu, ali s druge strane riječ je o najznačajnijem industrijskom potrošaču, koji je pogotovo nakon obustave isporuka za TG Birač nosilac kategorije industrijskih kupaca s aspekta procentualnog učešća u industrijskoj i ukupnoj potrošnji gasa.

U 2016. godini Energtek Herz je ostvario skoro u potpunosti planiranu potrošnju, obzirom da se u momentu izrade Poslovno-finansijskog plana za 2016. (juni 2016.) već kalkuliralo sa dosta pouzdanim podacima oko prestanka potrošnje ovog kupca, tako da je u planu predviđena realna i očekivana količina potrošnje. Ono što je s druge strane posebno negativna odlika prestanka potrošnje Energtek Herza jeste da je bilo riječ o kupcu koji je od početka potrošnje trošio značajne količine prirodnog gasa, i to u kontinuitetu na godišnjem nivou (2013.: 11,7 miliona kubika, 2014.: 11,5 miliona kubika, 2015.: 10,3 miliona kubika prirodnog gasa). Sa prodajom CNG postrojenja Energteka drugom pravnom subjektu, Junuzović Kopex, moguće je očekivati postepeni rast potrošnje koji će u srednjeročnom roku ovisno o razvoju tržišta eventualno dostići nivo potrošnje Energtek Herza.

I svi ostali industrijski potrošači iz kategorije srednjih i malih industrijskih potrošača, osim Željezare Ilijaš čija je potrošnja u odnosu na planiranu u 2016. godini povećana za 24,45%, ostvarili su smanjenu potrošnju u odnosu na planske vrijednosti, a sve kao rezultat smanjenog obima proizvodnje, nemogućnosti plasmana i naplate gotovih proizvoda i sl.

U tabeli „Pregled mjesečne prodaje prirodnog gasa u periodu od januara do decembra 2016. godine“ prikazana je potrošnja prirodnog gasa po mjesečnoj dinamici za sve potrošače gasa registrovane u 2016. godini. Iz pregleda se može uočiti koliko variraju količine potrošnje, bez kontinuiteta u mjesečnoj, a pogotovo dnevnoj potrošnji, te bi potrošnja s ovakvim karakteristikama u uređenim tržištima gasa podrazumijevala značajne penale koji bi kupcima povećavale krajnju cijenu gasa.

U tabeli u nastavku, „Ostvareni ukupan obim prodaje gasa u periodu 1998. – 2014. godina“ prikazana je potrošnja prirodnog gasa po potrošačima u posljednjih 19 godina, od početka rada Društva BH-Gas. Iz pregleda je vidljivo od kada se gas isporučuje potrošačima pojedinačno, te količine gasa koje su koristili u pojedinim godinama.

Interesantni su i podaci koji se mogu dobiti iz ovog pregleda o ukupnim količinama potrošnje gasa za proteklih 19 godina. U proteklih 19 godina (1998. – 2016.), BH-Gas d.o.o. Sarajevo je isporučio kupcima u Bosni i Hercegovini 4.562.584.244 Sm³ prirodnog gasa, od čega kupcima u FBiH 3.483.723.303 Sm³ ili 76,35%, i u Republici Srpskoj 1.078.860.921 Sm³ gasa ili 23,65%, s tim da se potrošnja u RS odnosi na period zaključno sa 2015. godinom.

Sarajevogas je kao najveći potrošač u proteklih 19 godina utrošio 2.507.157.529 Sm³ gasa ili 54,95%, Fabrika glinice Birač je u istom periodu utrošila 1.028.455.560 Sm³ gasa ili 22,54%, te Arcelor Mittal 708.605.743 Sm³ ili 15,53%. Drugim riječima, samo ova tri potrošača su utrošili 93,02% od ukupnih isporuka gasa, dok su svi ostali potrošači u BiH potrošili 6,98%.

Tabela 4. Pregled utrošenog gasa u periodu ljetno – zima (Sm³)

L j e t o				Z i m a			
Mjesec	2016.	2015.	Index	Mjesec	2016.	2015.	Index
April	9.604.374	13.918.155	69,01	Januar	28.348.126	28.649.639	98,95
Maj	7.756.120	7.104.334	109,17	Februar	18.674.477	21.520.336	86,78
Juni	4.526.334	6.446.367	70,22	Mart	20.157.973	19.049.094	105,82
Juli	4.376.854	6.248.941	70,04	Oktobar	14.525.865	12.810.762	113,39
August	4.752.933	5.661.418	83,95	Novembar	20.461.609	21.156.385	96,72
Septembar	5.493.818	5.772.966	95,16	Decembar	30.503.002	29.999.966	101,68
Ukupno	36.510.433	45.152.181	80,86	Ukupno	132.671.052	133.186.182	99,61

U 2016. godini ukupna ljetna potrošnja gasa je manja za 19,14% u odnosu na prethodnu 2015. godinu, obzirom i na različite količine potrošnje, ali posmatrano u omjerima ljetne i zimske potrošnje u 2016. godini taj omjer je manji za 3,74% u korist zimske potrošnje. Naime, u 2016. godini ljetna potrošnja učestvuje sa 21,58% u ukupnoj potrošnji, dok je u 2015. godini učešće ljetne potrošnje iznosilo 25,32%.

Idealno sa stanovišta obračuna transportnih troškova bila bi kontinuirana potrošnja gasa na mjesečnom, dnevnom i satnom nivou. Međutim, kako distributivna potrošnja učestvuje u ukupnoj potrošnji u značajnom omjeru (u 2016. sa 79,23%), oscilacije u potrošnji gasa između ljetnog i zimskog perioda imaju za posljedicu obračun penala za nepreuzete količine u ljetnom periodu, a što ograničava nabavku gasa u zimskom periodu za količine koje premašuju zakupljene kapacitete.

Potrošnja u zimskog periodu u poređenju između ove dvije godine se nalazi na približno sličnom nivou u nominalnom iznosu, s tim da u 2015. učestvuje sa 74,68%, a u 2016. godini sa 78,42%.

Diskontinuitet u potrošnji se donekle amortizuje popustima u obračunu transportnih troškova koji se odobravaju od strane FGSZ-a putem fiksno utvrđenih, odnosno diskontovanih količina gasa u ljetnom periodu, kada se samo u slučaju manje transportovane količine od tako utvrđenih zaračunavaju penali, a kod Srbijagasa klauzulom da se penali za netransportovane količine obračunavaju na godišnjem, a ne na mjesečnom nivou.

Ovako definisani obračuni troškova se regulišu aneksima na dugoročne ugovore sa FGSZ-om i Srbijagasom.

Tabela 5. Pregled mjesečne prodaje prirodnog gasa u periodu od JANUARA do DECEMBRA 2016. godine, po količinama (Sm³)

Mjesec	Sarajevogas	Arcelor Mittal	I G M Visoko	T C Kakanj	Željezara Ilijaš	JP Visoko Ekoenergija	Energtek Herz	CIMOS Zenica	Junuzović	UKUPNO F BiH	Zvornikstan Zvornik	UKUPNO RS	SVEUKUPNO	UKUPNO Distribucija	UKUPNO Veliki ind.potrošači	UKUPNO Mali i srednji ind.potrošači
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15 (2+7+12)	16 (3+8)	17 (4+5+6++9+10)
1.	23.248.067	3.528.130	12.992	98.037	8.017	698.074	726.509	28.300	0	28.348.126	0	0	28.348.126	23.946.141	4.254.639	147.346
2.	14.710.658	2.586.543	10.466	77.373	10.816	530.595	725.139	22.887	0	18.674.477	0	0	18.674.477	15.241.253	3.311.682	121.542
3.	16.352.299	2.434.191	16.095	81.898	13.554	565.865	672.769	21.302	0	20.157.973	0	0	20.157.973	16.918.164	3.106.960	132.849
I kvartal	54.311.024	8.548.864	39.553	257.308	32.387	1.794.534	2.124.417	72.489	0	67.180.576	0	0	67.180.576	56.105.558	10.673.281	401.737
4.	6.451.289	2.601.388	13.809	29.288	17.208	410.399	63.499	17.494	0	9.604.374	0	0	9.604.374	6.861.688	2.664.887	77.799
5.	4.686.816	2.565.455	12.002	25.506	17.247	385.351	50.736	13.007	0	7.756.120	0	0	7.756.120	5.072.167	2.616.191	67.762
6.	1.777.794	2.300.431	12.703	12.364	25.071	356.269	33.964	7.738	0	4.526.334	0	0	4.526.334	2.134.063	2.334.395	57.876
II kvartal	12.915.899	7.467.274	38.514	67.158	59.526	1.152.019	148.199	38.239	0	21.886.828	0	0	21.886.828	14.067.918	7.615.473	203.437
I POLUG.	67.226.923	16.016.138	78.067	324.466	91.913	2.946.553	2.272.616	110.728	0	89.067.404	0	0	89.067.404	70.173.476	18.288.754	605.174
7.	1.644.306	2.299.848	11.894	3.374	27.679	326.604	56.853	6.296	0	4.376.854	0	0	4.376.854	1.970.910	2.356.701	49.243
8.	1.801.396	2.508.658	13.156	73	17.366	356.783	49.841	5.660	0	4.752.933	0	0	4.752.933	2.158.179	2.558.499	36.255
9.	2.546.217	2.448.706	12.556	15.537	22.017	362.735	70.818	15.232	0	5.493.818	0	0	5.493.818	2.908.952	2.519.524	65.342
III kvartal	5.991.919	7.257.212	37.606	18.984	67.062	1.046.122	177.512	27.188	0	14.623.605	0	0	14.623.605	7.038.041	7.434.724	150.840
10.	11.404.965	2.337.428	16.290	59.790	23.023	520.400	113.651	21.158	29.160	14.525.865	0	0	14.525.865	11.925.365	2.451.079	149.421
11.	16.758.152	2.784.357	17.478	75.550	32.769	655.916	0	30.156	107.231	20.461.609	0	0	20.461.609	17.414.068	2.784.357	263.184
12.	26.610.055	2.713.337	16.064	96.404	27.719	884.889	0	41.382	113.152	30.503.002	0	0	30.503.002	27.494.944	2.713.337	294.721
IV kvartal	54.773.172	7.835.122	49.832	231.744	83.511	2.061.205	113.651	92.696	249.543	65.490.476	0	0	65.490.476	56.834.377	7.948.773	707.326
II POLUG.	60.765.091	15.092.334	87.438	250.728	150.573	3.107.327	291.163	119.884	249.543	80.114.081	0	0	80.114.081	63.872.418	15.383.497	858.166
Σ	127.992.014	31.108.472	165.505	575.194	242.486	6.053.880	2.563.779	230.612	249.543	169.181.485	0	0	169.181.485	134.045.894	33.672.251	1.463.340

Tabela 6. Ostvaren ukupan obim prodaje prirodnog gasa u periodu od 1998 - 2016. godine (Sm³)

Rb.	Potrošači	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20
1.	Sarajevogas	133.724.802	123.682.822	113.258.791	116.436.095	111.183.526	134.437.992	132.913.111	148.125.644	148.868.679	146.545.863	149.955.090	137.885.613	147.900.695	151.906.784	139.109.209	120.829.366	101.881.090	120.520.343	127.992.014
2.	Arcelor Mittal	31.072.155	21.633.486	25.419.107	27.313.526	25.538.694	28.022.069	25.555.867	31.767.110	41.650.279	38.672.140	55.608.901	55.804.030	49.038.893	47.986.156	51.243.199	42.665.657	39.386.627	39.119.375	31.108.472
3.	IGM Visoko	5.776.598	5.247.013	5.832.885	5.843.783	5.977.052	5.602.669	5.257.232	5.357.332	3.309.623	5.434.741	5.769.267	2.127.960	2.826.696	1.757.538	544.096	200.163	168.988	166.956	165.505
4.	Cementara Kakanj	620.923	357.340	739.293	627.734	924.200	980.557	745.967	704.318	684.400	745.098	769.282	598.574	691.802	591.329	503.717	484.198	464.068	590.200	575.194
5.	Željezara Ilijaš	0	62.892	111.393	172.905	171.844	149.616	164.921	186.424	207.334	255.532	256.756	91.342	137.222	168.260	183.714	170.126	72.973	115.725	242.486
6.	Visokogas	0	340.946	714.373	818.744	1.092.178	2.317.882	2.896.289	3.868.376	5.426.283	5.276.402	5.829.103	4.626.717	5.397.007	5.696.655	6.205.849	5.361.782	5.302.881	5.694.122	6.053.880
7.	Grijanje Zenica	0	0	0	2.037.576	7.653.802	10.978.737	10.809.829	8.818.899	8.219.150	8.163.717	4.734.776	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	CIMOS Zenica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.407	83.039	212.891	309.212	303.324	323.824	252.606	111.322	166.523	230.612
9.	K.F.K. Plin Kreševo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.364.116	3.768.333	3.386.437	280.029	0	0	0	0
10.	Tvornica vapna Kreševo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.334.049	76.165	0	0	0	0
11.	JP Direkcija cesta FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.334	0	0	0	0	0	0	0
12.	Energtek Herz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11.744.375	11.556.439	10.353.463	2.563.779
14.	Junuzović	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	249.543
13.	Ostali u FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	866.715	515.293	823.584	49.906	0
	UKUPNO FBiH	171.194.478	151.324.499	146.075.842	153.250.363	152.541.296	182.489.522	178.343.216	198.828.103	208.365.748	205.094.900	223.006.214	202.722.577	210.069.860	213.130.532	199.336.517	182.223.566	159.767.972	176.776.613	169.181.485
15.	Birač Zvornik	25.703.003	37.212.801	106.129.853	7.203.966	0	16.258.710	139.199.450	177.348.836	151.581.802	103.327.168	82.338.912	28.182.092	31.913.194	62.854.873	54.553.894	4.646.906	0	0	0
16.	Zvornikstan	0	0	0	1.705.072	1.601.521	2.827.929	2.212.297	3.422.197	2.697.335	3.573.641	2.883.169	2.360.152	3.003.274	3.013.375	2.918.070	2.375.506	2.194.803	1.561.750	0
17.	Ostali potrošači u RS	0	0	0	1.123.069	1.391.896	1.759.193	625.568	866.816	860.532	2.462.907	2.015.264	446.562	220.051	178.565	104.947	0	0	0	0
	UKUPNO RS	25.703.003	37.212.801	106.129.853	10.032.107	2.993.417	20.845.832	142.037.315	181.637.849	155.139.669	109.363.716	87.237.345	30.988.806	35.136.519	66.046.813	57.576.911	7.022.412	2.194.803	1.561.750	0
	UKUPNO BIH	196.897.481	188.537.300	252.205.695	163.282.470	155.534.713	203.335.354	320.380.531	380.465.952	363.505.417	314.458.616	310.243.559	233.711.383	245.206.379	279.177.345	256.913.428	189.245.978	161.962.775	178.338.363	169.181.485

3.1.2. Vrijednost prodaje prirodnog gasa

Tabela 7. Vrijednost prodaje prirodnog gasa (KM)

Rb.	Potrošači	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Indeks	Indeks
		I-XII 2016.	I-XII 2016.	I-XII 2015.	3/4	3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sarajevogas	63.755.519	60.050.616	85.164.107	106,17	74,86
2.	Arcelor Mittal	15.092.481	15.411.910	33.506.371	97,93	45,04
3.	IGM Visoko	80.282	96.455	128.644	83,23	62,41
4.	Cementara Kakanj	289.234	283.112	461.580	102,16	62,66
5.	Željezara Ilijaš	117.614	91.415	88.726	128,66	132,56
6.	Visoko Ekoenergija	2.977.631	2.715.369	4.086.890	109,66	72,86
7.	EPS Laštro	-	-	37.032	-	-
8.	Cimos Zenica	115.223	120.741	129.164	95,43	89,21
9.	ŽGP	-	-	4.505	-	-
10.	Energtek Herz	1.343.574	1.362.400	8.839.941	98,62	15,20
12.	Junuzović	121.152	-	-	-	-
13.	Ostali u FBiH	-	-	-	-	-
	Ukupno FBiH	83.892.710	80.132.018	132.446.960	104,69	63,34
14.	Birač Zvornik	-	-	0	-	-
15.	Zvornikstan	-	-	1.176.423	-	-
16.	Ostali u RS	-	-	0	-	-
	Ukupno RS	-	-	1.176.423	-	-
	UKUPNO BiH	83.892.710	80.132.018	133.623.383	104,69	62,78

U gornjoj tabeli dati su ukupni vrijednosni podaci prodaje prirodnog gasa u periodu januar – decembar 2016. godine po svim potrošačima. U posmatranom periodu ostvaren je ukupan prihod od 83.892.710 KM, što je za 4,69% više od planiranog, te za 37,22% niže od prihoda ostvarenih u istom periodu 2015. godine.

Ukupni prihodi ostvareni su od prodaje prirodnog gasa u Federaciji BiH, obzirom da kako je prethodno navedeno od IV kvartala 2015. godine BH-Gas ne vrši daljnu prodaju gasa u Republici Srpskoj. Kako sveukupno ostvarena prodaja gasa u RS od osnivanja BH-Gasa iznosi preko 484 miliona KM, jasno je kako je riječ o gubitku značajnog dijela tržišta, što se jasno odražava na same prihode, ali i tržišnu poziciju BH-Gasa.

Sarajevogas je potrošač sa ostvarenom potrošnjom gasa u vrijednosti od 63.755.519 KM, što čini 76% od ukupnog ostvarenog prihoda, zatim Arcelor Mittal sa vrijednošću potrošnje gasa od 15.092.481 KM ili 17,99%, Visoko Ekoenergija sa 2.977.631 KM ili 3,55%, te Energtek Herz sa 1.343.574 ili 1,60%. Ova četiri kupca su u 2016. godini u ukupnoj vrijednosnoj strukturi činila 99,14% prodaje, čime svi ostali kupci čine svega 0,86% ukupno ostvarenog prihoda.

Industrijski potrošači osigurali su prihod u vrijednosti od 17.159.560 KM ili 20,45% od ukupnog prihoda, a distributeri gasa i toplotne energije ostvarili su prihod od 66.733.150 KM, što je čak 79,55% od ukupnog prihoda.

Registrovani su veći prihodi u odnosu na planirane kod KJKP Sarajevogasa za 6,17%, Željezare Ilijaš za 28,66%, Visoko Ekoenergije 9,66%, Tvronice cementa Kakanj za 2,16%, dok su ostali potrošači ostvarili prodaju nešto nižu u odnosu na plansku. Arcelor Mittal kao veliki industrijski potrošač ostvario je značajno nižu vrijednost prodaje u izvještajnoj u poređenju sa prethodnom godinom (45,04%), uslovljeno nižim prodajnim cijenama, ali i utrošenim količinama prirodnog gasa.

U tabeli „Pregled mjesečne prodaje prirodnog gasa u BiH u periodu I – XII 2016. godine po vrijednosti“ dat je uvid u analitičke podatke o ostvarenom prihodu od prodaje gasa po mjesečnoj dinamici, iz čega se uočava variranje prihoda iz mjeseca u mjesec, a naročito razlike između prihoda koji su ostvareni u zimskim i ljetnim mjesecima.

Isto kao i za ukupan obim prodaje prirodnog gasa za period od osnivanja kompanije BH-Gas do kraja 2016. godine, u tabeli „Ostvareni ukupni prihod od prodaje prirodnog gasa u periodu od 1998. do 2016. godine“ dati su podaci o ostvarenom prihodu od prodaje gasa za taj period, koji ukazuju na ukupno ostvareni prihod od prodaje koji za proteklih 19 godina iznosi 2,326 milijardi KM, od čega je u Federaciji BiH ostvareno 1.841.536.148 KM ili 79,18% i Republici Srpskoj 484.222.836 KM ili 20,82%.

Distributeri su za ovaj period ostvarili potrošnju u vrijednosti od 1,398 milijardi KM ili 60,11% od ukupnog prihoda, veliki industrijski potrošači su ostvarili 0,883 milijardi KM ili 37,97%, te srednji i mali industrijski potrošači 0,0447 milijardi KM ili 1,92%.

U posmatranom periodu 1998. – 2016. Sarajevogas je ostvario prihod od 1.300.290.731 KM ili 55,91%, Fabrika glinice Birač 456.817.722 ili 19,64%, te Arcelor Mittal 397.821.839 KM ili 17,11%. Svi ostali potrošači učestvuju u ukupnim prihodima sa 7,35% ili 170.828.692 KM.

Prodajne cijene prirodnog gasa

U strukturi cijene koštanja gasa za 2016. godinu najveću stavku čini vrijednost prirodnog gasa po računima Gazproma u visini od 68,24%, zatim transport do Zvornika 24,31%, troškovi prometa 5,56%, te ostali troškovi nabavke (uvoznička provizija, transport kroz RS i dr.) 1,89%. Navedeno znači da ukupni troškovi nabavke gasa do Sarajeva, čine 94,44% od ukupne cijene koštanja (373,20 KM : 395,19 KM). Od troškova prometa u ukupnoj cijeni koštanja amortizacija učestvuje sa 1,11%, troškovi administracije sa 4,38, te troškovi održavanja sa 0,07%.

U 2016. godini prosječna prodajna cijena gasa veća je od ukupne cijene koštanja za 25,48% (495,87 : 395,19 KM), što znači da je za ovu razliku ostvarena dobit iz poslovnih aktivnosti.

Prodajna cijena se formira ovisno o kretanju nabavnih cijena prirodnog gasa, zavisnih troškova nabavke i ostalih troškova poslovanja pri čemu, obzirom da je uvoz i transport gasa izražen u USD, značajnu ulogu ima kurs dolara prema KM, a koji je u toku 2016. godine fluktuirao i kretao se u rasponu od 1,72 do 1,84. Fature od strane ruskog isporučioaca i transportera se iskazuju i plaćaju u USD, a knjigovodstveno se evidentiraju u KM na osnovu iskazanog srednjeg kursa Centralne banke BiH na posljednji dan u mjesecu na koji se faktura odnosi. Plaćanja se knjigovodstveno također evidentiraju u KM, po prodajnom kursu USD/KM na dan plaćanja.

Samo kretanje kursa dolara u toku 2016. godine je rezultiralo sa pozitivnim i negativnim kursnim razlikama, koje se bilansno evidentiraju kroz prihode i rashode, a koje u prebijenom iznosu idu u korist pozitivnih kursnih razlika. Kako se velikim industrijskim potrošačima obračun isporučenog prirodnog gasa vrši također u USD, efekat negativnog kretanja kursa se donekle ublažava.

Po pitanju odnosa prodajnih cijena između pojedinih kategorija kupaca, jasno je da industrijski potrošači trebaju imati nešto nižu cijenu, kako s aspekta činjenice da se time čini stimulans prema proizvodnoj djelatnosti, ali prevashodno uvažavajući činjenicu da je riječ o kategoriji kupaca koja ima ravnomjerniju potrošnju u toku godine u odnosu na distribuciju. U toku 2016. godine ostvareni prosjek prodajnih cijena neznatno je evidentiran u korist industrijskih potrošača.

Način formiranja prodajnih cijena prirodnog gasa prema potrošačima

Prodaja prirodnog gasa se obavlja prema sljedećim kategorijama kupaca:

- Distributivna preduzeća, koja vrše dalju distribuciju prirodnog gasa preko svoje distributivne mreže ili gas koriste za proizvodnju toplotne energije;
- Veliki industrijski potrošači;
- Mali i srednji industrijski potrošači prirodnog gasa.

Saglasnost na odluku Nadzornog odbora BH-Gasa za veleprodajnu cijenu gasa za distributivne kompanije daje Vlada Federacije BiH, dok se cijene za srednje i male industrijske potrošače u USD slobodno formiraju, uz prethodno odobrenje Nadzornog odbora. Prodajne cijene za velike industrijske potrošače ugovorene su u USD i koriguju se svakog kvartala u zavisnosti od kretanja nabavne cijene Gazprom Exporta i ino transportera.

Kako se korekcije prodajnih cijena prirodnog gasa za distribuciju, pogotovo u medijskom prostoru vezuju za uslovno rečeno špekulativne aktivnosti oko samog određivanja cijena, treba naglasiti da je u ovom postupku uključeno čak sedam instanci, koje svaka sa svog aspekta odlučuju o opravdanosti podnesenog zahtjeva za korekciju cijene, naviše ili naniže:

- Nadzorni odbor BH-Gasa
- Prethodno mišljenje Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije
- Saglasnost Federalnog ministarstva trgovine
- Ured za zakonodavstvo
- Mišljenje Federalnog ministarstva finansija
- Mišljenje Federalnog ministarstva pravde
- Vlada Federacije BiH.

Kako je prethodno napomenuto, u periodu od oktobra 2015. do avgusta 2016. godine prodajna cijena za distribuciju je snižavana u više navrata, čime je sa početnih 754,00 snižena na 450,00 KM/1000 Sm³ ili cca 40%. Distributivne kompanije su 2016. godinu započele sa cijenom od 550,00 KM, da bi pred početak sezone grijanja 2016./2017. prodajna cijena gasa iznosila 450,00 KM, što je s aspekta cjenovne konkurentnosti prirodnog gasa direktno uticalo na vraćanje povjerenja potrošača u ovaj energent, i u krajnjem ukupno ostvareni nivo potrošnje.

Kod industrijskih potrošača, čije prodajne cijene nisu predmet neposrednog odobravanja od strane Vlade Federacije BiH, već Nadzornog odbora Društva, također su vršene korekcije cijena shodno kretanju ulaznih parametara. Tako je kod velikih industrijskih potrošača prodajna cijena od 532,26 KM u prvom kvartalu u toku godine korigovana, da bi prosječna cijena u zadnjem kvartalu godine iznosila 473,84 KM/1000 Sm³.

Slična situacija je i sa srednjim i malim industrijskim potrošačima, čije je prosjek cijena po kvartalima iznosio: I kvartal 535,80 KM, II 479,40 KM, III kvartal 462,90 KM i IV kvartal 480,04 KM/1000 Sm³.

Paralelno sa prestankom potrošnje Energtek Herz-a, u IV kvartalu je registrovan i novi potrošač prirodnog gasa, Junuzović Kopex, koji je u ovom kvartalu ostvario manje količine potrošnje, ukupno cca 121.000 Sm³, čime je svrstan u kategoriju srednjih i malih industrijskih potrošača. Međutim, sa razvojem prodajnog tržišta u narednom periodu se očekuju značajnije količine potrošnje ovog potrošača.

Posmatrano na kraju godine, distributeri su ostvarili prosječnu prodajnu cijenu na kraju godine od 497,84 KM/1000 Sm³, dok ista cijena za velike industrijske potrošače iznosi 488,12 KM/1000 Sm³, što je manje za 1,95% u odnosu na distribuciju. Bitno je napomenuti da se ovaj odnos mijenjao u toku godine, tako je u IV kvartalu izvještajne godine prosječna cijena za velike industrijske potrošače veća od cijene za distribuciju, što je pokazatelj o kojem se u narednom periodu mora posvetiti dužna pažnja.

Srednji i mali industrijski potrošači ostvarili su prosječnu prodajnu cijenu od 494,42 KM/1000 Sm³, u prva tri kvartala ostvarena cijena je manje od cijene za distribuciju, dok se u IV kvartalu taj omjer promijenio u korist distributivne potrošnje, slično kao za velike industrijske potrošače.

U tabelarnom pregledu kretanja prodajnih cijena gasa po kategorijama potrošača prikazano je kretanje prodajnih cijena po grupama potrošača, i u kvartalnoj dinamici, gdje se vide pojedinačne prodajne cijene u periodu od 2004. do 2016. godine. Može se analizirati i odnos prodajnih cijena po pojedinim grupama potrošača.

Posebno je interesantan odnos prodajnih cijena distributera i velikih industrijskih potrošača, čija ukupna potrošnja dostiže 99,28% (2016.) ukupne potrošnje. U zavisnosti od toga kako se mijenjala nabavna cijena gasa, kurs USD-a i kakve su bile na snazi prodajne cijene gasa odobrene od Vlade Federacije BiH, mijenjao se i odnos prodajnih cijena između ove dvije kategorije potrošača. Tako je u 2004. godini prosječna ostvarena godišnja prodajna cijena za velike industrijske potrošače bila niža od distributivne prosječne cijene za cca 24%. Ovaj odnos u korist velikih industrijskih potrošača rastao je do kraja 2004. godine, a već u narednoj godini, zbog diktiranog zadržavanja distributivne cijene na niskom nivou, ovaj odnos je prešao u korist distributivnih potrošača, čija je prosječna cijena u toj godini bila niža od iste kod velikih industrijskih potrošača za 0,38%. Sa odobravanjem nove prodajne cijene za distributere u 2006. godini, ovaj odnos se ponovo vraća u korist velikih industrijskih potrošača, čija je prosječna prodajna cijena manja od distribucije za 7%, da bi u 2007. godini dostigla nivo od blizu 15%, a u 2008. godini manja je od cijene za distribuciju za 2,42%.

U 2009. godini ovaj odnos prodajnih cijena distributera i velikih industrijskih potrošača bio je za oko 20% u korist velikih industrijskih potrošača, da bi u 2010. godini iz istog razloga, neblagovremene korekcije cijene za distributere, taj odnos prešao u korist distributera i malih i srednjih industrijskih potrošača.

U 2011. godini taj je odnos narušen za 17%, iz čega je vidljivo da distributivne cijene ne odgovaraju uvijek stvarnim tržišnim cijenama prirodnog gasa, obzirom da znaju biti predmet socio-ekonomskog tretiranja ovog energenta. Upravo je to razlog zašto cjenovna politika BH-Gasa mora da uobziri date činjenice i da ova pitanja približi vlasniku, te dodatno dužnu pažnju posveti segmentu određivanja cijena za industriju, kao poželjnoj kategoriji kupaca s aspekta dinamike potrošnje.

Kako tokom 2012. godine nije vršena korekcija prodajne cijene prema distribuciji, iako su za to postojali opravdani elementi, prosječna KM cijena za velike industrijske potrošače je za 12% viša u odnosu na ostvarenu distributivnu cijenu.

U svim narednim godinama, zaključno do 2016. godine disparitet između distributivnih i cijena za velike industrijske potrošače je registrovan u korist distributivnih potrošača. U 2016. godini ovaj trend je promijenjen u prva tri kvartala, pa bi od IV kvartala cijena za distribuciju bila niža od cijene za veliku industriju za 5%, iako je u prosjeku na nivou godine ponderisana prosječna prodajna cijena za velike industrijske potrošače niža od distributivne cijene za neznatnih 2%.

Analizirajući ukupnu prosječnu prodajnu cijenu gasa iz tabele u nastavku, vidljivo je da je ista značajno varirala u posmatranom 2004. – 2016. periodu, pri čemu je najniža cijena od 307,27 KM/1000 Sm³ registrovana u 2004. godini, a najviša u toku 2012. godine kada je uslijed visokih cijena nafte, a time i gasa ista iznosila 862,08 KM/1000 Sm³.

Tabela 8. Pregled ostvarene mjesečne prodaje prirodnog gasa u BiH u periodu JANUAR – DECEMBAR 2016. godine (KM)

Mjesec	Sarajevogas	Arcelor Mittal	I G M Visoko	T C Kakanj	Željezara Ilijaš	JP Visoko Ekoenergija	Cimos Zenica	Junuzović	Energetik Herz	UKUPNO FBiH	Zvornikstan Zvornik	UKUPNO RS	SVEUKUPNO	UKUPNO		
														Distribucija	Veliki industrijski potrošači	Srednji i mali ind. potrošači
1	2	3	4	5	6	8	9	10	11	12	13	14	15	16 (2+8+13)	17 (3+11)	18 (4+5+6+7+9+10)
1.	12.786.437	1.913.162	6.941	52.047	4.341	383.941	15.457	0	398.095	15.560.421	0	0	15.560.421	13.170.378	2.311.257	78.786
2.	8.090.862	1.346.678	5.662	42.514	5.729	291.827	12.438	0	382.927	10.178.638	0	0	10.178.638	8.382.689	1.729.605	66.344
3.	8.993.764	1.285.015	8.447	43.020	7.120	311.226	11.533	0	355.114	11.015.240	0	0	11.015.240	9.304.990	1.640.130	70.120
I kvartal	29.871.063	4.544.856	21.050	137.581	17.190	986.994	39.429	0	1.136.137	36.754.299	0	0	36.754.299	30.858.057	5.680.992	215.250
4.	3.225.645	1.238.270	6.491	13.785	8.288	205.200	8.395	0	30.099	4.736.173	0	0	4.736.173	3.430.844	1.268.369	36.960
5.	2.343.408	1.236.458	5.720	12.026	8.405	192.676	6.160	0	25.239	3.830.092	0	0	3.830.092	2.536.084	1.261.697	32.311
6.	888.897	1.120.218	6.235	6.063	12.251	178.135	3.708	0	16.625	2.232.132	0	0	2.232.132	1.067.032	1.136.843	28.257
II kvartal	6.457.950	3.594.946	18.447	31.875	28.945	576.010	18.263	0	71.964	10.798.398	0	0	10.798.398	7.033.959	3.666.910	97.529
I PG	36.329.013	8.139.802	39.496	169.456	46.135	1.563.004	57.692	0	1.208.100	47.552.697	0	0	47.552.697	37.892.016	9.347.902	312.779
7.	822.153	1.089.184	5.786	1.628	13.213	163.302	3.033	0	27.359	2.125.657	0	0	2.125.657	985.455	1.116.543	23.660
8.	810.628	1.088.900	5.846	15	7.904	160.552	2.524	0	22.070	2.098.441	0	0	2.098.441	971.181	1.110.970	16.291
9.	1.145.798	1.065.209	5.565	7.008	10.368	163.231	6.933	0	31.913	2.436.023	0	0	2.436.023	1.309.028	1.097.121	29.874
III kvartal	2.778.579	3.243.292	17.197	8.651	31.486	487.085	12.490	0	81.342	6.660.122	0	0	6.660.122	3.265.664	3.324.634	69.824
10.	5.132.234	1.104.204	7.493	28.498	10.765	234.180	10.235	13.889	54.132	6.595.631	0	0	6.595.631	5.366.414	1.158.337	70.880
11.	7.541.168	1.316.945	8.317	35.951	15.807	295.162	14.770	52.475	0	9.280.596	0	0	9.280.596	7.836.331	1.316.945	127.320
12.	11.974.525	1.288.238	7.778	46.679	13.422	398.200	20.037	54.788	0	13.803.667	0	0	13.803.667	12.372.725	1.288.238	142.704
IV kvartal	24.647.927	3.709.388	23.589	111.128	39.994	927.542	45.042	121.152	54.132	29.679.894	0	0	29.679.894	25.575.470	3.763.520	340.905
II PG	27.426.506	6.952.680	40.786	119.779	71.479	1.414.627	57.532	121.152	135.474	36.340.016	0	0	36.340.016	28.841.133	7.088.154	410.729
Ostvareni prihodi	63.755.519	15.092.481	80.282	289.234	117.614	2.977.631	115.223	121.152	1.343.574	83.892.710	0	0	83.892.710	66.733.150	16.436.055	723.505
Ostvarena prodajna cijena	498,12	485,16	485,07	502,85	485,03	491,85	499,64	485,50	524,06	495,87	0,00	0,00	495,87	497,84	488,12	494,42
Planirani prihodi	60.050.616	15.411.910	96.455	283.112	91.415	2.715.369	120.741	0	1.362.400	80.132.018	0	0	80.132.018	62.765.984	16.774.310	591.723
Planska prodajna cijena	501,68	473,74	469,68	490,58	469,17	495,48	476,58	0,00	525,28	496,06	0,00	0,00	496,06	501,41	477,54	480,82

Tabela 9. Ostvaren ukupni prihodi od prodaje prirodnog gasa u periodu 1998. – 2016. godine (KM)

Red. br.	Potrošači	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
1.	Sarajevogas	32.935.086	28.088.878	32.384.260	46.574.438	40.985.560	47.053.297	46.519.589	51.843.975	76.036.319	76.728.666	97.399.651	92.499.132	87.137.469	108.275.656	114.069.551	96.021.236	76.818.342	85.164.107	63.755.519
2.	Arcelor Mittal	7.504.972	5.030.604	8.485.587	10.197.935	8.007.985	8.177.225	6.914.622	11.018.125	19.976.841	17.305.067	35.973.796	31.882.154	31.588.877	35.906.974	47.028.488	34.175.304	30.048.430	33.506.371	15.092.481
3.	IGM Visoko	1.377.473	1.185.282	1.803.114	2.152.915	1.930.663	1.804.059	1.614.737	1.953.305	1.687.649	2.668.587	3.477.077	1.142.600	1.740.084	1.279.532	502.554	166.307	131.958	128.644	80.282
4.	Cementara Kakanj	149.801	78.838	228.532	238.539	313.296	333.389	248.075	258.137	354.664	371.271	488.180	382.333	402.407	417.648	466.733	401.687	363.507	461.580	289.234
5.	Željezara Ilijaš	0	13.463	34.452	67.433	59.974	50.869	54.228	67.471	107.099	125.742	157.707	60.841	85.987	120.321	169.896	141.981	57.010	88.726	117.614
6.	Visokogas Visoko	0	71.537	232.735	327.498	392.666	811.259	1.013.701	1.353.932	2.865.982	2.742.612	3.762.474	3.004.781	3.250.497	4.065.846	5.088.796	4.263.410	3.998.372	4.086.890	2.977.631
7.	Grijanje Zenica	0	0	0	815.030	2.683.808	3.842.558	3.783.440	3.086.615	4.126.519	4.303.107	2.784.995	0	0	0	0	0	0	0	0
8.	Cimos Zenica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	704	54.425	122.192	178.241	210.084	298.552	210.529	87.048	129.164	115.223
9.	KFK Plin Kreševo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	867.392	2.499.252	2.474.975	240.825	0	0	0	0
10.	Tvornica vapna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.035.091	73.880	0	0	0	0
11.	Energtek Herz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9.324.287	8.851.464	8.839.941	1.343.574
12.	Ostali FBiH	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5.894	0	0	815.691	417.387	672.871	41.517	121.152
	UKUPNO FBiH	41.967.332	34.468.602	43.168.680	60.373.788	54.373.952	62.072.656	60.148.392	69.581.560	105.155.073	104.245.756	144.098.305	129.967.319	126.882.814	153.786.127	168.754.966	145.122.130	121.029.002	132.446.940	83.892.710
13.	Birač Zvornik	5.073.775	8.486.885	34.916.933	2.609.349	0	4.394.277	37.313.517	62.448.843	71.823.857	45.993.251	51.399.333	13.037.230	20.183.191	44.920.283	50.234.094	3.982.904	0	0	0
14.	Zvornikstan Zvornik	0	0	0	682.029	602.215	989.776	774.304	1.197.769	1.359.094	1.884.787	1.888.325	1.549.274	1.743.960	2.151.525	2.392.817	1.891.071	1.654.881	1.176.423	0
15.	Ostali potrošači u RS	0	0	0	419.269	436.377	601.747	206.799	323.415	443.917	1.203.281	1.212.029	256.486	134.851	130.321	98.372	0	0	0	0
	UKUPNO RS	5.073.775	8.486.885	34.916.933	3.710.647	5.073.775	5.073.775	5.073.775	5.073.775	5.073.775	5.073.775	54.499.687	5.073.775	22.062.002	47.202.129	52.725.283	5.873.975	1.654.881	1.176.423	0
	UKUPNO BiH	47.041.107	42.955.487	78.085.613	64.084.435	47.041.107	47.041.107	47.041.107	47.041.107	47.041.107	47.041.107	198.597.992	47.041.107	148.944.816	200.988.256	221.480.249	150.996.105	122.683.883	133.623.363	83.892.710

Tabela 10. Pregled kretanja prodajnih cijena prirodnog gasa po kategorijama potrošača

Godina - Kvartal		DISTRIBUTERI	VELIKI INDUSTRIJSKI POTROŠAČI		SREDNJI INDUSTRIJSKI	MALI INDUSTRIJSKI	UKUPNA
		Cijena u KM	Cijena u USD	Cijena u KM	POTROŠAČI (KM)	POTROŠAČI (KM)	Prosječna cijena (KM)
2004.	I kvartal	350,00	164,00	261,00	322,00	340,00	317,32
	II kvartal	350,00	167,14	268,50	322,00	340,00	293,48
	III kvartal	350,00	171,45	280,25	305,00	320,00	287,11
	IV kvartal	350,00	181,04	268,60	305,00	320,00	312,84
Prosječna cijena		350,00	172,22	268,45	307,15	331,35	307,27
2005.	I kvartal	350,00	192,45	288,98	315,00	330,00	328,00
	II kvartal	350,00	202,75	318,67	315,00	330,00	326,13
	III kvartal	350,00	221,75	358,60	345,00	350,00	357,13
	IV kvartal	350,00	251,58	416,56	450,00	450,00	384,84
Prosječna cijena		350,00	221,62	351,32	364,60	369,27	351,02
2006.	I kvartal	475,00	284,54	465,04	525,00	525,00	471,05
	II kvartal	570,00	300,97	465,91	525,00	525,00	479,22
	III kvartal	570,00	311,95	483,84	500,00	510,00	496,01
	IV kvartal	545,00	327,28	496,86	510,00	510,00	530,17
Prosječna cijena		510,79	304,36	475,08	509,92	516,86	491,83
2007.	I kvartal	545,00	316,20	468,89	510,00	510,00	457,09
	II kvartal	510,00	299,40	435,27	480,00	480,00	422,60
	III kvartal	510,00	303,80	430,80	480,00	480,00	416,14
	IV kvartal	510,00	334,20	449,66	500,00	500,00	437,42
Prosječna cijena		523,72	315,60	445,77	490,98	490,98	487,59
2008.	I kvartal	510,00 - 620,00 - 620,00	396,24	508,90	590,00	590,00	554,50
	II kvartal	620,00	437,84	553,75	590,00	590,00	577,78
	III kvartal	620,00	504,22	709,65	590,00	590,00	682,33
	IV kvartal	620,00 - 800,00 - 800,00	554,11	816,10	590,00 - 780,00 - 780,00	590,00 - 780,00 - 780,00	779,64
Prosječna cijena		649,08	468,98	633,38	604,54	604,54	640,14
2009.	I kvartal	800,00	512,56	768,51	780,00	780,00	793,90
	II kvartal	700,00	405,22	568,93	719,03	680,00	626,69
	III kvartal	520,00	315,20	426,92	516,00	500,00	450,33
	IV kvartal	520,00	345,36	467,42	518,63	500,00	504,71
Prosječna cijena		669,92	381,10	534,84	573,68	622,90	619,61
2010.	I kvartal	520,00	398,44	600,19	542,74	500,00	539,63
	II kvartal	650,00	428,01	657,47	664,36	630,00	654,12
	III kvartal	650,00	442,75	655,39	664,56	630,00	654,35
	IV kvartal	650,00	444,23	654,94	658,29	630,00	651,31
Prosječna cijena		622,93	426,61	639,54	661,73	590,08	607,43

2011.	I kvartal	650,00	453,34	627,30	670,40	630,00	644,29
	II kvartal	650,00 - 720,00 - 720,00	488,42	673,49	722,58	700,00	678,86
	III kvartal	720,00	546,63	770,64	734,60	700,00	759,25
	IV kvartal	720,00 - 820,00 - 820,00	596,18	830,02	803,61	780,00	817,20
Prosječna cijena		622,93	514,18	729,22	739,36	711,85	719,93
2012.	I kvartal	820,00	622,90	915,73	930,00	930,00	845,10
	II kvartal	820,00	635,10/ 582,51/ 582,51	968,21/ 888,04/ 888,04	965,00 / 930,00	965,00 / 930,00	892,96
	III kvartal	820,00	582,51	906,91	930,00	930,00	904,32
	IV kvartal	820,00	584,51	874,25	900,00	900,00	839,76
Prosječna cijena		820,08	596,94	919,33	932,59	929,34	862,08
2013.	I kvartal	820,00	572,67	866,08	886,66	886,66	830,87
	II kvartal	820,00	570,14	859,89	873,98	873,98	841,88
	III kvartal	794,44	504,14	739,77	756,04	756,04	760,21
	IV kvartal	754,00	504,14	727,08	739,24	739,24	748,20
Prosječna cijena		794,73	542,14	806,51	797,66	797,66	797,88
2014.	I kvartal	754,00	505,14	731,89	790,06	790,06	749,29
	II kvartal	754,00	505,14	728,60	798,80	798,80	743,34
	III kvartal	754,00	505,14	765,07	799,07	799,07	761,98
	IV kvartal	754,00	512,07	826,35	811,11	811,11	770,95
Prosječna cijena		754,00	506,87	863,60	799,78	799,78	757,48
2015.	I kvartal	754,00	517,93	943,49	828,95	828,95	793,24
	II kvartal	754,00	504,68	905,61	804,85	804,85	822,24
	III kvartal	754,00	462,26	824,85	738,13	738,13	799,14
	IV kvartal	640,00	399,25	727,66	731,33	731,33	656,57
Prosječna cijena		725,50	473,86	855,95	780,00	780,00	749,27
2016.	I kvartal	550,00	300,00	532,26	535,80	535,80	547,10
	II kvartal	500,00	270,00	481,51	479,40	479,40	493,37
	III kvartal	464,00	253,01	447,18	462,90	462,90	455,44
	IV kvartal	450,00	251,89	473,84	480,04	480,04	453,19
Prosječna cijena		497,84	271,48	488,12	494,42	494,42	495,87

3.2. PRIHODI OD KAMATA U 2016. GODINI

Tokom 2016. godine sve bankarske usluge, platni promet i izdavanje garancije prema ino dobavljačima, konkretno Srbijagasu, su vršene preko banaka koje su prethodno odabrane preko postupka javne nabavke. U 2016. godini transakcijski računi su vođeni kod Intesa Sanpaolo, Raiffeisen, UniCredit banke, Union banka i Sparkasse bank, pri čemu je preko ISP, UniCredita i Raiffeisen banke u ovisnosti od povoljnijeg kursa USD, vršeno plaćanje deviznih računa na bazi kupljenih dolarskih sredstava za ino doznake.

Tako je sa 31.12.2016. na kontu Ostali prihodi od kamata evidentirano 3.318 KM, što je nešto više u poređenju sa 2015. godinom (3.166 KM). U okviru ove grupe prihoda evidentirani su prihodi od obračunatih i naplaćenih zatezних kamata po osnovu neplaćanja od strane kupaca u iznosu od 18.667 KM.

3.3. PRIHODI I RASHODI OD KURSNIH RAZLIKA U 2016. GODINI

Planom za 2016. godinu ocijenjeno je da će kurs USD-a iznositi 1,7573 KM u I kvartalu, u II kvartalu 1,7356 KM, te da će u III i IV kvartalu kurs USD iznositi 1,75 KM. Time bi prosječni planski kurs na nivou godine iznosio 1,7539. KM.

Sa ovim vrijednostima kursa planirani su svi troškovi vezani za kalkulaciju prodajne cijene i cijene koštanja. Na isti način planirane su i vrijednosti od prodaje gasa velikim, srednjim i malim industrijskim potrošačima, kojima se obračun utrošenog gasa obračunava u USD.

Na kraju 2016. godine ostvaren je prosječan kurs USD u visini od 1,793730 KM, sa kojim je obračunata vrijednost nabavke i transporta gasa.

Prosječan na kraju godine izveden je ponderisanjem količina i vrijednosti vezanih za uvoz. Kurs dolara u 2016. godini kretao se tako da je ostvareni prosječni kurs na kraju godine bio za 2,27% veći od prosječno planiranog za 2016. godinu.

Kursne razlike po bilo kom osnovu, u zavisnosti od predznaka koji nose, kao pozitivne ili negativne, čine prihode ili rashode perioda u kome su nastale i obračunate. Nadalje, u zavisnosti da li su obračunate po deviznim transakcijama na osnovu kojih je nešto isplaćeno ili naplaćeno, kao devizna protuvrijednost, ili su samo obračunate na knjigovodstveno evidentirane devizne pozicije (kreditni ili dugovanja i potraživanja u deviznim iznosima) na kojima nije bilo promjena u obračunskom periodu, prema knjigovodstvenim standardima tretiraju se podjednako kao prihod ili rashod perioda.

▪ Pozitivne i negativne kursne razlike po ulaznim fakturama ino dobavljača

U 2016. godini su plaćane obaveze za isporučeni gas iz 2015. godine i to Gazpromu za oktobar, novembar i decembar 2015. godine, kao i penali za zakašnjenja plaćanja, FGSZ-u je plaćen TOP za 2015. godinu, a Srbijagasu je plaćena faktura za decembar i TOP za 2015. godinu, tako da ukupne obaveze iz 2015. godine koje su plaćene u 2016. godini iznose 13.426.544,01 USD, što po kursu na 31.12.2015. godine iznosi 24.662.144,06 KM. Prilikom plaćanja ovih obaveza, kao i obaveza koje su redovno nastale u toku 2016. godine za nabavljeni gas, valuta je kupljena po prodajnom kursu poslovne banke na dan svakog plaćanja, a koji se razlikuje od kursa početnog evidentiranja što dovodi do pozitivnih, odnosno negativnih kursnih razlika.

Inače, kada se u analizu uzmu evidencije ovih kursnih razlika nastalih po mjesecima, i po pojedinačnim dobavljačima vidi se da su u zavisnosti od kretanja kursa USD-a zabilježene i pozitivne i negativne kursne razlike. Tako je po fakturama Gazprom Exporta, Srbijagasa i FGSZ u prebijenom stanju evidentiran negativan saldo kursnih razlika u iznosu od 307.208 KM.

Uzimajući tako sve dobavljače za uvoz i transport gasa u toku cijele godine, dobijamo da su evidentirane ukupne pozitivne razlike u iznosu od 570.687 KM i negativne kursne razlike od 263.479 KM, što u prebijenom saldu iznosi 307.208 KM negativnih kursnih razlika.

▪ Pozitivne i negativne kursne razlike po deviznim računima

Plaćanje obaveza za uvoz i transport prirodnog gasa vrši se u USD valuti, koja se kupuje preko odabranih poslovnih banaka kod kojih su otvoreni devizni računi i zaključeni ugovori o customer desk-u. Kupovina USD valute vrši se po tržišnom kursu poslovne banke na dan kupovine. Tako kupljena dolarska sredstva vode se na deviznom računu, ali po operativnom kursu poslovne banke, a to je srednji kurs sa kursne liste koju formira Centralna banka BiH. Po pravilu, ovaj kurs je uvijek niži od tržišnog kursa po kome su kupljene devize, tako da se u startu javlja negativna kursna razlika. USD sredstva koriste se za plaćanje ino obaveza u momentu njihovog dospjeća za plaćanje, tako da u situaciji porasta kursa dolara imamo negativne kursne razlike između kursa na dan evidentiranja na deviznom računu i kursa na dan plaćanja, i obratno.

Po pravilu, kompletan obračun kursnih razlika na deviznim računima trebao bi imati neutralan karakter za kursne razlike, jer uplate na devizne račune i evidentiranje tih uplata u KM su po pravilu istovremene sa isplatama sa tih računa. Naime, kupovina dolara i njihovo evidentiranje istovremeno se poklapa sa isplatama sa tih računa, da li uslijed plaćanja obaveza za uvoz i transport ili zbog eventualnog prenošenja na posebne račune kratkoročnog oročavanja. U ovoj godini nije vršeno oročavanje sredstava zbog izuzetno niskih pasivnih kamatnih stopa.

Kao rezultat konkretnih deviznih transakcija i kursa USD u vrijeme tih transakcija, obračunate su ukupne pozitivne kursne razlike u iznosu od 101.606 KM i negativne u iznosu od 109.527 KM, što u prebijenom saldu iznosi 7.921 KM negativnih kursnih razlika.

▪ Kursne razlike po ino kreditima i deviznim obavezama

Ove kursne razlike nastale su kao rezultat razlike između početnog kursa USD, po kome je BH-Gas zadužen na ime preuzetih obaveza po ino kreditu sa preuzimanjem MRS Kladanj od Sarajevogasa i kursa na 31.12.2015. godine po kreditu IDA br. 30290 BOS u pogledu stanja tog kredita i drugih obaveza iskazanih u SDR.

BH-Gas je pripadajući dio ino kredita proveo u poslovnim knjigama i evidentirao promjene u zavisnosti od kursa SDR, tako da su po osnovu glavnice i prispjelih kamata nastale kursne razlike u iznosu od 6.487 KM.

U narednoj tabeli dat je pregled obračunatih kursnih razlika po svim osnovama i iznosima, kako su se pojavljivale u 2016. godini i po kojima su se evidentirale u poslovnim knjigama.

Tabela 11. Obračunate kursne razlike u 2016. godini

<u>Red br.</u>	<u>Osnov nastanka</u>	<u>Pozitivne kursne razlike</u>	<u>Negativne kursne razlike</u>	<u>Saldo</u>
1.	Gazprom – Ulazne fakture	446.677,26	114.004,79	332.672,47
2.	FGSZ – Ulazne fakture	101.478,22	98.074,45	3.403,77
3.	Srbijagas – Ulazne fakture	22.531,83	51.399,75	-28.867,92
4.	Ostali dobavljači	112,96	0	112,96
5.	Devizni računi kod banaka	101.605,91	109.526,76	-7.920,85
6.	Kredit IDA	0	6.487,52	-6.487,52
<u>Ukupne kursne razlike</u>		<u>672.406,18</u>	<u>379.493,27</u>	<u>292.912,91</u>

Iz gornjeg pregleda je vidljivo da su u toku 2016. godine u okviru kursnih razlika postojale pozitivne i negativne kursne razlike, po osnovu ulaznih faktura i deviznih sredstava vođenih na računima kod poslovnih banaka. Konačni saldo kursnih razlika na kraju 2016. godine je pozitivan i iznosi 292.913 KM.

3.4. PRIHODI OD NAPLAĆENIH OTPISANIH POTRAŽIVANJA

Po ovom osnovu naplaćeno je 2.032.030 KM na ime ispravljenih, utuženih potraživanja Sarajevogasa.

3.5. OSTALI PRIHODI

Na kontu Ostalih poslovnih prihoda evidentiran je iznos od 2.032.030 KM za naplaćena ranije ispravljena potraživanja od Sarajevogasa, te iznos od 470.003 KM (pozicije 7. i 8.) po sljedećim osnovama: odgođeni prihod za donirane cijevi od Setro Kreševo, naplaćena šteta od osiguranja, ukinute obaveza prema Udruženju za gas, ukinute obaveza za kamate za FGSZ, kao i obaveza prema Sarajevogasu Lukavica.

U nastavku je dat tabelarni pregled ukupnog ostvarnog prihoda, po svim osnovama u toku izvještajne 2016. godine.

Tabela 12. Ukupan prihod ostvaren u poslovnoj 2016. godini (KM)

Red. br.	Vrsta prihoda	2016.		2015.	Indeks	
		Ostvareno	Planirano	Ostvareno	3/4	3/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Vrijednost prodaje	83.896.275	80.132.018	133.998.032	104,70	62,61
2.	Prihod od kamata	21.986	0	29.115		75,51
3.	Pozitivne kursne razlike ino dobavljači	570.800	0	1.235.671		46,19
4.	Pozitivne kursne razlike deviznih računa	101.606	0	412.347		24,64
5.	Kursne razlike po dr. osnovama	0	0	2.711		
6.	Naplata otpisanih potraživanja	2.032.030	0	0		
7.	Prihodi iz ranijih godina (KT transport kroz RS)	374.421	0	0		
8.	Ostali prihodi	95.582	0	59.102		161,72
	UKUPNO	87.092.700	80.132.018	135.736.978	108,69	64,16

U ukupnim prihodima, pored redovne prodaje gasa u toku izvještajne godine, posebno se izdvajaju naplaćena ispravljena potraživanja Sarajevogasa u iznosu od 2.032.030 KM.

Setro Kreševo je prilikom izgradnje gasovoda Visoko-Brnjaci donirao cijevi za ovaj gasovod. Donirane cijevi se u poslovnim knjigama vode na kontu Odloženi prihod, te se prilikom obračuna amortizacije po principu sučeljavanja prihoda i rashoda prenosi dio iznosa koji je amortizovan sa odloženog prihoda na tekući prihod, u iznosu od 42.878 KM u 2016. godini.

U toku 2016. godine došlo je do oštećenja na gasovodima uslijed klizišta, nestručnog djelovanja na područjima kuda prolazi gasovod i sl. S obzirom da su sva sredstva osigurana naplaćena je šteta od osiguranja u iznosu od 20.106 KM.

Prilikom usaglašavanja stanja obaveza sa Udruženjem za gas u BiH, obavješteni smo da je ovo Udruženje ukinulo neplaćene obaveze u iznosu od 23.500 KM. Isto tako FGSZ je ukinuo svoja potraživanja za ranije kamate u iznosu od 8.122,05 KM.

Pitanje transporta gasa kroz RS (ugovor sa Sarajevogasom Istočno Sarajevo) još uvijek nije regulisano, na način da u toku godine nije postignut obostrano prihvatljiv dogovor oko transportne tarife koja bi se primjenivala kroz ovaj dio gasovodne mreže u BiH. Naime, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske je u toku 2015. godine donijela odluku o utvrđivanju transportnih tarifa, a koja u odnosu na važeću tarifu predstavlja povećanje od 85%. Kako BH-Gas kao federalnu kompaniju ne obavezuju odluke entitetskih regulatora BH-Gas je izvršio i vrši povrat ispostavljenih faktura obračunatih po tako utvrđenoj tarifi. Također prema ugovoru za primjenu nove, izmijenjene tarife bila je potrebna prethodna saglasnost BH-Gasa, a koja nije data. Shodno navedenom, za razliku između važeće tarife i više obračunatih transportnih troškova ispostavljena su knjižna terećenja, te su za tu razliku u toku 2016. godine evidentirani ukupni prihodi od 374.421 KM.

4. OSTVARENI RASHODI POSLOVANJA U TOKU 2016. GODINE

4.1. RASHODI IZ NABAVKE PRIRODNOG GASA

4.1.1. Količina i vrijednost uvoza prirodnog gasa

U periodu januar – decembar 2016. godine u BiH je uvezeno 165.975.853 Nm³ prirodnog gasa, za što je ruski isporučilac Gazprom Export fakturisao 24.961.529 USD, odnosno 44.762.232 KM. Nabavljena količina prirodnog gasa u 2016. godini veća je od planirane nabavke za 3,76%, a u odnosu na isti period prošle godine manja je za 5,71%.

Uvoz i transport prirodnog gasa obračunava se u normalnim kubnim metrima (Nm³), što predstavlja zapreminu prirodnog gasa na temperaturi od 20 °C (T=293,15 K) i pritisku od 1,013 bar. Donja kalorična vrijednost 1 Nm³ iznosi H_d = 33.494,4 kJ. Prodaja prirodnog gasa obračunava se u standardnim kubnim metrima (Sm³), što predstavlja zapreminu prirodnog gasa na temperaturi od 15 °C (T=288,15 K) i pritisku od 1,013 bar, sa donjom kaloričnom vrijednošću od 34.075,6 kJ za 1 Sm³. Prosječna ruska nabavna cijena prirodnog gasa u 2016. godini je iznosila 150,39 USD/1000 Nm³, što je niže za 43,56% u odnosu na prosječnu nabavnu cijenu iz prethodne godine koja je iznosila 266,48 USD. Prosječna planska cijena za 2016. godinu iznosila je 153,03 USD/1000 Nm³, što znači da je ostvarena prosječna nabavna cijena manja od planirane za 1,72%. Posmatrano na nivou godine, ruska cijena je u prva tri kvartala registrovala pad vrijednosti, da bi u IV kvartalu došlo po izvjesnog povećanja cijene.

Kao što je vidljivo iz donjeg tabelarnog pregleda, ruska nabavna cijena gasa je u izvještajnoj godini registrovala najnižu vrijednost u posljednjih deset godina.

Tabela 13. Pregled kretanja cijena ruskog gasa u periodu 1998 – 2016. godine (USD/1000 Nm³)

Godina	I kvartal	II kvartal	III kvartal	IV kvartal
1998.	78,00	72,70	66,77	56,08
1999.	60,00	56,22	58,92	72,24
2000.	79,50	97,39	105,26	108,35
2001.	115,00	114,08	106,12	98,64
2002.	90,91	87,40	88,45	99,68
2003.	107,80	120,84	119,87	123,75
2004.	116,53	119,66	123,97	133,56
2005.	145,00	155,30	174,29	204,16
2006.	224,90	241,57	252,01	262,74
2007.	252,74	236,21	240,56	270,43
2008.	323,93	364,82	426,16	473,28
2009.	419,20	319,00	233,74	262,45
2010.	314,22	343,76	358,21	359,47
2011.	369,21	403,77	464,89	505,58
2012.	521,92	501,87	477,39	478,52
2013.	456,40	441,69	385,26	383,31
2014.	378,14	382,69	384,81	379,69
2015.	416,18	402,98	295,92	258,65
2016.	175,49	137,12	128,50	133,80

Tabela 14. Nabavka prirodnog gasa u 2016. godini

Mjesec	NABAVLJENA KOLIČINA (Nm ³)			CIJENA USD ostvarena		VRIJEDNOST (USD)		KURS KM/USD		VRIJEDNOST (KM)	
	2016.		2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016	2015.	2016.	2015.
	Ostvareno	Planirano	Ostvareno								
I	27.895.371	27.895.371	28.477.084	175,29	338,80	4.889.780	9.648.036	1,817553	1,73006	8.887.434	16.691.652
II	18.395.722	18.395.722	21.459.365	175,46	338,80	3.227.713	7.270.433	1,759000	1,74006	5.677.548	12.651.004
III	19.884.801	19.884.801	18.807.373	175,80	340,78	3.495.748	6.409.177	1,721985	1,80344	6.019.626	11.558.559
1. kvartal	66.175.894	66.175.894	68.743.822	175,49	339,34	11.613.241	23.327.646	1,772512	1,75334	20.584.607	40.901.215
IV	9.262.067	9.262.067	13.720.182	136,56	275,54	1.264.828	3.780.459	1,743319	1,77770	2.204.998	6.720.537
V	7.527.189	7.527.189	6.961.487	137,23	276,87	1.032.956	1.927.427	1,737898	1,78289	1.795.172	3.436.390
VI	4.300.097	5.000.000	6.171.010	138,15	279,55	594.058	1.725.106	1,775606	1,75679	1.054.814	3.030.642
2. kvartal	21.089.353	21.789.256	26.852.679	137,12	276,81	2.891.842	7.432.992	1,748015	1,77419	5.054.985	13.187.569
I PG	87.265.247	87.965.150	95.596.501	166,22	321,78	14.505.083	30.760.638	1,767628	1,75838	25.639.592	54.088.784
VII	4.264.719	5.000.000	6.060.406	129,03	228,99	550.277	1.387.772	1,724870	1,73328	949.156	2.405.394
VIII	4.580.394	5.000.000	5.536.423	128,41	229,43	588.168	1.270.222	1,751751	1,78533	1.030.325	2.267.766
IX	5.273.762	6.000.000	5.630.358	128,16	228,10	675.885	1.284.285	1,796647	1,73574	1.214.327	2.229.182
3. kvartal	14.118.875	16.000.000	17.227.187	128,50	228,84	1.814.330	3.942.279	1,760323	1,74565	3.193.808	6.902.342
X	14.321.781	12.000.000	12.681.741	134,16	193,46	1.921.410	2.453.410	1,844775	1,77528	3.544.569	4.355.499
XI	20.226.014	18.000.000	20.948.232	133,77	192,90	2.705.634	4.040.914	1,876816	1,84861	5.077.977	7.470.078
XII	30.043.936	26.000.000	29.569.126	133,64	193,09	4.015.072	5.709.503	1,819715	1,79007	7.306.286	10.220.409
4. kvartal	64.591.731	56.000.000	63.199.099	133,80	193,10	8.642.116	12.203.826	1,843164	1,80648	15.928.833	22.045.986
II PG	78.710.606	72.000.000	80.426.286	132,85	200,76	10.456.446	16.146.105	1,828790	1,79290	19.122.641	28.948.328
Ukupno	165.975.853	159.965.150	176.022.787	150,39	266,48	24.961.530	46.906.742	1,793249	1,77026	44.762.232	83.037.112

4.1.2. Troškovi transporta prirodnog gasa do Zvornika

Ovi troškovi obuhvataju izdatke za transport gasa kroz Mađarsku i Srbiju, transportnim sistemima u vlasništvu FGSZ-a i Srbijagasa. Supotpisnici ugovora sa FGSZ i Srbijagasom zajednički su BH-Gas i Energoinvest koji imaju jednaka prava u pogledu pregovaračkih mogućnosti, ali prema zaključenim međusobnim Sporazumom sa Energoinvestom svi troškovi i obaveze prema transporterima, uostalom kao i prema ino isporučiocu gasa, snosi BH-Gas. Time, u cilju unaprijeđenja prodaje prirodnog gasa i samog poslovanja, zasebnu ulogu tokom pregovora sa ino dobavljačima ima BH-Gas.

4.1.2.1. Transport gasa kroz Mađarsku u toku 2016. godine

Troškovi transporta gasa kroz Mađarsku fakturišu se na osnovu Dugoročnog ugovora o transportu prirodnog gasa, te naknadno zaključenih aneksa ugovora po pojedinim godinama u kojima se definišu povoljniji uslovi transporta, prevashodno u pogledu ukupnih količina transporta za datu godinu, te ljetnih diskontovanih količina. Važnost Dugoročnog ugovora je do 2023. godine.

Kako je pitanje transporta gasa kroz Mađarsku, čak i kroz izvještaje BH-Gasa imalo različito tumačenje u pogledu tzv. štetnosti samog ugovora u kontekstu potrebe prebacivanja transportovanih količina gasa na naredne godine, a uvažavajući skori istek samog Dugoročnog ugovora, ovdje je bitno naglasiti da je ugovor zaključen 1998. godine, sa tadašnjom projekcijom potrošnje po godinama, posebno uslovljeno zahtjevanim količinama od ino transportera za potrebe potpisivanja ugovora. Međutim, ključno je pitanje kako odredbe ugovora putem aneksa prilagoditi važećim uslovima na tržištu, koje se odlikuje izrazitim debalansom potrošnje ljeto/zima i velikim oscilacijama u dnevnoj potrošnji. Saradnja sa mađarskim transporterom je kao i svaka druga poslovna saradnja zasnovana na tržišnim principima gdje obje ugovorne strane, u ovom slučaju FGSZ i Energoinvest/BH-Gas, prilikom definisanja aneksa ugovora pokušavaju iznaći rješenje koje će u komercijalnom smislu objema stranama osigurati zahtjevane interese. Ono što ima karakter štetnog, ukoliko se uopšte želi kalkulirati sa kvalifikacijama samog ugovora, jeste ograničavanje količina transporta na nivo koji je ispod dnevnih potreba potrošnje. BH-Gas/Energoinvest je u II polovini 2016. godini potpisao aneks ugovora sa FGSZ-om (Aneks br. 21), kojim je dnevna količina transporta gasa povećana sa 1,05 miliona kubika gasa na 1,5 miliona do isteka Ugovora, a što je imalo svoj efekat već u sezoni grijanja 2016./2017., tokom koje su pojedinačni potrošači imali potrošnju od cca 1,4 miliona kubika gasa dnevno.

U narednom periodu, BH-Gas treba definisati i razmotriti usaglašene prijedloge sa ino transporterom u pogledu nastavka ugovornog odnosa, posebno uvažavajući započete aktivnosti u vezi realizacije projekta južne interkonekcije.

Tabela 15. Transport prirodnog gasa kroz Mađarsku u 2016. godini

Mjeseci	Transportovana količina gasa Nm ³	Osnovna transportna taksa SDR	Kurs USD/SDR	Osnovna transportna taksa USD	Cijena mađarskog gasa USD	Fakture FGSZ USD	Fakture FGSZ KM	PCT USD/1000 Nm ³	
								2016.	2015.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Januar	27.895.371	13,75	1,3836	19,02	250,03	734.587	1.335.151	26,33	33,26
Februar	18.395.722	13,75	1,4058	19,33	250,03	592.219	1.041.713	32,19	35,07
Mart	19.884.801	13,76	1,3937	19,18	250,03	632.388	1.088.962	31,80	38,88
April	9.262.067	13,76	1,4056	19,34	197,91	327.456	570.860	35,35	31,42
Maj	7.527.189	13,76	1,4110	19,42	197,91	255.958	444.829	34,00	37,09
Juni	4.300.097	13,76	1,4062	19,35	197,91	168.459	299.117	39,18	35,46
Juli	4.264.719	13,76	1,3939	19,18	186,37	165.445	285.372	38,79	35,46
Av gust	4.580.394	13,76	1,3956	19,20	186,37	154.687	270.973	33,77	33,20
Septembar	5.273.762	13,76	1,4003	19,27	186,37	175.448	315.218	33,27	30,30
Oktobar	14.321.781	13,76	1,3786	18,97	193,62	409.671	755.751	28,60	35,83
Novembar	20.226.014	13,76	1,3636	18,76	193,62	578.708	1.086.129	28,61	34,42
Decembar	30.043.936	13,76	1,3398	18,44	193,62	724.458	1.318.307	24,11	29,95
Ukupno	165.975.853				206,98	4.919.485	8.812.383	29,64	33,18
Iznos godišnjih penala						283.278,90	515.486,86		
Sveukupno						5.202.764	9.327.869		
Prosječna cijena s penalima						31,35	56,20		

Za period januar – decembar 2016. godine fakturisan je transport gasa kroz Mađarsku u vrijednosti od 5.202.764 USD ili 9.327.869 KM, pri čemu je učešće godišnjih penala 283.278,90 USD.

Ukupni prosječni transportni troškovi kroz Mađarsku za 1000 Nm³ sa godišnjim penalima, ostvareni su u visini od 31,35 USD ili 56,20 KM, što je u odnosu na planirane od 32,60 USD manje za 3,83%, a u odnosu na prosječnu cijenu transporta za 2015. godinu manje za 5,51%.

Ukupni troškovi transporta i prosječna cijena zavise od niza elemenata od kojih se isti i sastoje. Kako je Plan poslovanja za 2016. godinu sačinjen i usvojen krajem jula iste godine, prilikom izrade procjene transportnih troškova kalkuliralo se sa dosta poznatim podacima, pa tako planirana transportna taksa izražena u SDR/1000 Nm³ od 13,76 odgovara ostvarenoj taksi. Slična situacija je i sa prosječnom cijenom gasa za pokretanje kompresora koja je u 2016. godini ostvarena u iznosu od 206,98 USD, te je neznatno niža u odnosu na planske vrijednosti.

Kada se transportni troškovi kroz Mađarsku posmatraju u konvertibilnim markama, ostvarena prosječna cijena transporta u 2016. godini manja je i u KM i USD vrijednosti u odnosu na planske, ali je zbog višeg ostvarenog kursa u odnosu na planirani, procentualno više izraženo smanjenje u USD vrijednosti. Time je ostvarena prosječna cijena transporta manja od planirane u USD za 3,83% (31,35 USD : 32,60 USD), a u KM manja za 1,66% (56,20 KM : 57,15 KM).

4.1.2.2. Transport prirodnog gasa kroz Srbiju u toku 2016. godine

Tabela 16. Transport prirodnog gasa kroz Srbiju u toku 2016. godine

Mjeseci	Transportovana količina gasa Nm ³	Osnovna transportna taksa SDR	Kurs USD/SDR	Osnovna transportna taksa USD	Cijena srbijanskog gasa USD	Fakture Srbijagas USD	Fakture Srbijagas KM	PCT USD/1000 Nm ³	
								2016.	2015
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Januar	27.910.386	10,53	1,3836	14,57	218,30	554.632	1.008.074	19,87	25,04
Februar	18.405.428	10,53	1,4058	14,80	218,30	370.580	651.850	20,13	24,93
Mart	19.913.410	10,53	1,3937	14,68	218,30	398.409	686.055	20,01	24,47
April	9.269.554	10,53	1,4056	14,80	172,18	177.244	308.993	19,12	22,67
Maj	7.530.716	10,53	1,4110	14,86	172,18	144.776	251.606	19,22	23,25
Juni	4.304.141	10,53	1,4062	14,81	172,18	83.280	147.873	19,35	23,16
Juli	4.261.708	10,53	1,3939	14,68	162,59	80.942	139.614	18,99	21,75
Avgust	4.580.343	10,53	1,3956	14,70	162,59	86.954	152.322	18,98	21,84
Septembar	5.270.866	10,53	1,4003	14,75	162,59	100.063	179.778	18,98	21,91
Oktobar	14.316.646	10,53	1,3786	14,52	168,98	267.689	493.826	18,70	20,91
Novembar	20.219.796	10,53	1,3636	14,36	168,98	374.108	702.132	18,50	20,51
Decembar	30.038.855	10,53	1,3398	14,11	168,98	547.421	996.151	18,22	20,58
Ukupno	166.021.849	10,53		14,54	180,51	3.186.100	5.718.274	19,19	22,75
Iznos godišnjih penala						494.056	899.417		
Sveukupno						3.680.156	6.617.691		
Prosječna cijena s penalima						22,17	39,86		

Transportni troškovi kroz Srbiju fakturisani su za 2016. godinu u ukupnom iznosu od 3.186.100 USD, odnosno 5.718.274 KM, što preračunato na 1000 Nm³ iznosi 19,19 USD ili 34,44 KM/1000 Nm³.

Prosječna cijena transporta uključujući i godišnje penale iznosi preračunato na 1000 Nm³ iznosi 22,17 USD ili 39,86 KM/1000 Nm³.

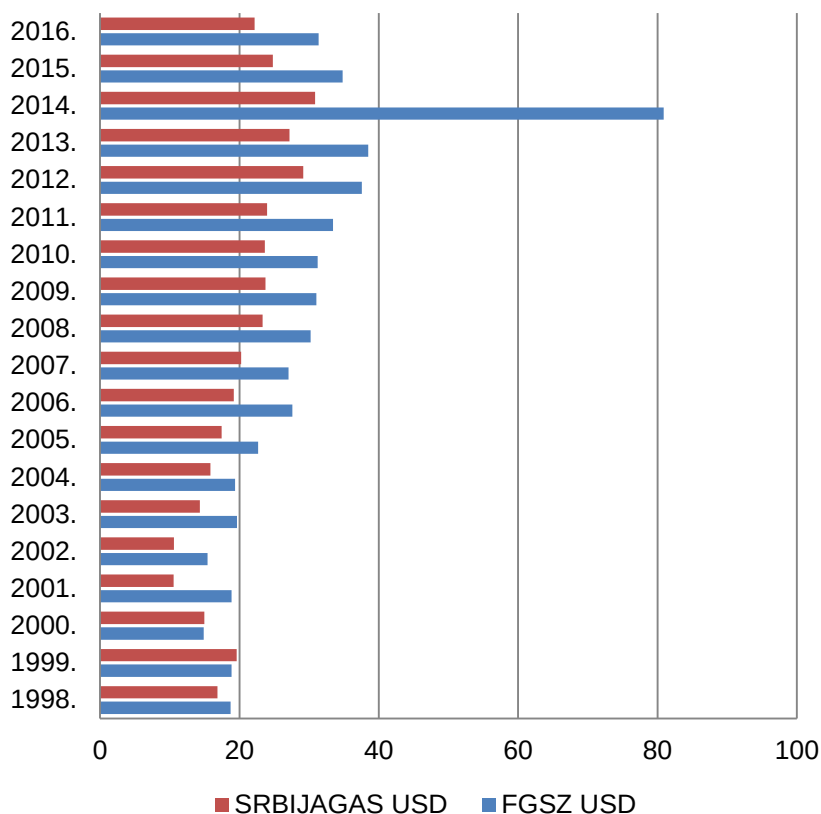
U odnosu na planirane troškove transporta kroz Srbiju za 2016. godinu (23,20 USD odnosno, 40,67 KM/1000 Nm³), ostvareni su niži za 4,44% iskazani u USD, odnosno za 1,99% iskazani u KM, zbog ostvarenog višeg kursa USD-a u odnosu na planirani. U poređenju sa cijenom transporta ostvarenoj u istom periodu 2015. godine, kada je ista iznosila 24,74 USD/1000 Nm³ sa penalima, odnosno 43,92 KM/1000 Nm³, cijena u ovoj godini niža je za 10,39% u iskazivanju kroz USD, odnosno niža za 9,24% u iskazivanju kroz KM.

Tabela 17. Pregled prosječnih cijena transporta prirodnog gasa od 1998. – 2016. godine

Godina	Količine gasa Nm ³	FGSZ		SRBIJAGAS		UKUPNO	
		USD	KM	USD	KM	USD	KM
1998.	201.170.000	18,74	32,8	16,85	29,49	35,59	62,29
1999.	192.634.573	18,86	34,65	19,60	36,01	38,46	70,65
2000.	253.933.397	14,85	31,35	14,94	31,54	29,79	62,89
2001.	166.808.461	18,88	41,28	10,57	23,11	29,45	64,39
2002.	158.235.816	15,42	33,41	10,60	22,97	26,02	56,39
2003.	206.836.454	19,65	33,57	14,33	24,48	33,98	58,06
2004.	321.369.227	19,38	30,21	15,85	24,71	35,23	54,91
2005.	383.364.685	22,67	35,94	17,42	27,61	40,09	63,55
2006.	365.628.688	27,6	43,07	19,17	29,91	46,77	72,98
2007.	316.355.361	27,06	38,22	20,24	28,59	47,30	66,81
2008.	310.651.954	30,21	40,46	23,30	31,00	53,51	71,47
2009.	233.844.850	31,05	44,24	23,72	33,60	54,77	77,84
2010.	245.891.139	31,24	45,47	23,64	34,57	54,88	80,04

2011.	279.208.592	33,45	47,21	23,96	33,79	57,41	81,00
2012.	256.916.196	37,57	56,35	29,16	43,73	66,73	100,08
2013.	189.811.861	38,47	56,38	27,20	39,85	65,67	96,23
2014.	160.765.109	80,90	120,81	30,85	44,50	111,75	165,31
2015.	176.022.787	34,81	61,71	24,79	43,95	59,60	105,66
2016.	165.975.853	31,35	56,20	22,17	39,86	53,52	96,06

Graf 1. Prosječna cijena transporta (sa penalima), po godinama za FGSZ i Srbijagas (u USD)

Napomena: troškovi transporta FGSZ-a evidentno odstupaju za 2014. godinu iz razloga što je BH-Gas u 2014. godini u punom iznosu plaćao transportni trošak po osnovu osnovnog ugovora sa FGSZ-om, te je zaključenim Aneksom 19 u 2015. godini BH-Gas odobren za više plaćene transportne troškove u iznosu od cca 7,8 miliona USD, a koji su iskorišteni za neizmirene obaveze u toku 2015. godine. Paralelno, sa dobijenim odobrenjem od FGSZ-a, isto nije efektivno prebačeno na potrošače, koji su ovako ukalkulisane više troškove transporta platili kroz cijenu gasa. Sa potpisanim Aneksom Ugovora prosječna cijena transporta iznosi 42,97 USD/1000 Nm³.

4.1.3. Ostali troškovi iz kalkulacije nabavne cijene prirodnog gasa u 2016. godini

U kalkulaciju troškova nabavke prirodnog gasa zaračunavaju se i dodatni zavisni troškovi opisani u nastavku.

4.1.3.1. Troškovi špeditera

Špediter organizuje poslove uvoza i carinjenja gasa svaki mjesec, te na ime svoje naknade zaračunava 0,029% od nabavne vrijednosti gasa, uvećane za porez. Poslove špeditera obavlja preko Energoinvesta d.d. Sarajevo, špediterska firma DTS-ŠPED d.o.o. Sarajevo.

U toku 2016. godine, ovi troškovi ostvareni su u visini od 13.158 KM.

4.1.3.2 Transport gasa kroz RS

Dio transportne gasne mreže u BiH je pod kontrolom kompanija iz Republike Srpske, koje shodno odlukama Vlade RS i entitetskog regulatora vrše uslovno rečeno upravljanje nad ovim dionicama: gasovod od granice sa Srbijom, na Drini kod Šepka (Opština Zvornik), do MRS u Karakaju kod Zvornika (cca 19 kilometara), te krak gasovoda od Karakaja do Kladnja. RS je pripala i MRS u Karakaju i Zvorniku.

Gaspromet Pale vrši kontrolu nad dijelom gasovoda od granice sa Srbijom do Karakaja i MRS u Karakaju i Zvorniku, a Sarajevo-gas iz Lukavice shodno izdatoj licenci nad gasovodom od Karakaja do Kladnja.

BH-Gas je u više navrata ukazivao na činjenicu da je početnih 19 km mreže pod kontrolom firme Gaspromet Pale, iako je ovaj dio mreže u vlasništvu Srbijagasa, i za koje BH-Gas kroz Dugoročni ugovor o transportu plaća transportne troškove. Još veći aspid se ogleda u činjenici da je entitetski regulator izdao licencu za obavljanje djelatnosti Gasprometu, iako isti nikad nije riješio pitanje vlasništva predmetnog dijela gasovoda, što je jasno navedeno kao preduslov za obavljanje djelatnosti.

BH-Gas plaća naknadu, odnosno mjesečni paušalni iznos od 5.000 KM uvećan za 17% PDV-a Gasprometu Pale za usluge mjerenja isporučenog gasa, te je u toku godine za ove namjene ostvaren trošak od 60.000 KM.

Kako je prethodno u Izvještaju navedeno, BH-Gas ima zaključen ugovor sa Sarajevo-gasom Lukavica o plaćanju naknade za transport gasa od Zvornika do Kladnja u iznosu od 3,7817 KM/1000 Sm³, uvećano za PDV. Shodno važećem ugovoru i pripadajućim aneksima, preduslov za izmjenu tarife je prethodna saglasnost BH-Gasa, te je entitetski regulator donio odluku o izmjeni i povećanju transportne tarife, a što BH-Gas nije prihvatio obzirom na neispunjenje prethodno navedenog preduslova i činjenice da isti ne obavezuju odluke regulatora iz RS. U tom smislu BH-Gas izdaje knjižno terećenje za više obračunate troškove, te je u toku 2016. godine obračunato ukupno 618.195 KM priznatih transportnih troškova.

Ukupno, troškovi kroz RS iznose 678.195 KM i time čine 4,09 KM/1000 Nm³ u kalkulaciji cijene koštanja.

4.1.3.3. Provizije banaka po garancijama i za platni promet sa inostranstvom

U toku 2016. godine plaćanje isporuka prirodnog gasa ino isporučiocu Gazprom Exportu nije bilo osigurano na bazi izdatih bankarskih garancija za cijeli izvještajni period. Naime, u momentu izmjene upravljačke strukture BH-Gas nije imao zaključen ugovor sa nekom od poslovnih banaka za korištenje ovih usluga, te je donesena odluka da se u cilju kompenzacije prema ino isporučiocu za navedeno vrši plaćanje čak i prije datuma valute, te iz tog razloga nisu evidentirani penali za zakašnjenja plaćanja. Ujedno sa poboljšanjem pozicije likvidnosti, otkazani su zaključeni ugovori sa bankama za korištenje kreditnih sredstava. Samo u toku 2015. godine, Gazpromu je plaćeno cca 1,9 miliona KM na ime penala zbog kašnjenja u izmirenju obaveza.

U toku 2017. godine planirano je i provođenje postupka javne nabavke za odabir banke za izdavanje garancije u cilju potpunog poštivanja ugovora sa ino isporučiocem.

Za usluge transporta gasa kroz Republiku Srbiju na bazi ugovora sa Srbijagasom u toku 2016. godine plaćeno je 25.130 KM naknada poslovnoj banci na ime izdate garancije, dok je bankama preko kojih je vršen platni promet prema inostranstvu isplaćeno 2.628 KM.

Ukupno na ime svih bankarskih provizija u 2016. godini isplaćeno je ukupno 27.758 KM.

4.1.3.4 Provizija uvoznika prirodnog gasa

Energoinvest je nosilac komercijalog ugovora o uvozu prirodnog gasa za BiH. Potpisan je poseban Sporazum između dvije kompanije, u kome sve poslove oko uvoza, carinjenja i plaćanja prirodnog gasa preuzima BH-Gas, a Energoinvest zajedno sa ovlaštenim predstavnicima BH-Gasa učestvuje u pregovorima sa ino-isporučiocem i ino-transporterima.

Ukupna uvoznička provizija koja je obračunata u 2016. godini iznosi 516.069 KM, što je u odnosu na prošlu 2015. godinu u iznosu od 929.755 KM, manje za 413.686 KM ili 44,49%, a kao rezultat manje nabavljenih količina, i značajno nižih nabavnih cijena gasa.

U 2016. godini uvoznička provizija je učestvovala sa 3,11 KM/1000 Nm³.

NABAVNA CIJENA GASA U BOSNI I HERCEGOVINI

Nabavna cijena prirodnog gasa podrazumjeva sve izdatke vezane za nabavku gasa, a koji prema važećim aktima učestvuju u formiranju nabavne cijene. Na ovu strukturu nabavne cijene treba dodati još Troškove prometa, kako bi se dobila puna cijena koštanja prirodnog gasa, na osnovu koje se određuje i prosječna prodajna cijena.

Na osnovu podataka o uvozu i transportu prirodnog gasa do BiH, te visini ostalih zavisnih troškova iz strukture nabavne cijene, proizilazi da je u 2016. godini gas na destinaciji u Sarajevu koštao 208,12 USD/1000 Nm³, odnosno 373,20 KM/1000 Nm³.

U poređenju sa planskom nabavnom cijenom gasa u Sarajevu za 2016. godinu, koja je iznosila 213,58 USD/1000 Nm³, odnosno 374,53 KM/1000 Nm³, proizilazi da ostvarene vrijednosti prosječne nabavne cijene u Sarajevu skoro u potpunosti odgovaraju planskim, obzirom da je ostvarena USD cijena manja od planirane za 2,56%, odnosno u KM protuvrijednosti manja za samo 0,36%.

U odnosu na isti period prošle godine, kada je nabavna cijena gasa u Sarajevu iznosila 328,36 USD/1000 Nm³ ili 582,20 KM/1000 Nm³, u 2016. godini ostvareno je značajno smanjenje prosječne nabavne cijene i to za 36,62% u USD, odnosno 35,90% u KM vrijednosti.

Kada se na nabavnu cijenu gasa u Sarajevu dodaju i troškovi prometa, proizilazi da je u 2016. godini ostvarena ukupna cijena koštanja od 395,19 KM/1000 Nm³, što je manje od planske za 7,91%, odnosno manje od ukupne cijene koštanja u 2015. godini za 34,50%.

U narednoj tabeli prikazana je kompletna struktura nabavne cijene prirodnog gasa. Interesantno je pogledati uporedne podatke sa prethodnom godinom i indekse pada ove u odnosu na prethodnu godinu, kao i učešće pojedinih troškova nabavke u ukupnoj nabavnoj cijeni. Tako je vidljivo da u ukupnoj nabavnoj vrijednosti gasa ino isporučilac učestvuje sa 68,24%, transport kroz Mađarsku sa 14,22%, transport kroz Srbiju sa 10,09%, troškovi prometa sa 5,56%, te ostali zavisni troškovi nabavke gasa sa 1,89%. Ovo su jasni pokazatelji koje govore o tome koliko bilo kakva promjena u troškovima nabavke gasa, naviše ili naniže, sa ovako izraženim visokim učešćem u nabavnoj vrijednosti, ima direktan uticaj na ukupnu cijenu koštanja, a potom i prodajnu cijenu gasa.

Podaci o strukturi nabavne cijene i učešću pojedinih troškova u ukupnoj nabavnoj cijeni su veoma korisni, ukoliko se suštinski želi sagledati problematika nabavne, a time i prodajne cijene gasa. Problemiziranje najavljenog porasta troškova transporta od strane Srbijagasa i tarifa kroz Republiku Srpsku je vezano upravo za ovakvu strukturu nabavne cijene i učešća u cijeni koštanja, a koje bi prodajnu cijenu gasa dovelo do nivoa koji je apsolutno nekonkurentan ostalim energentima. Kako tržište prirodnog gasa u BiH nije uređeno na način da su jasno uspostavljena regulatorne ovlasti države i entiteta, ovo su podaci koji se jasno moraju prezentovati nadležnim koji u ovom momentu u određenom segmentu odlučuju o prodajnim cijenama gasa, prevashodno veleprodajnim distributivnim cijenama. BH-Gas će i u narednom periodu nastaviti provoditi aktivnosti koje imaju za cilj sprečavanje realizacije takvog scenarija, posebno sa aspekta činjenice da imamo jedan pravac i izvor snabdjevanja gasom, ali postoji bojazan da će u određenom momentu dati napori prevazići ingerencije BH-Gasa i zahtijevati uključivanje resornih federalnih i državnih tijela.

Samo podatak o nabavci i transportu gasa do Zvornika, a radi se o tri dobavljača, Gazprom Export, FGSZ i Srbijagas, učestvuju u ukupnoj cijeni koštanja sa 92,55%. Ostali troškovi nabavke, u što spadaju špediterski troškovi, provizija uvoznika, transport kroz RS i bankarske naknade, učestvuju sa 1,89% u cijeni koštanja. Sve su ovo troškovi koji se moraju izmiriti u valuti plaćanja, pri čemu se čak troškovi transporta kroz Mađarsku plaćaju unaprijed, odnosno avansno.

Time proizilazi da troškovi nabavke, odnosno troškovi bez kojih nema uvoza gasa učestvuju sa 94,45% u ukupnoj cijeni koštanja.

Svi ostali troškovi do pune cijene koštanja učestvuju sa svega 5,56%. U navedenih 5,56%, amortizacija učestvuje sa 1,11%, troškovi održavanja sa 0,07%, te troškovi administracije sa 4,38%.

Tabela 18. Osnovni pokazatelji poslovanja za period od 01.01. – 31.12.2016. godine

Red. broj	P O K A Z A T E L J I	Jedinica mjere	Ostvareno I-XII 2016.	Planirano I-XII 2016.	Ostvareno I-XII 2015.	Indeks 4/5	Indeks 4/6
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Fizički obim prodaje gasa	Sm ³	169.181.485	161.536.431	178.338.359	104,73	94,87
2.	Vrijednost prodaje gasa	KM	83.892.710	80.132.018	133.994.062	104,69	62,61
3.	Prosječne prodajne cijene gasa	KM	495,87	496,06	749,27	99,96	66,18
	Distributeri	KM	497,84	501,41	707,70	99,29	70,35
	Veliki industrijski potrošači	USD	271,48	267,88	473,86	101,34	57,29
	Veliki industrijski potrošači	KM	488,12	474,15	855,95	102,95	57,03
	Srednji i mali industrijski potrošači	KM	494,42	473,86	779,99	104,34	63,39
4.	Fizički obim uvoza gasa	Nm ³	165.975.853	159.965.150	176.022.787	103,76	94,29
5.	Fakture od Gazprom Exporta	USD	24.961.529	24.479.605	46.906.742	101,97	53,22
		KM	44.762.232	42.934.555	83.166.357	104,26	53,82
6.	Kurs USD	KM	1,79324880	1,753900	1,773015	102,24	101,14
7.	Prosječna nabavna cijena gasa	USD	150,39	153,03	266,48	98,28	56,44
		KM	269,69	268,40	472,47	100,48	57,08
8.	Fakture za transport FGSZ-a	USD	5.202.764	5.214.864	6.126.677	99,77	84,92
		KM	9.327.868	9.142.072	10.862.690	102,03	85,87
	Prosječna cijena transporta FGSZ	USD	31,35	32,60	34,81	96,15	90,06
		KM	56,20	57,15	61,71	98,34	91,07
9.	Fakture za transport od Srbijagasa	USD	3.680.156	3.711.191	4.363.143	99,16	84,35
		KM	6.617.691	6.506.015	7.735.918	101,72	85,54
	Prosječna cijena transporta u Srbiji	USD	22,17	23,20	24,79	95,57	89,45
		KM	39,87	40,67	43,95	98,03	90,72
	Nabavna vrijednost u Zvorniku	USD	33.844.449	33.405.661	57.396.562	101,31	58,97
	Nabavna vrijednost u Zvorniku	KM	60.707.791	58.582.642	101.764.989	103,63	59,65
10.	Nabavna cijena gasa u Zvorniku	USD	203,91	208,83	326,07	97,64	62,54
		KM	365,76	366,22	578,14	99,87	63,27
11.	Ostali troškovi iz nabavne cijene	KM	1.235.180	1.329.097	2.062.807	92,93	59,88
	- Špediterski troškovi	KM	13.158	12.451	24.391	105,68	53,95
	- Transport kroz RS	KM	678.195	664.940	1.082.068	101,99	62,68
	- Bankarske provizije	KM	27.758	151.000	26.593	18,38	104,38
	- Provizija uvoznika	KM	516.069	500.706	929.755	103,07	55,51
12.	Nabavna vrijednost u Sarajevu	KM	61.942.971	59.911.740	103.827.796	103,39	59,66
	Nabavna cijena u Sarajevu	USD	208,12	213,58	328,36	97,44	63,38
	Nabavna cijena u Sarajevu	KM	373,20	374,53	582,20	99,65	64,10
13.	Troškovi prometa:	KM	3.648.741	8.733.603	3.770.957	41,78	96,76
	- troškovi amortizacije	KM	729.017	895.464	836.918	81,41	87,11
	- troškovi održavanja	KM	48.507	3.192.060	184.779	1,52	26,25
	- troškovi administracije	KM	2.871.218	4.646.079	2.749.260	61,80	104,44
14.	Ukupni troškovi	KM	65.591.712	68.645.343	107.598.753	95,55	60,96
15.	Ukupna cijena koštanja/1000 m3	KM	395,19	429,13	603,34	92,09	65,50
16.	Ukupan obračunski prihodi	KM	87.092.700	80.132.018	135.736.978	108,69	64,16
17.	Ukupni obračunski rashodi	KM	76.741.652	68.645.343	133.543.550	111,79	57,47
18.	Obračunska dobit/gubitak	KM	10.351.048	11.486.675	2.193.428	90,11	471,91
19.	Opšta stopa naplate	%	84,14	82,82	74,01	101,59	113,69

Tabela 19. Kalkulacije nabavne cijene prirodnog gasa za period od januara do decembra 2016. godine

Mjeseci	Količine Nm³	Cijena gasa USD	Fakture GE USD	FGSZ USD	Srbijagas USD	Vrijednost u Zvorniku USD	Kurs KM/USD	Fakture GE KM	FGSZ KM	Srbijagas KM	Vrijednost u Zvorniku KM	Špediter KM	Transport RS KM	Bankarski troškovi KM	Provizija uvoznika KM	UKUPNO KM	Cijena KM/ 1000 Nm³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	14	15	16	17	18	19
Jan.	27.895,371	175,29	4.889.780	734.587	557.703	6.182.070	1,817553	8.887.434	1.335.151	1.013.655	11.236.239	2.523	108.976	200	93.236	11.441.174	410,15
Feb.	18.395,722	175,46	3.227.713	592.219	372.789	4.192.721	1,759000	5.677.548	1.041.713	655.736	7.374.997	1.667	73.396	200	63.034	7.513.294	408,43
Mart	19.884,801	175,80	3.495.748	632.388	393.130	4.521.266	1,721985	6.019.626	1.088.963	676.964	7.785.552	1.767	78.820	3.041	66.543	7.935.723	399,08
I kvartal	66.175,894	175,49	11.613.241	1.959.194	1.323.622	14.896.057	1,772065	20.584.607	3.465.827	2.346.355	26.396.788	5.957	261.192	3.441	222.813	26.890.191	406,34
Apr.	9.262,067	136,56	1.264.828	327.456	177.244	1.769.528	1,743319	2.204.998	570.860	308.993	3.084.852	660	39.682	4.055	26.366	3.155.615	340,70
Maj	7.527,189	137,23	1.032.956	255.958	144.776	1.433.690	1,737898	1.795.172	444.829	251.606	2.491.607	542	33.233	984	21.296	2.547.662	338,46
Juni	4.300,097	138,15	594.058	168.459	83.280	845.797	1,775606	1.054.814	299.117	147.872	1.501.803	327	21.213	3.709	12.836	1.539.888	358,11
II kvartal	21.089,353	137,12	2.891.842	751.873	405.300	4.049.015	1,748144	5.054.985	1.314.806	708.471	7.078.262	1.529	94.128	8.748	60.498	7.243.165	343,45
I POL.	87.265,247	166,22	14.505.083	2.711.067	1.728.922	18.945.072	1,766953	25.639.592	4.780.633	3.054.826	33.475.050	7.486	355.320	12.189	283.311	34.133.356	391,14
Juli	4.264,719	129,03	550.277	165.445	80.942	796.664	1,724870	949.156	285.371	139.614	1.374.141	296	21.077	604	11.745	1.407.863	330,12
Avg.	4.580,394	128,41	588.168	154.687	86.954	829.809	1,751751	1.030.325	270.973	152.322	1.453.619	320	22.275	0	12.424	1.488.638	325,00
Sep.	5.273,762	128,16	675.885	175.448	100.063	951.396	1,796647	1.214.327	315.218	179.778	1.709.323	373	24.805	3.857	14.610	1.752.968	332,39
III kvartal	14.118,875	128,50	1.814.330	495.580	267.959	2.577.869	1,760013	3.193.808	871.562	471.714	4.537.084	989	68.157	4.461	38.779	4.649.470	329,31
Okt.	14.321,781	134,16	1.921.410	409.671	267.689	2.598.770	1,844775	3.544.569	755.751	493.826	4.794.146	1.049	68.031	3.312	40.976	4.907.514	342,66
Nov.	20.226,014	133,77	2.705.634	578.708	374.108	3.658.450	1,876816	5.077.977	1.086.128	702.132	6.866.237	1.494	70.036	166	58.686	6.996.619	345,92
Dec.	30.043,936	133,64	4.015.072	1.007.737	1.041.478	6.064.287	1,819715	7.306.286	1.833.794	1.895.193	11.035.273	2.140	116.652	7.629	94.319	11.256.013	374,65
IV kvartal	64.591,731	133,80	8.642.116	1.996.116	1.683.275	12.321.507	1,841955	15.928.832	3.675.673	3.091.151	22.695.657	4.683	254.719	11.107	193.981	23.160.147	358,56
II POL.	78.710,606	132,85	10.456.446	2.491.696	1.951.234	14.899.376	1,827777	19.122.640	4.547.236	3.562.865	27.232.741	5.672	322.876	15.568	232.760	27.809.617	353,31
UKUPNO	165.975,853	150,39	24.961.529	5.202.763	3.680.156	33.844.448	1,793730	44.762.232	9.327.868	6.617.691	60.707.791	13.158	678.196	27.757	516.071	61.942.973	373,20

4.2. TROŠKOVI PROMETA U TOKU 2016. GODINE (administrativni troškovi, troškovi održavanja i amortizacija)

Tabela 20. Troškovi prometa u 2016. godini

Red. br.	Vrsta izdataka	Ostvareno	Planirano	Ostvareno	Indeks 3/4	Indeks 3/5
		2016.	2016.	2015.		
1	2	3	4	5	6	7
1.	Administrativni troškovi	2.871.218	4.646.079	2.749.260	61,80	104,44
2.	Troškovi održavanja	48.507	3.192.060	184.779	1,52	26,25
3.	Amortizacija	729.017	895.463	836.918	81,41	87,11
	UKUPNO	3.648.741	8.733.602	3.770.957	41,78	96,76

Ostvareni troškovi prometa BH-Gasa (administrativni troškovi, troškovi održavanja opreme i objekata i troškovi amortizacije) u 2016. godini manji su za 58,22% od planiranih, te za 3,24% u odnosu na troškove u 2015. godini. Dato smanjenje ukupnih troškova prometa uslovljeno je nižom amortizacijom i nižim troškovima održavanja koji su ostvareni u ovoj u odnosu na 2015. godinu, a uslovljeni su kasnim usvajanjem Plana poslovanja za 2016. godinu (Odluka br. SD-0102-2649 od 28.07.2016. godine).

Iz prikazane struktura troškova prometa BH-Gasa uočava se da su:

- Administrativni troškovi ostvareni u 2016. godini niži su od planiranih za 38,2%.
- Troškovi održavanja su u 2016. godini ostvareni sa svega 1,52% u odnosu na Plan. Niska realizacija troškova održavanja tokom 2016. godine u odnosu na plan rezultat je kako je prethodno navedeno činjenice da je Plan poslovanja usvojen tek krajem jula izvještajne godine. Planirani troškovi održavanja u iznosu kako su isti navedeni u planu s druge strane rezultat su činjenice da se održavanje gasovoda u proteklih par godina svelo na minimum, te da je neophodno izvršiti ulaganja koja će produžiti vijek upotrebe gasovoda, a sve u cilju neometanog obavljanja osnovne djelatnosti. Neovisno od niske stope realizacije ove kategorije troškova, u toku godine je započet niz javnih nabavki čija se efektivna realizacija očekuje tek u narednoj, odnosno 2017. godini.
- Troškovi amortizacije koji su ostvareni u 2016. godini niži su u odnosu na prethodnu godinu, iz prostog razloga što su osnovna stalna sredstava, odnosno gasovodi skoro ili u potpunosti amortizovani, a što utiče na smanjenje i učešće ovih troškova u ukupnim troškovima prometa. U Planu su bili predviđeni nešto viši troškovi, uslovljeni procjenjenom nabavkom i obračunom amortizacije dodatnih sredstava. Ono što je bitno naglasiti da za novoizgrađeni gasovod Zenica – Travnik nije izdato odobrenje za upotrebu, a samim tim da za isti nije vršen obračun amortizacije, te da dodatno Društvo nije izvršilo procjenu vrijednosti shodno računovodstvenim standardom 36 Umanjenje vrijednosti sredstava.

Planom na nivou 2016. godine, predviđeno je da učešće administrativnih troškova u ukupnim troškovima prometa BH-Gasa bude u visini od 53,24%, troškova održavanja opreme i objekata 36,51% i troškovi amortizacije u visini od 10,25%.

Međutim, kada se posmatra ostvarena struktura ovih troškova u 2016. godini, ista je u izvjesnoj mjeri drugačija u odnosu na planiranu: troškovi administracije učestvuju sa 78,69% u ukupnim ostvarenim troškovima prometa, što je za 25,45% više u odnosu na planirano, troškovi amortizacije su ostvareni sa učešćem od 19,98% u odnosu na ukupne troškove prometa, što je za 9,73% više u odnosu na planirano učešće ovih troškova, iako su u nominalnom iznosu ostvareni niži u odnosu na plan, dok su troškovi održavanja ostvareni sa simboličnih 1,33%, što je za čak 35,18% niže u odnosu na planirano učešće ovih troškova u ukupnim troškovima prometa. Svakako da značajno smanjenje ili povećanje učešća određene kategorije troškova u ukupnim mijenja i strukturu učešća ostalih troškova, tako da je u sagledavanju navedenog potrebno posmatrati širu sliku u odnosu na usporednu analizu procentualnog učešća.

Tabela 21. Troškovi prometa na dan 31.12.2016. godine (amortizacija, održavanje i administracija)

Analitički konto	Naziv analitičkog konta	Ostvareno do 31.12.2016.	Planirano 2016.	Ostvareno do 31.12.2015.	Indeks 3/4	Indeks 3/5
1	2	3	4	5	7	6
511	Utrošeni režijski materijal					
5112100	Utrošeni materijal za tekuće održavanje osnovnih sredstava	7.841,07	168.200,00	13.956,78	4,66	56,18
5112801	Utrošen kancelarijski materijal	9.389,86	9.500,00	6.516,40	98,84	144,10
5112802	Utrošeni materijal za čišćenje i održavanje higijene	18,85	1.000,00	0,00	1,89	0,00
	Ukupno - konto grupe 511	17.249,78	178.700,00	20.473,18	9,65	84,26
512	Utrošena energija i gorivo					
5120	Utrošena električna energija	32.952,22	35.000,00	32.393,12	94,15	101,73
5124	Utrošeno dizel gorivo	9.022,60	20.000,00	9.365,49	45,11	96,34
5125	Utrošeni motorni benzin	5.514,86	10.000,00	6.403,50	55,15	86,12
5128	Ostali troškovi energije i goriva	29,69	1.000,00	68,43	2,97	43,39
	Ukupno - konto grupe 512	47.519,37	66.000,00	48.230,54	72,00	98,53
513	Utrošeni rezervni dijelovi					
513001	Utrošeni rezervni dijelovi za održavanje opreme	1.404,27	1.500,00	2.219,18	93,62	63,28
513002	Utrošeni rezervni dijelovi za uredsku opremu	240,00	1.000,00	238,50	24,00	100,63
5131	Utrošeni rezervni dijelovi za transportna sredstva	8.202,85	15.000,00	5.624,33	54,69	145,85
	Ukupno - konto grupe 513	9.847,12	17.500,00	8.082,01	56,27	121,84
514	Troškovi sitnog inventara, ambalaže itd.					
5141	Otpis sitnog alata i inventara	2.461,23	49.590,00	215,58	4,96	1.141,68
5144	Otpis zaštitne djece i obuće	3.777,21	19.270,00	5.135,50	19,60	73,55
5145	Otpis auto guma	0,00	5.000,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 514	6.238,44	73.860,00	5.351,08	8,45	116,58
520	Troškovi plata					
5200	Bruto plaće zaposlenih	1.737.056,79	1.688.051,50	1.631.794,32	102,90	106,45
	Ukupno - konto grupe 520	1.737.056,79	1.688.051,50	1.631.794,32	102,90	106,45
523	Troškovi službenih putovanja zaposlenika					
5230	Dnevnice za službena putovanja u zemlji	908,00	3.000,00	778,00	30,27	116,71
5231	Troškovi prevoza na služ. putovanjima u zemlji	148,00	500,00	76,00	29,60	194,74
5232	Troškovi smještaja na služ. putovanjima u zemlji	942,80	2.000,00	1.120,00	47,14	84,18
5233	Dnevnice za službena putovanja u inostranstvo	16.855,00	25.000,00	14.764,39	67,42	114,16
5234	Troškovi prevoza na služ. putovanja u inostranstvo	7.940,42	20.000,00	14.600,83	39,70	54,38
5235	Troškovi smještaja na služ. putovanjima u inostranstvo	23.329,26	25.000,00	20.062,14	93,32	116,29
5236	Naknade i prateći troškovi za upotrebu privatnog auta	6.319,60	8.000,00	7.659,80	79,00	82,50
5237	Naknade i prateći troškovi (putarine i dr.) za sl. put. ino.	4.213,84	5.000,00	3.285,01	84,28	128,27
5238	Ostali troškovi službenih putovanja	425,46	2.000,00	751,01	21,27	56,65
	Ukupno - konto grupe 523	61.082,38	92.500,00	63.097,18	66,04	96,81

524	Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenika					
5240	Naknade za ishranu u toku rada (topli obrok)	126.827,18	139.247,95	142.242,92	91,08	89,16
5241	Naknade za terenski dodatak	9.154,91	10.000,00	9.100,00	91,55	100,60
5242	Naknada troškova prevoza na posao i sa posla	26.241,00	29.128,00	26.410,00	90,09	99,36
5243	Regres za godišnji odmor	17.600,00	19.000,00	39.654,29	92,63	44,38
52440	Otpremnine prilikom odlaska u penziju	0,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00
5245	Jubilarnе nagrade zaposlenima	0,00	3.500,00	178,00	0,00	0,00
5247	Pomoći za liječenje, nabavku lijekova i dr.	4.770,00	6.000,00	1.693,81	79,50	281,61
52471	Pomoć i naknada troškova sahrane	0,00	5.000,00	4.990,00	0,00	0,00
52472	Pomoći i naknade zaposlenika u ostalim slučajevima	0,00	5.000,00	0,00	0,00	0,00
52480	Kotizacije za seminare, savjetovanja, simpozije	9.990,75	10.000,00	9.424,56	99,91	106,01
52481	Školarine za srednje, više i visoke škole	0,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00
52483	Naknade za stručno usavršavanje i osposobljavanje	406,84	8.000,00	0,00	5,09	0,00
52488	Naknade ostalih troškova i dr. materijalna prava radnika	10.700,00	12.000,00	2.200,00	89,17	486,36
	Ukupno - konto grupe 524	205.690,68	250.875,95	235.893,58	81,99	87,20
527	Naknade članovima odbora i komisija					
5271	Naknade članovima Nadzornog odbora	63.616,64	80.000,00	65.448,50	79,52	97,20
5272	Naknade članovima Odbora za reviziju	24.166,89	25.000,00	24.039,08	96,67	100,53
5274	Naknade članovima Skupštine Društva	371,05	1.500,00	742,10	24,74	50,00
	Ukupno - konto grupe 527	88.154,58	106.500,00	90.229,68	82,77	97,70
529	Troškovi naknada ostalim fizičkim licima					
5291	Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu	37.202,64	55.000,00	41.097,06	67,64	90,52
	Ukupno - konto grupe 529	37.202,64	55.000,00	41.097,06	67,64	90,52
531	Troškovi transportnih usluga					
5310	Transportne usluge u cestovnom saobraćaju	60,50	2.000,00	0,00	3,03	0,00
5317	Usluge taksi prevoza	790,38	1.000,00	656,10	79,04	120,47
5318	Troškovi ostalih transportnih usluga	941,00	1.000,00	0,00	94,10	0,00
	Ukupno - konto grupe 531	1.791,88	4.000,00	656,10	44,80	273,11
532	Troškovi usluga održavanja					
5320	Troškovi usluga tekućeg održavanja	33.022,82	1.640.000,00	163.252,28	2,01	20,23
5321	Troškovi usluga investicionog održavanja	0,00	1.310.000,00	0,00	0,00	0,00
5322	Troškovi usluga održavanja transportnih sredstava	3.643,47	7.500,00	1.998,47	48,58	182,31
5324	Usluge održavanja softvera	2.400,00	12.000,00	2.350,00	20,00	102,13
5328	Ostale usluge održavanja	0,00	1.000,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 532	39.066,29	2.970.500,00	167.600,75	1,32	23,31
533	Troškovi zakupa					
5330	Troškovi zakupa uredskog prostora	124.305,77	150.000,00	101.819,40	82,87	122,08
	Ukupno - konto grupe 533	124.305,77	150.000,00	101.819,40	82,87	122,08
535	Troškovi reklame i sponzorstva					
5350	Troškovi reklame u novinama, časopisima i sl.	907,50	3.000,00	1.015,56	30,25	89,36
5351	Troškovi reklame putem elektronskih medija	0,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00
5355	Usluge sponzorstva u cilju reklame i prezentacije	20.900,00	50.000,00	8.702,00	41,80	240,17
	Ukupno - konto grupe 535	21.807,50	55.000,00	9.717,56	39,65	224,41

537	Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju					
5370	Studije gasifikacije - širenje gasne mreže	0,00	50.000,00	0,00	0,00	0,00
5378	Usluge tehničke regulative	0,00	50.000,00	47.820,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 537	0,00	100.000,00	47.820,00	0,00	0,00
539	Troškovi ostalih usluga					
5393	Zaštitarske usluge	29.768,03	50.000,00	34.816,13	59,54	85,50
5394	Troškovi objavljivanja	0,00	2.000,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 539	29.768,03	50.000,00	34.816,13	59,54	85,50
540	Amortizacija					
5400	Amortizacija nematerijalnih sredstava				81,41	87,11
5401	Amortizacija građevinskih objekata					
5402	Amortizacija postrojenja i opreme					
5403	Amortizacija alata, pogonskog i kancelarijskog namještaja	729.016,92	895.462,92	836.918,27		
540401	Amortizacija transportnih sredstava (cjevovoda)					
540402	Amortizacija transportnih sredstava (automobila)					
5408	Amortizacija ostalih sredstava					
	Ukupno - konto grupe 540	729.016,92	895.462,92	836.918,27	81,41	87,11
550	Troškovi neproizvodnih usluga					
550101	Troškovi usluga v odovoda i kanalizacije	848,03	6.000,00	21.139,65	14,13	4,01
550102	Usluge grijanja službenih prostorija	9.605,42	15.000,00	14.308,15	64,04	67,13
550103	Iznošenje i odvoz smeća	2.992,80	4.500,00	2.992,80	66,51	100,00
5503	Troškovi revizijskih usluga	10.400,00	15.000,00	0,00	69,33	0,00
5504	Troškovi advokatskih usluga (i notarske)	26.609,80	45.500,00	33.606,53	58,48	79,18
5506	Troškovi procjene, vještačenja i slično	140.400,00	1.400.000,00	0,00	10,03	0,00
5507	Troškovi čišćenja prostorija	5.735,00	6.000,00	2.312,00	95,58	248,05
5508	Troškovi ostalih neproizvodnih usluga (prevodi, kom. nakn.)	752,32	7.000,00	4.108,63	10,75	18,31
	Ukupno - konto grupe 550	197.343,37	1.499.000,00	78.467,76	13,17	251,50
551	Troškovi reprezentacije					
5510	Troškovi reprezentacije u sopstvenim prostorijama	4.033,33	6.000,00	3.360,69	67,22	120,01
551200	Troškovi ugostiteljskih usluga u zemlji	6.448,62	16.000,00	1.451,00	40,30	444,43
5512001	Troškovi ugostiteljskih usluga u inostranstvu	5.606,54	6.000,00	1.062,15	93,44	527,85
5513	Troškovi za poklone date za reprezentaciju	5.081,14	10.000,00	0,00	50,81	0,00
5519	Ostali troškovi reprezentacije	124,00	1.000,00	0,00	12,40	0,00
	Ukupno - konto grupe 551	21.293,63	39.000,00	5.873,84	54,60	362,52
552	Troškovi premija osiguranja					
5520	Premije osiguranja stalnih sredstava-imovine	21.165,06	45.000,00	37.722,56	47,03	56,11
5524	Premije osiguranja vozila	6.707,48	8.000,00	6.577,05	83,84	101,98
5525	Premije osiguranja radnika od nezgode na radu	3.196,73	4.000,00	3.731,08	79,92	85,68
5528020	Premije ostala osiguranja - dopunsko (sistematski)	14.653,84	20.000,00	2.391,68	73,27	612,70
552802	Premije - troškovi ostalih osiguranja (putno osiguranja)	563,66	1.000,00	392,72	56,37	143,53
	Ukupno - konto grupe 552	46.286,77	78.000,00	50.815,09	59,34	91,09

553	Troškovi platnog prometa					
5530	Troškovi platnog prometa u zemlji	3.223,56	3.500,00	2.497,45	92,10	129,07
5531	Troškovi platnog prometa u inostranstvu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5533	Troškovi izdavanja bankarskih garancija	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Ukupno - konto grupe 553	3.223,56	3.500,00	2.497,45	92,10	129,07
554	Poštanske i telekomunikacijske usluge					
5540	Poštanske usluge - troškovi odpreme pošte	3.585,01	4.000,00	4.445,87	89,63	80,64
5541000	Troškovi za fiksnu telefoniju	16.894,48	25.000,00	24.654,08	67,58	68,53
5541001	Troškovi za mobilnu telefoniju	10.057,03	15.000,00	13.380,83	67,05	75,16
5542	Troškovi brze pošte	202,09	2.000,00	80,50	10,10	251,04
5543	Troškovi interneta	2.382,75	3.000,00	2.167,80	79,43	109,92
5548	Ostale poštanske i telekomunikacijske usluge	49,00	1.000,00	0,00	4,90	0,00
	Ukupno - konto grupe 554	33.170,36	50.000,00	44.729,08	66,34	74,16
555	Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina					
5550	Porez na imovinu (vozila i ostala imovina)	225,00	1.000,00	250,00	22,50	90,00
5551	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih nesreća	5.054,72	6.700,00	4.742,07	75,44	106,59
5552	Posebna naknada za zaštitu voda	5.054,72	6.700,00	4.742,07	75,44	106,59
5553	Naknada za zaštitu šuma	60.964,89	56.092,41	95.013,50	108,69	64,16
5554	Taksa na istaknutu firmu	470,00	1.200,00	470,00	39,17	100,00
55560	Naknada / porez za korišćenje javnih površina	6.008,33	4.000,00	9.149,56	150,21	65,67
55561	Naknade za izvršene obavezne preglede vozila	789,14	3.000,00	1.138,05	26,30	69,34
55562	Naknada za puteve	305,60	1.200,00	305,04	25,47	100,18
5556801	Ostale posebne naknade i nak. invalidnih lica	2.508,00	2.700,00	2.490,25	92,89	100,71
55571	Administrativne takse	892,20	2.500,00	1.025,00	35,69	87,04
55578	Ostale takse (i sudske)	631,00	15.000,00	260,00	4,21	242,69
	Ukupno - konto grupe 555	82.903,60	100.092,41	119.585,54	82,83	69,33
556	Troškovi članskih doprinosa i sl. obaveza					
5560	Članarine turističkim zajednicama	0,00	36.059,41	61.080,10	0,00	0,00
5561	Članarine privrednim komorama	2.816,64	5.000,00	5.599,01	56,33	50,31
5562	Članarine strukovnim udruženjima i asocijacijama	8.500,00	10.000,00	8.500,00	85,00	100,00
	Ukupno - konto grupe 556	11.316,64	51.059,41	75.179,11	22,16	15,05
559	Ostali nematerijalni troškovi					
5592	Troškovi oglasa u štampi i drugim medijima	1.718,46	4.000,00	1.372,39	42,96	125,22
5593	Sudski i prateći troškovi	0,00	43.000,00	0,00	0,00	0,00
5594	Troškovi pretplata na službena glasila i stručnu literaturu	57.001,36	57.000,00	41.958,72	100,00	135,85
5598	Ostali razni nematerijalni troškovi	902,37	5.000,00	230,00	18,05	392,33
	Ukupno - konto grupe 559	59.622,19	109.000,00	43.561,11	54,70	136,87
5490001	Rezervisanja prema MRS 19 i ostala rezervisanja	37.783,00	50.000,00	6.651,50	75,57	568,04
	Sveukupni troškovi	3.648.741,29	8.733.602,19	3.770.957,32	41,78	96,76
	Amortizacija	729.016,92	895.462,92	836.918,27	81,41	87,11
	Održavanje	48.506,60	3.188.560,00	184.779,32	1,52	26,25
	Administrativni troškovi	2.871.217,77	4.649.579,27	2.749.259,73	61,75	104,44

U troškovima administracije, od ukupno ostvarenih 2.871.217,77 KM izdaci za plate uposlenika učestvuju sa 1.737.056,79 KM odnosno sa 60,50%, troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenika sa 205.690,68 KM ili 7,16%, naknade članovima odbora i komisija sa 88.154,58 KM ili 3,07% itd.

Posmatrajući generalno kompletnu analitičku strukturu ukupnih troškova prometa, koja obuhvata oko 100 raznih analitičkih konta svrstanih u 25 knjigovodstvenih grupa, može se uočiti da su troškovi smanjeni u odnosu na planske vrijednosti, kako na nivo ukupnih, ali i pojedinačno planiranih kategorija troškova, uz

sporadična odstupanja pojedinih troškova. U poređenju sa prethodnom godinom, troškovi su smanjeni na ukupnom nivou od 3,24%.

- **Utrošeni režijski materijal (k-to 511):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 17.249,78 KM, koje uglavnom čine utrošeni materijal za tekuće održavanje osnovnih sredstava (7.841,07 KM), te utrošeni kancelarijski materijal (9.389,86 KM). Shodno realizaciji tokom godine, na osnovu Odluke o reklasifikaciji br. 01-EU-0402-4964 od 30.12.2016. godine, izvršeno je povećanje planskog iznosa od 3.500,00 KM na k-to 5112801, odnosno smanjenje istog iznosa na k-to 5112100.
Materijal za tekuće održavanje ostvaren je sa svega 4,66% u odnosu na plansku vrijednost, kancelarijski materijal sa 98,84%, te troškovi materijala za čišćenje sa 1,89%. Posmatrano na nivou grupe konta, ostvareni troškovi utrošenog režijskog materijala manji su za čak 90% u odnosu na plan, uslovljeno prevashodno niskim utroškom materijala za tekuće održavanje osnovnih sredstava.
- **Troškovi energije i goriva (k-to 512):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 47.519,37 KM, što je za 1,47% više od ostvarenih troškova u prošloj godini (48.230 KM), te manje za čak 28% od planiranih troškova za ovu godinu. Bitno je naglasiti da skoro 70% ove grupe troškova čini utrošena električna energija.
Drugu polovinu ove grupe troškova čine izdaci za pogonsko gorivo putničkih i teretnih automobila, te ostali troškovi energije i goriva. Potrošnja dizel goriva je simbolično smanjena u odnosu na prošlu godinu za 3,66%, dok je potrošnja motornog benzina ostvarena u manjem iznosu za 13,88%. U odnosu na planske vrijednosti, isti su ostvareni u manjem iznosu za cca 44%.
- **Troškovi plata (k-to 520):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 1.737.056,79 KM bruto sa svim doprinosima, što je za 6,45% više u odnosu na prošlu godinu, a za 2,90% više od planiranih troškova za ovu godinu. Razlozi prekoračenja planiranih troškova plata ogledaju se u činjenici da je u toku godine BH-Gas zaključio Sporazum o vansudskom poravnanju sa jednim od zaposlenika, na bazi Presude Općinskog suda u Sarajevu br. 65 0 Rs 459111 14 Rs od 12.08.2015. godine, kojim je poništen nezakonito izvršen otkaz, sa obavezom retroaktivne isplate plata.
Prosječna mjesečna isplaćena neto plata neto plata u 2016. godini je iznosila 1.973,30 KM, što je povećanje u odnosu na prethodnu 2015. godinu od 9,87% (2015.: 1.796 KM).
- **Troškovi službenih putovanja zaposlenika (k-to 523):** do kraja 2016. godine, ovi troškovi su ostvareni u ukupnom iznosu od 61.082,38 KM, što je za 33,96% niže od planiranih i za 3,19% niže u odnosu na troškove prethodne godine. Smanjenje troškova u odnosu na plan je evidentirano na svim pozicijama kod ove grupe konta, što ukazuje da je Društvo ostvarenje ciljeva definisane poslovne politike uskladilo sa racionalizacijom utroška sredstava.
U poređenju sa 2015. godinom, troškovi prevoza na službena putovanja u inostranstvo su smanjeni za 45,62%, kao i naknade za korištenje privatnog auta za 17,5%. Paralelno, povećanje je registrovano kod dnevnica u zemlji i inostranstvo i pratećih zavisnih troškova, a što je u vezi sa pojačanim intenzitetom sastanaka koji je BH-Gas obavljao sa poslovnim partnerima, a u cilju unaprijeđenja performansi poslovanja (FGSZ, Plinacro i dr.).
- **Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenicima (k-to 524):** obuhvataju naknade za topli obrok, terenski dodatak, prevoz uposlenika na posao i sa posla, kotizacije za seminare i dr. u ukupnom iznosu od 205.690,68 KM. U odnosu na planiranu masu ovih naknada, u 2016. godini isplaćeno je manje za 18,01%, dok su isti u poređenju sa 2015. godinom manji za 12,80%. U ukupnim troškovima grupe konta, naknade za topli obrok učestvuju sa 61,66%, naknade za prijevoz sa 12,76%, te svi ostali troškovi sa cca 25%.
U 2016. godini isplaćeno je prosječno godišnje po uposleniku 2.882,44 KM na ime toplog obroka ili 240,20 KM prosječno mjesečno, 596,39 KM na ime naknade za troškove prevoza na posao ili 49,70 KM prosječno mjesečno itd. Smanjenje troškova toplog obroka u 2016. u odnosu na 2015. godinu rezultat je smanjenja neoporezivog dijela toplog obroka, primjenom Pravilnika o izmjeni pravilnika o primjeni zakona o porezu na dohodak kojim je smanjen neoporezivi procenat za topli obrok na jedan posto prosječne plate u FBiH.
Bitno je napomenuti da je unutar grupe izvršena reklasifikacija troškova na način da su planirani troškovi naknada za terenski dodatak povećani za 2.000 KM, uslijed povećane potrebe za istim, dok su za isti iznos smanjeni k-to naknada troškova prevoza sa/na posao.
Inače, sve vrste naknada koje su obuhvaćene ovom grupom konta su regulisani općim internim aktom.
- **Troškovi reklame i sponzorstva (k-to 535):** ostvareni su u ukupnom iznosu od 21.807,50 KM, što predstavlja realizaciju plana od 39,65%. Sa stabilizacijom poslovanja Društva, BH-Gas kao javno

preduzeće kroz ovakve vrste ugovora pokušava osigurati i svoju društveno odgovornu poziciju, obzirom da je većina ugovora definisana za sponzorisanje sportskih i kulturnih dešavanja.

- **Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju (k-to 537):** i pored planiranih 100.000 KM sredstava na ove namjene, u 2016. godinu nisu realizovani troškovi po ovom osnovu. U toku godine započete su aktivnosti oko pitanja tehničke regulative (DWGW), a čija je realizacija prenešena u narednu godinu.
- **Troškovi reprezentacije (k-to 551):** ovi troškovi ostvareni su u ukupnom iznosu od 21.293,63 KM, što predstavlja realizaciju od 54,60% u odnosu na plan. Od ukupno ostvarenih troškova 75,55% se odnosi na ugostiteljske usluge u sopstvenim prostorijama, zemlji i inostranstvu, dok 23,86% ili 5.081,14 KM se odnosi na poklone za reprezentaciju. Ovoj vrsti troškova obzirom na svoju specifičnost se poklanja dodatna pažnja u smislu pravilnog korištenja i evidentiranja.
- **Troškovi osiguranja (k-to 552):** obuhvataju izdatke na ime osiguranja imovine i uposlenika. U 2016. godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 46.286,77 KM, što je za 40,66% manje od planiranih, odnosno 8,91% manje od troškova iz 2015. godine. Analizirajući strukturu ovih troškova, osiguranje stalnih sredstava je u odnosu na prošlu godinu smanjeno za 43,89%, a u odnosu na plan realizovano sa 47,03%. Paralelno, troškovi osiguranja na k-to 5528020 su povećani sa 2.391,68 KM, koliko su iznosili u 2015. godini, na 14.653,84 KM obzirom da je ugovoreno dopunsko osiguranje – sistematski za sve uposlenike. Smanjenje troškova osiguranja imovine nije rezultat planiranog smanjenja troškova, već je uslovljeno postupkom javne nabavke pokrenutim za ovu vrstu usluga.
- **Troškovi platnog prometa (k-to 553):** ovi troškovi imaju tretman administrativnih troškova, jer se odnose na naknade bankama za obavljanje platnog prometa. U ovoj godini ostvareni su u ukupnom iznosu od 3.223,56 KM, što je za 7,9% niže od planiranih, te za 29,07% više u odnosu na troškove iz 2015. godine. Visina ovih izdataka je u vezi sa obavljanjem broja, ali i visinom naknada za obavljanje platnog prometa preko poslovnih banaka sa kojima je zaključen ugovor.
- **Poštanske i telekomunikacione usluge (k-to 554):** obuhvataju sve vrste poštanskih usluga, te mobilne i fiksne telefonije. Ukupne poštanske i telekomunikacione usluge ostvarene su u 2016. godini u iznosu od 33.170,36 KM, što je za 33,66% niže od planiranih sredstava. U poređenju sa troškovima iz prošle godine, u ovoj su ukupno umanjene za 25,84%. U okviru ove grupe troškova najveći su troškovi fiksne telefonije u iznosu od 16.894,48 KM, koji su niži u odnosu na planirane za 32,42% i za 31,47% u odnosu na 2015. godinu, te troškovi mobilne telefonije koji su ostvareni u iznosu od 10.057,03 KM, i time predstavljaju realizaciju plana sa 67,05%.
- **Porezi, naknade i članarine (k-to 555 i 556):** u ovu vrstu troškova spadaju naknade za korištenje javnih površina, posebne naknade za zaštitu od prirodnih nesreća, taksa za istaknutu firmu, članarine privrednim komorama, članarina Udruženju za gas BiH, BAKE-u i dr. Ukupni troškovi iz grupe k-to 555 i 556 u 2016. godini iznose 94.220,24 KM, i manji su od planiranih za 37,67%, te istovremeno manji za preko 50% od troškova iz 2015. godine. Najveće smanjenje u odnosu na prošlu godinu ogleda se u manjim naknadama za zaštitu šuma, te ukidanjem obračuna članarina turističkim zajednicama.
- **Na ostalim nematerijalnim troškovima (k-to 559)** evidentirano je povećanje u odnosu na 2015. godinu za 36,87% uslijed povećanja troškova pretplate na časopis Platts, čiji se podaci koriste za izračun nabavne cijene gasa, shodno Ugovoru sa Gazpromom. Time je izvršena reklasifikacija troškova unutar grupe k-to na način da su incijalno planirani troškovi pretplate povećani za 7.000 KM na ukupan iznos od 57.000,00 KM, dok su za isti iznos smanjeni planirani sudski i prateći troškovi.

4.3. RASHODI OD KAMATA

Na rashodovnoj strani, pored troškova nabavke prirodnog gasa, pojavljuju se i drugi rashodi koji se namiruju iz ukupnog prihoda u izvještajnoj godini.

Ukalkulisane i plaćene kamate po ino kreditima su jedan od takvih rashoda. Prema knjigovodstvenim evidencijama, BH-Gas je sa stanjem na dan 01.01.2016. godine zadužen sa ukupno 24.370.193 KM na ime kredita IDA-3029/BOS i EBRD 38770. Kredit EBRD-a u ukupnom iznosu od 17 miliona EUR se odnosi na finansiranje izgradnje gasovoda Zenica – Travnik, dok je kredit IDA-3029/BOS preuzet od Sarajevogasa zajedno sa gasovodom, za koji u toku godine redovno dospjevaju pripadajući anuiteti, a koji se potom izmiruju Sarajevogasu kao nosiocu i glavnom dužniku ukupnog kredita.

Po pitanju IDA kredita bitno je naglasiti da je prema preporukama revizora izvršeno usklađivanje na način da se ove obaveze evidentiraju kao obaveze prema Sarajevogasu, a ne kao obaveze po osnovu kredita iz razloga što je Sarajevogas glavni dužnik koji vrši samu otplatu, dok BH-Gas izmiruje samo pripadajući dio anuiteta. Uvažavajući i navedeno, kreditna zaduženja BH-Gasa sa 31.12.2016. godine u kumulativu iznose 19.709.554 KM.

Preknjižavanje obaveza i ukidanje rezervisanja po osnovu kamata konsolidovanih IBRD kredita, 4039/BOS i 4040/BOS, koje je BH-Gas evidentirao u svojim poslovnim knjigama za 2014. godinu na osnovu dopisa Federalnog ministarstva finansija od 21. novembra 2014. godine, je predmet istrage i u ovom segmentu izvještaja nećemo ni komentarisati, pogotovo s aspekta što date obaveze nisu više ni u knjigama BH-Gasa.

U drugoj polovini 2016. godine, sa poboljšanjem pozicije likvidnosti Društva raskinuti su ugovori o kreditu sa Raiffeisen bankom, a koji su u prvoj polovini godine korišteni za poboljšanje deficita tekuće likvidnosti.

Sa 31.12.2016. godine Rashodi od kamata po svim osnovama ukupno iznose 259.885 KM, i manji su od istih u 2015. godini za 32,24%. U ukupnim rashodima, kamate po ino kreditima učestvuju sa preko 94%, dok se preostali iznos odnosi na kamate za kratkoročne komercijalne kredite, kamate po sudskim presudama i sl.

4.4. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI

Na kontu Ostalih finansijskih rashoda na kraju godine evidentiran je ukupan iznos od 65.230 KM, koji se odnosi na taksu za nepovučena sredstva EBRD kredita 38770, naknadu za obradu komercijalnog kredita, te penale prema ino isporučiocu Gazprom Exportu početkom 2016. godine.

Međutim, u poređenju sa rashodima koji su ostvareni u 2015. godini u iznosu od preko 2 miliona KM, i koji su se skoro u cjelosti odnosili na penale za kašnjenje u plaćanju ino faktura (Gazprom i Srbijagas), u ovoj godini registrovano je značajno smanjenje istih.

4.5. RASHODI IZ NEGATIVNIH KURSNIH RAZLIKA

U prikazanoj tabeli u poglavlju Prihodi i rashodi od kursnih razlika, dat je obračun pozitivnih i negativnih kursnih razlika, onako kako su obračunate prema svom izvoru nastajanja. Ovdje se može uočiti da su se po istom osnovu pojavljivale i jedne i druge kursne razlike, pa se tako po fakturama ino dobavljača (Gazprom Export, FGSZ, Srbijagas) pored pozitivnih pojavljuju i negativne kursne razlike u ukupnom iznosu od 263.478,99 KM.

Po pitanju deviznih računa kod banaka, u 2016. godini evidentiran je ukupan iznos negativnih kursnih razlika od 109.526,76 KM. U kombinaciji sa ostvarenim pozitivnim kursnim razlikama koje su iznosile 101.605,91 KM, saldo kursnih razlika po ovom osnovu ide u korist negativnih u iznosu od 7.920,85 KM.

Negativne kursne razlike su evidentirane i po osnovu obaveza po IDA kreditu u iznosu od 6.487,52 KM.

Uvažavajući ukupno ostvarene negativne kursne razlike po svim osnovama, dakle ino dobavljača, deviznih računa kod banaka i ino kredita, iste sa 31.12.2016. godine iznose 379.493,27 KM, i evidentirane su na kontu rashoda 562.

4.6. OSTALI RASHODI I GUBICI

Na grupi konta 57 evidentirani su gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava u iznosu od 8.562 KM, te što je puno značajnije rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja u iznosu od 10.430.374 KM.

Naime, BH-Gas je u toku 2015. godine podnio tužbu i dopunu tužbe (16.06. i 24.12.2015. godine) protiv Sarajevogasa za neizmirena dugovanja zaključno sa oktobrom 2015. godine, čime nenaplaćena potraživanja za novembar i decembar 2015. godine nisu predmet tužbenog zahtjeva, niti su s druge strane ista izmirena od strane Sarajevogasa. Sa podnošenjem tužbe, Sarajevogas je prestao sa izmirenjem obaveza iz 2015. godine, već izmiruje samo „tekuća“ potraživanja, čime je postala neizvjesna naplata faktura za navedene mjesece. Ni do momenta sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2016. godinu fakture za oba mjeseca nisu izmirene, čime je BH-Gas izvršio ispravku vrijednosti shodno internim aktima i MRS u ukupnom iznosu od 10.430.374 KM (faktura za novembar 2015. godine 3.252.133,38 KM i faktura za decembar 2015. godine 7.178.240,54 KM).

Po pitanju potraživanja od Sarajevogasa, izvještajna godina je protekla u pronalaženju i sistemskog rješenja problema u smislu rješavanja međusobnih dugovanja preduzeća u lancu Toplane – Sarajevogas – BH-Gas, te su u tom smislu odgađana zakazana ročišta po postavljenom tužbenom zahtjevu. Sa 31.12.2016. godine nije postignut dogovor koji je prihvatljiv za sve strane.

Tabela 22. Pregled ekonomskih pokazatelja poslovanja u periodu od 1998. – 2016. godine

Red.br.	Ekonomski pokazatelji	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	PRODAJA GASA																			
1.	Prodana količina Sm³	196.897,481	188.901,415	252.205,695	163.282,470	155.534,713	203.335,354	320.380,531	380.465,952	363.505,417	314.458,616	310.243,559	233.711,382	245.206,379	279.177,345	256.913,428	189.245,978	161.962,775	178.338,359	169.181,485
2.	Ostvareni prihod KM	47.041.107	42.955.487	78.085.613	64.084.436	55.412.545	68.058.457	98.443.011	133.551.586	179.209.293	153.327.074	198.597.994	144.810.305	148.944.816	200.988.254	221.480.250	150.996.105	123.089.890	133.994.062	83.892.710
3.	Prosječna prodajna cijena	238,91	227,40	309,61	392,48	356,27	334,71	307,27	351,02	493,00	487,59	640,14	619,61	607,43	719,93	862,08	797,88	759,55	749,27	495,87
	NABAVKA GASA																			
1.	Nabavljena količina Nm³	201.170,000	192.634,573	253.933,397	166.808,461	158.235,816	206.836,451	321.369,177	383.364,685	365.628,688	316.355,361	310.651,954	233.844,850	245.891,139	279.208,592	256.916,196	189.811,861	160.765,109	176.022,787	165.975,853
2.	Plaćena nabavka USD	13.682.980	13.256.707	25.504.277	19.352.236	16.035.095	24.176.921	39.669.383	65.601.345	88.573.989	80.482.515	120.729.991	76.315.493	83.278.568	119.872.148	128.432.737	80.244.332	61.055.373	46.906.742	24.961.529
3.	Prosječna cijena USD	68,02	68,82	100,44	116,01	101,34	116,89	123,44	171,12	242,25	254,41	388,63	326,35	338,68	429,33	499,90	422,76	379,78	266,48	150,39
4.	Plaćena nabavka KM	24.054.968	24.354.711	53.838.611	42.285.603	33.564.063	41.307.816	61.833.540	104.015.771	138.263.740	113.648.790	162.372.438	109.779.034	121.936.215	169.477.618	192.617.258	117.736.081	91.163.609	83.166.357	44.762.232
5.	Prosječna cijena KM	119,58	126,43	212,02	253,50	212,11	199,71	192,41	271,32	378,15	359,24	522,68	469,45	495,90	606,99	749,73	620,28	567,06	472,47	269,69
6.	Transport kroz Mađarsku USD	3.794.488	3.581.373	3.879.864	2.799.939	2.440.041	4.063.674	6.227.615	8.730.680	10.090.092	8.560.594	9.386.207	7.380.142	7.680.571	9.338.632	9.653.353	7.302.812	13.005.770	6.126.677	5.202.764
7.	Prosječna cijena transporta USD	18,86	18,59	15,28	16,79	15,42	19,65	19,38	22,77	27,60	27,06	30,21	31,56	31,24	33,45	37,57	38,47	80,90	34,81	31,35
8.	Transport kroz Mađarsku KM	6.668.817	6.579.560	8.190.253	6.118.006	5.095.494	6.943.045	9.707.121	13.868.956	15.721.437	12.105.286	12.568.583	10.506.076	11.179.520	13.181.441	14.489.027	10.701.618	19.419.305	10.862.690	9.327.868
9.	Cijena transporta KM/1000	33,15	34,16	32,25	36,68	32,20	33,57	30,21	36,18	43,00	38,26	40,46	44,93	45,47	47,21	56,40	56,38	120,79	61,71	56,20
10.	Transport kroz Srbiju USD	3.581.929	3.780.300	3.793.172	1.568.285	1.677.491	2.963.755	5.096.190	6.678.014	7.684.562	6.402.736	7.239.539	5.547.542	5.812.544	6.690.047	7.491.285	5.163.351	4.941.604	4.363.143	3.680.156
11.	Prosječna cijena transporta USD	17,81	19,62	14,94	9,40	10,60	14,33	15,86	17,42	21,02	20,24	23,30	23,72	23,64	23,96	29,16	27,20	30,74	24,79	22,17
12.	Transport kroz Srbiju KM	6.290.920	6.945.021	8.007.250	3.426.782	3.514.470	5.063.764	7.943.298	10.534.579	11.963.961	9.054.449	9.628.945	7.858.294	8.500.591	9.434.597	11.252.090	7.564.780	7.378.457	7.735.918	6.617.691
13.	Cijena transporta KM/1000	31,27	36,05	31,53	20,54	22,21	24,48	24,72	27,48	32,72	28,62	31,00	33,60	34,57	33,79	43,80	39,85	45,90	43,95	39,87
	Nabavna vrijednost gasa USD	21.059.397	20.618.380	33.177.313	23.720.460	20.152.627	31.204.350	50.993.188	81.010.039	106.348.643	95.445.845	137.355.737	89.243.177	96.771.683	135.900.827	145.577.375	92.710.495	79.002.747	57.396.562	33.844.449
	Nabavna vrijednost gasa KM	37.014.705	37.879.293	70.036.113	51.830.391	42.174.027	53.314.625	79.483.959	128.419.306	165.949.138	134.808.525	184.569.966	128.143.408	141.616.326	192.093.656	218.358.375	136.002.479	117.961.371	101.764.989	60.707.791
	Prosječna cijena nabavke USD	104,68	107,03	130,65	142,20	127,36	150,86	158,67	211,31	290,87	301,70	442,15	381,63	393,55	486,74	566,63	488,43	491,42	326,07	203,91
	Prosječna cijena nabavke KM	184,00	196,64	275,81	310,72	266,53	257,76	247,33	334,98	453,87	426,13	594,14	547,98	575,93	687,99	849,92	716,51	733,75	578,14	365,76
	Prosječan kurs USD	1,757634	1,837161	2,110964	2,185050	2,092731	1,708564	1,558717	1,585227	1,560426	1,412409	1,343737	1,435890	1,463407	1,413484	1,499947	1,466959	1,493130	1,773015	1,793249
14.	Ostali troškovi nabavke KM	6.499.961	4.558.906	2.101.064	1.595.965	1.560.634	1.966.293	2.517.038	3.716.919	4.035.107	2.973.542	4.299.127	3.198.029	3.832.229	4.034.761	2.995.079	2.091.507	1.703.698	2.062.807	1.235.180
	Nabavna vrijednost KM	43.514.666	42.438.199	72.137.177	53.426.356	43.734.661	55.280.918	82.000.997	132.136.225	169.984.245	137.782.067	188.869.093	131.341.437	145.448.555	196.128.417	221.353.454	138.093.986	119.665.069	103.827.796	61.942.971
15.	Nabavna cijena KM/1000	216,31	220,30	284,08	320,29	276,39	267,27	255,16	344,68	464,91	435,53	607,98	561,66	591,52	702,44	861,58	727,53	744,35	589,85	373,20
16.	Troškovi prometa KM	715.098	1.820.767	4.440.177	6.639.897	11.128.214	5.451.304	5.654.649	5.453.762	5.900.695	5.794.863	6.014.619	6.078.275	6.268.269	6.305.968	6.342.370	4.865.272	4.130.609	3.770.957	3.648.741
	Ukupni troškovi KM	44.229.764	44.258.966	76.577.354	60.066.253	54.862.875	60.732.222	87.655.646	137.589.987	175.884.940	143.576.930	194.883.712	137.419.712	151.716.824	202.434.385	227.695.824	142.959.258	123.795.678	107.598.753	65.591.712
	Ukupna cijena koštanja KM/1000	219,86	229,76	301,56	360,09	346,72	293,62	272,76	358,90	481,05	453,85	627,34	587,65	617,01	725,03	886,26	753,16	770,04	603,34	395,19
17.	Finansijski rezultat iz prodaje	2.811.343	-1.303.479	1.508.259	4.018.183	549.670	7.326.235	10.787.365	-4.038.401	3.324.353	9.750.144	3.714.282	7.390.596	-2.772.008	-1.446.131	-6.215.574	8.036.847	-705.788	26.395.309	18.300.998
18.	Krajnji finansijski rezultat (KM)	2.811.343	133.792	228.016	-18.142.080	368.817	10.868.523	11.973.787	-8.424.344	8.419.048	12.500.968	3.564.126	6.503.411	-3.667.683	-1.666.914	-6.287.849	-14.850.950	-14.850.950	2.193.428	10.351.048

5. OSTVARENI FINANSIJSKI REZULTAT ZA PERIOD 01.01 – 31.12.2016. GODINE

5.1. BILANS USPJEHA

Ostvareni finansijski rezultat obračunava se i iskazuje kroz jedinstveni obrazac, Bilans uspjeha. Ovaj obrazac kroz odgovarajuću formu sistematizuje ostvarene prihode, te na uporednoj osnovi prikazuje rashode koji odgovaraju prikazanim prihodima.

U ovom obrascu prikazani su svi prihodi i rashodi iz obračunskog perioda, kategorisani po grupama knjigovodstvenih konta na osnovu kojih se jednostavno bilansira i iskazuje poslovni rezultat.

Obzirom da se radi o grupama knjigovodstvenih konta u kojima se analitički nalaze razni, i za analizu dosta interesantni podaci, to ćemo ukratko radi pojašnjenja dati sadržinu svake od pozicija iz ovog obrasca.

I POSLOVNI PRIHODI I RASHODI

Poslovni prihodi: 83.959.259 KM

1. Prihodi od prodaje robe

Na ovoj bilansnoj poziciji obuhvaćen je prihod od prodaje prirodnog gasa na domaćem tržištu. U 2016. godini ovaj prihod ostvaren je sa 83.891.205 KM, što je u odnosu na prošlu godinu manje za cca 50 miliona KM ili za 37,39%. Ostvareni niži prihodi rezultat su manjeg fizičkog obima prodaje prirodnog gasa za 5,13%, te što je puno značajnije nižih prodajnih cijena gasa. Ostvarena prosječna prodajna cijena gasa u 2016. godini niža je od iste u 2015. godini za 33,82% (495,87 KM : 749,27 KM).

2. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu iznose 5.070 KM, dok su isti su u prošloj godini iznosili 3.970 KM.

3. Ostali poslovni prihodi

Na ovoj poziciji u okviru poslovnih prihoda evidentirani su ukupni prihodi od 62.984 KM za amortizovani dio u 2016. godini doniranih cijevi za gasovod Visoko – Brnjaci (42.878 KM), te po osnovu naplate štete od osiguranja (20.106 KM). U prethodnoj 2015. godini, na ovom kontu evidentiran je prihod od 58.800 KM.

Poslovni rashodi: 65.591.712 KM

1. Nabavna vrijednost prodate robe

Ovdje je zbirno prikazana nabavna vrijednost prirodnog gasa koja je sadržana od fakturne vrijednosti ruskog isporučioća gasa, transporta kroz Mađarsku i Srbiju, te ostalih troškova nabavke (špediterskih troškova, transporta gasa kroz RS, provizije uvoznika i bankarskih provizija). U 2016. godini ukupna nabavna vrijednost iznosi 61.942.972 KM, što je u poređenju sa prošlom godinom manje za 41 milion KM ili za 40,34%. Smanjenje je prevashodno uzrokovano nižim cijenama nabavke gasa od ruskog isporučioća, kao i nešto nižim količinama nabavke gasa.

2. Materijalni troškovi

U 2016. godini materijalni troškovi su evidentirani u iznosu od 80.854 KM, što je u odnosu na prošlu godinu manje za 1,56%. Isti se sastoje od troškova pomoćnog materijala, troškova za energiju, troškova za rezervne dijelove i troškove sitnog inventara.

3. Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Na ovoj bilansnoj poziciji evidentira se iznos od 2.129.187 KM, a sastoji se od troškova plaća koji čine 81,58% ove pozicije, zatim troškova ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih koji čine 12,53%, te

troškova naknada ostalim fizičkim licima koje čine 5,89%. U odnosu na prošlu godinu ovi troškovi su povećani za 3,25%.

4. Troškovi proizvodnih usluga

U grupi ovih troškova obuhvaćeno je više pojedinačnih troškova poput troškova tekućeg održavanja, troškova zakupa poslovnog prostora, troškova za zaštitarske usluge, zatim usluge za čišćenje poslovnog prostora, usluge objavljivanja i oglašavanja i dr. U 2016. godini evidentirano je ukupno 217.003 KM ovih troškova, što je u poređenju sa prethodnom godinom smanjenje od 40,34%.

5. Amortizacija

U 2016. godini obračunata je amortizacija stalnih sredstava u iznosu od 729.017 KM, što je manje za 107.901 KM ili 12,89% u poređenju sa 2015. godinom, te manje za 48,43% u odnosu na 2014. godinu, kada je amortizacija iznosila 1.413.745 KM. Smanjenje amortizacije u ovoj godini može se tražiti u smanjenju osnovice za obračun amortizacije, uslijed otpisa određenih sredstava, za koja se ne vrši daljnji obračun amortizacije.

6. Troškovi rezervisanja

Na ovoj poziciji evidentiraju se troškovi koji se rezervišu za naredni period, a odnose se na rezervacije po osnovu otpremnina za penzije, jubilarne nagrade, neiskorištene godišnje odmore iz prethodne godine i sl. U 2016. godini po svim ovim osnovama rezervisano je ukupno 37.783 KM.

7. Nematerijalni troškovi

Na poziciji nematerijalnih troškova u 2016. godini evidentirano je ukupno 454.896 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na prošlu godinu za 8,47%. U okviru ovih troškova nalaze se sve komunalne usluge, troškovi reprezentacije, troškovi osiguranja imovine i lica, sve poštanske i telefonske usluge, naknade za šume, članarine privrednim komorama i raznim strukovnim udruženjima, pretplate na službene i stručne glasnike i dr.

Dobit od poslovnih aktivnosti: 18.367.547 KM

II FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

Finansijski prihodi: 694.392 KM

1. Prihodi od kamata

Sa 31.12.2016. godine, prihodi od kamata su evidentirani u iznosu od 21.986 KM.

2. Pozitivne kursne razlike

Pozitivne kursne razlike u ukupnom iznosu od 672.406 KM nastale su kao rezultat pozitivnih efektivnih kursnih razlika od 570.800,27 KM, koje su ostvarene na ulaznim fakturama, te deviznim računima kod banaka od 101.605,91 KM. U poređenju sa 2015. godinom, i pozitivne i negativne kursne razlike ostvarene su u značajno nižim iznosima.

Finansijski rashodi: 704.608 KM

1. Rashodi kamata

Sa 31.12.2016. godine Rashodi od kamata po svim osnovama ukupno iznose 259.885 KM. U ukupnim rashodima, kamate po ino kreditima učestvuju sa preko 94%, dok se preostali iznos odnosi na kamate za kratkoročne komercijalne kredite, kamate po sudskim presudama i sl.

Kako su rashodi od kamata u 2015. godini ostvareni u iznosu od 383.559 KM, dato predstavlja smanjenje za 123.674 KM ili 32,24%.

2. Negativne kursne razlike

Negativne kursne razlike u ukupnom iznosu od 379.493 KM nastale su po istim osnovama kao i pozitivne, s tim da u prebijenom iznosu razlika ide u korist pozitivnih kursnih razlika od 292.912,91 KM.

U poređenju sa prethodnom godinom kada su negativne kursne razlike ostvarene u iznosu od čak 5,7 miliona KM, navedeno predstavlja značajno smanjenje. U prošlogodišnjem iznosu, 5,3 miliona KM negativnih kursnih razlika je ostvareno na osnovu plaćanja deviznih obaveza prema ino dobavljačima.

3. Ostali finansijski rashodi

Na poziciji Ostalih finansijskih rashoda na kraju godine evidentiran je ukupan iznos od 65.230 KM, koji se odnosi na taksu za nepovučena sredstva EBRD kredita 38770, naknadu za obradu komercijalnog kredita, te penale prema ino isporučiocu Gazprom Exportu početkom 2016. godine.

U poređenju sa 2015., u 2016. godini ostvareni su finansijski rashodi od svega 3,24% ostvarenog prošlogodišnjeg iznosa (65.230 KM : 2.014.377 KM), uslijed ogromnih penala koji su plaćani tokom 2015. godine prema ino isporučiocima zbog kašnjenja u plaćanju.

Gubitak od finansijske aktivnosti: 10.216 KM

Gubitak od finansijskih aktivnosti u iznosu od 10.216 KM nastao je kao rezultat većih finansijskih rashoda od finansijskih prihoda. Gubitak je uslovljen ostvarenim većim rashodima od kamata i ostalim finansijskim rashodima.

Dobit redovne aktivnosti: 18.357.331 KM

Na ovoj bilansnoj poziciji prikazan je zbir rezultata, koji su ostvareni iz poslovnih i finansijskih aktivnosti. Iz navedenog proizilazi da je ostvaren dobit od redovne aktivnosti od 18.357.331 KM.

III OSTALI PRIHODI I RASHODI

Ostali prihodi i dobici: 2.033.006 KM

1. Naplaćena otpisana potraživanja

U toku 2015. godine podnešena je tužba i dopuna tužbe protiv Sarajevogasa, te je za utužena potraživanja u finansijskim izvještajima 2015. godine izvršena ispravka dijela potraživanja. U toku 2016. godine naplaćeno je 2.032.030 KM ispravljenih potraživanja, koja se potom evidentiraju kao prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja.

2. Otpis obaveza, ukinuta rezervisanja i ostali prihodi

Po ovom osnovu evidentirano je 976 KM sa 31.12.2016. godine.

Ostali rashodi i gubici: 10.445.332 KM

1. Gubici od prodaje i rashodovanja stalnih sredstava

Na ovoj poziciji u 2016. godini evidentirani su gubici od 8.562 KM.

2. Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja

Za dvije neizmirene fakture Sarajevogasa (novembar i decembar 2015. godine), BH-Gas je izvršio ispravku potraživanja u ukupnom iznosu od 10.430.374 KM. Za fakturu za novembar rok dospjeća je preko 365 dana, što je prema internim aktima osnov za ispravku, dok za fakturu za decembar nije postojala vjerovatnoća, odnosno izvjesnost naplate. Sa danom sačinjavanja izvještaja, niti jedna od navedenih faktura nije naplaćena.

3. Rashodi i gubici na zalihama i ostali rashodi

U 2016. godini, na ovoj poziciji evidentirano je 6.396 KM.

Gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda: 8.412.326 KM

Ovdje je evidentirana razlika, odnosno negativan saldo između Ostalih prihoda i Ostalih rashoda, a koji iznosi 8.412.326 KM.

Prihodi iz osnova promjene računovodstvenih politika i ispravki greški: 406.043 KM

Ostvareni prihodi po ovom osnovu sastaje se od prihoda iz ranijih godina u iznosu od 374.421,33 KM, te prihoda po osnovu promjena računovodstvenih politika u iznosu od 31.622,05 KM.

NETO DOBIT NEPREKINUTOG POSLOVANJA: 10.351.048 KM

Tabela 23. Bilans uspjeha

Red. br.	OPIS	2016.	2015.	Indeks
1	2	3	4	5 (3/4)
I	Poslovni prihodi	83.959.259	134.056.832	62,63
1.	Prihodi od prodaje robe	83.891.205	133.994.062	62,61
2.	Prihodi od prodaje učinaka	5.070	3.970	127,71
3.	Ostali poslovni prihodi	62.984	58.800	107,12
II	Poslovni rashodi	65.591.712	107.598.754	60,96
1.	Nabavna vrijednost prodate robe	61.942.972	103.827.795	59,66
2.	Materijalni troškovi	80.854	82.137	98,44
3.	Troškovi plata i ostalih ličnih primanja	2.129.187	2.062.112	103,25
4.	Troškovi proizvodnih usluga	217.003	363.765	59,65
5.	Amortizacija	729.017	836.918	87,11
6.	Troškovi rezervisanja	37.783	6.652	567,99
7.	Nematerijalni troškovi	454.896	419.375	108,47
III	Dobit od poslovnih aktivnosti	18.367.547	26.458.078	69,42
	Gubitak od poslovnih aktivnosti			
IV	Finansijski prihodi	694.392	1.679.844	41,34
1.	Prihodi od kamata	21.986	29.115	75,51
2.	Pozitivne kursne razlike	672.406	1.650.729	40,73
V	Finansijski rashodi	704.608	8.121.834	8,68
1.	Rashodi kamata	259.885	383.559	67,76
2.	Negativne kursne razlike	379.493	5.723.898	6,63
3.	Ostali finansijski rashodi	65.230	2.014.377	3,24
VI	Gubitak od finansijske aktivnosti	10.216	6.441.990	0,16
VII	Dobit od redovne aktivnosti	18.357.331	20.016.088	91,71
	Gubitak redovne aktivnosti (III+VI)		-	
VIII	Ostali prihodi i dobici	2.033.006	302	
1.	Dobici od prodaje stalnih sredstava			
2.	Naplaćena otpisana potraživanja	2.032.030		
3.	Otpis obaveza, ukinuta rez. i ostali prihodi	976	302	323,18
IX	Ostali rashodi i dobici	10.445.332	17.822.962	58,61
1.	Gubici od prodaje i rash.stalnih sredstava	8.562	6.815	125,63
2.	Rashodi od ispravke vrij. i otpisa potraživanja	10.430.374	17.816.147	58,54
3.	Ostali rashodi	6.396		
X	Dobit po osnovu ostalih prihoda			
	Gubitak po osnovu ostalih prihoda	8.412.326	17.822.660	47,20
XI	Prihodi iz osnova promjena rač. politika i dr.	406.043		
XII	Rashodi iz osnova promjena rač. politika i dr.			
XIII	UKUPAN DOBIT/GUBITAK PERIODA	10.351.048	2.193.428	471,91

5.2. BILANS STANJA

Kao što je vidljivo iz samog naziva, bilans stanja prikazuje stanje imovine i izvore za tu imovinu na kraju poslovne godine. Iz bilansa stanja se crpe značajni podaci o strukturi i kvalitetu imovine kompanije, te strukturi i kvalitetu izvora te imovine. Imovina kompanije sadržana je u raznim oblicima, kao imovina u obliku stalnih sredstava i imovina u obliku obrtnih, kratkotrajnih sredstava. Svi ovi oblici imovine imaju svoju strukturu, iz koje se njihovom analizom daju ocjene o bonitetu kompanije, o funkcionalnosti iste, i samim tim uspješnosti procesa obavljanja registrovane djelatnosti i dr.

Analizom pozicija bilansa stanja sa 31.12.2016. godine, u kome su dati uporedni podaci sa prethodnom 2015. godinom, uočavaju se određena kretanja u imovini Društva i izvorima imovine, a iz kojih se zaključuje da li je kvalitet poslovanja ove u odnosu na prethodne godine bolji ili se narušava kroz pojedine pokazatelje.

5.2.1 Stalna sredstva

Ovu bilansnu poziciju čine stalna nematerijalna i materijalna sredstva ili osnovna sredstva kako je bio prethodni naziv. Ova sredstva se u knjigovodstvu evidentiraju po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti za cijeli period eksploatacije, odnosno amortizaciju.

Ukoliko se posmatra kretanje ove kategorije, uočava se da se iz godine u godinu ukupna stalna sredstva smanjuju, kao rezultat neulaganja u stalna sredstva, prije svega tekuća ulaganja na postojeći gasovod. Gasovod Zenica-Travnik je zasebno pitanje čije postojeći spor i nepostojanje upotrebne dozvole ima za rezultat da se data investicija još uvijek vodi kao investicija u toku. Društvo također shodno preporukama Ureda za reviziju za 2014. godinu nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti u skladu sa MRS 36 u smislu procjene pokazatelja o umanjenju vrijednosti investicije.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata sa 31.12.2016. godine iznosi 5.408.859 KM, što u poređenju sa nabavnom vrijednošću građevinskih objekata od 64.672.405 KM ukazuje da je ovaj segment imovine amortizovan sa 91,64%.

Nabavna vrijednost postrojenja i opreme je 6.737.366 KM, dok sadašnja vrijednost sa 31.12.2016. godine iznosi 252.875 KM, što ukazuje da je oprema otpisana sa 96,25%.

Pored gore navedenih oblika stalnih sredstava, još su u upotrebi stalna sredstva u obliku zemljišta sa vrijednošću od 1.772.515 KM, te ostala specifična stalna materijalna sredstva u iznosu od 39.038 KM. Bitno je napomenuti da je kod zemljišta i umjetnina nabavna vrijednost identična sadašnjoj, jer se za takvu kategoriju stalnih sredstava po zakonu ne obračunava amortizacija.

Inače, Društvo BH-Gas raspolaže ukupnim stalnim sredstvima nabavne vrijednosti od 114.821.789 KM, a sadašnja vrijednost, odnosno vrijednost poslije dosadašnje upotrebe ovih sredstava iznosi 48.963.626 KM.

I pored visoke stope otpisa stalnih sredstava, konstatacija je da su oprema i objekti zasad u funkcionalnom stanju, što ne umanjuje obavezu dodatnih ulaganja u cilju produženja korisnog vijeka upotrebe, te izgradnje dodatnih pravaca snabdjevanja gasom, kako sa aspekta sigurnosti snabdjevanja, ali i sa aspekta starosti postojećeg gasovoda.

5.2.2 Tekuća sredstva

Tekuća sredstva predstavljaju one oblike imovine koji se u relativno kratkom roku transformišu iz jednog oblika u drugi, iz robnih u novčana sredstva, kao svoj najracionalniji oblik, a iz kojeg ponovo u narednom ciklusu nastavljaju svoj kružni tok.

U poređenju sa prošlom godinom, na kraju 2016. godine tekuća sredstva su smanjena za 23,6 miliona KM ili za 43,41%. Smanjenje tekućih sredstava u ovoj u odnosu na prethodnu godinu uzrokovano je smanjenjem potraživanja od kupaca (23.469.950 KM : 47.687.654 KM), potom povećanjem gotovine, smanjenjem drugih kratkoročnih potraživanja (56.013 KM : 380.411 KM) i dr. Stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata sa 31.12.2016. godine (5.424.431 KM), uz otkazivanje kreditnih zaduženja i svim izmirenim dospjelim obavezama na ime nabavke gasa, ukazuje na činjenicu da je likvidnost kompanije značajno bolja u odnosu na prethodnu godinu.

Najveću stavku u okviru pozicija tekućih sredstava imaju potraživanja od kupaca, koja na dan 31.12.2016. godine iznose 23.469.950 KM, što čini 76,28% od ukupnih tekućih sredstava. U poređenju sa prošlom godinom potraživanja od kupaca su manja za 24,2 miliona KM ili 50,78%.

Od ukupnih potraživanja od 104,4 miliona KM, cca 80,9 miliona KM je ispravljeno, pri čemu je aktivnih potraživanja 23,5 miliona KM. Detaljna specifikacija ispravljenih potraživanja je data uz Bilješke uz finansijske izvještaje, pri čemu treba posebno izdvojiti 24,3 miliona KM potraživanja od TG Birač, koja su prijavljena u stečajnu masu, te 53,9 miliona KM utuženih potraživanja Sarajevogasa.

Od aktivnih 23.525.963 KM potraživanja koja se vode u knjigama sa 31.12.2016. godine, Sarajevogas učestvuje sa 19,3 miliona KM ili 82,61%, Arcelor Mittal sa 3,05 miliona KM ili 12,99%, Visokogas sa 465.894,06 KM ili 1,99% itd.

5.2.3. Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji se vodi dug Republike Srpske za utrošeni prirodni gas u 1996. godini u vrijednosti od 5.900.000,00 USD ili 10.947.155 KM.

Obzirom da se radi o dugovanjima za utrošeni gas prije formiranja BH-Gasa, da je uplaćeni iznos naplaćen kroz prodajnu cijenu gasa, te da se radi o potraživanjima koja se trebaju regulisati međuentitetskim odnosima kroz definisanje titulara ovih potraživanja, zaključeno je da se ova potraživanja vode vanbilansno u knjigama BH-Gasa dok se ne izvrši namirenje od Republike Srpske.

Ovdje se također evidentiraju zatezne kamate obračunate kupcima za utrošeni, a neizmireni prirodni gas, te rashodovana oprema namijenjena prodaji. Uzimajući sve navedeno u obzir, sa 31.12.2016. godine vanbilansno je evidentirano ukupno 38.642.710 KM.

Obračunate zatezne kamate iznose 27.614.747,74 KM i odnose se na kašnjenja u plaćanju u 2015./2016. godini od strane kupaca kako slijedi:

KJKP Sarajevogas	24.195.325,67 KM
Arcelor Mittal	418.971,56 KM
Željezara Ilijaš	4.183,83 KM
TG Birač	2.534.578,60 KM
Visokogas	104.730,18 KM
Zvornikstan	49.219,04 KM
Zvornikstan reprogram	176.406,42 KM
ŽGP Zenica	9.939,34 KM
Energtek Herz	121.393,10 KM
Ukupno	27.614.747,74 KM

Pasivna strana bilansa stanja predstavlja izvore, odnosno porijeklo imovine koja je prikazana na aktivnoj strani, pri čemu je osnovno pravilo da pasiva bilansa stanja mora biti u istom iznosu koji je bilansiran na aktivnoj strani. Iz analitičkih podataka izvora sredstava vidljivo je koliko su sredstva ukupne imovine iz aktive bilansa pokrivena vlastitim kapitalom, odnosno tuđim sredstvima evidentiranim u raznim obavezama.

5.2.4. Dugoročne obaveze

Na drugoj bilansnoj strani, pasivi na kojoj su prikazani izvori sredstava, odnosno kapital i obaveze, u dijelu dugoročnih obaveza evidentirane su obaveze po kreditu EBRD 38770 na ime izgradnje gasovoda Zenica – Travnik. Od početka projekta registrovano je povlačenje sredstava u ukupnom iznosu od 14.804.035,26 EUR ili 28.954.176,28 KM.

Na poziciji dugoročnih obaveza su prethodno bile knjigovodstveno evidentirane i obaveze prema kreditima za gasovod preuzet od Sarajevogasa (konsolidovani krediti IBRD 4039 i IBRD 4040), a koje su isknjižene u izvještajima za 2014. godinu u korist kapitala, te oprihodovana ukinuta rezervisanja.

Na ovim obavezama se vodio i kredit Svjetske banke WB-IDA 30290 BOS, koji otplaćuje KJKP Sarajevogas po osnovu preuzete MRS Kladanj od strane BH-Gasa. Krajem svake godine vrši se i preračun stanja ovih obaveza u zavisnosti od kursa USD na kraju godine. Shodno preporukama revizora, ove obaveze se ne mogu evidentirati kao kreditne obaveze BH-Gasa, obzirom da je Sarajevogas zvanični nosilac kredita, već kao obaveze prema Sarajevogasu, što je i evidentirano na poziciji ostalih dugoročnih obaveza.

Na dan 31.12.2016. godine na knjigovodstvenoj poziciji Dugoročne obaveze, evidentiran je iznos od 19.280.202 KM, što je u poređenju sa 2015. godini i iznosom od 21.805.088 KM manje za 11,58%.

U okviru dugoročnih pozicija pasive bilansa stanja, evidentiran je i iznos od 1.177.044 KM, kao dugoročno razgraničenje sredstava, a odnosi se na odloženi prihod po osnovu doniranih stalnih sredstava (SETRO cijevi) u iznosu od 528.829,48 KM, te grant sredstava za konsultanta u okviru kredita EBRD 38770 u iznosu od 648.214,53 KM.

Time ukupne dugoročne obaveze iz bilansa stanja sa 31.12.2016. godine iznose 20.457.246 KM.

5.2.5. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze, kao izvori sredstava iz aktive bilansa stanja, koje su sa 31.12.2016. godine evidentirane u ukupnom iznosu od 19.180.170 KM sastoje se od sljedećih obaveza: kratkoročne finansijske obaveze 13,73%, obaveze iz poslovanja 76,65%, obaveza za PDV 6,07%, te svih preostalih obaveza koje u ukupnom iznosu čine 3,55%.

U usporedbi sa prošlom 2015. godinom, evidentirano je smanjenje ukupnih kratkoročnih obaveza za 14,5 miliona KM ili 43,14%.

Najveće smanjenje se ogleda u smanjenju obaveza prema ino dobavljačima od 14.679.759 KM ili 52,24%, smanjenju obaveza za PDV u iznosu od 1,06 miliona KM i dr. Paralelno, evidentirano je povećanje obaveza prema dobavljačima u zemlji za 923.895 KM, te neznatno povećanje obaveza za poreze.

Vremenska razgraničenja obuhvataju troškove za 12. mjesec, te obaveze prema MRS 19 u ukupnom iznosu od 325.390 KM. U usporedbi sa prošlom 2015. godinom, evidentirano je smanjenje ukupnih vremenskih razgraničenja za cca 70%, obzirom da su sa 31.12.2015. na ovoj poziciji evidentirane i obračunate obaveze za transport gasa kroz RS (Sarajevogas Lukavica). BH-Gas je za nepriznate, više obračunate troškove izdao knjiža terećenja, a priznate obaveze evidentirao na poziciji dobavljača u zemlji.

5.2.6. Kapital

III	KAPITAL	2015. u KM	2016. u KM
1.	Vlasnički kapital	50.000	50.000
2.	Ostale rezerve (prenos imovine, gasovod Se – Ze)	22.562.412	22.562.412
3.	Ostale rezerve (kreditni za gasovod KI – Sa)	20.741.009	20.741.009
4.	Zakonske rezerve	2.758.477	2.758.477
5.	Akumulirana dobit	4.412.091	34.991.232
6.	Nepokrivreni gubitak	(6.166.896)	(51.686.465)
7.	Dobit/Gubitak za godinu	2.193.428	10.351.048
8.	Kapital na dan 31.12.	46.550.521	39.767.714

Po pitanju kapitala bitno je naglasiti da je sa 01.01.2016. godine izvršena korekcija početnog stanja 2016. godine, na način da je izvršeno storniranje ispravke vrijednosti potraživanja od Sarajevogasa i pozicije kapitala 3400 – Neraspoređena dobit ranijih godina za vrijednost od 28.385.713,00 KM koja je bila na početnom stanju 01.01.2016. godine.

Istim nalogom je izvršena ispravka potraživanja od Sarajevogasa u iznosu od 45.519.568,42 KM koja su utužena i nenaplaćena na dan 31.12.2015. godine. Za istu vrijednost je povećana pozicija kapitala 3500 – Gubitak ranijih godina.

Ispravka je sačinjena u vezi utuženih potraživanja Sarajevogasa u toku 2015. godine, i načina na koji su ista evidentirana u poslovnim knjigama, posebno uvažavajući odredbe internih akata i drugih važećih propisa.

Posmatrajući općenito strukturu imovine i obaveza iz bilansa stanja, može se uočiti da je imovina veća od ukupnih obaveza.

U narednom periodu potrebno je provođenje aktivnosti koje imaju za cilj ishodovanje upotrebne dozvole za novoizgrađeni gasovod Zenica – Travnik, definisanja statusa utuženih potraživanja Sarajevogasa, obzirom na širi kontekst koje dato pitanje za sobom povlači, te aktivnosti na daljnjem unaprijeđenju likvidne pozicije kompanije, posebno s aspekta planiranih investicionih aktivnosti u narednom periodu.

Tabela 24. Bilans stanja

Red. br.	Elementi bilansa stanja	2016.	2015.	Indeks
1	2	3	4	5 (3/4)
<u>AKTIVA (sredstva)</u>				
I	STALNA SREDSTVA			
1.	Nematerijalna sredstva	18.899	37.845	49,94
2.	Materijalna sredstva	48.338.053	48.978.029	98,69
3.	Ostala stalna materijalna sredstva	39.038	41.233	94,68
4.	Dugoročni finansijski plasmani	567.636	939.658	60,41
	UKUPNO Stalna sredstva	48.963.626	49.996.765	97,93
II	TEKUĆA SREDSTVA			
1.	Novac i novčani ekvivalenti	5.424.431	3.567.365	152,06
2.	Kratkoročni finansijski plasmani	-	-	
3.	Potraživanja od prodaje	23.469.950	47.687.654	49,22
4.	Druga kratkoročna potraživanja	56.013	380.411	14,72
5.	Aktivna vremenska razgraničenja	122.743	29.420	417,21
6.	Potraživanja za PDV	282.507	1.160.220	24,35
7.	Zalihe rezervnih dijelova i materijala	1.411.250	1.543.149	91,45
	UKUPNO Tekuća sredstva	30.766.894	54.368.219	56,59
	POSLOVNA AKTIVA (sredstva)	79.730.520	104.364.984	76,40
	Vanbilansna evidencija	38.642.710	31.144.567	124,08
	UKUPNA AKTIVA	118.373.230	135.509.551	87,35
<u>PASIVA (kapital i obaveze)</u>				
I	DUGOROČNE OBAVEZE			
1.	Obaveze po kreditima i dr. obaveze	19.280.202	21.805.088	88,42
2.	Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	1.177.044	1.219.922	96,49
	UKUPNO Dugoročne obaveze	20.457.246	23.025.010	88,85
II	KRA TKOROČNE OBAVEZE			
1.	Obaveze prema dobavljačima	14.701.063	28.456.927	51,66
2.	Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	2.463.694	2.565.105	96,05
3.	Ostale kratkoročne obaveze	169.854	0	
4.	Obaveze za poreze i naknade	528.735	473.410	111,69
5.	Obaveze za PDV	1.163.362	2.230.966	52,15
6.	Pasivna vremenska razgraničenja	325.390	1.056.919	30,79
7.	Druge obaveze	153.462	6.126	
	UKUPNO Kratkoročne obaveze	19.505.560	34.789.453	56,07
III	KAPITAL			
1.	Upisani i akumulirani kapital	39.767.714	46.550.521	85,43
	UKUPNO Kapital	39.767.714	46.550.522	85,43
	POSLOVNA PASIVA	79.730.520	104.364.985	76,40
	Vanbilansna evidencija	38.642.710	31.144.567	124,08
	UKUPNA PASIVA	118.373.230	135.509.552	87,35

6. ZAPOSLENOST

Kao što je uobičajeno, ukupan broj uposlenika je mijenjan u toku i ove poslovne godine, a samim tim i njihova kvalifikaciona struktura. Na početku godine broj uposlenih je iznosio 42, dok je sa krajem 2016. godine u BH-Gasu evidentirano 45 uposlenika, s tim što su u toku godine zaposlena i 2 pripravnika. Ukupan broj zaposlenih je mijenjan u toku godine i isti je po kvartalima iznosio kako slijedi:

Kvartali	Ukupan broj zaposlenih
q1	42
q2	43
q3	46
q4	45

Struktura uposlenika/radnika sa krajem poslovne godine je data u nastavku:

Stručna sprema	Broj uposlenika
Magistri/Doktori nauka	2
VSS	28
VS	1
VKV	4
SSS	6
KV	4
UKUPNO	45

U toku godine pored redovno uposlenih, Uprava je ocjenila potrebu za zaključenjem određenih ugovora o djelu. U toku 2016. godine na ove namjene utrošeno je 37.202,64 KM (k-to 5291 Troškovi naknada po osnovu ugovora o djelu), što je manje u odnosu na 2015. godinu za 9,48%, odnosno manje za 32,36% u odnosu na Plan. Na bruto plate obračunato je i isplaćeno ukupno 1.737.056,79 KM.

7. INVESTICIONA ULAGANJA U 2016. GODINI

Planom investicionih ulaganja u 2016. godini predviđena su značajna ulaganja u iznosu od 4,7 miliona KM:

Sektori	2016. godina
Tehnički sektor	532.000 KM
Sektor za razvoj	3.891.422 KM
Investiciona ulaganja u IT	190.000 KM
Ostala ulaganja	171.400 KM
UKUPNO	4.784.822 KM

Tehnički sektor u okviru svojih aktivnosti na održavanju i zamjeni dotrajale opreme planirao je ukupna ulaganja u iznosu od 0,5 miliona KM, kroz 16 planskih pozicija, koje uključuju nabavku mjerne opreme, automatske stanice katodne zaštite, izrade projekta novog TI sistema i dr. Ulaganja Tehičkog sektora čine 11,12% ukupnih planiranih investicionih ulaganja.

Sektor za razvoj planirao je u 2016. godini ulaganja od 3,8 miliona KM, od čega se čak cca 85% odnosi na angažovana sredstva za izgradnju gasovoda Zenica – Travnik. Spor sa izvođačem radova u toku izvještajne godine se odvijao u okviru pokrenutog arbitražnog postupka, i u toku godine nisu stvoreni preduslovi za isplatu zadržanog dijela novca (retention money) po osnovu ugovora 38770/02 i 38770/03. Preostala planirana sredstva Sektora za razvoj u iznosu od 600.000 KM su se odnosila na prateće saglasnosti i eventualne troškove eksproprijacije gasovoda Zenica – Travnik, te na izradu idejnog projekta i EIA za južnu interkonekciju.

U okviru godišnjeg izvještaja o investicijama, koji je sastavni dio finansijskih obrazaca sa 31.12.2016. godine, dat je pregled ostvarenih investicija u stalna sredstva po njihovoj strukturi.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva u 2016. godini po njihovoj tehničkoj strukturi sastoje se od:

- Postojenja i opreme 44.492 KM
- Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta 31.799 KM

što ukupno iznosi 76.291 KM.

Razlozi niskog stepena realizacije planiranih investicionih ulaganja ogledaju se u činjenici da je plan poslovanja usvojen krajem jula 2016. godine, čime je preostalo manje od pola godine za pokretanje aktivnosti, pripremu tenderske dokumentacije, provođenje postupaka javnih nabavki i same realizacije tako zaključenih ugovora. I pored činjenice da dati ugovori nisu realizovani u ovako kratkom roku, II polovina godine iskorištena je za finalizaciju pripremnih aktivnosti postupaka čije se realizacija očekuje tokom naredne, odnosno 2017. godine.

Također je bitno istaći da je ovaj period iskorišten za stabilizaciju likvidne pozicije kompanije, kao polazne osnove za investicione cikluse u narednom periodu, koji će se prije svega odnositi na održavanje postojećih sredstava (gasovoda i opreme), te osiguranje alternativnih pravaca snabdjevanja gasom.

8. LIKVIDNOST I STOPA NAPLATE

Pitanje likvidnosti kao jedno od ključnih pitanja u poslovanju Društva, kako s aspekta neometanog obavljanja djelatnosti, ali i unaprijeđenja pozicije koju BH-Gas ima kao subjekt na tržištu gasa u FBiH, posebno uvažavajući predstojeća zakonskih rješenja u smislu načina organizacije tržišta, je i u toku 2016. godine imalo prioritetan karakter.

U II polovini izvještajne godine poseban fokus je stavljen na unaprijeđenje likvidne pozicije, izmirenje dospjelih obaveza prema ino dobavljačima i stvaranju pretpostavki za otkazivanjem kratkoročnih kredita prethodno korištenih za pokrivanje deficita novčanih sredstva u izmirenju ino obaveza. Tako su u 7. mjesecu otkazani ugovori o kreditu 08554/2015 i 08937/2015 koji su zaključeni sa Raiffeisen bankom tokom 2015. godine u ukupnom iznosu od 2,5 miliona KM, čime je BH-Gas u nastavku godine nastavio poslovati bez obaveza po osnovu kreditnih komercijalnih zaduženja.

O unaprijeđenju navedenih aktivnosti najbolje govore podaci navedeni u bilansu uspjeha, a odnose se na uporedne finansijske rashode po osnovu plaćanja penala za zakašnjela plaćanja, te rashode od kamata za 2015. i 2016. godinu. Osim što su isti u 2015. godini zabrinjavajući sa aspekta visine pojedinačnih vrijednosti, dodatno ukoliko posmatramo finansijske rashode kao cjelinu, sasvim je jasno da je u 2016. godini ostvareno poboljšanje u poslovanju:

Finansijski rashodi	2016.	2015.	Indeks
	1	2	3(1/2)
Rashodi kamata	259.885	383.559	67,76
Negativne kursne razlike	379.493	5.723.898	6,63
Ostali finansijski rashodi (penali ino dobavljača)	65.230	2.014.377	3,24
Ukupno	704.608	8.121.834	8,68

S druge strane, ukoliko pitanje likvidnosti posmatramo sa aspekta pokazatelja likvidnosti i pokazatelja zaduženosti, vidljivo je da je stopa trenutne likvidnosti povećana sa 10,58%, koliko je iznosila u 2015. godini na 28,28% u 2016. godini. Istovremeno, stopa zaduženosti kao odnos ukupnih obaveza i ukupne imovine je smanjena sa 53,21% (2015.) na 48,24% (2016.).

Stopa vlastitog finansiranja je u odnosu na prošlu 2015. godinu povećana za 11,8%, sa 44,60% na 49,88%. Ista ukazuje da je na 31.12.2016. godine ukupna imovina finansirana iz vlastitih sredstava sa 49,88% ili 39.767.713 KM.

U tabeli „Pregled stanja i naplate potraživanja od kupaca u 2016. godini“ prikazano je po mjesečnoj dinamici stanje neplaćenog duga prenešeno iz prethodnog mjeseca, zatim visina mjesečnih faktura, te posebno iznos mjesečne naplate po ukupnom zaduženju. Na kraju je prikazan saldo ostatka neplaćenog zaduženja iz tog perioda. Na osnovu ovih podataka izračunata je mjesečna stopa naplate ukupnih potraživanja po svakom od potrošača, te ukupna mjesečna stopa naplate.

Iz tabele je vidljivo da ukupna fakturisana realizacija, koja je obuhvaćena ovim pregledom (realizacija od decembra 2015. zaključno sa novembrom 2016. godine) iznosi 101.530.580 KM, dok je u periodu januar – decembar 2016. godine naplaćeno ukupno 97.210.237 KM. Time ukupna stopa naplate iznosi 84,14%, i veća za 13,69% u odnosu na stopu naplate iz 2015., kada je ista iznosila 74,01%.

Povećana stopa naplate je rezultirala povećanjem sredstava na bankarskim računima, gdje je iskazani iznos gotovine u bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine 5.424.431 KM i predstavlja povećanje od 1.857.066 KM ili 52,1% u odnosu na 01.01.2016. godine, ima koeficijent obrtaja 18,7 i vrijeme vezivanja od 20 dana.

Postupanje po tužbi protiv Sarajevogasa, koja je podnešena u junu 2015. godine, sa dopunom u decembru iste godine, nije imalo pozitivnih kretanja na način da su ročišta uglavnom odgađana, uslovljena činjenicom i da su BH-Gas – Sarajevogas – Toplane, po instrukcijama vlasnika pokušavali definisati i usaglasiti rješenje koje bi zadovoljilo minimume zahtjeva preduzeća u lancu sa aspekta međusobnih potraživanja. Poseban problem za javna kantonalna preduzeća i snabdjevanje Grada Sarajeva prirodnim gasom predstavlja vjerovatnoća da će se nastavkom tužbenog procesa doći u fazu u kojoj će nesporna potraživanja BH-Gasa dovesti u pitanje i eventualnu blokadu preostala dva subjekta. BH-Gas je dužan o ovome informisati prevashodno vlasnika, ali i druge povezane subjekte, s tim da se o datim pitanjima i eventualnim rješenjima može odlučivati isključivo poštujući važeća zakonska rješenja iz ove oblasti.

Tabela 25. Pregled stanja potraživanja i naplate od kupaca u 2016. godini

Mjesec 2016.	Opis	Sarajevogas	Zvornik stan	Visoko Ekoenergija	Arcelor Mittal	Energtek Herz	IGM	TC Kakanj	Željezara Ilijaš	Cimos	ŽGP Zenica	Junuzović	UKUPNO
I	S ^o iz prethodnog mjeseca	9.419.891	1.368.712	0	2.942.636	108.340	2.165	71.368	89.387	-10.443	5.270		13.997.327
	Faktura za decembar 2015.	16.092.513		144.070	2.593.713	641.345	12.676	10.269	7.388	24.424	0		19.526.399
	Naplaćeno u januaru 2016.	-11.900.000		-144.070	-2.942.636	-749.686	-14.658	-136.160	-54.556	-35.260			-15.977.025
	Stanje duga 31.01.	13.612.404	1.368.712	0	2.593.713	0	183	-54.524	42.220	-21.279	5.270		17.546.700
	Stopa naplate u januaru	46,64	0,00	100,00	53,15	100,00	98,77	166,79	56,37	100,00	0,00		47,66
II	S ^o iz prethodnog mjeseca	13.612.404	1.368.712	0	2.593.713	0	183	-54.524	42.220	-21.279	5.270		17.546.700
	Faktura za januar 2016.	14.960.131		449.211	2.238.400	465.771	8.120	60.895	5.079	18.085			18.205.692
	Naplaćeno u februaru 2016.	-12.050.000		-449.211	-2.593.713		-9.753	-17.666	-11.711	-11.359			-15.143.414
	Stanje duga 28.02.	16.522.536	1.368.712	0	2.238.400	465.771	-1.450	-11.295	35.587	-14.553	5.270		20.608.979
	Stopa naplate u februaru	42,17	0,00	100,00	53,68	0,00	117,46	277,28	24,76	100,00	0,00		42,36
III	S ^o iz prethodnog mjeseca	16.522.536	1.368.712	0	2.238.400	465.771	-1.450	-11.295	35.587	-14.553	5.270		20.608.979
	Faktura za februar 2016.	9.466.308		341.438	1.575.613	448.025	6.625	49.742	6.703	14.553			11.909.007
	Naplaćeno u martu 2016.	-9.100.000	-57.033	-341.438	-2.238.400	-913.796	-5.131	-37.904	-12.570	-13.494			-12.719.766
	Stanje duga 31.03.	16.888.844	1.311.679	0	1.575.614	0	43	543	29.721	-13.494	5.270		19.798.220
	Stopa naplate u martu	35,02	4,17	100,00	58,69	100,00	99,16	98,59	29,72	100,00	0,00		39,12
IV	S ^o iz prethodnog mjeseca	16.888.844	1.311.679	0	1.575.614	0	43	543	29.721	-13.494	5.270		19.798.220
	Faktura za mart 2016.	10.522.704	0	364.134	1.503.468	415.484	9.883	50.334	8.330	13.494			12.887.831
	Naplaćeno u aprilu 2016	-8.700.000		-364.134	-3.079.082	-415.484	-9.910	-51.122	-42.528	-9.822	-5.270		-12.677.352
	Stanje duga 30.04.	18.711.548	1.311.679	0	0	0	17	-246	-4.477	-9.822	0		20.008.699
	Stopa naplate u aprilu	31,74	0,00	100,00	100,00	100,00	99,83	100,48	111,77	100,00	100,00		38,79
V	S ^o iz prethodnog mjeseca	18.711.548	1.311.679	0	0	0	17	-246	-4.477	-9.822	0		20.008.699
	Faktura za april 2016.	3.774.004	0	240.083	1.448.776	35.216	7.595	16.129	9.697	9.822			5.541.322
	Naplaćeno u maju 2016.	-5.500.000		-240.083	-1.448.776	-35.216	-7.541	-15.870	-9.468	-7.207			-7.264.162
	Stanje duga 31.05.	16.985.552	1.311.679	0	0	0	70	13	-4.248	-7.207	0		18.285.859
	Stopa naplate u maju	24,46	0,00	100,00	100,00	100,00	99,08	99,92	181,38	100,00			28,43
VI	S ^o iz prethodnog mjeseca	16.985.552	1.311.679	0	0	0	70	13	-4.248	-7.207	0		18.285.859
	Faktura za maj 2016.	2.741.787		225.430	1.446.656	29.530	6.693	14.071	9.833	7.207			4.481.207
	Naplaćeno u junu 2016.	-4.379.923		-225.430		-29.530	-6.766	-14.401		-4.338			-4.660.388
	Stanje duga 30.06.	15.347.417	1.311.679	0	1.446.656	0	-3	-317	5.585	-4.338	0		18.106.679
	Stopa naplate u junu	22,20	0,00	100,00	0,00	100,00	100,05	102,25	0,00	100,00			20,47
I PG	Početni saldo iz prethodne godine	9.419.891	1.368.712	0	2.942.636	108.340	2.165	71.368	89.387	-10.443	5.270		13.997.327
	Fakturisano dec 2015. - maj 2016.	57.557.449	0	1.764.367	10.806.626	2.035.370	51.592	201.439	47.032	87.585	0		72.551.458
	Naplaćeno jan 2016. - juni 2016.	-51.629.923	-57.033	-1.764.367	-12.302.606	-2.143.711	-53.760	-273.123	-130.833	-81.480	-5.270		-68.442.106
	Stanje dospjelog duga	15.347.417	1.311.679	0	1.446.656	0	-3	-317	5.585	-4.338	0		18.106.679
	Stopa naplate u I polugodištu	77,09	4,17	100,00	89,48	100,00	100,01	100,12	95,91	105,62	100,00		79,08

VII	S ^o iz prethodnog mjeseca	15.347.417	1.311.679	0	1.446.656	0	-3	-317	5.585	-4.338		18.106.679
	Faktura za juni 2016.	1.040.009		208.417	1.310.655	19.452	7.295	7.094	14.334	4.338		2.611.594
	Naplaćeno u julu 2016.	-3.325.550	-74.404	-208.417	-2.757.310	-19.452	-7.198	-6.765	-22.451	-3.548		-6.425.096
	Stanje duga 31.07.	13.061.877	1.237.275	0	0	0	93	12	-2.531	-3.548		14.293.177
	Stopa naplate u julu	20,29	5,67	100,00	100,00	100,00	98,72	99,83	112,71	100,00		31,01
VIII	S ^o iz prethodnog mjeseca	13.061.877	1.237.275	0	0	0	93	12	-2.531	-3.548		14.293.177
	Faktura za juli 2016.	961.919	0	191.063	1.274.345	32.010	6.770	1.904	15.460	3.548		2.487.019
	Naplaćeno u avgustu 2016.	-2.400.000	-36.000	-191.063	-1.274.345	-32.010	-6.729	-1.916	-15.612	-2.978		-3.960.653
	Stanje duga 28.02.	11.623.796	1.201.275	0	0	0	134	0	-2.684	-2.978		12.819.543
	Stopa naplate u avgustu	17,11	2,91	100,00	100,00	100,00	98,04	100,00	120,76	100,00		23,60
IX	S ^o iz prethodnog mjeseca	11.623.796	1.201.275	0	0	0	134	0	-2.684	-2.978		12.819.543
	Fakture za avgust 2016.	948.435		187.846	1.274.013	25.822	6.840	18	9.248	2.953		2.455.175
	Naplaćeno u septembru 2016.	-1.550.000	-112.809	-187.846	0	-25.822	-6.926	-18		-262		-1.883.682
	Stanje duga 30.09.	11.022.231	1.088.466	0	1.274.013	0	49	0	6.564	-287		13.391.037
	Stopa naplate u septembru	12,33	9,39	100,00	0,00	100,00	99,30	100,06	0,00	100,00		12,33
X	S ^o iz prethodnog mjeseca	11.022.231	1.088.466	0	1.274.013	0	49	0	6.564	-287		13.391.037
	Faktura za septembar 2016.	1.340.583		190.980	1.246.294	37.338	6.511	8.199	12.130	8.112		2.850.147
	Naplaćeno u oktobru 2016	-1.600.000	-74.404	-190.980	-1.274.013	-37.338	-6.486	-8.057	-9.062	-7.636		-3.207.976
	Stanje duga 31.10.	10.762.814	1.014.062	0	1.246.294	0	73	143	9.633	189		13.033.208
	Stopa naplate u oktobru	12,94	6,84	100,00	50,55	100,00	98,88	98,26	48,47	97,59		19,75
XI	S ^o iz prethodnog mjeseca	10.762.814	1.014.062	0	1.246.294	0	73	143	9.633	189	0	13.033.208
	Faktura za oktobar 2016.	6.004.714		273.991	1.291.919	63.335	8.767	33.342	12.595	11.975	16.250	7.716.889
	Naplaćeno u novembru 2016.	-5.700.000	-3.261	-273.991	-2.538.213	-63.335	-8.912	-32.852	-11.417	-11.788	-16.250	-8.660.018
	Stanje duga 30.11.	11.067.528	1.010.801	0	0	0	-71	633	10.812	376	0	12.090.079
	Stopa naplate u novembru	33,99	0,32	100,00	100,00	100,00	100,80	98,11	51,36	96,91		41,73
XII	S ^o iz prethodnog mjeseca	11.067.528	1.010.801	0	0	0	-71	633	10.812	376	0	12.090.079
	Fakture za novembar 2016.	8.823.167		345.340	1.540.826	0	9.731	42.063	18.494	17.280	61.396	10.858.297
	Naplaćeno u decembru 2016	-4.082.440	-71.143	-345.340			-9.720	-43.272		-17.395	-61.396	-4.630.706
	Stanje duga 31.12.	15.808.255	939.658	0	1.540.826	0	-60	-576	29.306	261	0	18.317.670
	Stopa naplate u decembru	20,52	7,04	100,00	0,00	0,00	100,62	101,35	0,00	98,52		20,18
II PG	Saldo 30.06.	15.347.417	1.311.679	0	1.446.656	0	-3	-317	5.585	-4.338	0	18.106.679
	Fakturisano juni - novembar 2016.	19.118.828	0	1.397.637	7.938.052	177.956	45.914	92.620	82.262	48.207	77.646	28.979.122
	Naplaćeno juli - decembar 2016.	-18.657.990	-372.021	-1.397.637	-7.843.881	-177.956	-45.970	-92.880	-58.541	-43.608	-77.646	-28.768.131
	Stanje dospjelog duga	15.808.255	939.658	0	1.540.826	0	-60	-576	29.306	261	0	18.317.670
	Stopa naplate u II polugodištu	54,13	28,36	100,00	83,58	100,00	100,13	100,62	66,64	99,40		61,10
UKUPNO 2016.	Početni saldo iz prethodne godine	9.419.891	1.368.712	0	2.942.636	108.340	2.165	71.368	89.387	-10.443	5.270	13.997.327
	Fakturisano dec 2015. - nov 2016.	76.676.276	0	3.162.004	18.744.677	2.213.327	97.505	294.059	129.293	135.792	0	101.530.580
	Naplaćeno jan - dec 2016.	-70.287.913	-429.055	-3.162.004	-20.146.487	-2.321.667	-99.730	-366.003	-189.375	-125.087	-5.270	-97.210.237
	Stanje dospjelog duga	15.808.255	939.658	0	1.540.826	0	-60	-576	29.306	261	0	18.317.670
	Stopa naplate u 2016.	81,64	31,35	100,00	92,90	100,00	100,06	100,16	86,60	99,79	100,00	84,14

Iz prethodne tabele se može vidjeti početni saldo nenaplaćenih potraživanja svakog od prikazanih potrošača koji su registrovani od početka 2016. godine, visina mjesečne i ukupne fakturisane realizacije, kao i mjesečni iznos uplata na osnovu kojih je izračunata mjesečna i godišnja stopa naplate.

Tabela je ujedno rađena po principu realnog vremena, odnosno uzeti su stvarno realizovani podaci po posmatranim mjesecima, na način da je 01.01. preuzet saldo potraživanja iz prethodne godine, zatim u tom mjesecu je uzeta fakturisana realizacija iz decembra prethodne godine koja je fakturisana u prvoj dekadi januara i koja dopjeva za plaćanje u tom mjesecu. Na taj način na nivou godine se posmatra visina fakturisane prodaje gasa za period decembar prethodne godine – novembar tekuće godine, obzirom da se novembar fakturiše i dopjeva za plaćanje u decembru tekuće godine.

Ukupna stopa naplate potraživanja u 2016. godini iznosi 84,14%.

U nastavku je dato pojašnjenje naplate od potrošača, koji procentualno najviše učestvuju u fakturisanjima realizaciji prodaje prirodnog gasa.

Sarajevogas

Sarajevogas je u 2016. godinu ušao sa prenešenim saldonom neplaćenih dospjelih obaveza iz prethodne godine u iznosu od 9.419.891 KM, što čini 67,30% ukupno prenešene nenaplaćene realizacije. Bitno je napomenuti da u prenešeni saldo nisu uključena utužena potraživanja, koja se podnošenjem tužbenog zahtjeva evidentiraju na ispravku potraživanja, te dodatno ista nisu predmet izmirenja od samog potrošača.

Ukupna fakturisana realizacija u posmatranom periodu decembar 2015. – novembar 2016. godine iznosi 76.676.276 KM, što je 75,52% ukupne fakturisane prodaje prirodnog gasa svim potrošačima. Paralelno, u periodu januar – decembar 2016. godine naplaćeno je ukupno 70.287.913 KM, čime stanje dospjelog duga sa krajem izvještajne godine iznosi 15.808.255 KM. Na osnovu podataka o prenešenom saldonom neplaćene realizacije iz 2015. godine, visini fakturisane realizacije u 2016. godini, visini naplate, te iznosu nenaplaćenog salda koji se prenosi u sljedeću godinu proizilazi da je u 2016. godini Sarajevogas imao ukupnu stopu plaćanja od 81,64%.

Općenito posmatrano, Sarajevogas je najveći distributivni i pojedinačni potrošač prirodnog gasa, čime je naplata potraživanja od istog ključni faktor opšte likvidnosti BH-Gasa, ali ujedno riječ je o potrošaču koji pokazuje izrazit disparitet u dnevnoj, mjesečnoj i godišnjoj potrošnji, a samim tim i nivou uplata, ovisno o daljoj prodaji i naplati ovog energenta potrošačima koji su priključeni na distributivni sistem.

Kako je prethodno napomenuto u tekstu, u toku godine vođeni su i razgovori u cilju pronalaženja adekvatnog i alternativnog rješenja utuženih potraživanja, koja su uključivali različite prijedloge od reprograma, jednokratne uplate, otpisa i sl. Sa istekom godine, nije postignut dogovor o navedenom, te je u toku sudski postupak slijedom podnesenog tužbenog zahtjeva.

Također je važno naglasiti da će predstojeća zakonska rješenja u vezi organizacije tržišta gasa u FBiH, ali i najavljena primjena nabavke, tačnije transporta gasa u skladu sa odredbama III Energetskog paketa (tarifna politika ino transportera) zahtijevati da se potrošačima isporučuju samo nominovane količine prirodnog gasa, obzirom da bi potrošnja iznad ili ispod tako nominovanih količina podrazumijevala značajne penale, koji bi se odražavali u prodajnoj cijeni gasa. Ovo će posebno biti karakteristično kod potrošača, kao što je Sarajevogas.

Arcelor Mittal Zenica

Arcelor Mittal je poslovanu 2016. godinu započeo sa jednom neplaćenom fakturom u iznosu od 2.942.636 KM, što čini 21,02% ukupno prenešene nenaplaćene realizacije. Za period decembar 2015. – novembar 2016. godine fakturisano je ukupno 18.744.677 KM isporučenog gasa, time ovaj potrošač učestvuje u ukupnoj prodaji gasa sa 18,46%.

Kako je riječ o potrošaču koji uredno izmiruje svoje obaveze, uz oscilacije u određenim mjesecima koje su u vezi sa problemom plasmana proizvoda na tržištu, u tabeli „Pregled stanja i naplate potraživanja od kupaca“ navedeno je uredno mjesečno izmirivanje obaveza, stopom naplate od 92,90%.

Posmatrano u sktukturi potrošnje, industrijski potrošači predstavljaju poželjeniju kategoriju kupaca u odnosu na distributivne, s aspekta ravnomjernije potrošnje ljeta/zima (tzv. flat line), a samim tim i plaćanja obaveza na bazi zaključenih ugovora o plasmanu proizvoda.

Energtek Herz/Junuzović Kopex

Tokom 2016. godine Energtek Herzu je isporučeno ukupno 2.563.779 Sm³ prirodnog gasa ili u KM vrijednosti 2.213.327 KM, a što je naplaćeno u cjelosti, zajedno sa saldom prenešenih potraživanja.

Od oktobra mjeseca, po izvršenoj prodaji CNG postojenja Energteka Junuzović Kopexu, BH-Gas je zaključio ugovor sa novim potrošačem, čija je fakturisana realizacija također naplaćena u cjelosti. Bitno je naglasiti da je novi potrošač, Junuzović Kopex u toku 3 mjeseca, koliko je trošio u toku 2016. godine utrošio 0,2 miliona kubika gasa, te da se povećanje potrošnje očekuje tek u narednim godinama sa proširenjem tržišta.

Visoko Ekoenergija

Visoko Ekoenergija je drugi distributivni potrošač, koji u ukupnoj fakturiranoj realizaciji prodaje gasa učestvuje sa 3.162.004 KM ili 3,11%. Procenat naplate na nivou godine iznosi 100%, obzirom da je riječ o potrošaču koji svoje obaveze izmiruje i prije datuma dospelja faktura.

Naplata ostalih potrošača

Zvornikstan je poslovnu 2016. godinu započeo sa 1,3 miliona KM prenešenih nenaplaćenih potraživanja, od čega je u toku godine u toku godine naplaćeno 429.055 KM, čime stanje reprogramiranih dugovanja sa 31.12.2016. godine iznosi 939.658 KM.

IGM, Tvornica cementa Kakanj, Cimos i ŽGP su izmirili fakturisana potraživanja u toku godine, dok je stopa naplate Željezare Ilijaš ostvarena u nešto nižem iznosu. Od ukupno fakturirane prodaje gasa u iznosu od 129.293 KM, uz prenešeni saldo prethodne godine od 89.387 KM naplaćeno je 189.375 KM, što predstavlja stopu naplate od 86,60%.

U nastavku je dat pregled potraživanja po kupcima kod kojih je izvršena ispravka potraživanja sa 31.12.2016. godine.

Tabela 26. Pregled ukupnih potraživanja na dan 31.12.2016. godine

	Naziv kupaca	Saldo na 31.12.2016.
1. Distributivni potrošači	Sarajevogas	19.388.075,04
	Visokogas	465.894,06
	Zvornikstan	372.021,30
	Arcelor Mittal	3.048.064,58
	Energtek Herz	0
2. Industrijski potrošači	IGM Visoko	9.040,86
	Cementara Kakanj	54.037,88
	Željezara Ilijaš	45.009,02
	Cimos	23.704,74
	Junuzović	64.102,19
		23.469.950
3. Sumnjiva i sporna (ispravka potraživanja)	KFK Plin	395.427,05
	KJKP Sarajevogas	53.917.911,87
	IGM	19.873,15
	TG Birač	24.313.237,92
	Žitopromet	8.229,04
	Tvornica vapna	2.252.562,69
		80.907.241,72
	UKUPNO	104.377.191,30

9. AKTIVNOSTI U VEZI ZAKONA O GASU

Primarna legislativa - Izrada zakonskih rješenja na državnom nivou usklađenih sa Trećim energetskeim paketom. Prioritetna obaveza iz Ugovora o formiranju EZ je priprema i usvajanje Zakona o gasu na nivou BiH u skladu sa Trećim paketom (2009/73, 715/2009, 2004/67).

Aktivnosti na usvajanju Zakona o gasu na državnom nivou su započele 2014. godini, a u 2016. godini su zabilježene slijedeće aktivnosti:

- Januar 2016. - Drugi sastanak interesornih grupa sa Sekretarijatom EZ JIE u Sarajevu – nastavak aktivnosti na izradi zakonskih rješenja. Sastanak je prekinut sa prijedlogom predstavnika MVTEO o potrebi da eksperti Radne grupe iz oba entiteta iznesu svoje stručno mišljenje o minimalnim ovlastima regulatora na državnom nivou, na način da iste budu operativne u praksi u skladu sa zahtjevima Trećeg energetskeg paketa.
- Februar 2016. - Sekretarijat dostavlja novi prijedlog ovlasti Državnog regulatora „Obaveze, zadaci i ovlaštenja Državnog regulatora“, koji je podijeljen u slijedeća poglavlja: obaveze predstavljanja BiH u međunarodnim institucijama na nivou EU i EZ JIE u sektoru prirodnog gasa, nadležnost Državnog regulatora u donošenju tarifne metodologije za utvrđivanje tarifa, donošenje procedura za alokaciju kapaciteta, upravljanje zagušenjima na interkonektorima i uslova pružanja balansnih usluga, saradnja sa regulatorima na entitetskom nivou i donošenje sekundarne legislative, regionalna i međunarodna saradnja operatora transportnih sistema prirodnog gasa
- Maj 2016. - Sekretarijat EZ dostavlja Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije i prirodnog gasu u Bosni i Hercegovini, na koji je Radna grupa dostavila svoje komentare.
- Maj 2016. - Sekretarijat EZ dostavio prijedlog Elemenata metodologije za utvrđivanje tarifa, na koji je Radna grupa Federacije BiH dostavila svoje komentare.
- Maj 2016. - Sekretarijat EZ dostavio nacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije i prirodnog gasa u Bosni i Hercegovini na koji je Radna grupa Federacije BiH dostavila komentare.
- Juli 2016. - S ciljem pripreme sastanka na nivou ministara sa Sekretarijatom EZ Radna grupa za gas FBiH je pripremila dokument „Stavovi Federacije BiH o odredbama Zakona o gasu na državnom nivou“
- Juli 2016. - Sekretarijat EZ dostavlja Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu energije u Bosni i Hercegovini na koji je Radna grupa Federacije BiH dostavila komentare.
- Oktobar 2016. – Zaključak Vlade Federacije sa 70. Sjednici održane 22.09.2016. godine prema kojem se usvaja informacija FMERI o neprihvatanju rješenja ponuđenih Nacrtom Zakona iz jula 2016. godine.
- Oktobar 2016. - MVTEO / FMERI / MIER RS I SEZ uz prisustvo Evropske Komisije potpisali „Sporazum o otklanjanju ozbiljnog i dugotrajnog prekršaja ugovora o uspostavljanju EZ JIE“ uz koji je u prilogu dat i Nacrt Zakona o energiji u BiH i Akcijski plan, na koji je BH-Gas dostavio svoje komentare.
- Novembar 2016. godine – BH-Gas je izradio elaborat pod nazivom "Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona Bosne i Hercegovine iz oktobra 2016. godine" koji se u internoj upotrebi BH-Gasa naziva i "(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona BiH iz oktobra 2016" sa dokumentacijom u prilogu kojom je potkrijepljen svaki dio (U)Stava BH-Gasa. BH-Gas je ovaj elaborat proslijedio svim relevantnim institucijama u BiH, kao i Sekretarijatu Energetske zajednice Jugoistočne Evrope.
- Decembar 2016. - SEZ dostavlja nacrt Zakon o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini i dodatno razlike u tekstu Zakona u odnosu na verziju iz oktobra 2016. godine. Na ovaj nacrt BH-Gas nije dostavio komentare.

Sekundarna legislativa – Uredba 347/2013 i Mrežna pravila

Tokom 2016. godine, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova BiH je zajedno sa resornim entitetskim ministarstvima i kompanijama na koje se Uredba EU 347/2013 o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu u zemljama članicama Energetske Zajednice odnosi započelo proces implementacije iste. Važno je istaknuti da oblast prirodnog gasa po ovom pitanju nije uopšte tretirana od strane prethodno spomenutih nadležnih institucija. BH-Gas je na jedinom sastanku radne grupe u drugoj polovini 2016. godine izrazio nezadovoljstvo takvim tretmanom oblasti prirodnog gasa.

Od svih prethodno pobrojanih aktivnosti u 2016. godini potrebno je posebno izdvojiti izradu elaborata BH-Gasa "(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona Bosne i Hercegovine iz oktobra 2016. godine", te je u nastavku dat kratki presjek tog dokumenta.

(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona BiH iz oktobra 2016

Shodno Ugovoru o formiranju Energetske zajednice Jugoistočne Evrope u Bosni i Hercegovini treba da bude implementiran Treći energetska paket, a koji u oblasti prirodnog gasa podrazumijeva *Zakon o gasu na državnom nivou – regulacija, organizacija i upravljanje djelatnostima iz oblasti gasne privrede*.

Predloženi Energetski zakon BiH (čiji je prvobitni naziv Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu energije u Bosni i Hercegovini) definiše prije svega ovlasti regulatornog tijela na nivou države u oblasti električne energije i prirodnog gasa.

Glavni razlog uvođenja trećeg energetskog paketa su posebno i detaljno definisanje ovlasti i nezavisnost nacionalnih regulatornih tijela. Treći energetska paket se zasniva na principima jednog integrisanog i nediskriminatornog tržišta koje u potpunosti regulira *isključivo* jedan nacionalni (državni) regulator.

Između ostalog, Treći energetska paket određuje da, u odnosu na raniji Drugi energetska paket, više nije moguće da država članica formira jedno regulatorno tijelo kome će biti dodijeljene ovlasti, na primjer utvrđivanje transportnih tarifa, a potom formira neko drugo tijelo (regulatorno ili drugo) koje će imati sve druge ovlasti regulatora.

Po predloženom Energetskom zakonu BiH je jasno vidljivo koliko malo ovlasti (gotovo nikakve) bi posjedovao državni regulator u oblasti prirodnog gasa u odnosu na zemlje u okruženju pa i u odnosu na oblast električne energije u BiH. Ni u jednoj zemlji članici Evropske unije i/ili Energetske zajednice Trećim energetskim predviđene nadležnosti državnog regulatora nisu spuštene na niži nivo bez obzira na uređenje države.

Na osnovu detaljne analize BH-Gas zaključuje da predloženi Energetski zakon BiH, u dijelu koji se odnosi na prirodni gas, nije u skladu sa trećim energetskim paketom.

Predloženi Energetski zakon BiH predstavlja pokušaj legalizacije postojećeg stanja gasne privrede u BiH gdje je ista regulisana na entitetskom nivou. U BiH postoji samo jedan transportni pravac prirodnog gasa. Entitetski regulator iz RS-a i kompanije iz RS-a pokušavaju legalizovati nepravosnažnu podjelu kapaciteta gasovoda između entiteta iz 1997. godine po kojoj se ograničava potrošnja prirodnog gasa u FBiH.

Pitanje podjele kapaciteta na nivou država se definiše trećim energetskim paketom i predloženim Energetskim zakonom samo između potrošača (energetskih subjekata), a ne između entiteta. Iz ovoga proizilazi mogućnost da se podjela kapaciteta između entiteta legalizuje usvajanjem novih odnosno potvrdom postojećih diskriminirajućih entitetskih akata.

Legaliziranjem podjele kapaciteta između entiteta, novoizgrađeni gasovod Zenica-Travnik u vrijednosti od 40 miliona KM, kao i svi drugi razvojni projekti koji se naslanjaju na postojeći transportni pravac gube svaki smisao.

Posebno je važno napomenuti da predloženi Energetski zakon BiH osim što nije usklađen sa Trećim energetskim paketom nije usklađen niti sa Ustavom BiH što se posebno odnosi na *nadležnosti i odnose između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta, međuentitetski transport i slobodu kretanja roba unutar BiH bez ograničenja od strane entiteta*.

Sve naprijed navedene činjenice (teze BH-Gasa) dodatno potkrijepljuje i Studija o restrukturiranju sektora gasa u Bosni i Hercegovini iz novembra 1999. godine izrađena od strane renomirane svjetske konsultantske kompanije National Economic Research Associates Economic Consultants (NERA) iz Velike Britanije. U izradi studije su aktivno učestvovali svi gasni subjekti i nadležna ministarstva iz oba entiteta, a finansirana je od strane Svjetske banke.

Primjena Trećeg energetskeg paketa bez uvažavanja realnih problema u oblasti prirodnog gasa u BiH i okruženju će imati za posljedicu *da će se cijena transporta prirodnog gasa za potrošače u FBiH, koji se nalaze na kraju transportne rute Rusija-Ukrajina-Mađarska-Srbija do FBiH, izjednačiti sa iznosom nabavne cijene gasa što nije zabilježeno u svijetu nabavke bilo koje robe.*

10. ZAKLJUČAK

Poslovna 2016. godina je bila ključna za poslovanje Društva s više aspekata, koji su predodredili pravac daljeg razvoja i djelovanja kompanije.

Sredinom godine, shodno Odluci Vlade Federacije o davanju prethodne saglasnosti Nadzornom odboru izvršena je izmjena u upravljačkoj strukturi, nakon čega se pristupilo izradi Plana poslovanja, koji je kroz svoje osnovne sastavne dijelove redefinirao prevashodno cjenovnu politiku, i to u trenutku u kojem je prirodni gas gubio sve više svoj udio u ukupnom energetsom miks.

Paralelno sa aktivnostima na unaprijeđenju, odnosno vraćanju konkurentske pozicije prirodnog gasa kao energenta, bilo je potrebno iste aktivnosti provesti i sa ulogom koju BH-Gas ima kao subjekt na gasnom tržištu. Trenutno važeća zakonska legislativa, Uredba o organizaciji i regulaciji sektora gasne privrede u FBiH je činjenično definisala ulogu BH-Gasa na ovom tržištu, ali je u godinama nakon Društvo kroz svoje poslovanje osiguralo poziciju lidera na gasnom tržištu u svim segmentima, od saradnje sa institucijama unutar zemlje, aktivnog učešća u izradi zakonske legislativne iz ove oblasti, regionalnog partnera koji participira u regionalnim inicijativama, pa do priznavanja ovakve uloge i od strane Energetske zajednice i dr. Ovakav vremenski zahtjevan i složen proces je nažalost anuliran u prethodnom periodu, te je Društvo do sredine 2016. godine bilo samo subjekt, koji nije imao adekvatan pristup niti u jednom segmentu koji određuje poslovanje istog.

Kao polazna tačka u nastavku poslovanja naslijeđeno je niz nerješених ključnih pitanja, od utuženih potraživanja Sarajevogasa i načina na koji su ista provedena u poslovnim knjigama, nepostojanja upotrebne dozvole za novoizgrađeni gasovod Zenica – Travnik, za koji nije izvršen ni test na umanjenje vrijednosti u skladu sa MRS, nerješena pitanja transportnih ugovora u nabavci gasa od ograničenja u maksimalno dozvoljenim dnevnim količinama transporta do rješavanja uslova transporta gasa po isteku zaključenih dugoročnih ugovora, skoro usaglašenih pogubnih zakonskih rješenja iz oblasti gasa u kojima BH-Gas nije bio osigurao proaktivnu niti adekvatnu ulogu, novih subjekata na tržištu sa jasnim preferencijama preuzimanja tržišta gasa, gubitka tržišta gasa u Republici Srpskoj itd.

Dodatno na sva navedena pitanja, operativno poslovanje je u toku godine bilo praćeno i istragama nadležnog Tužilaštva, Finansijske policije i dr., koje su započete što po nalogu Vlade Federacije BiH, što po službenom postupanju datih institucija.

Kada su u poslovanju jedne kompanije ovo otvorena pitanja, teško je odrediti šta ima prioritetniji karakter, te je bilo potrebno paralelno djelovati na rješavanju skoro svih segmenata poslovanja, od unaprijeđenja likvidne pozicije, uspostave ponovnih odnosa sa stakeholderima Društva, asistencije u radu sa istražnim organima, aktivne participacije i alarmiranja vlasnika u pogledu pitanja koja definišu gasni sektor u FBiH/BiH, ishodovanja boljih uslova pod kojima se odvija nabavka gasa, saradnja sa kupcima koji iščekuju otvaranje tržišta u cilju promjene snabdjevača i dr. Svakako da je riječ o pitanjima čije je potpuno rješavanje nerealno očekivati u kratkom vremenskom periodu, ali zaključno sa istekom poslovne 2016. godine vidljiva je promjena u strateškom, poslovnom i operativnom djelovanju BH-Gasa.

Po pitanju aktivnosti na izradi državnog zakona o gasu, BH-Gas je sagledavajući svoju ulogu u razmatranju predloženog Zakona od momenta aktueliziranja istog, te neadekvatne reakcije u ovom procesu, izradio dokument naziva Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona BiH, koji je u svojoj radnoj verziji imao i naslov (U)Stav, upravo s ciljem ukazivanja na segmente od kojih nije moguće odstupiti u usaglašavanju predloženog Zakona, naravno ukoliko se rukovodimo interesima FBiH i BiH. Ovaj dokument na argumentovan način prikazuje zašto predloženi Zakon ne odgovara zahtjevima Trećeg Energetskog paketa, te šta bi primjena istog uslovala na samom tržištu. Uvažavajući činjenicu u pogledu administrativnog uređenja zemlje, ocjena je da se nije uspjelo u namjeri, ukoliko je to uopšte bio slučaj, da Zakon bude sublimacija transponovane evropske legislativne i specifičnosti same zemlje, jer evidentno je preovladavao samo jedan segment, i to ne tržišni. Dokumentovani Stav BH-Gasa je proslijeđen svim relevantnim strukturama na razmatranje i postupanje, obzirom da djelovanje pojedinačnih kompanija i/ili aktera na energetsom tržištu ima svoje limite.

Analizirajući sve provedene aktivnosti na unaprijeđenju poslovanja Društva u toku 2016. godine, iste bi se mogle sublimirati na sljedeće dijelove, s tim što je u narednom periodu neminovno nastaviti djelovati u cilju postizanja punih efekata aktivnosti koje su pokrenute u ovoj godini:

- ✓ Poboljšanje finansijskih pokazatelja i stabilizacija poslovanja
- ✓ Unaprijeđenje saradnje sa stakeholderima Društva
- ✓ Aktivno učešće u definisanju zakonskih rješenja iz oblasti gasa
- ✓ Pripremne aktivnosti na osiguranju alternativnog pravca snabdjevanja gasom
- ✓ Saradnja sa istražnim organima u cilju definisanja činjeničnog stanja po posmatranim segmentima
- ✓ Aktivnosti na zaštiti imovine Društva
- ✓ Vraćanje povjerenja potrošača preko tržišno prihvatljivih cijena gasa
- ✓ Veća transparentnost u poslovanju kroz saradnju sa medijima
- ✓ Redefinisanje pozicije BH-Gasa na tržištu

Jasmin Salkić

Direktor

Prilog 1:
Izvještaj o radnom angažmanu
Tehničkog sektora za 2016.

Polazeći od planiranih aktivnosti Sektora tehničkih poslova za 2016. godinu, dostavljamo sljedeći tabelarni

IZVJEŠTAJ

o radnom angažmanu zaposlenika Sektora tehničkih poslova u 2016. godini, koji se ogledao u sljedećem:

SLUŽBA ODRŽAVANJA

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
1. Unutrašnje snimanje gasovoda	Nije raspisan tender. Izvršioci: Služba održavanja, Služba transporta	Aktivnost se odlaže za 2017. godinu.
2. Katodna zaštita i elektrosistemi	- Najmanje jednom mjesečno provjeravan ispravan rad svake od 10 stanica katodne zaštite na gasovodima Kladanj-Sarajevo, Semizovac-Zenica i Visoko-Brnjaci. - Vršeno kontinualno mjerenje zaštitnog potencijala na kompletnim dionicama po mjernim mjestima (stubićima katodne zaštite) svaka tri mjeseca. - Mjesečna provjera napajanja svih objekata BH-Gasa električnom energijom. - Provjera rada stacionarnih detektora u MS Semizovac. - U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama izvršene su sve potrebne aktivnosti, pribavljanje ponuda, izbor izvođača radova i usluga, te je izvršeno: • mjerenje statičkog elektriciteta na svakom objektu svih gasovoda svakih 6 mjeseci; • mjerenje uzemljenja na svakom objektu oba gasovoda jednom godišnje; • pregled uređaja u protueksplozionoj izvedbi svakih 6 mjeseci u MS Starić, MS Semizovac, MRS Kakanj, MRS Visoko, MS Brnjaci i RS Brnjaci. • pregled trafoa 10kV/0,4kV u Mjernoj stanici Kladanj; • pregled polarizacionih ćelija po objektima gasovoda jednom godišnje;	

	Izvršioci: Klinac, Gagula, Alikadić	
3. Aktivnosti na novim projektima, studijama i tenderskoj dokumentaciji	Učešće u komisijama za javne nabavke. Učešće u komisijama za dobijanje upotrebne dozvole za gasovod Zenica-Travnik.	
4. Građevinski radovi na gasovodu	Nije raspisana javna nabavka za izbor izvođača građevinskih radova. Vršen nadzor nad građevinskim radovima od strane trećih lica u trasi magistralnog gasovoda.	Aktivnost se odlaže za 2017. godinu.
5. Kontrola bezbjednosti gasovoda	U cilju kontrole bezbjednosti gasovoda izvršene su sljedeće aktivnosti: - detekcija curenja gasa (jednom mjesečno) na svim objektima na gasovodu - sanacija curenja prirodnog gasa na objektima gasovoda, a na osnovu izvršene detekcije o kontroli curenja. - redovni obilasci blok-stanica i kontrola rada blok ventila - redovna interna kontrola ispunjenja svih potrebnih uslova iz oblasti sigurnosti, zaštite na radu i zaštite od požara i eksplozija - obilazak trase gasovoda pješice - vanredni pregledi objekata gasovoda nakon topljenja snijega i obilnih padavina - utvrđivanje ugroženosti zaštitnog pojasa gasovoda i nadzor na građevinskim radovima (postavljanje PTT kablova, vodovodne mreže, proširenje puteva...) - lociranje gasovoda Pearson-ovim detektorom i kontrola izolacije - pregled aparata za početno gašenje požara i obuka iz oblasti zaštite od požara za sve uposlenike BH-Gas-a. - pregled sredstava za rad Izvršioci: Služba održavanja, Alikadić, Klinac	
6. Utvrđivanje bespravne gradnje u zoni gasovoda	- Izvršeni su redovni i vanredni (po pozivu) obilasci radi utvrđivanja ugroženosti gasovoda prilikom izgradnje objekata ili građevinskih radova. - obilazak lokacija po zahtjevima za izgradnju objekata u zoni pojasa gasovoda radi za izdavanje saglasnosti Izvršioci: Služba održavanja, Alikadić	
7. Tekuće aktivnosti	Izvršene su ostale aktivnosti shodno Pravilniku o kontroli i održavanju magistralnih gasovoda Kladanj - Sarajevo i Semizovac – Zenica i Uputstvom za nadzor, kontrolu i održavanje transportnih gasovoda i objekata na gasovodu.	

8. Ostale aktivnosti	Izvršioci: Sužba održavanja Vođenje dokumentacije za potrebe skladišta i alatnice. Izdavanje radnih naloga. Izrada specifikacije i realizacija javnih nabavki. Redovna 24 – satna dežura u MS Starić. Redovna kontrola i zamjena filtera na mjernim linijama. Redovno podmazivanje turbinskih mjerača i kontrola istih. Dežure u dispečerskom centru BH-Gasa. Održavanje kromatografa i sistema za odorizaciju prirodnog gasa. Izvršioci: Služba održavanja i služba transporta	
---------------------------------	---	--

SLUŽBA TRANSPORTA

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
1. Primopredaja i transport prirodnog gasa	Svakodnevno su uzimani i evidentirani podaci o izmjerenim količinama sa primopredajnih mjesta kod potrošača, 2 primopredajna mjesta ino-transportera (FGSZ i SRBIJAGAS), 1 primopredajnog mjesta transportera Sarajevogas Lukavica i sa kontrolnog mjerenja iz MS Starić, Kladanj. Na osnovu dobivenih podataka izvršeno je: - planiranje i nominacija dnevnih i sedmičnih količina na Bregovu (GAZPROM) i Kiškumdoržmi (FGSZ) - praćenje tehničko-tehnoloških parametara prirodnog gasa na gasnom sistemu Zvornik-Semizovac-Zenica. Vršiti se kontrola hemijskog sastava, odnosno kalorične vrijednosti – kvaliteta prirodnog gasa na kromatografima u MS Starić i Reljevu, te upoređivanje sa izvještajima SRBIJAGAS-a, FGSZ-a i GAZPROM-a - izrada i analiza dnevnih i mjesečnih bilansa preuzetih i utrošenih količina prirodnog gasa (PPS Zvornik, PPS Sarajevo, Industrijska zona, MS Starić, Semizovac) - izrada mjesečnih zapisnika o utrošenim količinama prirodnog gasa sa potrošačima kao osnov za fakturisanje - kontrola isporučenih količina i troškova transporta na fakturama isporučioaca i transportera - izrada godišnjeg obračuna i bilansa primljenih i predatih količina prirodnog gasa (Prilog 1) Dogovoreni su uslovi produženja ugovora o isporuci prirodnog gasa sa ruskim isporučiocem GAZPROM-om do 31.12.2017. godine Izvršioci: Rahman, Vidović, Kupusović, Hadžiabdić U toku sezone grijanja organizovana su svakodnevna dežurstva (od 7 do 22 sata) u dispečerskom centru u cilju praćenja režima transporta i sigurnog snabdijevanja svih potrošača prirodnim gasom. Zbog novih uslova u operativnim poslovima sa ino-transporterima i van sezone grijanja obavljala su se dežurstva (od 7 do 10 sati) vikendom i praznikom u cilju prikupljanja podataka o potrošnji i nominaciji dnevnih količina prirodnog gasa. Izvršioci: Hadžiabdić, Rahman, Vidović, Klinac, Baković, Alikadić, Musić, Kupusović Na MS Starić, Kladanj organizovano je svakodnevno dežurstvo (od 0 do 24 sata) u cilju praćenja tehničko-tehnoloških parametara i transporta prirodnog gasa prema Federaciji Bosne i Hercegovine.	

	Izvršioci : Puriš, Smailagić, Hodžić, Gagula, Alađuz, Kolenović, Mešković	
2. Izrada izvještaja	Svakodnevno je vršena izrada internog izvještaja o preuzetim i isporučenim količinama prirodnog gasa koji je dostavljan Direktor, Direktor Sektora Tehničkih poslova. Urađeni su mjesečni, kvartalni, polugodišnji i godišnji izvještaji o preuzetim i isporučenim količinama prirodnog gasa i dostavljeni Federalnom ministarstvu energetike, rudarstva i industrije. Na zahtjev Federalnog meteorološkog zavoda izrađen je i dostavljen izvještaj o hemijskoj analizi i potrošnji prirodnog gasa u Federaciji Bosne i Hercegovine, a u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka. Izvršioci: Hadžiabdić, Rahman	
3. Transportni troškovi	Na osnovu zahtjeva potrošača, planirane i ostvarene potrošnje iz ranijih perioda i zakupljenog kapaciteta kod ino-transportera (FGSZ i SRBIJAGAS) izrađena je analiza o visini transportnih troškova. Kontinuirano je vršeno praćenje i kontrola mjesečnih troškova transporta u odnosu na ostvarenu potrošnju prirodnog gasa. Izvršena je kontrola i usaglašavanje godišnjih obračuna transportnih troškova sa ino-transporterima, a na osnovu potpisanih aneksa Dugoročnih ugovora o transportu. Sačinjene su razne varijante obračuna transportnih troškova sa FGSZ-om i SRBIJAGAS-om za 2017., u cilju iznalaženja najpovoljnije varijante za BH-Gas, i to je osnov za pregovore i potpisivanje aneksa za 2017. godinu. Izrađeni su godišnji obračuni transportnih troškova sa ino-transporterima FGSZ (Prilog 2) i SRBIJAGAS (Prilog 3). Izvršioci: Hadžiabdić, Kupusović	
4. Kontrola rada mjernih uređaja	Kontinuirano se vršilo praćenje i kontrola rada svih mjernih uređaja na primopredajnim mjestima. Dva puta je izvršena redovna sezonska zamjena blende na mjernom mjestu PPS Zvornik. Svakodnevno vršena analiza podataka sa primopredajnih i kontrolnih mjernih mjesta u cilju kontrole tačnosti rada mjernih uređaja. Poduzimane su aktivnosti u cilju otklanjanja uočenih bilansnih razlika. Sa potrošačima su utvrđivani režimi rada u skladu sa tehničkim karakteristikama mjernih uređaja. Sve gore navedeno je rezultiralo pozitivnim bilansnim razlikama u dozvoljenim granicama rada mjernih uređaja (Prilog 4). Izvršioci: Vidović, Kupusović, Gagula	
5.		

Plan potrošnje za 2017. godinu	Na zahtjev BH-Gasa potrošači su dostavili planove potrošnje prirodnog gasa za 2017. Na osnovu toga izvršene su analize ostvarenih potrošnji u prethodnim godinama i napravljene procjene o ukupnoj potrošnji prirodnog gasa po mjesečnoj dinamici u FBiH (Prilog 5) i dostavljene snabdjevaču i ino-transporterima. Izrađen je i plan potrošnje prirodnog gasa u Federaciji Bosne i Hercegovine zajedno sa uslovima i mjerama za realizaciju plana i dostavljen Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije. Izvršioci: Hadžiabdić	
6. Prognoza planske cijene prirodnog gasa	Vršeno je kontinuirano praćenje cijene naftnih derivata na svjetskom tržištu koje se objavljuju u listu „Platts Oilgram Price Report“, a u cilju kontrole i procjene ruske cijene prirodnog gasa za naredni period. Rezultati analiza za sva četiri kvartala 2016. godine su se podudarali sa cijenama GAZPROM-a. Prema dosadašnjim podacima za očekivati je povećanje cijene prirodnog gasa u 2017. godini. Izvršioci: Hadžiabdić	
7. Telemetrija	Održavanje i servisiranje TI sistema, pripremanje dokumentacije za obezbjeđenje sredstava za izgradnju novog TI sistema, uključujući novi dispečerski centar. Novi TI sistem će osim postojećih podataka prenositi i nove podatke (status i upravljanje blok ventilima, podatke sa katodne zaštite, podatke sa gasnog kromatografa), kao i podatke sa gasovoda Zenica-Travnik. Izvršioci: Vidović, Gagula, Kupusović	
8. Baždarenje mjerne opreme	Na osnovu potpisanog Ugovora sa ovlaštenom laboratorijom za baždarenje mjerne opreme (KJKP Sarajevogas) vršeno je redovno baždarenje i servisiranje mjerne opreme. Izvršioci: Vidović, Kupusović, Gagula, Služba održavanja	
9. Ostale aktivnosti	Učešće u izradi tenderskih dokumentacija u komisijama za javne nabavke i radove. Učešće u radu popisnih komisija. Izdavanje saglasnosti prema zahtjevima fizičkih i pravnih lica. Izvršioci: Alikadić, Kupusović, Vidović, Hadžiabdić	

PREGLED POTROŠNJE PRIRODNOG GASA U BIH ZA 2016 GODINU (PRILOG 1)															
	SA-gas	Mittal-steel	IGM	Visokogas	TC Kakanj	Želj-Ilijaš	Cimos	ENERG-TEK	Junuzović	ŽGP	Ukupno	KKD	Beregovo	Planirano	Planirano
2016	fakturisano	fakturisano	fakturisano	fakturisano	fakturisano	fakturisano	fakturisano	fakturisano	fakturisano	Zenica	FBiH	protokol		BiH	BiH
mj.	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	fakturisano Sm3	Sm3	Nm3	Nm3	Sm3	Nm3
I	23,248,067	3,528,130	12,992	698,074	98,037	8,017	28,300	726,509	0	0	28,348,126	27,910,386	27,895,371	29,495,000	30,006,799
II	14,710,658	2,586,543	10,466	530,595	77,373	10,816	22,887	725,139	0	0	18,674,477	18,405,428	18,395,722	22,610,000	23,002,330
III	16,352,298	2,434,191	16,095	565,865	81,898	13,554	21,302	672,769	0	0	20,157,972	19,913,410	19,884,801	20,653,000	21,011,372
I kv	54,311,023	8,548,864	39,553	1,794,534	257,308	32,387	72,489	2,124,417	0	0	67,180,575	66,229,224	66,175,894	72,758,000	74,020,502
IV	6,451,289	2,601,388	13,809	410,399	29,288	17,208	17,494	63,499	0	0	9,604,374	9,269,554	9,262,067	13,775,000	14,014,025
V	4,686,816	2,565,455	12,002	385,351	25,506	17,247	13,007	50,736	0	0	7,756,120	7,530,716	7,527,189	7,865,000	8,001,474
VI	1,777,794	2,300,431	12,703	356,269	12,364	25,071	7,738	33,964	0	0	4,526,334	4,304,141	4,300,097	5,910,000	6,012,551
II kv	12,915,899	7,467,274	38,514	1,152,019	67,158	59,526	38,239	148,199	0	0	21,886,828	21,104,411	21,089,353	27,550,000	28,028,050
I pol.	67,226,922	16,016,138	78,067	2,946,553	324,466	91,913	110,728	2,272,616	0	0	89,067,403	87,333,635	87,265,247	100,308,000	102,048,552
VII	1,644,306	2,299,848	11,894	326,604	3,374	27,679	6,296	56,853	0	0	4,376,854	4,261,708	4,264,719	5,900,000	6,002,377
VIII	1,801,396	2,508,658	13,156	356,783	73	17,366	5,660	49,841	0	0	4,752,933	4,580,343	4,580,394	5,900,000	6,002,377
IX	2,546,217	2,448,706	12,556	362,735	15,537	22,017	15,232	70,818	0	0	5,493,818	5,270,866	5,273,762	7,868,000	8,004,526
III kv	5,991,919	7,257,212	37,606	1,046,122	18,984	67,062	27,188	177,512	0	0	14,623,605	14,112,917	14,118,875	19,668,000	20,009,281
X	11,404,965	2,337,428	16,290	520,400	59,790	23,023	21,158	113,651	29,160	0	14,525,865	14,316,646	14,321,781	12,778,000	12,999,725
XI	16,758,152	2,784,357	17,478	655,916	75,550	32,769	30,156	0	107,231	0	20,461,609	20,219,796	20,226,016	19,670,000	20,011,315
XII	26,610,055	2,713,337	16,064	884,889	96,404	27,719	41,382	0	113,152	0	30,503,002	30,038,855	30,043,936	29,495,000	30,006,799
IV kv	54,773,172	7,835,122	49,832	2,061,205	231,744	83,511	92,696	113,651	249,543	0	65,490,476	64,575,297	64,591,733	61,943,000	63,017,839
II pol	60,765,091	15,092,334	87,438	3,107,327	250,728	150,573	119,884	291,163	249,543	0	80,114,081	78,688,214	78,710,608	81,611,000	83,027,120
God.	127,992,013	31,108,472	165,505	6,053,880	575,194	242,486	230,612	2,563,779	249,543	0	169,181,484	166,021,849	165,975,855	181,919,000	185,075,672

OBRACUN TRANSPORTNE TAKSE KROZ RM ZA 2016.GODINU (PRILOG 2)														
Mj.	fc0 Ber.(Nm3)	k	m	a1 stv	USD/SDR	Pn (SDR/1000Nm3)	Tm (USD/1000Nm3)	a	Tm(USD)	Gn	G+k(USD)	Usl.	TT(USD)	USD/1000 Nm3
I	27,895,371	31	29,644,809	0.94099	1.3836	13.76	19.04	0.94099	531,129.35	250.03	202,265.71	1750	735,145.06	26.35
II	18,395,722	29	27,732,240	0.66333	1.4058	13.76	19.34	0.9000	457,320.55	250.03	133,384.99	1750	592,455.54	32.21
III	19,884,801	31	29,644,809	0.67077	1.3937	13.76	19.18	0.9000	485,661.05	250.03	144,182.11	1750	631,593.15	31.76
IV	9,262,067	30	17,000,000	0.54483	1.4056	13.76	19.34	0.9000	272,547.28	197.91	53,158.61	1750	327,455.89	35.35
V	7,527,189	31	13,000,000	0.57901	1.4110	13.76	19.42	0.9000	211,006.80	197.91	43,201.47	1750	255,958.28	34.00
VI	4,300,097	30	9,000,000	0.47779	1.4062	13.76	19.35	0.9000	142,029.38	197.91	24,679.93	1750	168,459.31	39.18
VII	4,264,719	31	9,000,000	0.47386	1.3939	13.76	19.18	0.9000	140,645.86	186.37	23,049.65	1750	165,445.52	38.79
VIII	4,580,394	31	8,000,000	0.57255	1.3956	13.76	19.20	0.9000	128,180.71	186.37	24,755.79	1750	154,686.51	33.77
IX	5,273,762	30	9,000,000	0.58597	1.4003	13.76	19.27	0.9000	145,194.68	186.37	28,503.26	1750	175,447.94	33.27
X	14,321,781	31	20,000,000	0.71609	1.3786	13.76	18.97	0.9000	327,504.84	193.62	80,416.51	1750	409,671.35	28.60
XI	20,226,016	30	28,688,525	0.70502	1.3636	13.76	18.76	0.9000	463,389.65	193.62	113,568.68	1750	578,708.33	28.61
XII	29,374,965	31	29,644,809	0.99090	1.3398	13.76	18.44	0.99090	541,675.48	193.62	164,939.84	1750	724,457.40	24.11
XII dod	668,971				1.3398	13.76	18.44		12,335.83	193.62	3,756.26			
XII uk	30,043,936								554,011.30		168,696.10			
	165,975,855	366	230,355,191						3,846,286		1,036,107	21000	4,919,484.27	
			119,644,809	disk kol			God obračun I-XII		3,846,285.62				29.64	
			350,000,000					Tm(I-XII)	4,129,565.06			I-XII	283,279.44	god. Pen.
					Tm god sr	19.00		RAZL.=	283,279.44			UKUPNO	5,202,763.71	
										Jed. Trošak	USD/1000 N		31.35	

TRANSPORTNI TROŠKOVI SRBIJAGAS ZA 2016.GODINU (PRILOG 3)

[illegible]

Bilans BiH (prodato)-Beregovo (nabavljeno) za 2016 (PRILOG 4)						
Mjesec	Beregovo		Prodato u BiH	Akumulacija	Razlika	Razlika
2016	Nm3	Sm3	Sm3	Sm3	Sm3	%
Januar	27,895,371	28,124,600	28,348,127	-26,491	197,036	0.70
Februar	18,395,722	18,572,770	18,674,478	3,848	105,555	0.57
Mart	19,884,801	20,118,458	20,157,972	4,887	44,401	0.22
April	9,262,067	9,398,639	9,604,373	-51,740	153,994	1.64
Maj	7,527,189	7,669,014	7,756,122	14,035	101,142	1.32
Juni	4,300,097	4,413,628	4,526,335	-56,613	56,094	1.27
Januar-Juni	87,265,247	88,297,109	89,067,406	-112,075	658,222	0.75
Juli	4,264,719	4,356,366	4,376,854	14,793	35,282	0.81
August	4,580,394	4,655,032	4,752,931	36,522	134,421	2.89
Septembar	5,273,762	5,351,688	5,493,819	-5,457	136,673	2.55
Oktobar	14,321,781	14,426,243	14,525,864	77,872	177,493	1.23
Novembar	20,226,016	20,314,274	20,461,609	17,945	165,281	0.81
Decembar	30,043,936	30,142,397	30,503,003	16,732	377,338	1.25
Juli-Decembar	78,710,608	79,245,999	80,114,080	158,407	1,026,489	1.30
Ukupno	165,975,855	167,543,108	169,181,487	46,332	1,684,711	1.01

PLAN POTROŠNJE PRIRODNOG GASA U BIH ZA 2017. GODINU (PRILOG 5)										
MJESEC	SA GAS	MITTAL	IGM	VIS.GAS	ILIJAŠ	CIMOS	ŽGP	TC KAK.	JUNUZOVIĆ	Uk BiH
2017	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3	mil Sm3
I	25.635	3.500	0.02	0.630	0.015	0.025	0.00	0.075	0.100	30.000
II	16.700	2.500	0.02	0.570	0.015	0.025	0.00	0.070	0.100	20.000
III	15.747	2.500	0.02	0.530	0.018	0.025	0.00	0.060	0.100	19.000
I kv	58.082	8.500	0.06	1.730	0.048	0.075	0.000	0.2	0.3	69.0
IV	6.835	2.500	0.02	0.400	0.02	0.025	0.05	0.050	0.100	10.000
V	4.415	2.500	0.02	0.340	0.02	0.025	0.05	0.030	0.100	7.500
VI	1.970	2.000	0.02	0.300	0.020	0.020	0.05	0.020	0.100	4.500
II kv	13.220	7.000	0.06	1.040	0.060	0.070	0.150	0.1	0.3	22.0
I pol	71.302	15.50	0.12	2.770	0.108	0.145	0.150	0.3	0.6	91.0
VII	1.760	2.200	0.02	0.310	0.020	0.020	0.05	0.020	0.100	4.500
VIII	1.770	2.200	0.02	0.300	0.020	0.020	0.05	0.020	0.100	4.500
IX	2.442	2.500	0.02	0.330	0.018	0.02	0.05	0.020	0.100	5.500
III kv	5.972	6.900	0.06	0.940	0.058	0.060	0.150	0.1	0.3	14.5
X	10.822	3.000	0.02	0.420	0.018	0.025	0.05	0.045	0.100	14.500
XI	16.670	2.500	0.02	0.560	0.015	0.025	0.05	0.060	0.100	20.000
XII	26.555	2.500	0.02	0.710	0.015	0.025	0.00	0.075	0.100	30.000
IV kv	54.047	8.000	0.06	1.690	0.048	0.075	0.100	0.2	0.3	64.5
II pol	60.019	14.900	0.12	2.630	0.106	0.135	0.250	0.2	0.6	79.0
Ukupno	131.321	30.400	0.24	5.400	0.214	0.280	0.400	0.5450	1.20	170.0

Sektor za tehničke poslove

PRIVREDNO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I TRANSPORT GASA
BH-GAS D.O.O. SARAJEVO

Prilog 2:
Izvještaj o radnom angažmanu
Sektora za razvoj za 2016.

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
BH-Gas d.o.o. Sarajevo
Sektor za razvoj

Polazeći od planiranih aktivnosti Sektora za razvoj za 2016. godinu dostavljam slijedeći tabelarni

IZVJEŠTAJ

o radnom angažmanu zaposlenika Sektora za razvoj u 2016. godini:

Zaposlenici u Sektoru za razvoj:

- Alija Karčić, dipl. ing. maš. – Rukovodilac sektora za razvoj
- Sadović Amra, dipl. ing. maš. – Inženjer specijalist
- Krmpotić Mihajlo dipl.ing.geod. – Sistem inženjer
- Filipović Belma, dipl. ing. maš. – Inženjer za strateški razvoj
- Šepo Ismet, dipl. ing.građ. – Inženjer za razvoj
- Hadžiomerović – Šutović Mirela, dipl. ing. maš. – Inženjer za razvoj
- Emira Uzunović, dipl. ecc. /Mirza Sendijarević, dipl. ecc. - Stručni saradnik za analitičke poslove

PLANIRANE AKTIVNOSTI	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
Razvojni planovi		
Izgradnja gasovoda Zenica - Travnik	Sektor za razvoj kao nosilac projekta učestvuje u radu Jedinice za implementaciju projekta čiji su osnovni zadaci preneseni iz dokumenta Project Implementation Plan i obuhvataju slijedeće: a. koordinira, nadzire, upravlja, nadgleda i evaluira sve aspekte Projekta, uključujući implementaciju projekta, finansijsku administraciju, te nabavku roba, radova i usluga za projekat; b. osigura da je Uprava BH-Gasa upoznati sa svim svojim obavezama koje proističu iz kreditnih ugovora, te da su svi napori učinjeni s njihove strane u cilju ispunjenja istih; c. upravlja, koordinira, planira i priprema procjenu novčanih tokova i nadgleda napredak pojedinačnih investicija unutar Projekta; d. upravlja, koordinira i nadgleda ugovore za nabavku roba, radova i usluga; e. koordinira i podstiče različite sektore unutar BH-Gasa u cilju osiguranja poštivanja specifičnih finansijskih i nefinansijskih obaveza i kreditnih ugovora; f. izda tendersku dokumentaciju, evaluacione izvještaje i ugovore nakon potrebnih eventualnih odobrenja od lokalnih partnera i drugih vlasti, te saglasnosti EBRD-a; g. vodi cjelokupnu kreditnu administraciju, uključujući povlačenje kreditnih sredstava EBRD-a i isplatu naknada vezanih za EBRD kredit prema kreditnim ugovorima; h. osigura plaćanje dobavljačima, izvođačima i ostalim s kojima je BH-Gas zaključio ugovor, a kojima su plaćanja odobrena, te da osigura da su sva plaćanja izvršena blagovremeno, sa	Prvenstveno nastavak aktivnosti po pitanju rješavanja spora sa Izvođačem radova i nadzorom, te nastavak aktivnosti na realizaciji projekta shodno potpisanim Ugovorima o kreditu.

odgovarajućom kontrolom i evidencijom kako bi se osigurala usklađenost sa zahtjevima za izvještavanje prema kreditnim ugovorima;

i. osigura da su svi izvještaji zahtjevani od EBRD-a podnešeni blagovremeno prema rasporedu izvještavanja;

j. pruži podršku za eventualne buduće pregovore u vezi bilo kakvih izmjena u kreditnim ugovorima;

k. informiše EBRD o bilo kojim aktivnostima koje mogu uticati ili ugroziti implementaciju Projekta ili uticati na otplatu kredita ili povezanih troškova po kreditu;

l. osigura poštivanje standarda zaštite okoline i zaštite na radu.

Dalje slijedi hronologija dešavanja na projektu tokom 2016. godine:

- Tokom 2016. godine trajao je arbitražni postupak koji je pokrenut krajem 2015. godine od strane Izvođača radova. Odgovor BH-Gasa na Tužbu Monter-SM&GP-Put je podniet 08.02.2016. godine. U odnosu na spor sa Izvođačem radova koji se vodi pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komora BiH, dana 01. 06. 2016. godine uložena je protivtužba od strane BH-Gasa, sa tužbenim zahtjevom od 12.157.415,29 KM.
- U vezi sa protestom garancije za dobro izvršenje posla, 28. 04. 2016. godine BH-Gas je dostavio dopis Zagrebačkoj banci d.d., te Intesi Sanpaolo banci, kao korespondentnoj banci u BiH, kojim je traženo dalje postupanje banke po Zahtjevu za naplatu po osnovu garancije od 30. 04. 2014. godine. Međutim, Intesa Sanpaolo banka je obavijestila BH-Gas da postoji Rješenje o privremenoj mjeri Trgovačkog suda u Zagrebu i isplata po zahtjevu za naplatu po bankarskoj garanciji je obustavljena do daljnjeg. U Rješenju zaprimljenom 28.11.2016. godine je navedena obaveza BH-Gasa za plaćanje sudskih troškova 87.124,62 KM, koje BH-Gas nije platio po preporuci advokatskog tima.
- Formirana Komisija za reviziju Projekta i izvođenje Projekta „Gasifikacije Srednjobosanskog kantona“ na osnovu Zaključka Vlade sa 31. sjednice od 26.11.2015. godine sa zadatkom da ispita i izvrši reviziju projekta Gasifikacije SBK, odnosno izgradnje transportnog gasovoda Zenica – Travnik, uključujući sve faze njegove realizacije. Izvještaj Komisije je dostavljen Vladi FBiH.
- Formirana Komisija po osnovu zaključka Vlade sa 72. sjednice od 13.10.2016. godine sa zadatkom da utvrdi da li i u kojoj mjeri trasa gasovoda Zenica – Travnik (stvarno izvedeni radovi) odstupa od projektovane trase, razloge koji su doveli do toga, kao i sve druge okolnosti vezane za polaganje tri PEHD cijevi umjesto dvije u isti rov sa gasovodom što odstupa od projektne dokumentacije i odobrenja za građenje.
- U sklopu naprijed navedenih aktivnosti bilo je potrebno izvršiti detaljan pregled trase gasovoda.

- Izvještavanje:
 - *Evropska Banka za obnovu i razvoj* - priprema, izrada i dostavljanje raznih vrsta Izvještaja (kvartalni, polugodišnji i godišnji), a sve u skladu sa zahtjevima EBRD-a (AESR Izvještaji), te koordinacija sa predstavnicima EBRD-a.
 - *Resorna ministarstva Federacije BiH i BiH* - priprema, izrada i dostavljanje tražene dokumentacije, odnosno Izvještaja o realizaciji projekta izgradnje gasovoda Zenica - Travnik (kvartalni, polugodišnji i godišnji).

U drugoj polovini 2016. godine Jedinica za implementaciju projekta je poduzimala aktivnosti na sagledavanju stanja na gasovodu, te je konstatovala slijedeće:

- Ugovorni rok za izgradnju gasovoda je istekao 31.10.2013. godine.
- Radovi na izgradnji gasovoda nisu izvedeni kako je zahtijevano ugovornom (i projektnom) dokumentacijom i izdatim odobrenjem za građenje.
- Izgrađeni gasovod nije u upotrebi. Nije dobiveno odobrenje za upotrebu.
- Nakon isteka ugovornog roka za izvođenje radova uočen je značajan obim nedostataka na gasovodu.
- Sa izvođačem radova je raskinut ugovor.
- Nakon raskida ugovora izvođač radova je neovlašteno izvodio radove na otklanjanju nedostataka.
- Period od kada je raskinut ugovor sa izvođačem radova je izuzetno dug.
- U periodu nakon raskida ugovora sa izvođačem radova od strane BH-Gasa (tadašnje Uprave BH-Gasa) nisu preduzete potrebne radnje kako bi se gasovod doveo u funkcionalno stanje ili na drugi način pravovremeno zaštitili interesi i imovina BH-Gasa.
- Pregledima trase gasovoda i dokumentacije izvedenog stanja došlo se do saznanja da dokumentacija izvedenog stanja ne odražava stvarno stanje na terenu.
- Gasovod je u stanju za koje niko ne može garantovati da ne može ugroziti sigurnost lokalnog stanovništva i okoline.
- Od strane izvođača radova je pokrenut arbitražni postupak iako je BH-Gas prvi najavio pokretanje arbitražnog postupka izražavanjem nezadovoljstva izvedenim radovima.
- Od strane BH-Gasa (tadašnje Uprave BH-Gasa) nisu pokrenute pravne radnje prema nadzoru kao ovlaštenom predstavnika BH-Gasa i kao odgovornom za zastupanje interesa i imovine investitora tokom izvođenja radova.
- BH-Gas nije poduzeo nikakve mjere prema banci koja je izdala garanciju za dobro izvršenje posla posebno uzimajući u obzir da je ista (bila) bezuslovna i naplativa na prvi poziv.

Dodatno, vršene su pripremne aktivnosti na uspostavi funkcionalnosti gasovoda s posebnim osvrtnom, prije svega, na sigurnost stanovništva i okoline na trasi gasovoda, te pripremi prijedloga za rješenje spomenutog spora.

Gasifikacija jugoistočne Evrope i interkonekcija transportnih gasnih mreža

Razvojni projekti BH-Gasa	➤ <i>Interkonekcijski gasovod BiH – HR (Zagvozd – Posušje – Novi Travnik sa odvojkom za Mostar)</i> - Studija predizvodljivosti (PFS) za pomenuti projekat je završena u oktobru 2013. godine i rezultat ove studije je trasa gasovoda od Zagvozda preko Posušja do Novog Travnika sa odvojkom za Mostar. BH-Gas je projekat „Južna Interkonekcija BiH-Hrvatska: Feasibility Study, ESIA, CBA i Idejni projekat“ kandidovao za Program Javnih investicija (PJI) Federacije BiH za period 2017. - 2019. godina. - Projekat je predložen za Listu projekata od interesa za Energetsku Zajednicu JIE (PECI), i isti je tokom konačnog odabira uvršten na listu projekta od zajedničkog interesa (PMI) obzirom da ne zadovoljava kriterij za odabir na PECI listu u skladu sa odredbama Uredbe 347/2013. - Projekat je kandidovan i odobren u Desetogodišnjem planu razvoja evropskih mreža (TYNDP) za 2017. godinu. - U skladu sa preporukama Vijeća Ministara Energetske Zajednice, BH-Gas će zajedno sa partnerom u Hrvatskoj, ovaj projekat će biti predložiti za PCI Listu 2017. (Lista projekata od interesa za Evropsku Uniju). - Započete su pripreme aktivnosti za izradu tenderske dokumentacije (projektni zadatak za izradu Studije opravdanosti, Studije uticaja na okoliš i društvo, Analize troškova i koristi i Idejnog projekta). - <i>Interkonekcijski gasovod BiH- HR (Slobodnica – Brod – Zenica)</i> - Za projekat „Gasovod Brod - Zenica“ donesena odluka o otkazivanju projekta sa WBIF liste projekata. - Projekat je od strane BH-Gasa predložen za Listu projekata od interesa za Energetsku Zajednicu JIE (PECI) 2016., ali isti je bez objašnjenja Sekretarijata EZ i MVTEO skinut sa liste za selekciju projekata. - Projekat je kandidovan i isti je odobren u Desetogodišnjem planu razvoja evropskih mreža (TYNDP) za 2017. godinu. - <i>Interkonekcijski gasovod BiH – HR (Lička Jesenica – Tržac – Bosanska Krupa)</i> - Projekat je od strane BH-Gasa predložen za Listu projekata od interesa za Energetsku Zajednicu JIE (PECI) 2016., i isti je tokom konačnog odabira uvršten na listu projekta od zajedničkog interesa (PMI) obzirom da ne zadovoljava kriterij za odabir na PECI listu u skladu sa odredbama Uredbe 347/2013. - Projekat je kandidovan i isti je odobren u Desetogodišnjem planu razvoja evropskih mreža (TYNDP) za 2017. godinu.	Nastavak aktivnosti na realizaciji projekata koje se u prvim fazama odnose odnose na izradu potrebne dokumentacije do nivoa odobrenja za građenje.
Uvođenje jedinstvenog GIS sistema	Osnovni cilj uvođenja novog informacionog sistema je pristup ažurnim podacima u bazi podataka svim korisnicima sistema. Osnova ažurnosti baze podataka je evidencija svih	

aktivnosti koje se provode na terenu, te princip da svaka evidentirana aktivnost istovremeno za posljedicu ima ažuriranje baze podataka s novonastalim stanjem i registrovanjem datuma promjene. Pri uspostavi baze podataka potrebno je definisati i uspostaviti jedinstveni adresni sistem kao temelj na koji se referenciraju svi ostali podaci. U ovu svrhu potrebno nabaviti softvera i uspostaviti GIS i TIS bazu, te implementirati rješenja informatičke infrastrukture. GIS tehnologija će omogućiti vizualizaciju dijela podataka o gasovodu, kao i dodatne prostorne analize. Za potrebe izrade tematskih karata, potrebno je nabaviti softver za lako i brzo kreiranje geografskih karata. GIS baza podataka će objedinjavati podatke o gasovodu, kako u alfanumeričkom, tako i u grafičkom (GIS) obliku, te će omogućiti spremanje svih podataka u jedinstvenu bazu podataka (RDBMS).

Kao preduslov za uspostavu efikasnog sistema upravljanja gasovodom, potrebno je prikupljene i trenutno raspoložive podatke pripremiti i pohraniti u bazu podataka, nabaviti i instalirati softver, te obučiti korisnike za rad s isporučenim rješenjima. Izgradnjom geografskog informacionog sistema (GIS) i tehničkog informacionog sistema (TIS), a u sljedećim fazama i poslovnog informacionog sistema (PIS) omogućiti će se pojednostavljen i visoko produktivan unos, kao i ažuriranje svih podataka sistema i gasovodne mreže (geografske informacije i atributi) preko jednog grafičkog okruženja GIS aplikacija. Isto tako je potrebno, za razmjenu podataka s postojećim i planiranim informacijskim sistemima i aplikacijama u preduzeću, model prostornih podataka zasnovati na standardiziranom modelu podataka, koji se koristi za razmjenu podataka u tom području i potrebno je osigurati način na koji će se održavati razmjena podataka između prostornih aplikacija (GIS) i ostalih tehničko-poslovnih informacionih sistema (TIS).

Za poboljšanje interne komunikacije potreban je razvoj aplikativnih rješenja na desktop i web platformi koja bi omogućavala pregled i analizu infrastrukture gasovodne mreže i drugih prostornih podataka (parcele, druga komunalna infrastruktura,...). Sa ovim rješenjem bi se omogućilo da GIS podaci i procesi postanu dostupni svim zaposlenicima. U sklopu projekta bi se implementirao standardni model podataka gasovodne infrastrukture, migracija postojećih podataka (excel tabele, dwg datoteke, katastar BH-Gas-a itd), razvoj aplikacije za pregled gasovodne infrastrukture na GIS web portalu za internu upotrebu, razvoj aplikacije za pregled infrastrukture u dwg formatu i alatima za pregled i upravljanje tehničkom dokumentacijom.

Tokom 2016. godine vođene su pripreme aktivnosti za izradu tenderske dokumenatcije (izrada projektnog zadatka) za nabavku – uvođenje jedinstvenog geografskog informacionog sistema. U planu investicija za 2017. godinu predviđena je implementacija standardnog modela podataka gasovodne infrastrukture na bazi postojećih podataka te sagledavanja stanja postojećih i potrebnih podataka za razvoj aplikacije u vidu projektnog rješenja koje bi obuhvatalo projektanski obračun troškova za realizaciju narednih faza projekta.

Ugovor o formiranju Energetske Zajednice zemalja jugoistočne Evrope

Nosilac aktivnosti je Sektor za razvoj uz konsultacije sa Upravom društva.
- Učešće po zahtjevu i potrebama FMERla i drugih državnih i federalnih institucija na izradi svih dokumenata i izvještaja koji su prosljeđivani preko Sekreterijata Energetske Zajednice;

Nastavak aktivnosti u vezi implementacije obaveza iz Ugovora.

Primarna legislativa – izrada zakonskih rješenja na državnom nivou usklađenih sa Trećim energetskeim paketom

Prioritetna obaveza iz Ugovora o formiranju EZ je priprema i usvajanje Zakona o gasu na nivou BiH u skladu sa Trećim paketom (2009/73, 715/2009, 2004/67). Aktivnosti na usvajanju Zakona o gasu na državnom nivou su započele 2014. godini, a u 2016. godini su zabilježene slijedeće aktivnosti:

- Januar 2016. - Drugi sastanak interresornih grupa sa Sekretarijatom EZ JIE u Sarajevu – nastavak aktivnosti na izradi zakonskih rješenja. Sastanak je prekinut sa prijedlogom predstavnika MVTEO o potrebi da eksperti Radne grupe iz oba entiteta iznesu svoje stručno mišljenje o minimalnim ovlastima regulatora na državnom nivou, na način da iste budu operativne u praksi u skladu sa zahtjevima Trećeg energetskeim paketa.
- Februar 2016. - Sekretarijat dostavlja novi prijedlog ovlasti Državnog regulatora „Obaveze, zadaci i ovlaštenja Državnog regulatora“, koji je podijeljen u slijedeća poglavlja: obaveze predstavljanja BiH u međunarodnim institucijama na nivou EU i EZ JIE u sektoru prirodnog gasa, nadležnost Državnog regulatora u donošenju tarifne metodologije za utvrđivanje tarifa, donošenje procedura za alokaciju kapaciteta, upravljanje zagušenjima na interkonektorima i uslova pružanja balansnih usluga, saradnja sa regulatorima na entitetskom nivou i donošenje sekundarne legislative, regionalna i međunarodna saradnja operatora transportnih sistema prirodnog gasa
- Maj 2016. - Sekretarijat EZ dostavlja Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije i prirodnog gasu u Bosni i Hercegovini, na koji je Radna grupa dostavila svoje komentare.
- Maj 2016. - Sekretarijat EZ dostavio prijedlog Elemenata metodologije za utvrđivanje tarifa, na koji je Radna grupa Federacije BiH dostavila svoje komentare.
- Maj 2016. - Sekretarijat EZ dostavio nacrt Zakona o regulatoru, prenosu i tržištu električne energije i prirodnog gasa u Bosni i Hercegovini na koji je Radna grupa Federacije BiH dostavila komentare.
- Juli 2016. - S ciljem pripreme sastanka na nivou ministara sa Sekretarijatom EZ Radna grupa za gas FBiH je pripremila dokument „Stavovi Federacije BiH o odredbama Zakona o gasu na državnom nivou“
- Juli 2016. - Sekretarijat EZ dostavlja Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu energije u Bosni i Hercegovini na koji je Radna grupa Federacije BiH dostavila komentare.
- Oktobar 2016. – Zaključak Vlade Federacije sa 70. Sjednici održane 22.09.2016. godine prema kojem se usvaja informacija FMERI o neprihvatanju rješenja ponuđenih Nacrtom Zakona iz jula 2016. godine.
- Oktobar 2016. - MVTEO / FMERI / MIER RS I SEZ uz prisustvo Evropske Komisije potpisali „Sporazum o otklanjanju ozbiljnog i dugotrajnog prekršaja ugovora o uspostavljanju EZ JIE“ uz koji je u prilogu dat i Nacrt Zakona o energiji u BiH i Akcijski plan, na koji je BH-Gas dostavio svoje komentare.
- Novembar 2016. godine – BH-Gas je izradio elaborat pod nazivom "Stav BH-Gasa na prijedloženi tekst Energetskog zakona Bosne i Hercegovine iz oktobra 2016. godine" koji se u internoj upotrebi BH-Gasa naziva i "(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona BiH iz oktobra 2016" sa dokumentacijom u prilogu kojom je potkrijepljen svaki dio

Nastavak aktivnosti na donošenju primarne legislative / Zakona o gasu na državnom nivou.

(U)Stava BH-Gasa. BH-Gas je ovaj elaborat proslijedio svim relevantnim institucijama u BiH, kao i Sekretarijatu Energetske zajednice Jugoistočne Evrope.

- Decembar 2016. - SEZ dostavlja nacrt Zakon o regulatoru električne energije i prirodnog gasa, prenosu i tržištu električne energije u Bosni i Hercegovini i dodatno razlike u tekstu Zakona u odnosu na verziju iz oktobra 2016. godine. Na ovaj nacrt BH-Gas nije dostavio komentare.

Sektor za razvoj je bio nosilac aktivnosti na izradi dokumenta "(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona Bosne i Hercegovine predloženog od strane Sekretarijata Energetske zajednice" dostavljenog od strane EZ u oktobru 2016. U izradi ovog dokumenta su učestvovali i zaposlenici iz Pravnog sektora i drugih sektora.

Od svih prethodno pobrojanih aktivnosti u 2016. godini potrebno je posebno izdvojiti izradu elaborata BH-Gasa "(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona Bosne i Hercegovine iz oktobra 2016. godine", te je u nastavku dat kratki presjek tog dokumenta.

(U)Stav BH-Gasa na predloženi tekst Energetskog zakona BiH iz oktobra 2016

Shodno Ugovoru o formiranju Energetske zajednice Jugoistočne Evrope u Bosni i Hercegovini treba da bude implementiran Treći energetska paket, a koji u oblasti prirodnog gasa podrazumijeva *Zakon o gasu na državnom nivou – regulacija, organizacija i upravljanje djelatnostima iz oblasti gasne privrede*.

Predloženi Energetski zakon BiH (čiji je prvobitni naziv Zakon o regulatoru, prenosu i tržištu energije u Bosni i Hercegovini) definiše prije svega ovlasti regulatornog tijela na nivou države u oblasti električne energije i prirodnog gasa.

Glavni razlog uvođenja trećeg energetskog paketa su posebno i detaljno definisanje ovlasti i nezavisnost nacionalnih regulatornih tijela. Treći energetska paket se zasniva na principima jednog integrisanog i nediskriminatornog tržišta koje u potpunosti regulira isključivo jedan nacionalni (državni) regulator.

Između ostalog, Treći energetska paket određuje da, u odnosu na raniji Drugi energetska paket, više nije moguće da država članica formira jedno regulatorno tijelo kome će biti dodijeljene ovlasti, na primjer utvrđivanje transportnih tarifa, a potom formira neko drugo tijelo (regulatorno ili drugo) koje će imati sve druge ovlasti regulatora.

Po predloženom Energetskom zakonu BiH je jasno vidljivo koliko malo ovlasti (gotovo nikakve) bi posjedovao državni regulator u oblasti prirodnog gasa u odnosu na zemlje u okruženju pa i u odnosu na oblast električne energije u BiH. Ni u jednoj zemlji članici Evropske unije i/ili Energetske zajednice Trećim energetskim predviđene nadležnosti državnog regulatora nisu spuštene na niži nivo bez obzira na uređenje države.

Na osnovu detaljne analize BH-Gas zaključuje da predloženi Energetski zakon BiH, u dijelu koji se odnosi na prirodni gas, nije u skladu sa trećim energetskim paketom.

Predloženi Energetski zakon BiH predstavlja pokušaj legalizacije postojećeg stanja gasne privrede u BiH gdje je ista regulisana na entitetskom nivou. U BiH postoji samo jedan transportni pravac prirodnog gasa. Entitetski regulator iz RS-a i kompanije iz RS-a pokušavaju legalizovati nepravosnažnu podjelu kapaciteta gasovoda između entiteta iz 1997. godine po kojoj se ograničava potrošnja prirodnog gasa u FBiH.

Pitanje podjele kapaciteta na nivou država se definiše trećim energetskim paketom i predloženim Energetskim zakonom samo između potrošača (energetskih subjekata), a ne između entiteta. Iz ovoga proizilazi mogućnost da se podjela kapaciteta između entiteta legalizuje usvajanjem novih odnosno potvrdom postojećih diskriminirajućih entitetskih akata.

Legaliziranjem podjele kapaciteta između entiteta, novoizgrađeni gasovod Zenica-Travnik u vrijednosti od 40 miliona KM, kao i svi drugi razvojni projekti koji se naslanjaju na postojeći transportni pravac gube svaki smisao.

Posebno je važno napomenuti da predloženi Energetski zakon BiH osim što nije usklađen sa Trećim energetskim paketom nije usklađen niti sa Ustavom BiH što se posebno odnosi na *nadležnosti i odnose između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta, međuentitetski transport i slobodu kretanja roba unutar BiH bez ograničenja od strane entiteta.*

Sve naprijed navedene činjenice (teze BH-Gasa) dodatno potkrijepljuje i Studija o restrukturiranju sektora gasa u Bosni i Hercegovini iz novembra 1999. godine izrađena od strane renomirane svjetske konsultantske kompanije National Economic Research Associates Economic Consultants (NERA) iz Velike Britanije. U izradi studije su aktivno učestvovali svi gasni subjekti i nadležna ministarstva iz oba entiteta, a finansirana je od strane Svjetske banke.

Primjena Trećeg energetskog paketa bez uvažavanja realnih problema u oblasti prirodnog gasa u BiH i okruženju će imati za posljedicu *da će se cijena transporta prirodnog gasa za potrošače u FBiH, koji se nalaze na kraju transportne rute Rusija-Ukrajina-Mađarska-Srbija do FBiH, izjednačiti sa iznosom nabavne cijene gasa što nije zabilježeno u svijetu nabavke bilo koje robe.*

**Sekundarna legislativa
– Uredba 347/2013 i
Mrežna pravila**

- Tokom 2016. godine, Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih poslova BiH je zajedno sa resornim entitetskim ministarstvima i kompanijama na koje se Uredba EU 347/2013 o smjernicama za transeuropsku energetsku infrastrukturu u zemljama članicama Energetske Zajednice odnosi započelo proces implementacije iste. Važno je istaknuti da oblast prirodnog gasa po ovom pitanju nije uopšte tretirana od strane prethodno spomenutih

**Nastavak aktivnosti na
donošenju sekundarne
legislative.**

	nadležnih institucija. BH-Gas je na jedinom sastanku radne grupe u drugoj polovini 2016. godine izrazio nezadovoljstvo takvim tretmanom oblasti prirodnog gasa. - Na poziv Sekretarijata BH-Gas je prisustvovao 2. i 3. Sastanku o implementaciji mrežnih pravila za gas, te radionici s tematikom razvoja interoperabilnosti i zahtjevima transparentnosti u organizaciji Sekretarijata Energetske Zajednice i Evropske mreže operatora transportnih sistema za gas (ENTSOG). Važeća mrežna pravila u državama članicama Evropske Unije: Aneks 1 Uredbe (EU) br. 715/2009 Procedure upravljanja zagušenjem; Uredba (EU) br. 984/2013 o uspostavljanju mrežnog pravila za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sistemima za gas i dopuni Uredbe (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredba (EU) br. 312/2014 o uspostavljanju mrežnih pravila o balansiranju gasa transportnih mreža, Uredba (EU) 2015/703 o uspostavljanju mrežnih pravila interoperabilnosti i razmjene podataka.	
Sigurnost snabdjevanja	Odlukom MVTEO, a na osnovu prijedloga FMERI imenovani su članovi BiH za Koordinacionu Grupu za Sigurnost snabdjevanja za zemlje JI Evrope za elektro i gasni sektor, u kojoj su ispred FBIH imenovani i predstavnici iz Sektora za razvoj. - Sastanci Radne grupe se održavaju dva puta godišnje. Šesti sastanak je održan u martu 2016. godine u Briselu gdje je pored kratkog sastanka Podgrupe za gas, održan i zajednički sastanak Podgrupe za gas EZ JIE i članova Koordinacione grupe za gas država članice Evropske Unije, na kojem su prisustvovali i predstavnici EUROGAS, GIE, ACER, EFET, EUR ELECTRIC itd. Na sastanku su prezentirane teme u vezi prijedloga revidovane Odluke o među državnim ugovorima, detaljnog prijedloga revizije Uredbe o sigurnosti snabdjevanja, te komunikacija u vezi LNG strategije i strategije skladištenja. - Na vanrednom sastanku Koordinacione grupe za gas Evropske Unije u Briselu održanom 08.09.2016. godine, a na poziv Direktorata za energiju EU ugovornim stranama Energetske Zajednice upućen preko Sekretarijata EZ prezentovan je: prijedlog za reviziju Uredbe 994/2010 sa posebnim osvrtom na predloženi novi član 12 vezan za solidarnost, koji se odnosi na mehanizam koji se treba primjeniti u specifičnim slučajevima kako bi se obezbijedila sigurnost snabdjevanja gasom širom Unije, uključujući neophodne finansijske, tehničke i administrativne aranžmane koji trebaju biti usaglašeni u cilju uspješne implementacije mehanizama. - Sedmi sastanak je održan u septembru 2016. godine u Ljubljani u okviru Gasnog foruma. Na sastanku je komisija predstavila trenutni status postupka revizije Uredbe 994/2010, a posebno: i) logički okvir za definiranje regija; ii) zajedničko postojanje nacionalnih i regionalnih planova; iii) koncept solidarnosti; iv) odredbe o transparentnosti ugovora. Naznačeno je da su još uvijek u toku rasprave o ovim pitanjima na nivou Evropske Unije. Sekretarijat EZ je prezentovao nešto više detalja o odredbi solidarnosti i naglasio da je ova odredba trenutno interno pitanje Evropske unije i da članice Energetske zajednice za sada mogu samo pratiti razvoj predmetne odredbe. Tek nakon što se usvoji u Evropskoj uniji bit će razmatrano njeno usvajanje i primjena u Energetskoj Zajednici.	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.

CESEC Inicijativa	CESEC inicijativa „Gasno povezivanje zemalja centralne i jugoistočne Evrope“ pokrenuta od strane Evropske komisije u februaru 2015. godine. Bosna i Hercegovina je u CESEC-u prisutna sa projektom Interkonekcije BiH-Hrvatska pravcem Slobodnica-Brod-Zenica, koji je svrstan u tzv. Adriatic Podgrupu projektata. Po pozivu Evropske Komisije-DG Energy, na sastancima Podgrupe održanim tokom maja i juna 2015. godine prisustvovali su predstavnici BH-Gasa koji su, uz predstavnike FMERI imenovani za članove Podgrupe po zahtjevu MOFTER-a. Predstavnici BiH su bili pozvani na potpisivanje MoU, istom su prisustvovala dva predstavnika MOFTER-a, ali radi nedostatka koncenzusa između vlada entiteta, ispred BiH Memorandum nije potpisan. - Praćenje aktivnosti CESEC inicijative (održanih sastanaka, izdatog materijala, itd.) Nosilac opisanih aktivnosti unutar BH-Gasa su imenovani članovi radne grupe iz Uprave, Ekonomsko-finansijskog sektora i Sektora za razvoj.	Ovisno o odluci Bosne i Hercegovine o daljem učešću u CESEC inicijativi predstavnici BH-Gasa će se uključiti u okviru svojih nadležnosti
Upitnici Energetske Zajednice PECO / ENTSG	U januaru 2016. godine, a na zahtjev Sekretarijata EZ formirana je Grupa za evaluaciju PECO projekata koji bi se trebali naći na novoj PECO listi za 2016. godinu, u koju su imenovani i članovi iz BH-Gasa. Zadatak Radne grupe je verifikacija dostavljenih aplikacija i sastavljanje preliminarne liste PECO projekata koja će preko Sekretarijata EZ biti predložena za konačno usvajanje od strane nadležnih tijela. BH-Gas je kandidovao slijedeća tri projekta za PECO Listu 2016: 1. Interkonekcijski gasovod BiH-HR (Slobodnica – Bosanski Brod – Zenica) – Sjeverna interkonekcija; 2. Interkonekcijski gasovod BiH - HR (Lička Jesenica-Tržac-Bosanska Krupa) – Zapadna interkonekcija. 3. Interkonekcijski gasovod BiH - HR (Zagvozd - Posušje - Novi Travnik sa odvojkom za Mostar) – Južna interkonekcija; Projekti 2. i 3. su tokom konačnog odabira uvršteni na listu projekata od zajedničkog interesa (PMI) obzirom da nisu zadovoljavali kriterij za odabir na PECO listu u skladu sa odredbama Uredbe 347/2013. Projekat 1. je bez objašnjenja Sekretarijata EZ i MVTEO skinut sa liste za selekciju projekata. Također BH-Gas je naprijed navedena tri projekta kandidovao i isti su odobreni u Desetogodišnjem planu razvoja evropskih mreža (TYNDP) ENTSGa za 2017. godinu. Tokom 2016. godine aktivnosti po pitanju PECO upitnika i ENTSG su bile: - Praćenje statusa i izvještavanje o predloženim projektima na PECO Listi na zahtjev EZ; - Evropsko udruženje operatora transportnih sistema za gas (ENTSG) dostavlja direktno BH-Gasu upitnike i zahtjeve u cilju ažuriranja Desetogodišnjih planova razvoja transportnih mreža prirodnog gasa (TYNDP) svake dvije godine, zatim dokumenta pregled snabdijevanja tokom zime i ljeta (Winter and Summer Supply Outlook) na godišnjem nivou;	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.

	- Upitnici koji se odnose na istoriju potrošnje na postojećem sistemu, kao i na trenutno ugovorene dnevne, mjesečne i / ili godišnje kapacitete se popunjavaju u saradnji sa Tehničkim sektorom; - Upitnici koji se odnose na procjene potreba za gasom kako na postojećem, tako i na planiranim transportnim sistemima se popunjavaju na osnovu podataka iz raspoložive dokumentacije Sektora za razvoj; - Upitnici koji se odnose na kandidovanje novih projekata se popunjavaju na osnovu podataka iz raspoložive dokumentacije koja se odnosi na pojedinačne projekte uz prethodno odobrenje Uprave za kandidovanje novih projekata. Nosilac ovih aktivnosti je Sektor za razvoj u saradnji sa Tehničkim sektorom (po potrebi).	
<i>Trans-jadranski projekat (TAP) / Jonsko-jadranski projekat (IAP)</i>	Početkom maja 2016. godine u Budvi resorni ministri Albanije, Crne Gore, Hrvatske i Bosne i Hercegovine potpisali su zajedničku izjavu o ubrzavanju realizacije planova za implementaciju IAP projekta i uspostavljanje Jedinice za upravljanje projektom PMU. Članovi jedinice ispred BiH su predstavnik MVTEO i predstavnik BH-Gasa. Član IAP PMU ispred BH-Gasa je Rukovodilac Sektora za razvoj. - 26. Augusta 2016. godine u Dubrovniku u okviru održavanja Dubrovnik Forum usuglašen je tekst Memoranduma o razumijevanju i suradnji za projekt izgradnje Jonsko-jadranskog plinovoda (IAP), čime je potvrđena zajednička inicijativa za razvoj navedenog projekta. Memorandum su parafirali resorni ministri Hrvatske, Crne Gore i Albanije. Predstavnik resornog ministarstva MVTEO BiH ministar Mirko Šarović je bio prisutan, ali nije parafirao dokument. - U zaključnom dijelu drugog dana Forum održan je inicijalni sastanak Jedinice za upravljanje projektom PMU, čiji su članovi predstavnici ministarstava gospodarstva Hrvatske, Crne Gore, Albanije i BiH i operatora transportnog sistema Plinacro, Montenegro Bonus, Albpetrol i BH-Gas te predstavnik azerbajdžanske tvrtke SOCAR. - Predstavnici BH-Gasa nisu prisustvovali ovom sastanku, ali su komentare na dokumente dostavili putem e-maila. Sektor za razvoj kao nosilac aktivnosti u projektu zajedno sa Upravom društva sarađuje sa resornim ministarstvima, a sve s ciljem davanja odnosno razmjene svih potrebnih podataka.	Nastavak aktivnosti vezanih za rad Jedinice za upravljanje projektom.
<i>Open Season postupak</i>	Krajem januara 2016. godine BH-Gasu je dostavljena Obavijest o provođenju „Open Season“ postupka od strane kompanije Plinacro d.o.o. kojim se provodi neobavezujuća faza iskazivanja interesa za zakup kapaciteta na pravcima za otpremu prirodnog gasa iz LNG terminala na Krku i iz drugih izvora, a sve u skladu sa Direktivom o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište prirodnog gasa 73/2009/EZ i Uredbom 715/2009/EZ o uslovima pristupa mrežama za transport prirodnog gasa, te pripadajućim smjernicama za provođenje predmetnog postupka izdanog od strane ERGEGa; BH-Gas je dostavio neobavezujuću ponudu, ali do kraja 2016. godine nije obaviješten o rezultatima neobavezujuće faze i narednim koracima.	Ukoliko se ukaže potreba odnosno ako isti budu vezani za razvojne projekte BH-Gasa, prijava na slične ili druge postupke u skladu sa Mrežnim pravilima EU.

<i>Program javnih investicija</i>	Nosilac aktivnosti je Sektor za razvoj uz konsultacije sa Upravom društva. Nakon stupanja na snagu Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija, ispred BH-Gasa imenovan je koordinator iz Ekonomsko-finansijskog sektora, ovlašten za unos podataka u PIMIS sistem. Finansijski podaci za kandidovane i projekte u implementaciji pripremani su i davani iz Ekonomsko-finansijskog sektora, dok su opći i tehnički podaci za PIMIS pripremani u Sektoru za razvoj. ➤ U okviru programa javnih investicija Federacije BiH iz BH-Gasa su prijavljena dva projekta i to: • Projekat „Gasifikacija Srednjobosanskog kantona“ koji je u implementaciji i koji se finansira sredstvima iz EBRD kredita (38770), te • Projekat Regionalni gasovod „Južna interkonekcija Bosne i Hercegovine i Hrvatske“ – Studija izvodljivosti (ESIA, CBA i Idejni projekat) kao kandidovani projekat. Zajedno sa Ekonomsko-finansijskim sektorom, Sektor za razvoj učestvuje u pripremi tehničkih podataka za popunjavanje obrazaca.	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.
Projekat "Harmonizacija tehničke regulative i legislative u gasnim sektorima zemalja Jugoistočne Evrope"		
Podprojekat, koji se odnosi na pripremu, obradu i konačno usvajanje DVGW – Njemačko udruženje za gas i vodu – tehničkih pravila iz oblasti projektovanja, izgradnje, eksploatacije i održavanja gasnih transportnih i distributivnih cjevovoda do uključivo mjerno-regulacione stanice, kompresorske stanice i drugih prateća postrojenja.	- <i>Nosilac aktivnosti je Sektor za razvoj koji aktivno učestvuje u projektu "Harmonizacija tehničke regulative i legislative u gasnim sektorima zemalja jugoistočne Evrope" kroz rad u radnoj grupi RG 6 – Transport i distribucija</i> - <i>Zaključno sa 2016. godinom, održano je ukupno 26. Sjednica Koordinacionog odbora i usvojena ukupno 219 Tehnička pravila pripremljenih od strane Radnih Grupa RG 6 (Transport i Distribucija) i RG 10 (Primjena gasa) i autoriziranih od strane DVGW-a. Od navedenog, 91 Tehničko pravila je harmonizirano za potrebe Federacije BiH kroz Pravilnik o preuzimanju i primjeni tehničkih propisa za oblast projektovanja, građenja, puštanja u pogon, eksploataciju i održavanje postrojenja i instalacija prirodnog gasa, kao i Izmjene i dopune predmetnog Pravilnika.</i> - <i>U 2016. godini nije realizovan planirani Ugovor za nabavku ukupno 14. Tehničkih pravila iz plana rada RG 6 2015 – 2016. Isti je pripremljen i biće realizovan u 2017. godini. Prije potpisivanja Ugovora, potrebno je produžiti Sporazum o proslovno tehničkoj saradnji između BH-Gasa i IGT-a iz 2012. godine, koji ističe 01.01.2017. godini. Sporazum se obnavlja svake pete godine.</i> Pored Radne grupe, prema osnivačkim dokumentima Projekta "Harmonizacija tehničke regulative i legislative u gasnim sektorima zemalja jugoistočne Evrope" ključno tijelo za usvajanje tehničkih pravila je Koordinacioni odbor kojeg sačinjavaju Direktori svih kompanija učesnika ovog Projekta, te predstavnik resornih ministarstava uključenih država.	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.
Tehnički komitet za gas i gasnu tehniku, koji je odgovoran za pripremu i usvajanje BAS	- <i>Sjednice Tehničkog komiteta su se odvijale shodno pripremi standarda dobijenih od strane Instituta za standarde i IGT koji ima funkciju Sekretarijata. Shodno tome odvijali su se i sastanci Radnih grupa. Većina standarda iz oblasti transporta su već usvojeni kao BAS standardi u prethodnim godinama, i sada se uglavnom radi na standardima koji su doživjeli</i>	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.

standarda iz ove oblasti, a prema Zakonu o standardizaciji i u saradnji sa Institutom za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo.	određene dopune, izmjene i eventualno najnovijih izdanja koje priprema i izdaje podkomitet za transport pri CEN-u. - U 2016.. godini održana je jedna sjednica Tehničkog komiteta (26. Sjednica održana 31.03.2016.) na kojoj je usvojen plan rada za 2016. godinu, odnosno lista prednacrt BAS standarda za upućivanje na javnu raspravu. Članovima komiteta je u septembru 2016. godine dostavljen plan rada za 2017. godinu, te obrazac za izjašnjavanje o istom, kako bi se dalje ti obrasci proslijedili Institut za standardizaciju. Nosilac ovih aktivnosti su Rukovodilac sektora za razvoj i Direktor tehničkog sektora.	
Saglasnosti		
Saglasnosti na druge linijske infrastukturne i ostale objekte u odnosu na planirane gasovode i usaglašavanje sa planskim dokumentima FBiH/Kantona/Općina	Saglasnosti na druge linijske infrastukturne i ostale objekte u odnosu na planirane gasovode: - Uporedba podloga dostavljenih uz zahtjev sa planovima razvoja gasne infrastrukture s ciljem evidentiranja eventualne kolizije, uz izlazak na teren u koordinaciji sa Tehničkim sektorom. - Usaglašavanje sa planskim dokumentima FBiH/Kantona/Općina. - Pri izradi prostornih planova na nivou FBiH/Kantona i urbanističkih planova na nivou općina, kao i drugih planskih dokumenata, ove institucije se obraćaju BH-Gasu s ciljem usaglašavanja postojeće i planirane gasne infrastrukture kako bi ista bila inkorporirana u predmetne planske dokumente; - U slučaju pokretanja postupka javne rasprave za donošenje prostornih planova na nivou FBiH/Kantona i urbanističkih planova na nivou općina, kao i drugih planskih dokumenata ove dokumente, na poziv relevantnih institucija, priprema komentara na dokumente i učešće na javnim raspravama.	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.
Ostale aktivnosti		
Saradnja sa drugim sektorima iz BH-Gasa, domaćim i stranim firmama i asocijacijama, sa nadležnim institucijama vlastima na nivou BiH, Federacije BiH i Kantona i institucijama međunarodne zajednice	Ove aktivnosti se obavljaju svake godine kontinuirano i podrazumjevaju pismenu korespondenciju u vidu pisama, izvještaja, prezentacija i ostalih vidova dokumenata. Nosilac ovih aktivnosti je Sektor za razvoj u saradnji sa Upravom društva.	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.

Ostale aktivnosti	Rad uposlenika Sektora za razvoj u godišnjim popisnim komisijama i komisijama za javne nabavke.	Ove aktivnosti su stalne i nastavljaju se i u narednoj godini.
--------------------------	---	---

PRIVREDNO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I TRANSPORT GASA
BH-GASA D.O.O. SARAJEVO

Izvještaj o implementaciji projekta
Gasifikacija Srednjobosanskog kantona
38770

FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE
IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PROJEKATA U IMPLEMENTACIJI

NAZIV PROJEKTA:
GASIFIKACIJA SREDNJOBOSANSKOG KANTONA 38770

Ukupna vrijednost projekta: u izvornoj valuti (EUR) 21.845.689, u (KM) 42.726.453

Ukupno realizovano sa 31.12.2016. : 38.363.319,00 KM
Realizovano u periodu 01.01.-31.12.2016.: 31.800,00 KM

Datum odobrenja: 18.11.2009. godine
Datum efektivnosti: 28.09.2011. godine
Datum zatvaranja: Projekat u toku

Implementator projekta:
BH-Gas d.o.o. Sarajevo, Obala Kulina bana 8, 71000 Sarajevo, + 387 33 724 220

Osigurana i realizovana sredstva po finansijerima:

Finansijer	Način finansiranja	u mil. KM Ukupno osigurano
Evropska banka za obnovu i razvoj	Kredit	33,249 mil. KM
BH-Gas d.o.o. Sarajevo	Vlastita sredstva	8,829 mil.KM
EBRD – Grant za konsultanta	Grant	0,648 mil. KM
UKUPNO:		42,726 mil.KM

Opis projekta:

Projekat je u funkciji dalje ekspanzije tržišta prirodnog gasa priključenjem na postojeći sistem u mjestu Perin Han kod Zenice. Isti služi za zadovoljenje ukupnih potreba prirodnog gasa u prostornom obuhvatu SBK, pa i šire, sa mogućnošću konekcije sa planiranim gasovodima Zenica-Brod (Sjeverna interkonekcija BiH i Hrvatska) i Novi Travnik – Posušje - Zagvozd (Južna interkonekcija BiH i Hrvatska), kao i sa planiranim gasovodom u Unsko-Sanskom kantonu (Zapadna interkonekcija BiH i Hrvatska).

Prva faza projekta obuhvata gasovod Zenica – Travnik, dužine cca 40 km i prečnika DN 400, uključujući odvojke za Busovaču i Novi Travnik dužine cca 6,4 km i prečnika DN 200. Procijenjena maksimalna potrošnja za prvu fazu je 80 miliona m³/god.

Razvojni cilj projekta:

Uvođenje prirodnog gasa kao novog energenta posebno u industrijskom, komercijalnom i sektoru široke potrošnje na području Srednjobosanskog kantona. U budućnosti je predviđeno spajanje ovog gasovoda sa planiranim gasovodima na jugu, sjeveru i zapadu BiH, čime bi se za potrošače prirodnog gasa u BiH bitno povećala sigurnost snabdijevanja i omogućila diverzifikacija izvora snabdijevanja. Projekat je uvršten u Strateški plan i program razvoja energetskog sektora Federacije BiH.

Status realizacije projekta:

U nastavku slijedi skraćeni izvještaj o realizaciji projekta izgradnje gasovoda Zenica – Travnik u vidu rezimea problema na projektu s napomenom da je detaljni pregled dešavanja na projektu izložen u Izvještaju o implementaciji sa prethodnim kvartalom odnosno sa 30.09.2016. godine (br. protokola BH-Gasa 03-0708-3805 od 20.10.2016. godine), koji je usvojen od strane Vlade FBiH.

Rezime problema na realizaciji projekta izgradnje gasovoda Zenica – Travnik zaključno sa krajem 2016. godine:

- *Ugovorni rok za izgradnju gasovoda je istekao 31.10.2013. godine.*
- *Radovi na izgradnji gasovoda nisu izvedeni kako je zahtijevano ugovornom (i projektnom) dokumentacijom i izdatim odobrenjem za građenje.*
- *Izgrađeni gasovod nije u upotrebi. Nije dobiveno odobrenje za upotrebu.*
- *Nakon isteka ugovornog roka za izvođenje radova uočen je značajan obim nedostataka na gasovodu.*
- *Sa izvođačem radova je raskinut ugovor.*
- *Nakon raskida ugovora izvođač radova je neovlašteno izvodio radove na otklanjanju nedostataka.*
- *Period od kada je raskinut ugovor sa izvođačem radova je izuzetno dug.*
- *U periodu nakon raskida ugovora sa izvođačem radova od strane BH-Gasa (tadašnje Uprave BH-Gasa) nisu preduzete potrebne radnje kako bi se gasovod doveo u funkcionalno stanje ili na drugi način pravovremeno zaštitili interesi i imovina BH-Gasa.*
- *Pregledima trase gasovoda i dokumentacije izvedenog stanja došlo se do saznanja da dokumentacija izvedenog stanja ne odražava stvarno stanje na terenu.*
- *Gasovod je u stanju za koje niko ne može garantovati da ne može ugroziti sigurnost lokalnog stanovništva i okoline.*
- *Od strane izvođača radova je pokrenut arbitražni postupak iako je BH-Gas prvi najavio pokretanje arbitražnog postupka izražavanjem nezadovoljstva izvedenim radovima.*
- *Od strane BH-Gasa (tadašnje Uprave BH-Gasa) nisu pokrenute pravne radnje prema nadzoru kao ovlaštenom predstavnika BH-Gasa i kao odgovornom za zastupanje interesa i imovine investitora tokom izvođenja radova.*
- *BH-Gas nije poduzeo nikakve mjere prema banci koja je izdala garanciju za dobro izvršenje posla posebno uzimajući u obzir da je ista (bila) bezuslovna i naplativa na prvi poziv.*
- *Po osnovu Zaključka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, V.broj: 1246/2016 od 08.06.2016. godine od strane BH-Gasa (sadašnje Uprave BH-Gasa) pokrenute su istražne radnje pred Kantonalnim tužilaštvom u Sarajevu u kojima se navodi da je*

predmetni konzorcij učestvovao u izvršenju radnji koje se mogu okarakterisati kao vršenje krivičnih djela.

- *Po istom Zaključku Vlade FBiH Komisija za reviziju Projekta i izvođenja Projekta "Gasifikacije Srednjobosanskog kantona" formirana aktom BH-Gasa Broj 01-AO-0402-500 od 03.02.2016. godine je započela sa radom u junu 2016. godine. Komisija je ustanovila značajan obim propusta svih strana na projektu.*

Po zaključcima Vlade FBiH sa sjednice br. 72 od 13.10.2016. godine:

- *Zadužuje se „BH-GAS“ d.o.o. Sarajevo da s ciljem zaštite imovine i interesa društva BH-GAS d.o.o. Sarajevo i Federacije Bosne i Hercegovine, poduzme sve potrebne pravne radnje u postupku koji se vodi pred Arbitražnim sudom Vanjsko trgovinske komore BiH.*
- *BH-Gas je zadužen i da, u roku od 90 dana, utvrdi da li i u kojoj mjeri trasa gasovoda Zenica - Travnik na terenu (stvarno izvedeni radovi) odstupa od projektovane, razloge odstupanja, kao i sve okolnosti vezane za polaganje tri PEHD cijevi (suprotno projektnoj dokumentaciji i odobrenju za građenje), umjesto dvije u isti rov s gasovodom.*
- *BH-Gas je dužan da odmah poduzme sve potrebne mjere na zaštiti ljudi i imovine na gasovodu i u njegovom okruženju, te da o uočenim nepravilnostima i nedozvoljenim radnjama hitno obavijesti nadležne policijske uprave i Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, uključujući i nadležna kantonalna tužilaštva.*
- *BH-Gas će redovno informisati Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije o realizaciji današnjih zaključaka, kao i drugih aktivnosti vezanih za projekt „Gasifikacija Srednjobosanskog kantona“.*

BH-Gas je Odlukom donesenom krajem oktobra 2016. godine formirao komisiju da u skladu sa zaključkom Vlade FBiH sa sjednice broj 72 utvrdi da li i u kojoj mjeri trasa gasovoda Zenica - Travnik na terenu (stvarno izvedeni radovi) odstupa od projektovane, razloge odstupanja, kao i sve okolnosti vezane za polaganje tri PEHD cijevi (suprotno projektnoj dokumentaciji i odobrenju za građenje), umjesto dvije u isti rov s gasovodom.

Izvještaj komisije se očekuje da bude završen u januaru 2017. godine.

Konzorcij MONTER STROJARSKE MONTAŽE, D.D. Zagreb, Ul. Velimira Škorpika broj 28, Zagreb, Republika Hrvatska i GP PUT d.d. Sarajevo, kojeg zastupa vodeći konzorcijski partner MONTER STROJARSKE MONTAŽE, D.D. Zagreb, Republika Hrvatska 02.11.2015. godine podnio je tužbu protiv BH-Gasa pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komore BiH radi duga u iznosu od 1.718.649,27 EUR ili 3.361.385,80 KM (zadržani iznos, eng. retention money, Situacija po okončanju, štete zbog ponovljenog testiranja suhoće gasovoda i troškovi održavanja gasovoda za period nakon izdavanja Potvrde o preuzimanju). Zadržani iznos i situacija po okončanju su prvobitno zadržani od strane Nadzora zbog uočenih nedostataka na gasovodu od strane investitora, a zatim i na osnovu raskida ugovora sa izvođačem radova do okončanja obračuna o međusobnim potraživanjima investitora i izvođača radova. Međutim, pokrenuta javna nabavka za izbor nezavisne kompanije koja bi izvršila obračun o međusobnim potraživanjima je stopirana krajem maja 2014. godine.

Odgovor BH-Gasa na Tužbu Monter-SM&GP-Put je podnjet 08.02.2016. godine.

U drugom tromjesečju 2016. godine, u odnosu na spor koji postoji sa konzorcijem MONTER STROJARSKE MONTAŽE, D.D. Zagreb, Ul. Velimira Škorpika broj 28, Zagreb, Republika Hrvatska, i GP PUT d.d. Sarajevo, koji se vodi pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komore BiH, uložena je dana 01.06.2016. godine protivtužba protiv Konzorcija od strane BH-Gasa d.o.o. Sarajevo, sa tužbenim zahtjevom od 12.157.415,29 KM.

Iznos tužbenog zahtjeva se sastoji iz tri dijela:

1. *obična šteta na osnovu uočenih nedostataka na izvedenim radovima,*
2. *izgubljena dobit, i*
3. *ugovorne kazne (penali) uslijed neizvedenih radova prije isteka ugovornog roka.*

Sva tri dijela tužbenog zahtjeva su dovedena u pitanje uzimajući u obzir:

- da je izvođač radova u periodu od 31.10.2013. godine (kraj ugovornog roka) pa do 05.11.2015. godine bio u posjedu gradilišta i protivno volji investitora, a mimo znanja komisije za tehnički pregled i inspekcijskih organa, izvodio radove na otklanjanju nedostataka. Ipak, važno je napomenuti da je investitor u navedenom periodu dopustio izvođaču radova takav posjed gradilišta.
- značajan protek vremena (više od tri godine) od isteka ugovornog roka i činjenicu da nije izvršena pravovremena nezavisna procjena izvedenih radova odnosno nedostataka na građevini (vještačenje izvedenih radova).
- Izgubljena dobit nije predviđena ugovorom izuzev u slučaju dokazivanja prijevornih radnji ili grube nepažnje izvođača radova.

Slijedeći dosadašnje aktivnosti u vezi naplate po osnovu garancije, BH-Gas je u prvoj polovini novembra 2016. godine zaprimio Rješenje trgovačkog suda u Zagrebu br. 8.R1-89/2016 od 06.05. 2016. godine, kojim se određuje Privremena mjera i nalaže Zagrebačkoj banci d.d. Zagreb da uskrati isplatu iznosa od 1.249.503,00 EUR na osnovu garancije, uz naznaku da ista ostaje na snazi do okončanja arbitražnog postupka pred Arbitražnim sudom Vanjskotrgovinske komore BiH. Istim rješenjem se određuje trošak u iznosu od 331.073,55 kn koji BH-Gas treba platiti Izvođaču radova u roku od 8 dana .

Advokatski tim BH-Gasa Ademović/Gagula je ustvrdio da te troškove BH-Gas ne treba plaćati, jer je to Rješenje suda u drugoj državi i da isto mora proći proceduru priznavanja pred sudom u BiH, a sve nakon zahtjeva druge strane (suda druge države) za istim.

Kao što je naznačeno u navedenom Izvještaju o implementaciji zaključno sa 30.09.2016. godine, BH-Gas je tužbom od 16.04.2014. godine, i dopunom tužbe od 31.10.2014. godine pokrenuo upravni spor protiv Federalnog ministarstva prostornog uređenja radi poništenja zaključka broj UPI/03-23-2-305/14 ID od 12.05.2014. godine u predmetu izdavanja odobrenja za upotrebu. Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu broj 09 0 U 021184 14 U od 22.12.2016. godine navedena tužba BH-Gasa je uvažena, uz poništavanje osporenog zaključka i vraćanje predmeta FMPU na ponovni postupak, te je utvrđeno da Komisija za tehnički pregled nije dostavila zapisnik o tehničkom pregledu građevine (dostavljen je samo izvještaj) i da u zbirnom izvještaju nisu navedene sve primjedbe iz pojedinačnih izvještaja članova Komisije.

Na osnovu navedene presude FMPU je naložio Komisiji za tehnički pregled da postupi po presudi i da u roku od 20 dana po prijemu obavijesti sačini i dostavi zapisnik o tehničkom pregledu građevine, te zbirni izvještaj sa svim eventualnim nedostacima na građevini, te utvrdi stvarno činjenično stanje građevine sa mišljenjem da li se ista može i pod kojim uslovima koristiti, odnosno utvrditi stvarne nedostatke na građevini ukoliko postoje, a sve u svrhu nastavka postupka tehničkog pregleda građevine.

BH-Gas je redovno informisao Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije o poduzimanim aktivnostima vezanih za projekt „Gasifikacija Srednjobosanskog kantona”.

Troškovi arbitražnog postupka do sada iznose 157.900,00 KM što uključuje iznose od 76.000,00 KM početnih sredstava za pokretanje arbitražnog postupka i 81.900,00 KM za usluge advokatskog tima. Troškovi su nastali zaključno sa krajem 2016. godine.

Troškovima koji će proizaći iz arbitražnog postupka, neriješenih imovinsko-pravnih odnosa na trasi gasovoda, rješavanja žalbi građana i lokalnih institucija na stanje terena nakon izvođenja radova i slično će (vjerovatno) uzrokovati dodatno povećanje iznosa investicije.

Sagledavajući sve naprijed navedene činjenice, u 2017. godini je neophodno poduzeti aktivnosti kako bi se ubrzano riješili problemi na gasovodu, te gasovod pustio u pogon (funkciju) i na taj način spriječilo daljnje propadanje investicije.

Dostignuti efekti u dosadašnjoj realizaciji projekta:

- Ugovorni rokovi za završetak projekta istekli, ali nije dobiveno odobrenje za upotrebu
- Vlada SBK nije realizovala planirane dodjele koncesija za izgradnju distributivne mreže, a time i razvoja tržišta prirodnog gasa
- Pokrenut arbitražni postupak sa nemogućnošću utvrđivanja roka završetka istog
- Kantonalno tužilaštvo ispituje sve okolnosti i eventualne nepravilnosti prilikom realizacije Projekta
- Poduzimanje svih potrebnih mjera za zaštitu ljudi i imovine na gasovodu i njegovom okruženju
- Poduzimanje aktivnosti za uspostavu funkcionalnosti gasovoda u cilju zaštite interesa i imovine BH-Gasa

Problemi i teškoće u toku implementacije:

Problemi i teškoće u toku implementacije projekta su opisani pod stavkom Status realizacije projekta.

Lokacija implementacije projekta: Srednjobosanski kanton/ Kanton Središnja Bosna: Općine Busovača, Vitez, Novi Travnik i Travnik;

Korisnici: Industrijski pogoni posebno oni koji koriste tečna goriva, a u kojima se upotrebom prirodnog gasa u tehnološkom procesu poboljšavaju parametri konačnog proizvoda. Stanovništvo i javni sektor za potrebe grijanja, kuhanje i pripremu tople vode. Proizvođači električne energije u planiranim postrojenjima termoelektrana-toplana u Zenici i/ili CCGT u Kaknju.

Implementirana sredstva (mil KM):

Lokacija (npr. Općina Tuzla, ZDK i dr.)	Finansijer (npr. Svjetska banka, IPA, budžet FBiH)	Način finansiranja (npr.kredit, budžet, donacija i dr.)	Ukupno osigurano (u KM)	Ukupno realizirano sa 31.12.16.	Planirana realizacija u periodu 01.01. do 31.12.16.	Realizirano u periodu 01.01. – 31.12.16.	Plan za 2017.	Plan za 2018.	Plan za 2019.	Plan za naredni period
Srednjobosa nski kanton	EBRD	Kreditna sredstva	33.249	28.954	4.295	0	4.295	0	0	0
Srednjobosa nski kanton	BH-Gas d.o.o. Sarajevo	Vlastita sredstva	8.829	8.760	0.10	0.0318	0.20	0	0	0
Srednjobosa nski kanton	EBRD – Grant za konsultanta	Grant	0.648	0.648	0	0	0	0	0	0
UKUPNO			<u>42.726</u>	<u>38.362</u>	<u>4.395</u>	<u>0.0318</u>	<u>4.495</u>			

Prilog 3:
Izvještaj o radnom angažmanu
Sektora za pravne i opće poslove za 2016.

Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
BH-Gas d.o.o. Sarajevo
Sektor za pravne i opće poslove

Polazeći od planiranih aktivnosti Privrednog društva za proizvodnju i transport gasa BH-Gas d.o.o. Sarajevo za 2016. godinu, dostavljamo sljedeći tabelarni

IZVJEŠTAJ

o radnom angažmanu radnika za 2016. godinu koji se ogledao u sljedećem:

SEKTOR ZA PRAVNE I OPĆE POSLOVE

Radnici u Sektoru za pravne i opće poslove:

- Muhamedović Adnan, dipl. pravnik – Rukovodilac sektora
- Mirojević Jasna, dipl. pravnik– Stručni saradnik za pravne i opće poslove
- Hadžalić Sadita, dipl. pravnik– Stručni saradnik za imovinsko-pravne poslove
- Hadžić Mediha, kv trgovac – Tehnički sekretar direktora društva
- Durak Haris, kv vozač – Vozač
- Džananović Džemal, ekonomski tehničar – Referent za administrativno tehničke poslove
- Kapić Emira, kv prodavač – Higijeničar/kafe kuharica

PLANIRANO	SADRŽAJ IZVRŠENIH POSLOVA	OSTALO ZA IZVRŠENJE
1. Usklađenje statusa Društva sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o javnim nabavkama	1. Izrada svih općih akata i odluka donesenih na sjednicama Nadzornog odbora i Skupštine Društva i njihova praktična realizacija, 2. Poslovi iz domena prijava i odjava radnika pojedinačno kod Poreske uprave (PIO i zdravstveno osiguranje); 3. Izrada ostalih općih akata potrebnih za redovno funkcionisanje Društva sve na bazi važećih Zakona.	
2. Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa	1. Po našem zahtjevu izvršeno uplanjenje poslovnog objekta u Reljevu od strane Općine Novi Grad Sarajevo. Od istog organa Općine Novi Grad podnesen je prijedlog gruntnovnici za uknjižbu objekta, nakon čega se može vršiti i etažiranje objekta, te uknjižba istog. Gasovod Semizovac-Zenica 2. Podnesen zahtjev gruntnovnici Općinskog suda u Zenici za uknjižbu dijela stanice BČS Perin Han koji se odnosi na stari gasovod. Potrebno podnijeti zahtjev za uknjižbu preostalog dijela koji je ekspropisan za potrebe gasovoda Zenica-Travnik. Upisano je pravo vlasništva na nekretninama i to BS Podlugovi i BS Porječani. Gasovod Zenica-Travnik 3. Upisano je pravo vlasništva na nekretninama MRS Busovača (provedena uknjižba).	I Gasovod Kladanj - Sarajevo Nakon što se provjeri knjižno stanje, te pribavi dokumentacija iz katastarskog operata i gruntnovnice (rješenja o eksproprijaciji i sl.), a vezano za ranijeg vlasnika gasovoda Sarajevogas, BH-Gas će krenuti sa okončanjem uknjižbe na preostalom dijelu trase magistralnog gasovoda Kladanj-Sarajevo i to: – područje općine Vogošća /Krivoglavci, Ugorsko i Hotonj/ (blok i čistačka stanica Semizovac I i Semizovac II); – područje općine Novo sarajevo (GMRS Hum); – područje općine Novi Grad (GMRS Butile), Za područje Općine Srednje potrebno je, nakon što se provjeri knjižno stanje, preuzeti zk izvadak iz gruntnovnice. Upis stečenih prava služnosti na nekretninama na trasi magistralnog gasovoda Kladanj - Sarajevo još uvijek nije moguće provesti u zemljišnim knjigama, potrebno je prvo uvesti prava u katastar, a nakon što se gasovod uvede u katastar podzemnih instalacija.

II Gasovod Semizovac - Zenica

Za područje Općine Kakanj, potrebno provjeriti sa sudom u kojoj je fazi postupak uknjižbe, obzirom da je plaćen porez na nekretnine koje su na BH-Gas prenijete bez naknade od strane Tvornice cementa Kakanj.

Nadalje je potrebno da Tvornica cementa Kakanj završi uknjižbu na GMRS Kakanj na svoje ime, te nam obezbijedi odgovarajuće zemljišnoknjižne isprave kako bismo istu prenijeli na BH-Gas. Isto je i sa područjem općine Zenica, BS Ričice (Kanal) i odvojak za Maglaj.

Upis stečenih prava služnosti na nekretninama na trasi magistralnog gasovoda Semizovac-Zenica još uvijek nije moguće provesti u zemljišnim knjigama, potrebno je prvo uvesti prava u katastar, a nakon što se gasovod uvede u katastar podzemnih instalacija.

III Gasovod Visoko - Brnjaci

U narednom periodu pristupiće se realizaciji uknjižbe stečenih prava na nekretninama izgrađenog gasovoda Visoko-Brnjaci na području Općina Visoko i Kiseljak.

Za dio trase gasovoda koji prolazi kroz područje Općine Visoko, konkretno MRS Visoko-Ozrakovići, prije podnošenja zahtjeva provjeriti knjižno stanje, te pribaviti dokumentaciju iz katastarskog operata i gruntovnice (rješenja o eksproprijaciji i sl.). U zemljišnim knjigama se i dalje vodi bivša JNA i IVZ.

Dio trase kroz područje općine Kiseljak je spreman za predaju u gruntovnicu.

Upis stečenih prava služnosti na nekretninama na trasi gasovoda Visoko - Brnjaci još uvijek nije moguće provesti u zemljišnim knjigama, potrebno je prvo uvesti prava u katastar, a nakon što se gasovod uvede u katastar podzemnih instalacija.

		IV Gasovod Zenica - Travnik Potrebno je prvo uvesti gasovod u katastar podzemnih instalacija na područjima svih pet općina, pa onda krenuti sa upisom prava služnosti na nekretninama kada se za to steknu uslovi. Upisano je pravo vlasništva na nekretninama MRS Busovača (provedena uknjižba). U narednom periodu planira se provođenje aktivnosti za upis u katastar, te uknjižba uz saradnju sa imovinskim službama općina koje su vodile proces eksproprijacije. Vremensku dinamiku preduzimanja navedenih aktivnosti nije moguće odrediti, jer su procesi upisa stvarnih prava dugotrajni i prije svega zavise od ažurnosti sudova i općina na koje ne možemo uticati.
4. Zastupanje Društva pred sudovima i drugim organima i organizacijama u svim vrstama sporovima nastalim u vezi sa radom Društva	1. TG Birač Zvornik u stečaju, prijavljena potraživanja u stečajnu masu 26.886.938,33 KM, priznato potraživanje u vrijednosti od 26.847.816,52, a osporen iznos od 39.121,81 KM zbog pogrešne primjene kursa dolara na reprogramirani dug i na to više obračunate kamate. Postupak je pred Okružnim privrednim sudom Bijeljina u toku, kao i aktivno učešće u radu Odbora povjerilaca po navedenom. 2. Nakon isteka ugovora o zastupanju Advokatske kancelarije Nedim Ademović, Sektor će zastupati kompaniju u sljedećim predmetima u kojima je BH-Gas tužilac: - KJKP Sarajevogas, vrijednost spora 71.481.044,18 KM. Zakazano je pripremno ročište za dan 07.06.2017., a u toku su pregovori uprava kompanija o mirnom rješavanju spora. - Tvornica vapna Kreševo, vrijednost spora 2.166.123,03 KM. Nakon provedenog sudskog postupka izdejstvovana je pravosnažna i izvršna presuda kojom je usvojen naš tužbeni zahtjev u cijelosti. Slijedi izvršenje i naplata potraživanja. - KFK Plin Kreševo, vrijednost spora 258.866,08 KM. U prvostepenom postupku sud je	V Sporovi sa KFK i Tvornicom vapna Kreševo Poseban problem u realizaciji sudskih izvršenja protiv navedenih firmi predstavlja blokada svih raspoloživih bankovnih računa i založenost kompletne imovine (hipoteke), jer zbog toga ne postoji predmet izvršenja. VI Novi Žitopromet Zvornik, vrijednost spora 8.229,04 KM. Na osnovu pravosnažne i izvršne presude pokrenut je izvršni postupak pred Osnovnim sudom u Zvorniku radi prinudne naplate potraživanja. Izvršni postupak je prekinut zbog otvaranja i zaključenja stečajnog postupka. Podnijeli smo sudu prijavu potraživanja u stečajnu masu i prijedlog za nastavak izvršnog postupka, ali obzirom da je stečajni postupak zaključen zbog nedostatka stečajne mase isti zahtjevi su odbijeni. Uložena je žalba višoj sudskoj instanci i čeka se presuda po predmetnom.

usvojio tužbeni zahtjev BH-Gasa. U toku je postupak po žalbi tuženog izjavljenoj na navedenu presudu, te se očekuje drugostepena presuda;

- Tvornica vapna Kreševo, vrijednost spora 86.439,66 KM. Nakon provedenog sudskog postupka izdejsstvovana je pravosnažna i izvršna presuda kojom je usvojen naš tužbeni zahtjev u cijelosti. Slijedi izvršenje i naplata potraživanja.

- KFK Plin Kreševo, vrijednost spora 22.899,10 KM. U prvostepenom postupku sud je usvojio tužbeni zahtjev BH-Gasa. U toku je postupak po žalbi tuženog izjavljenoj na navedenu presudu, te se očekuje drugostepena presuda;

- KFK Plin Kreševo, vrijednost spora 333.917,59 KM. U prvostepenom postupku sud je usvojio tužbeni zahtjev BH-Gasa. U toku je postupak po žalbi tuženog izjavljenoj na navedenu presudu, te se očekuje drugostepena presuda;

- IGM Visoko, vrijednost spora 19.873,15 KM. U prvostepenom postupku sud je usvojio tužbeni zahtjev BH-Gasa. U toku je postupak po žalbi tuženog izjavljenoj na navedenu presudu, te se očekuje drugostepena presuda;

- HERITAG d.o.o. Sarajevo, vrijednost spora 1.099,80 KM; predmet se vodi kod Općinskog suda u Sarajevu pod brojem: 65 0 Mals 463138 14 Mals;

- Novi Žitopromet Zvornik, vrijednost spora 8.229,04 KM. Na osnovu pravosnažene i izvršne presude pokrenut je izvršni postupak pred Osnovnim sudom u Zvorniku radi prinudne naplate potraživanja.

3. Zastupanje kompanije pred Općinskim sudom u Travniku u postupcima vezanim za eksproprijaciju nekretnina na trasi gasovoda Zenica-Travnik, gdje pred organom uprave nije uspjelo postizanje sporazuma o visini naknade za ekspropisane nekretnine sa vlasnicima istih:

- Biskupović Anica i drugi. Postupak je u toku pred općinskim organom uprave.

4. Zastupanje kompanije pred Općinskim sudom u Travniku, tužitelj Mjesna zajednica Pirota, Travnik, radi naknade štete u vrijednosti od 17.500,00 KM.

Presudom Općinskog suda u Travniku 51 0 P 106193 15 P od 13.02.2017. godine, obavezuje se BH-Gas d.o.o. Sarajevo da otkloni oštećenja na lokalnom putu Pirota-Gornja Pirota ili da tužitelju naknadi štetu u iznosu od 16.350,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe i da isplati troškove parničnog postupka u iznosu od 2.740,00 KM. U toku je postupak po žalbi tuženog izjavljenoj na navedenu presudu, te se očekuje drugostepena presuda;

5. Adis Deljković tužio BH-Gas radi isplate mjesečne naknade po osnovu angažmana u starom sazivu Nadzornog odbora, i to 1.312,42 KM za svaki mjesec počev od 10.08.2011. godine, ukupno 14.436,62 KM, Predmet se vodi kod Općinskog suda u Sarajevu broj spisa 65 0 Rs 214258 11 Rs. Na istu tužbu uložen je odgovarajući prigovor, a u prvostepenom postupku sud je svojom presudom usvojio tužbeni zahtjev tužitelja. U toku je postupak po žalbi BH-Gasa izjavljenoj na navedenu presudu, te se očekuje drugostepena presuda; Predmet je zadužio sudija Ivana Krželj.

6. Općinsko vijeće općine Kladanj, Komisija za rješavanje u drugostepenom postupku; predmet se vodi kod Kantonalnog suda u Tuzli pod brojem 03 0 U 015177 16 U. Konkretno radi se o pokretanju upravnog spora radi poništenja konačnog Rješenja Općinskog vijeća-Komisije za rješavanje u drugostepenom postupku Općine Kladanj, kojim je BH-Gasu utvrđena naknada za korištenje zemljišta uz javne ceste, javne površine, građevinskog zemljišta i ostalog zemljišta na području Općine Kladanj i to za 13

	000 m gasovodne mreže. Vrijednost utvrđene naknade iznosi 18.200,00 KM. Očekujemo presudu suda.	
5. Učešće u izradi ugovora, aneksa, protokola i sporazuma o poslovnoj saradnji, te davanje pravnih mišljenja	1. Ova aktivnost imala je za cilj izradu svih Ugovora koji se zaključuju u Društvu kako bi se na što adekvatniji način zaštitili interesi BH-Gasa. 2. Također pod ovom aktivnošću se podrazumjeva i nastavak praćenja realizacije već zaključenih Ugovora, te u skladu sa tim zaključenje eventualno potrebnih aneksa, odnosno sporazuma, sve na bazi korigovanih vrijednosti cijena prirodnog gasa prema potrošačima BH-Gas, naravno u skladu sa donesenim odlukama Nadzornog odbora.	
6. Poslovi u vezi privatizacije Društva	1. Svi poslovi na privatizaciji BH-Gas: - izrađen Program privatizacije (odobren Rješenjem Federalne Agencije za privatizaciju broj 01-02-4351) -izrađen Informacioni memorandum -izrađen Početni bilans (odobren Rješenjem Federalne Agencije za privatizaciju broj 01-02-4351) -izrađen Korigovani Početni bilans (odobren Rješenjem Federalne Agencije za privatizaciju broj 01-03-3004), se odvijaju u saradnji sa Federalnom Agencijom za privatizaciju od koje zavisi stepen potrebnih aktivnosti. BH-Gas se nalazi na listi strateških firmi Federacije BiH. Krajnji rok za privatizaciju još uvijek nije određen. 2. BH-Gas je u saradnji sa Agencijom i resornim ministarstvom (FMERI) pokrenuo aktivnost prema	

	Vladi FBiH da se Društvo izuzme iz privatizacije za narednih 5-10 godine, odnosno do usvajanja potrebne zakonske regulative u sektoru gasne privrede, tj. do uređenja gasnog tržišta u BiH. Vlada FBiH je na svojoj sjednici održanoj 13.01.2005. godine donijela Odluku da se iz procesa privatizacije izuzme državni kapital u BH-Gasu i da se zadrži u vlasništvu FBiH u 100% iznosu za narednih 5-10 godina, odnosno do usvajanja potrebne zakonske regulative u sektoru gasne privrede, tj. do uređenja gasnog tržišta u BiH. Dana 27.08.2009. godine, upućen je zahtjev prema Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije da se BH-Gas stavi u istu ravan sa kompanijama kao što su BH Telecom i Elektroprivreda BiH, te da se sada u potpunosti izuzme iz privatizacije u narednim godinama. Situacija je nepromijenjena u odnosu na naprijed opisano.	
7. Ostali tekući poslovi Sektora za pravne i opće poslove koji imaju konstantan karakter u izvršenju	- Koordiniranje rada sa subjektima izvan Društva; - Praćenje i obezbjeđenje primjene zakonskih i drugih propisa; - Izrada svih općih akata Društva i odluka donesenih po svim osnovima; - Pismena poslovna korespodencija sa institucijama, ustanovama, poslovnim partnerima i dr.; - Ustrojavanje i ažuriranje kadrovske evidencije Društva; - Ažuriranje matičnih personalnih podataka radnika; - Kadrovski izvještaj i njegovo ažuriranje sa tekućim promjenama; - Obavljanje svih poslova iz domena radnih odnosa po svim osnovima; - Obavljanje svih poslova iz domena prijava i odjava radnika kod Poreske uprave (PIO i zdravstveno osiguranje) i	

	ostvarivanja prava po tim osnovima; - Izrada ugovora o radu, odluka i rješenja u vezi ostvarivanja prava i obaveza iz radnog odnosa; - Kolektivno osiguranje radnika; - Anketiranje radnika povodom izrade Plana godišnjih odmora za 2016. godinu; - Plan godišnjih odmora za 2016. godinu sa izradom pojedinačnih rješenja o korištenju godišnjih odmora; - Učešće u radu Centralne inventurne komisije; - Aktivnosti i koordinacija sa nadležnim općinskim službama u vezi sprječavanja bespravne gradnje dužinom gasovoda; - Izvršenje svih administrativno tehničkih poslova za potrebe, ne samo ovog sektora, nego i za potrebe drugih organizaciono radnih cjelina; - Obavljanje svih poslova vezanih za prijem i otpremu službene pošte i njeno evidentiranje; - Arhiviranje dokumentacije i arhivskog fonda Društva i svih drugih poslova iz domena arhivskog poslovanja (pronalaženje i izdavanje dokumenata korisnicima); - Prijem, tehnička obrada i dostava materijala za Upravu Društva; - Tehnička priprema sastanaka koje saziva Uprava Društva; - Kontakt sa strankama i davanje informacija u okviru datih ovlaštenja; - Priprema, otprema i dostavljanje telefaks pošte; - Posredovanje kod uspostavljanja usmenih i telefonskih veza, odnosno komunikacija i vođenje potrebne evidencije o tome; - Izrada putnih naloga za službena putovanja zaposlenika i vođenje evidencije izdatih putnih naloga;	
--	---	--

	- Organizovanje rezervacija i obezbjeđenje putnih dokumenata, prevoznih sredstava i smještaja; - Čuvanje pečata i štambilja Društva; - Briga o tehničkoj ispravnosti motornih vozila za koja je zadužen; - Obavljanje poslova potrebnih u vezi registrovanja motornih vozila za koja je zadužen; - Obezbjeđenje dozvola potrebnih za nesmetano korištenje parkinga na području grada za vozila za koja je zadužen; - Obavljanje poslova kopiranja, fotokopiranja i umnožavanja svih vrsta dokumenata i radnog materijala, te njihovog uvezivanja; - Redovna priprema, čišćenje i održavanje sredstava za rad;	
--	---	--

Sektor za pravne i opće poslove

Prilog 4:
Izvještaj o radnom angažmanu
Sektora za ekonomsko-finansijske poslove
za 2016.

Sektor za ekonomsko-finansijske poslove jedan je od 4 (četiri) organizaciona dijela kompanije BH-Gas d.o.o. Sarajevo. Sastoji se od 7 zaposlenih, kojima rukovodi direktor sektora.

Svi poslovi i zadaci ovog Sektora imaju kontinuirani karakter, i zbog toga nisu predmet parcijalnog godišnjeg planiranja, izuzev ukoliko se dogode značajnije promjene u obimu i vrstama poslova koje bi zahtjevale povećanje ili smanjenje broja uposlenika. Iz ovog razloga nisu posebno planirane aktivnosti ovog Sektora.

Sektor je organizovan u službe:

- Služba za računovodstvene poslove i
- Služba za finansijsko-komercijalne poslove.

Osnovni planski zadaci službe za računovodstvene poslove su sažeti u nekoliko grupa:

- Kontrola i registrovanje svih knjigovodstvenih promjena na imovini i u poslovanju kompanije;
- Mjesečno bilansiranje poslovnog rezultata i osnovno izvještavanje o istom, putem internog obrasca, a na nivou 95%-ne tačnosti rezultata poslovanja;
- Tromjesečno bilansiranje rezultata poslovanja na nivou 98%-tne tačnosti uz detaljnije izvještavanje o rezultatima poslovanja;
- Polugodišnje i godišnje bilansiranje stanja imovine kompanije i rezultata poslovanja, uz organizaciju i vođenje godišnjeg popisa i usaglašavanja stanja imovine kompanije;
- Izvještavanje organa upravljanja kompanije o svim polugodišnjim i godišnjim rezultatima poslovanja;
- Kontrola i evidentiranje svih finansijskih dokumenata;
- Organizovanje procedure javnih nabavki svih materijalnih dobara i usluga;
- Godišnje planiranje poslovanja kompanije u sklopu izrade podloga za trogodišnji plan poslovanja;
- Aktivno učešće u donošenju poslovne politike, a u okviru nje i finansijske politike kompanije i dr.;
- Mjesečni obračun PDV-a i vođenje neophodne operativne i knjigovodstvene evidencije o PDV-u;
- Učešće u radu komisija javnih nabavki;
- Godišnji popis sredstava i izvora sredstava kompanije (inventura).

Svaka od nabrojanih grupa poslova iz ovog sektora u svojoj realizaciji ima niz neophodnih i propisanih procedura i dokumenata, a proizvod toga je nekoliko desetina registratora, u čemu veliku većinu čini dokumentacija koja ima trajni karakter čuvanja i arhiviranja.

Radne aktivnosti po službama u sektoru za period januar – decembar 2016.godine:

Služba za računovodstvo

U službi računovodstva u periodu januar i februar obavljane su intenzivne radne aktivnosti oko izrade zaključnog računa za 2016. godinu. U sklopu ovoga organizovan je i koordinirani rad na godišnjem popisu sredstava i izvora sredstava kompanije, te izrada detaljnog izvještaja o konstatovanom stanju iz popisa. Za izradu završnog računa neophodno je uraditi niz obračuna i knjigovodstvenih usaglašavanja sa operativnim evidencijama, i provesti zaključna knjiženja. Tu je i obiman angažman na izvođenju Bilješki, koje su sastavni dio finansijskog izvještaja koji je propisan uz obrasce zaključnog računa, kao i izrada desetak propisanih izvještaja koji se predaju uz završni račun. Paralelno sa ovim aktivnostima, svakodnevna je aktivnost u obezbjeđenju relevantnih podataka potrebnih u aktivnostima oko izrade godišnjeg plana poslovanja kompanije.

Po završetku aktivnosti u vezi završnih računa za proteklu godinu, otvaraju se nove poslovne knjige za tekuću godinu i obavljaju svakodnevne aktivnosti oko registracije knjigovodstvenih promjena na sredstvima i izvorima sredstava kompanije. U ovim aktivnostima sumiraju se mjesečni podaci o nabavci i prodaji prirodnog gasa i sačinjava mjesečni obračun rezultata poslovanja za interne potrebe.

Krajem posmatranog perioda intenzivirane su aktivnosti oko šestomjesečnog obračuna, koji je po aktivnostima sličan izradi završnog računa, izuzev obaveze inventarisanja sredstava imovine kompanije.

Već od novembra počinju pripreme za izradu plana poslovanja za narednu godinu, kao i aktivnosti oko izrade završnog računa za tekuću godinu.

Finansijska služba

U finansijskoj službi djeluju odjeli finansijske operative (likvidatura i obračunski poslovi), uključujući i blagajnu, te odjel komercijalnih poslova.

Svi eksterni i interni finansijski dokumenti prolaze kroz likvidaturu, gdje se obavlja kontrola formalne i suštinske ispravnosti dokumenata. U prosjeku, na nivou godine bude zaprimljeno i obrađeno preko 1.000 ulaznih faktura i nekoliko stotina putnih naloga i drugih dokumenata za isplatu. Prilikom obrade ulaznih faktura prati se realizacija ugovora po tenderima za one fakture koje su rezultat raspisanih tendera za izbor najpovoljnijeg dobavljača, te se vrši kontrola i obavlja plaćanje po računima.

U okviru ovog odjela obavljaju se svakodnevne aktivnosti oko kontrole stanja priliva i odliva sredstava preko transakcijskih računa kompanije, o čemu se interno izvještava menadžment kompanije. Ovdje su i periodične aktivnosti oko obezbjeđenja i evidentiranja svih primljenih i izdatih instrumenata obezbjeđenja plaćanja (garancije, mjenice i dr.)

U odjelu blagajne, pored svakodnevničkih poslova vezanih za gotovinske isplate, vrši se i mjesečni obračun i isplata plaća uposlenika i Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, obezbjeđenje kupona za prevoz na posao, obračun i isplata toplog obroka uposlenika i druge povremene isplate. Ovdje se vodi i finansijska operativna evidencija kupaca, koja se povremeno usaglašava sa knjigovodstvenom evidencijom. Ista služi kao podloga o stanju potraživanja od kupaca i stanju sredstava na transakcijskim računima kompanije. Radni zadaci blagajnika se odnose i na popunjavanje određenih statističkih obrazaca, kao i obrazaca prema penzionim fondovima. Ovdje se vode i evidencije o obustavama uposlenika po svim vrstama zaduženja, i vrši se mjesečno obustavljanje iz plata u korist povjerilaca.

Vanjskotrgovinski poslovi uvoza prirodnog gasa obavljaju se preko Energoinvesta uz određene obaveze i poslove koji se obavljaju u našoj kompaniji (carinjenje uvoza gasa, kontrola i plaćanje faktura vezanih za uvoz prirodnog gasa i dr).

U okviru ovog odjela finansijske službe, direktno se obavljaju poslovi uvoza neophodne opreme, rezervnih dijelova i materijala za održavanje gasovoda i drugih stalnih sredstava, pri čemu se postupak obavlja u skladu sa zakonom predviđenom procedurom. Na godišnjem nivou obavi se desetina pojedinačnih poslova uvoza neophodne opreme i rezervnih dijelova.

U službi održavanja u okviru redovnih aktivnosti je i kontrola i baždarenje mjerne opreme. Da bi se obavili ovi poslovi neophodno je obezbjediti proceduru za privremeni izvoz i uvoz takve opreme.

U okviru ovog odjela obavlja se i mjesečno fakturisanje prodatog prirodnog gasa i vodi evidencija o tome, kao i o ugovorima kojima je ta prodaja regulisana.

Sva plaćanja prema inostranstvu obavljaju se iz ove službe. Ovdje se obavljaju i sva prevođenja, te se vodi vanjskotrgovinska korespondencija.

U okviru sektora vrši se evidentiranje i obračun obaveza po PDV, gdje se sve ulazne fakture (preko 1.000) prekontrolišu da li su ispostavljene prema Zakonu o PDV-u, usaglasa se bazom PDV obveznika Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te na bazi takve provjere ustanovi se odbitni porez.

U okviru Sektora obavljali su se i poslovi javnih nabavki. Sastavni dio Izvještaja o poslovanju za 2016. godinu je i Izvještaj o javnim nabavkama.

Prilog 5:
Izvještaj o javnim nabavkama
za 2016. godinu

**Privredno društvo za proizvodnju i transport gasa
BH-Gas d.o.o. Sarajevo**

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH (Sl. glasnik broj 39/04) i podzakonskim i internim aktima, Ugovorni organ, BH-Gas d.o.o. Sarajevo je realizovao sljedeće nabavke u izvještajnom periodu,

**Izveštaj o završenim postupcima javnih nabavki
i zaključenim ugovorima po Zakonu o javnim nabavkama BiH za period
01.01.-31.12.2016. godine**

Ugovorni organ, BH-Gas d.o.o. je kroz javne nabavke sproveo ukupno 88 (osamdesetosam) postupaka javnih nabavki prema Zakonu o javnim nabavkama BiH. Od toga:

- 3 (tri) putem otvorenog postupka;
- 2 (dva) putem pregovaračkog postupka;
- 5 (pet) postupaka putem konkurentskog zahtijeva;
- 71 (sedamdesetjedan) postupak putem direktnog sporazuma;
- 3 (tri) postupka u skladu sa članom 8. ZJN BiH, Anex II, neprioritetne usluge i
- 5 (pet) prema članu 10. ZJN BiH, izuzeća od primjene.

Ukupna vrijednost ugovorenih nabavki u 2016. godini iznosi 718.398,06 KM, i to:

- 53.076,80 KM putem putem otvorenih postupaka;
- 45.544,83 KM putem pregovaračkog postupka;
- 105.286,90 KM putem konkurentskog zahtijeva;
- 129.322,98 KM putem direktnog sporazuma;
- 149.318,55 KM kroz izuzeća od primjene i
- 235.848,00 KM u skladu sa članom 8. ZJN BiH, Anex II, neprioritetne usluge.

Iznosi navedeni u prilogu ovog izvještaja za postupke javnih nabavki sprovedene putem direktnog postupka za određene usluge servisiranja i održavanja i određenih roba, sa navedenim vrijednostima od 6.000,00 KM, su iznosi koji ne odražavaju realnu vrijednost usluge tokom jedne godine, one su mnogo manje, ali program Izvještavanja preko kojeg se izvještava Agencija za javne nabavke BiH, ne daje mogućnost evidentiranja ugovora po jediničnoj cijeni rada sata serviser, te je iznos od 6.000,00 KM maksimalan iznos za direktne postupke koje Zakon dozvoljava.

Svaki postupak javne nabavke je sproveden u skladu sa Pravilnikom o nabavci roba, vršenju usluga i ustupanju radova br. 01-HS-0503-4647 od 29.12.2014. godine.

Procedure i pravila sprovođenja pojedinačnih postupaka su sliježene u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH i podzakonskim aktima.

Vrijednost pojedinačnih nabavki je pratila vrijednosne razrede utvrđene Zakonom o javnim nabavkama BiH, kao i planske vrijednosti pojedinačnih nabavki utvrđene Planom poslovanja za 2016. godinu.

Komisije Ugovornog organa su savjesno i odgovorno postupale u sprovođenju svake nabavke.

Ugovorni organ u toku 2016. godine poništio dva postupka na osnovu izjavljenih žalbi i to za sljedeće nabavke:

1. LOT 1 – Usluge osiguranja imovine BH-Gasa, u skladu sa Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, br. JN2-03-07-1-1174-7/16 od 14.12.2016. godine
2. Pružanje usluga fiksne i mobilne telefonije, u skladu sa Rješenjem Ureda za razmatranje žalbi BiH br. JN2-03-07-1-905-7/16 od 22.09.2016. godine.

Imajući u vidu činjenicu da tokom 2016. godine od ukupno sprovedenih 88 (osamdesetosam) postupaka javne nabavke, Ugovorni organ je zaprimio dvije žalbe, može se konstatovati da su javne nabavke sprovedene transparentno i u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH.

Amela Mustafić

Operater za javne nabavke BH-Gasa

Prilozi:

- Izvještaj o vrijednosti pojedinačnih ugovora za sve dobavljače
- Izvještaj o ukupnom broju postupaka i ukupnoj vrijednosti dodjeljenih ugovora po vrsti postupaka i predmetu nabavke,
- Izvještaj o ukupnoj vrijednosti dodjeljenih ugovora izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama i
- Izvještaj o ukupnom broju obavještenja i vrijednosti dodjeljenih ugovora po vrsti obavještenja i vrsti ugovora- neprioritetne usluge
- Realizacija ugovora za period od 01.01.-31.12.2016. godine

IZVJEŠTAJ O VRIJEDNOSTI POJEDINAČNIH UGOVORA ZA SVE DOBAVLJAČE

Naziv ugovornog organa: BH-Gas d.o.o. Sarajevo

IDB/JIB:4200197860000

Period za koji se generiše izvještaj: 01.01.2016. - 31.12.2016. godine

<u>Red. br.</u>	<u>Vrsta postupka</u>	<u>Vrsta ugovora</u>	<u>Broj postupka</u>	<u>Broj lotova</u>	<u>Red. br. lota</u>	<u>Naziv predmeta nabavke</u>	<u>CPV kod</u>	<u>Naziv dobavljača</u>	<u>IDB/JIB dobavljača</u>	<u>Datum zaključenja ugovora</u>	<u>Vrijednost ugovora</u>
1.	Konkurentsi ki zahtjev	Robe	876-7-1-65/15	0		Nabavka i ugradnja sistema kontrole pristupa i evidencije radnog vremena uposlenika	39290000-1 Razna oprema	Agencija za tehničku i fizičku zaštitu Middle point electronics d.o.o.	4201204440 000	5.1.2016.	6299,00
2.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-1/16	0		Nabavka kancelarijskih stolica-16 (šesnest) komada	30190000-7 Razna kancelarijska oprema i potrepštine	"JYSK" d.o.o.	4201488880 004	6.1.2016.	1145,30
3.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-2/16	0		Nabavka eksternog hard diska (EXT HDD) kapacitetea 500 GB- 7 (sedam) komada	30200000-1 Kompjuterska oprema i potrepštine	IMTEC DOO SARAJEVO	4200918780 053	6.1.2016.	672,30
4.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-3/16	0		Nabavka katanaca i cilindera za objekte magistralnih gasovoda	44512000-2 Razni ručni alat	Adazal d.o.o.	4200379970 005	6.1.2016.	2885,10
5.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-6/16	0		Usluge tehničkog pregleda motorznih vozila BH-Gasa u 2016. godini	98390000-3 Ostale usluge	AC QUATTRO DOO SARAJEVO	4200018440 001	18.1.2016.	6000,00
6.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-5/16	0		Usluge održavanja i servisiranja Telefonskih sistema INTEGRAL 3 E i 5E u 2016. godini	98390000-3 Ostale usluge	U-MKS d.o.o.	4201961220 009	21.1.2016.	2040,00
7.	Konkurentsi ki zahtjev	Usluge	876-7-2-66/15	0		Izbor vanjskog revizora za obavljanje poslova revizije finansijskih izvještaja za 2015. i 2016. godinu i sačinjavanje izvještaja koji su definisani Ugovorom o kreditu sa EBRDom;	79313000-1 Usluge revizije poslovanja	Baker Tilly Re Opinion d.o.o.	4200960550 009	26.1.2016.	20800,00

8.	Pregovarač i postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci	Robe	876-4-1-16/16	0	Pretplata na stručni časopis "Europen Market Basic Service", za period januar 2016 - januar 2017. godine	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	PLATTS	13-1026995	28.1.2016.	45544,83
9.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-7/16	0	Usluge održavanja i servisiranja motornih vozila BH-Gasa za 2016. godinu	98390000-3 Ostale usluge	Porsche BH d.o.o. Sarajevo	4201887660 000	4.2.2016.	6000,00
10.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-8/16	0	Usluge čišćenja prostorija u MS Kladanj	98390000-3 Ostale usluge	Konis d.o.o	4200089380 000	4.2.2016.	1407,60
11.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-9/16	0	Usluge higijenskog održavanja servisno-poslovnog objekta u Releju u 2016.	98390000-3 Ostale usluge	Konis d.o.o	4200089380 000	4.2.2016.	4964,39
12.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-10/16	0	Nabavka i ugradnja automatske jedinice za upravljanje drenažnom stanicom katodne zaštite	98390000-3 Ostale usluge	PA EL d.o.o.	5674084932 0	12.2.2016.	5911,50
13.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-12/16	0	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4 Bankarske usluge	Intesa Sanapalo Banka dd BiH	4200720670 007	12.2.2016.	1000,00
14.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-13/16	0	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4 Bankarske usluge	RAIFFEISEN BANK D.D BiH	4200344670 009	12.2.2016.	1000,00
15.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-11/16	0	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4 Bankarske usluge	SPARKASSE BANK DD	4200128200 006	22.2.2016.	1000,00
16.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-14/16	0	Sukcesivna nabavka kancelarijskog materijala u 2016. godini	22800000-8 Papirni ili kartonski registratori, knjigovodstvene knjige, uvezi, obrasci i drugi štampani kancelarijski materijal	"Svjetlostkomerc"d.d. Sarajevo	4200177160 001	25.2.2016.	5328,99
17.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-15/16	0	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4 Bankarske usluge	UniCredit Bank d.d.	4227162980 008	25.2.2016.	1000,00
18.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-17/16	0	Sukcesivna nabavka roba za potrebe bifea, te sredstava za čišćenje i održavanje higijene u 2016. godini	15800000-6 Razni prehrambeni proizvodi	NIVEX d.o.o. Sarajevo	4200298620 000	2.3.2016.	6000,00

19.	Otvoreni postupak	Robe	876-1-1-70/15	0		Sukcesivna nabavka goriva, maziva i opreme za motorna vozila BH-Gas-a	09210000-4 Preparati za podmazivanje	HIFA D.O.O. TEŠANJ	4218015000 007	11.3.2016.	18720,00
20.	Konkurentski zahtjev	Usluge	876-7-2-62/15	4	2	LOT 2 : Usluge pružanja mobilnih telekomunikacijski h usluga	64200000-8 Telekomunikacijske usluge	Mtel a.d. Banja Luka	4400964000 002	14.3.2016.	8547,00
21.	Konkurentski zahtjev	Usluge	876-7-2-62/15	4	1	LOT 1 : Usluge pružanja fiksnih telekomunikacijski h usluga	64200000-8 Telekomunikacijske usluge	EUROPONET BOSNIA D.O.O.	4200106900 004	15.3.2016.	17094,00
22.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-20/16	0		Nabavka katanaca i cilindara za objekte magistralnih gasovoda	44512000-2 Razni ručni alat	Hudiny lock d.o.o. Sarajevo	4201318960 003	16.3.2016.	2889,03
23.	Konkurentski zahtjev	Usluge	876-7-2-62/15	4	3	LOT 3 : Usluge pružanja internet telekomunikacijski h usluga	64200000-8 Telekomunikacijske usluge	DIONIČARSKO DRUŠTVO BH TELECOM SARAJEVO	4200211100 005	16.3.2016.	2676,00
24.	Konkurentski zahtjev	Usluge	876-7-2-62/15	4	4	Usluge pružanja kablovske /digitalne TVusluge u MRS Starić - Kladanj	64200000-8 Telekomunikacijske usluge	DIONIČARSKO DRUŠTVO BH TELECOM SARAJEVO	4200211100 005	16.3.2016.	300,00
25.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-18/16	0		Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4 Bankarske usluge	Sberbank BH d.d. Sarajevo	4200072900 000	23.3.2016.	1000,00
26.	Otvoreni postupak	Usluge	876-1-2-4/16	0		Pregledi i mjerenja (opreme, sredstava za rad, uređaja u Pex izvedbi, poralizacionih čelija, PP aparata i sl.)	98300000-6 Razne usluge	Proving	4200289800 003	18.4.2016.	31100,00
27.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-21/16	0		Pregled sistema video nadzora i sistema tehničke zaštite u objektu MS Kladanj od strane Agencije ovlaštene od Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova, ugradnja zaštitnog ormarića za video snimač i servisiranje video snimača; izdavanje odgovarajuće potvrde, propisane Zakonom/Uredbom, o pregledu i ispravnosti video nadzora	75120000-3 Administrativne usluge agencija	SOKO BH	4200698300 004	29.7.2016.	850,00
28.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-24/16	0		Pružanje usluga web hostinga do kraja 2016. godine	98300000-6 Razne usluge	O.R. " Videor"	4302425300 009	5.8.2016.	360,00

29.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-25/16	0	Redizajn korporativne web stranice www.bhgas.ba	98300000-6 Razne usluge	O.R. " Videor"	4302425300 009	5.8.2016.	2040,00
30.	Pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci	Usluge	876-4-2-23/16	0	Pružanje usluga fiksne i mobilne telefonije	64200000-8 Telekomunikacijske usluge	DIONIČARSKO DRUŠTVO BH TELECOM SARAJEVO	4200211100 005	5.8.2016.	775,79 Postupak poništen
31.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-31/16	0	Usluge iznajmljivanja motornog vozila	60170000-0 Najam vozila za prevoz putnika s vozačem	ASA Rent	4200578660 007	19.9.2016.	410,26
32.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-30/16	0	Nabavku sportske opreme	18412000-0 Sportska odjeća	EURO-BICCO DOO SRAJEVO	4200159930 002	21.9.2016.	1414,53
33.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-29/16	0	Nabavku zastava	35821000-5 Zastave	PISMOLIK d.o.o. Sarajevo	4200726790 004	27.9.2016.	1446,15
34.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-33/16	0	Usluge preseljenja u nove poslovne prostorije kao i nabavka kartonskih kutija	98300000-6 Razne usluge	Kristal d.o.o.	4200033750 009	14.10.2016.	5970,00
35.	Konkurentni zahtjev	Robe	876-7-1-32/16	0	Nabavka kancelarijskog namještaja	39130000-2 Kancelarijski namještaj	Sarajevo Business Consulting doo	4201272360 006	18.10.2016.	29583,90
36.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-40/16	0	Demontaža postojećih klima uređaja, servis i defektaža, te ponovna montaža klima uređaja u prostoru	98300000-6 Razne usluge	CLIMA TRADE d.o.o.	4200097130 004	18.10.2016.	760,00
37.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-34/16	0	Krečenje i osvježanje prostorija u servisno-poslovnim objektima BH-Gasa u Reljevu (1384 m2)	98300000-6 Razne usluge	O.R. LUX SPEKTAR	4302715720 001	21.10.2016.	4940,88
38.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-35/16	0	Krečenje unutrašnjih vanjskih prostorija u MS Kladanj uz ostale zanatske usluge	98300000-6 Razne usluge	Hizo Gradnja	4209246830 003	21.10.2016.	2371,00
39.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-39/16	0	Nabavka faks	30200000-1 Kompjuterska oprema i potrepštine	PC Plus d.o.o.	4201146220 002	27.10.2016.	341,88

40.	Konkurenti ki zahtjev	Usluge	876-7-2-28/16	0		Usluge dodatnog zdravstvenog osiguranja za zaposlenike "BH- Gasa" na period od dvije godine	66512210-7 Usluge dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja	BOSNA- SUNCE OSIGURANJE D.D. SARAJEVO	4200213140 004	10.11.2016.	19987,00
41.	Otvoreni postupak	Usluge	876-1-2-27/16	3	3	LOT 3 – Usluge kombinovanog kolektivnog i putničko- zdravstvenog osiguranja;	66512100-3 Usluge osiguranja od nesreća	ASA OSIGURANJE D.D. SARAJEVO	4201261240 009	7.12.2016.	3256,80
42.	Direktni sporazum	Robe	876-8-2-41/16	0		Najam uređaja za štampu	30190000-7 Razna kancelarijska oprema i potrepštine	ECOTON DOO	4200103710 000	8.12.2016.	1102,76
43.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-42/16	0		Izrada i graviranje natpisnih pločica	98300000-6 Razne usluge	PISMOLIK d.o.o. Sarajevo	4200726790 004	8.12.2016.	1709,40
44.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-45/16	0		Revizija/uvid u knjiženja u 2016. godini	79313000-1 Usluge revizije poslovanja	Društvo za reviziju "Recont" d.o.o. Zenica	4218012160 003	23.12.2016.	5950,00
45.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-46/16	0		Revizija javnih nabavki za period 2015/2016. godina	79313000-1 Usluge revizije poslovanja	Društvo za reviziju "Recont" d.o.o. Zenica	4218012160 003	23.12.2016.	5950,00
46.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-1/17	0		za obavljanje usluga održavanja i servisnih usluga na telefonskom sistemu INTEGRAL 5E u 2017.godini	98300000-6 Razne usluge	U-MKS d.o.o.	4201961220 009	23.12.2016.	2040,00
47.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-3/17	0		Pružanje usluga provođenja mjera zaštite od požara u 2017. godini	98390000-3 Ostale usluge	DSC DOO AGENCIJA ZA ZAŠTITU LJUDI I IMOVINE	4200144230 004	28.12.2016.	5750,00
48.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-4/17	0		Nabavka zaštitne odjeće	18143000-3 Zaštitna oprema	Vatrosistemi d.o.o.	4200117260 007	28.12.2016.	3777,22
49.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-14/17	0		Poštanske usluge u 2016. godini	64000000-6 Poštanske i telekom. usluge	BH POŠTA Zmaja od Bosne 88, Sarajevo	4200682210 021	28.12.2016.	2592,09
50.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-15/17	0		Nabavka časopisa	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	OSLOBOĐENJE d.o.o. Sarajevo	4200492600 000	28.12.2016.	1317,09

51.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-16/17	0	Nabavka časopisa	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	Privredna štampa d.o.o	4263639420 006	28.12.2016.	115,39
52.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-17/17	0	Nabavka časopisa	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	DNEVNI AVAZ	4218809570 002	28.12.2016.	415,21
53.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-18/17	0	Usluge stručnog usavršavanja seminar	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	CENTAR ZA EKONOMSKI, TEHNOLOŠKI I OKOLINSKI RAZVOJ - CETEOR SARAJEVO	4200110840 008	28.12.2016.	350,00
54.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-19/17	0	Usluge učešća na seminaru i pretplata na časopis	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	Revicon doo Sarajevo	4200491380 008	28.12.2016.	1034,19
55.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-20/17	0	Usluge učešća na seminaru i pretplata na časopis	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	Feb d.d.	4200566060 004	28.12.2016.	457,26
56.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-21/17	0	Usluge reklame i pretplate na časopis	98300000-6 Razne usluge	SIMURG MEDIA doo	4202041500 006	28.12.2016.	865,38
57.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-22/17	0	Usluge objavljivanja u sl. glasnik	98300000-6 Razne usluge	JP NIO SLUŽBENI LIST BIH	4200226120 002	28.12.2016.	2522,56
58.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-23/17	0	Servis kafe aparata	98390000-3 Ostale usluge	VINEX EXPORT IMPORT D.O.O.	4218270960 006	28.12.2016.	196,30
59.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-24/17	0	Nabavka zaluzina	39100000-3 Namještaj	Šuman trade doo	4227471000 018	28.12.2016.	304,56
60.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-25/17	0	Usluge učešća na seminaru i pretplata na časopis	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	REFAM CREATIVE SOLUTIONS REC D.O.O.	4200545220 001	28.12.2016.	2277,78
61.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-26/17	0	Usluge prevođenja	98300000-6 Razne usluge	BARBADOS D.O.O.	4200825260 050	28.12.2016.	193,80
62.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-27/17	0	Nabavka časopisa	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	DL TRGOVINA D.O.O	4227737630 004	28.12.2016.	1375,64

63.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-28/17	0	Usluge špedicije i otpreme brze pošte	60161000-4 Usluge prevoza paketa	Intereuropa RTC Međunarodn a špedicija, skladištenje, pretovar i transport d.d. Sarajevo	4200309840 007	28.12.2016.	206,77
64.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-29/17	0	Usluge učešća na seminaru	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	KNJIGOVODS TVO DERVI D.O.O.	4201170790 006	28.12.2016.	640,00
65.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-30/17	0	Usluge notara	79100000-5 Pravne usluge	NEDŽADA KAPIDŽIĆ, notar	4301494320 007	28.12.2016.	513,64
66.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-31/17	0	Usluge učešća na seminaru	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	Finconsult d.o.o	4209808770 009	28.12.2016.	162,39
67.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-32/17	0	Usluge učešća na seminaru	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	Bosna Bank International dd Sarajevo	4200375980 006	28.12.2016.	726,50
68.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-33/17	0	Usluge učešća na seminaru	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	УДРУЖЕЊЕ ИНТЕРНИХ РЕВИЗОРА	4402891430 006	28.12.2016.	450,00
69.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-34/17	0	Nabavka potrošnog materijala	22800000-8 Papirni ili kartonski registratori, knjigovodstvene knjige, uvezi, obraci i drugi štampani kancelarijski materijal	AHA Produkcija d.o.o.	4202091190 008	28.12.2016.	314,49
70.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-35/17	0	Usluge štampe	98390000-3 Ostale usluge	CROMOPAK d.o.o.	4200098450 002	28.12.2016.	105,98
71.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-36/17	0	Nabavka poklona za potrebe reprezentacije	22462000-6 Promotivni materijal	Obrtničko kazandžijska radnja Košarić	4301190020 007	28.12.2016.	1615,38
72.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-37/17	0	Nabavka promotivnog materijala	22462000-6 Promotivni materijal	EMA de IR d.o.o.	4200406880 005	28.12.2016.	451,28
73.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-38/17	0	Ugostiteljske usluge	80530000-8 Usluge stručnog osposobljavanja	Konzum doo	4200918600 063	28.12.2016.	374,30
74.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-39/17	0	Ugostiteljske usluge	55310000-6 Usluge posluživanja u restoranima	"Druga Kuća" d.o.o.	4201691410 005	28.12.2016.	658,12
75.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-40/17	0	Ugostiteljske usluge	55310000-6 Usluge posluživanja u restoranima	UR "Din"	4300774400 000	28.12.2016.	1283,97

76.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-41/17	0	Ugostiteljske usluge	55310000-6 Usluge posluživanja u restoranima	UR Bistro " Brajlović" Ilidža	4300443470 008	28.12.2016.	897,44
77.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-42/17	0	Nabavka časopisa	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	I.D.P.D. "Distribucija" d.o.o. , 78250 Laktaši	4401858010 003	28.12.2016.	261,54
78.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-43/17	0	Nabavka potrošnog materijala	44192000-2 Drugi razni građevinski materijal	Ervena d.o.o.	4200432610 008	28.12.2016.	106,96
79.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-44/17	0	Nabavka paketica	18530000-3 Darovi i priznanja	"TOYS &FUN" D.O.O.	4201733940 000	28.12.2016.	749,83
80.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-45/17	0	Nabavka pokolona za potrebe reprezentacije	18530000-3 Darovi i priznanja	Dućan d.o.o.	6318239657 1	28.12.2016.	508,14
81.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-46/17	0	Nabavka stručne literature	22200000-2 Novine, stručni časopisi, periodične publikacije i časopisi	Tellmobil d.o.o. Za Beglukom 26	4200460580 009	28.12.2016.	99,00
82.	Direktni sporazum	Robe	876-8-1-47/17	0	Nabavka obrazaca za obračun	22800000-8 Papirni ili kartonski registratori, knjigovodstvene knjige, uvezi, obrasci i drugi štampani kancelarijski materijal	Finansijsko informatička agencija	4202153990 006	28.12.2016.	260,00
83.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-48/17	0	Servisiranje alata	98300000-6 Razne usluge	SO LOMBARDINI SERVIS	4318237220 000	28.12.2016.	1704,27
84.	Direktni sporazum	Usluge	876-8-2-2/17	0	Pružanju usluga osiguranja imovine BH-Gas-a d.o.o na period od dva mjeseca	66515200-5 Usluge osiguranja imovine	SARAJEVO OSIGURANJE DD SARAJEVO	4200326930 184	30.12.2016.	5787,44

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM BROJU POSTUPAKA I UKUPNOJ VRIJEDNOSTI DODJELJENIH UGOVORA PO VRSTI POSTUPKA I PREDMETU NABAVKE

Red. br.	Vrsta postupka	VRSTA UGOVORA						UKUPNO	
		ROBE		USLUGE		RADOVI		Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a
		Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a	Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a	Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a		
1.	Otvoreni postupak	1	18.720,00	2	34.356,80	0	0	3	53.076,80
2.	Pregovarački postupak bez objavljivanja obavještenja o nabavci	1	45.544,83	0	0	0	0	1	45.544,83
3.	Direktni sporazum	27	42.518,67	44	86.804,31	0	0	71	129.322,98
4.	Konkurentski zahtjev	2	35.882,90	3	69.404,00	0	0	5	105.286,90
	UKUPNO	31	142.666,40	49	190.565,11	0	0	80	333.231,51

IZVJEŠTAJ O UKUPNOJ VRIJEDNOSTI DODJELJENIH UGOVORA IZUZEĆA OD PRIMJENE ZAKONA O JAVNIM NABAVKAMA

Red. br.	Vrsta izvještaja	UKUPNO	
		Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a
1.	Izuzeća od primjene Zakona o javnim nabavkama	5	149.318,55

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM BROJU OBAVJEŠTENJA I VRIJEDNOSTI DODJELJENIH UGOVORA PO VRSTI OBAVJEŠTENJA I VRSTI UGOVORA-NEPRIORITETNE USLUGE

Red. br.	Vrsta obavještenja	UKUPNO	
		Ukupan broj	Ukupna vrijednost bez PDV-a
1.	Neprioritetne usluge	3	235.848,00

OBRAZAC PRAĆENJA REALIZACIJE UGOVORA/OKVIRNOG SPORAZUMA za period od 01.01.-31.12.2016. godine

1.	2.		3.		4.			5.					6.	7.	8.	9.		10.
					Podaci o dobavljaču			Osnovni elementi ugovora/okvirnog sporazuma								Potpuna realizacije ugovora /okvirnog sporazuma		
R.b.	Opis nabavke	Oznaka JRJN	Vrsta postupka	Broj obavještenja o dodjeli ugovora sa Portala javnih nabavki	Naziv ponuđača	ID broj	Mjesto	Vrijednost KM	Period trajanja	Rok izvršenja	Rok plaćanja	Garantni rok	Opis izmjene osnovnih elemenata ugovora i datum izmjene	Ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjene izmjene/ ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma	Datum zaključenja ugovora/ okvirnog sporazuma	Datum	Ukupna utrošena vrijednost u KM	Napomena (obrazloženje)
1.	Nabavka i ugradnja sistema kontrole i pristupa evidencije radnog vremena uposlenika	39290000-1	Konkurentski zahtjev	867-7-1-65/15	Middle ponit d.o.o.	4201204440000.	Sarajevo	6.299,00	30 dana	30 dana	30 dana	12 mjeseci	/	/	05.01.2016.	21.03.2016.	6.299,00	Nabavka u cjelosti realizovana
2.	Nabavka kancelarijskih stolica 16 kom.	3019000-7	Direktni sporazum	876-8-1-1/16	"JYSK"	420148888004.	Sarajevo	1.145,30	Odmah nakon uplate avansa	Odmah nakon uplate avansa	Avansno	Prema uputama proizvođača	/	/	06.01.2016.	05.01.2016.	1.145,30	Nabavka u cjelosti realizovana
3.	Nabavka elektronskog hard diska (EXT HDD) kapaciteta 500 GB 7 (sedam) kom.	302000000-1	Direktni sporazum	876-8-1-2/16	IMTEC d.o.o.	4200918780053.	Sarajevo	672,30	Odmah nakon uplate avansa	Odmah nakon uplate avansa	/	/	/	/	06.01.2016.	06.01.2016.	672,30	Nabavka u cjelosti realizovana
4.	Nabavka katanaca i cilindara za objekte magistralnih gasovoda	44512000-2	Direktni sporazum	876-8-1-3/16	Adazal d.o.o.	4200379970005.	Sarajevo	06.01.2016.Potpisan Ugovor- 23.02.2016.g.-Raskinut ugovor, nabavka nije realizovana sa izabranim ponuđačem, već je dodjeljena drugorangiranom ponuđaču u skladu sa sl. zabilješkom br. 02-ED-1121-766/16 od 22.02.2016. godine i dopisom br. A-30/16 od 22.02.2016. godine od ponuđača										
5.	Usluge tehničkog pregleda motornih vozila BH-Gasa u 2016. godini	983900000-3	Direktni sporazum	876-8-2-6/16	AC QUATTRO d.o.o.	4200018440001.	Sarajevo	6.000,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	18.01.2016.	31.12.2016.	220,51	Nabavka u cjelosti realizovana
6.	Usluge održavanja i servisiranja telefonskog sistema INTEGRAL 3 E i 5E u 2016. godini	983900000-3	Direktni sporazum	876-8-2-5/16	U-MKS d.o.o.	4201961220009.	Sarajevo	2.040,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	21.01.2016.	31.12.2016.	2.767,70	Nabavka u cjelosti realizovana
7.	Izbor vanjskog revizora za obavljanje poslova revizije finansijskih izvještaja za 2015. i 2016. godinu i sačinjavanje izvještaja koji su definisani Ugovorom o kreditu sa EBRD	79313000-1	Konkurentski zahtjev	876-7-2-66/15	Beker Tilly Re Opinion d.o.o.	4200960550009.	Sarajevo	20.800,00	24 mjeseca	24 mjeseca	po dogovorenoj dinamici	/	/	/	26.01.2016.	25.03.2016.	10.400,00	Nabavka u cjelosti realizovana za 2015. godinu
8.	Pretplatu na stručni časopis "Europsen Market Basic Service", za period januar 2016 - januar 2017. godine	22200000-2	Pregovarački postupak bez objave obavještenja	876-4-1-16/16	PLATTS	13-1026995.	Dallas	45.544,83	12 mjeseci	12 mjeseci	avansno	/	/	/	28.01.2016.	28.01.2016.	45.431,87	Nabavka u cjelosti realizovana
9.	Usluge održavanja i servisiranja motornih vozila BH-Gasa u 2016. godini	983900000-3	Direktni sporazum	876-8-2-7/16	PORSCHE BH d.o.o.	420188766000.	Sarajevo	6.000,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	04.02.2016.	28.03.2016.	6.000,00	Nabavka u cjelosti realizovana
10.	Usluge čišćenja prostorija u MRS Kladanj	983900000-3	Direktni sporazum	876-8-2-8/16	KONIS d.o.o.	4200089380000.	Sarajevo	1.407,60	12 mjeseci	12 mjeseci	30 dana	/	/	/	04.02.2016.	31.12.2016.	5.979,76	Nabavka u cjelosti realizovana
11.	Usluge higijenskog održavanja servisno-poslovnog objekta u Reljevu u 2016. godini	983900000-3	Direktni sporazum	876-8-2-9/16	KONIS d.o.o.	4200089380000.	Sarajevo	4.964,39	12 mjeseci	12 mjeseci	30 dana	/	/	/	04.02.2016.			Nabavka u cjelosti realizovana

12.	Nabavka i ugradnja automatske jedinice za upravljanje drenažnom stanicom katodne zaštite	983900000-3	Direktni sporazum	876-8-1-10/16	PA-EL d.o.o.	56740849320.	Veliko Trgovišće, Hrvatska	5.911,50	10 dana	10 dana	30 dana	24 mjeseca	/	/	12.02.2016.	30.03.2016.	5.911,50	Nabavka u cjelosti realizovana
13.	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4	Direktni sporazum	876-8-2-12/16	Intesa Sanpaolo banka d.d.	4200720670007.	Sarajevo		12 mjeseci	12 mjeseci	/	/	/	/	12.02.2016.	31.12.2016.	1.706,84	Nabavka u cjelosti realizovana
14.	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4	Direktni sporazum	876-8-2-13/16	Raiffeisen bank d.d.	4200344670009.	Sarajevo		12 mjeseci	12 mjeseci	/	/	/	/	12.02.2016.	31.12.2016.	641,44	Nabavka u cjelosti realizovana
15.	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4	Direktni sporazum	876-8-2-11/16	Sparkasse bank d.d.	4200128200006.	Sarajevo		12 mjeseci	12 mjeseci	/	/	/	/	22.02.2016.	31.12.2016.	202,00	Nabavka u cjelosti realizovana
16.	Sukcesivna nabavka kancelarijskog materijala u 2016. godini	22800000-8	Direktni sporazum	876-8-1-14/16	Svjettostkomerc d.o.o.	4200177160001.	Sarajevo	5.328,99	Sukcesivno u toku 2016. godine	12 mjeseci	30 dana	Prema ugovoru, prve kvalitete	/	/	25.02.2016.	26.08.2016.	5.632,71	Nabavka u cjelosti realizovana
17.	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4	Direktni sporazum	876-8-2-15/16	UniCredit bank d.d.	4227162980008.	Sarajevo		12 mjeseci	12 mjeseci	/	/	/	/	25.02.2016.	31.12.2016.	2.848,04	Nabavka u cjelosti realizovana
18.	„Izvođenje građevinskih/mašinskih radova na sanaciji gasovoda sa pripadajućim trasama i objektima prema LOT-ovima“ LOT 1: Građevinski radovi	45246400-7,45246410-0 i 90522400-6	Ograničeni postupak- Okvirni sporazum	876-2-3-71-3-27/15	TB INŽINERING d.o.o.	4218207250007.	Breza	200.000,00	24 mjeseca	Do isteka ugovorene vrijednosti	30 dana	Iznad 80.000,00 KM bankovne garancije	/	/	/	/	0,00	Nabavka nije realizovana
					ITC Zenica d.o.o.	4218146790003.	Zenica						/	/	/	/		Nabavka nije realizovana
					MANJO d.o.o.	4200271770000.	Sarajevo						/	/	/	/		Nabavka nije realizovana
19.	Sukcesivna nabavka roba za potrebe bifea, te sredstava za čišćenje i održavanje higijene u 2016. godini	15800000-6	Direktni sporazum	876-8-1-17/16	NIVEX d.o.o.	4200298620000.	Sarajevo	6.000,00	12 mjeseci	12 mjeseci	30 dana	12 mjeseci	/	/	02.03.2016.	31.12.2016.	1.840,50	Nabavka u cjelosti realizovana
20.	Sukcesivna nabavka goriva, maziva i opreme za motorna vozila BH-Gasa	09210000-4,09100000-0 i 39300000-5	Otvoreni postupak- Okvirni sporazum	876-1-1-70-3-26/15	HIFA d.o.o. Tešanj	4218015000007.	Tešanj	39.352,48	Sukcesivno u toku 2016./2017. godine	24 mjeseca	30 dana	24 mjeseca	/	/	22.02.2016.	31.12.2016.	10.223,36	Nabavka u cjelosti realizovana
21.	LOT 1- Usluge fiksne telefonije	64000000-6	Konkurentski zahtjev-Okvirni sporazum	876-7-2-62/15	EuROPONET d.o.o.	4200106900004.	Sarajevo	18.720,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	11.03.2016.	31.12.2016.	6.774,53	Nabavka djelimično realizovana
22.	Nabavka katanaca i cilindara za objekte magistralnih gasovoda	44512000-2	Direktni sporazum	876-8-1-20/16	Hudiny lock d.o.o.	4201318960003.	Sarajevo	2.889,03	Nakon isporuke			/	/	/	16.03.2016.		2.889,03	Nabavka u cjelosti realizovana
23.	LOT 2- Usluge pružanja mobilnih telekomunikacijskih usluga	64000000-6	Konkurentski zahtjev-Okvirni sporazum	876-7-2-62/15	M-tel d.o.o.	4400964000002.	Banja Luka	17.094,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	15.03.2016.	31.12.2016.	5.196,96	Nabavka djelimično realizovana
24.	LOT 3- Usluge pružanja internet telekomunikacijskih usluga	64000000-6	Konkurentski zahtjev-Okvirni sporazum	876-7-2-62/15	BH-telcom d.d.	4200211100005.	Sarajevo	854,70	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	14.03.2016.	31.12.2016.	2.036,82	Nabavka djelimično realizovana
25.	LOT 4- Usluge pružanjakablovske/digitalne TV usluge u MRS Kladanj	64000000-6	Konkurentski zahtjev-	876-7-2-62/15	BH-telcom d.d.	4200211100005.	Sarajevo	2.676,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	16.03.2016.	31.12.2016.		Nabavka u cjelosti realizovana
26.	Usluge pružanja advokatskih usluga	79110000-8	Anex II. Dio B	876-0-2-1-7-3/16	Advokat Nedin Ademović	4302173060000.	Sarajevo	30.000,00	12 mjeseci	12 mjeseci	15 dana	/	/	/	16.03.2016.	31.12.2016.	17.500,00	Nabavka djelimično realizovana
27.	Zastupanje pred Arbitražnim sudom pred vanjskotrgovinskom komorom BiH u Sarajevu	79110000-8	Anex II. Dio B	876-0-2-3-7-11/16	Grupa ponuđača: Nedin Ademović i Gagula Almir	4302371960008. 4302173060000.	Sarajevo	163.800,00	Do okončanja arbitražnog postupka	Do okončanja arbitražnog postupka	15 dana	/	/	/	05.02.2016.	31.12.2016.	70.000,00	Nabavka djelimično realizovana
28.	Usluge obavljanja platnog prometa u KM i stranoj valuti	66110000-4	Direktni sporazum	876-8-2-18/16	Sberbank BH d.o.o.	4200072900000.	Sarajevo		12 mjeseci	12 mjeseci	/	/	/	/	23.03.2016.	31.12.2016.	89,10	Nabavka u cjelosti realizovana
29.	Pregledi i mjerenja na objektima gasovoda	98300000-6	Otvoreni postupak	876-1-2-4/16	Proving d.o.o.	4200289800003.	Sarajevo	31.100,00	12 mjeseci	12 mjeseci	30 dana	/	/	/	18.04.2016.	18.04.2017.	10.980,00	Nabavka djelimično realizovana

30.	Pregled sistema video nadzora u MS Kladanj	75120000-3	Direktni sporazum	876-8-2-21/16	SOKO BH d.o.o. Tuzla	4200289800003.	Tuzla	850,00+ mjesečno 100 KM za održavanje	24 mjeseca		30 dana	/	/	/	29.07.2016.	24.08.2016.	1.350,00	Nabavka u cjelosti realizovana
31.	Pružanje usluga web hostinga do kraja 2016. godine	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-24/16	O.R. "VIDEOR"	4302425300009.	Sarajevo	360,00	31.12.2016.g.		15 dana	/	/	/	05.08.2016.	26.08.2016.	2.400,00	Nabavka u cjelosti realizovana
32.	Redizajn korporativne web stranice www.bh-gas.ba	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-25/16	O.R. "VIDEOR"	4302425300009.	Sarajevo	2.040,00	30 dana		15 dana	/	/	/	05.08.2016.	26.08.2016.		Nabavka u cjelosti realizovana
33.	Pružanje usluga fiksne i mobilne telefonije	6420000-8	Pregovarački postupak bez objave obavještenja	876-4-2-23/16	BH-telcom d.d.	4200211100005.	Sarajevo		3 g.		25 dana	/	/	/	05.08.2016.	Postupak javne nabavke poništen Odlukom o okončanju postupka od 12.10.2016.		
34.	Angažovanje zaštitarske agencije za usluge fizičke zaštite uniformisanog čuvara na obezbjeđenju servisno-poslovnog objekta BH-Gas-a u Reljevu na period od dvije godine	75120000-3	Anex II. Dio B	876-0-2-2-7-9/16	SOKO BH d.o.o. Tuzla	4200289800003.	Tuzla	42.048,00	24 mjeseca		30 dana	/	/	/	05.08.2016.	05.08.2018.	12.739,20	Nabavka djelimično realizovana
35.	Usluge iznajmljivanja motornog vozila	60170000-0	Direktni sporazum	876-8-2-31/16	ASA Rent d.o.o.	4200578660007.	Sarajevo	410,26	3 dana	3 dana		/	/	/	19.09.2016.	14.10.2016.	410,26	Nabavka u cjelosti realizovana
36.	Nabavka sportske opreme	18412000-0	Direktni sporazum	876-8-1-30/16	EURO-BICCO d.o.o. Sarajevo	4200159930002.	Sarajevo	1.414,53	Nakon potpisivanja ugovora	Nakon potpisivanja ugovora	7 dana nakon isporuke	/	/	/	21.09.2016.	10.10.2016.	1.414,53	Nabavka u cjelosti realizovana
37.	Nabavka zastava	35821000-5	Direktni sporazum	876-8-1-29/16	PISMOLIK d.o.o. Sarajevo	4200726790004.	Sarajevo	1.446,15	5 dana	5 dana	7 dana nakon isporuke	/	/	/	27.09.2016.	30.09.2016.	1.446,15	Nabavka u cjelosti realizovana
38.	Usluge preseljenja u nove poslovne prostorije kao i nabavka kartonskih kutija	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-33/16	KRISTAL d.o.o.	4200033750009.	Sarajevo	5.970,00	3 dana	3 dana	7 dana	/	/	/	14.10.2016.	26.10.2016.	5.970,00	Nabavka u cjelosti realizovana
39.	Nabavka kancelarijskog namještaja	39130000-2	Konkurentski postupak	876-7-1-32/16	Sarajvo Business Consulting d.o.o.	4201272360006.	Sarajevo	29.583,90	30 dana od uplate avansa	30 dana od uplate avansa	100% avans	/	/	/	18.10.2016.	28.10.2016.	29.583,90	Nabavka u cjelosti realizovana
40.	Krećenje i osvježenje prostorija u servisno-poslovnom objektu BH-Gasa u Reljevu (1384m2)	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-34/16	O.R. LUX SPEKTAR Sarajevo	4302715720001.	Sarajevo	4.222,97	Nakon potpisivanja ugovora	Nakon potpisivanja ugovora	35% avansno	/	/	/	21.10.2016.	14.11.2016.	4.222,97	Nabavka u cjelosti realizovana
41.	Krećenje unutrašnjih i vanjskih prostorija u MS Kladanj uz ostale zanatske usluge	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-35/16	HIZO GRADNJA d.o.o.	4209246830003.	Kladanj	2.371,00	7 dana nakon potpisivanja ugovora	7 dana nakon potpisivanja ugovora	10 dana	/	/	/	21.10.2016.	16.11.2016.	2.371,00	Nabavka u cjelosti realizovana
42.	Usluge baždarenja detektora prirodnog gasa na period od dvije godine	98300000-6	Konkurentski zahtjev-Okrivni sporazum	876-7-2-26-3-12/16	ELOB ELEKTROOBJEKTI d.o.o. Zagreb	80177380.	Zagreb	21.623,66	24 mjeseca	24 mjeseca	30 dana	/	/	/	21.10.2016.	/	0,00	Nabavka će se realizovati u 2017. godini
43.	Nabavka faxes	30200000-1	Direktni sporazum	876-8-1-39/16	PC Plus d.o.o. Sarajevo	42001146220002.	Sarajevo	341,88	Narudžbenica	Narudžbenica	Nakon isporuke	/	/	/	27.10.2016.	31.10.2016.	341,88	Nabavka u cjelosti realizovana
44.	Usluge dodatnog zdravstvenog osiguranja za zaposlenike Bh-Gasa na period od dvije godine	66512210-7	Konkurentski zahtjev	876-7-2-28/16	BOSNASUNCE OSIGURANJE d.d. Sarajevo	42000213140004.	Sarajevo	19.987,00	24 mjeseca	24 mjeseca	15 dana	/	/	/	10.11.2016.	31.12.2016.	6.083,00	Nabavka djelimično realizovana
45.	LOT 3 – Usluge kombinovanog i kolektivnog i putničko zdravstvenog osiguranja	66512100-3	Otvoreni postupak	876-1-2-27/16	ASA OSIGURANJE d.d. Sarajevo	4201261240009.	Sarajevo	3256,8 za KO + PZO	24 mjeseca	24 mjeseca	30 dana	/	/	/	07.12.2016.	31.12.2016.	3.360,32	Nabavka djelimično realizovana
46.	Najam uređaja za štampu	30190000-7	Direktni sporazum	876-8-2-41/16	ECOTON DOO	4200103710000.	Sarajevo	1.102,76	Po ispostavljenim fakturama	Po ispostavljenim fakturama		/	/	/	08.12.2016.	31.12.2016.	1.102,76	Nabavka u cjelosti realizovana
47.	Izrada i graviranje natpisnih pločica	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-1-42/16	PISMOLIK d.o.o. Sarajevo	4200726790004.	Sarajevo	1.709,40	Nakon isporuke	Nakon isporuke	7 dana nakon isporuke	/	/	/	08.12.2016.	/	1.709,40	Nabavka će se realizovati u 2017. godini
48.	Revizija/ uvid u knjiženja u 2016.godini	79313000-1	Direktni sporazum	876-8-2-45/16	RECONT d.o.o. Zenica	4218012160003.	Zenica	5.950,00	Do 31.01.2017.	Do 31.01.2017.	7 dana	/	/	/	23.12.2016.	/	0,00	Nabavka će se realizovati u 2017. godini
49.	Revizija javnih nabavki za period 2015/2016. godina	79313000-1	Direktni sporazum	876-8-2-46/16	RECONT d.o.o. Zenica	4218012160003.	Zenica	5.950,00	Do 31.01.2017.	Do 31.01.2017.	7 dana	/	/	/	23.12.2016.	/	0,00	Nabavka će se realizovati u 2017. godini
50.	Usluge održavanja i servisne usluge na telefonskom sistemu INTEGRAL SE u 2017. godini	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-1/17	U-MKS d.o.o.	4218012160003.	Sarajevo	2.040,00	12 mjeseci	12 mjeseci		/	/	/	23.12.2016.	/	0,00	Nabavka će se realizovati u 2017. godini

51.	Pružanje usluga provođenja mjera zaštite od požara u 2017. godini	98390000-3	Direktni sporazum	876-8-2-3/17	DSC DOO AGENCIJA ZA ZAŠTITU LJUDI I IMOVINE	4200144230004.	Sarajevo	5.750,00	12 mjeseci	12 mjeseci		/	/	/	28.12.2016.	/	0,00	Nabavka će se realizovati u 2017. godini
52.	Nabavka zaštitne odjeće	18143000-3	Direktni sporazum	876-8-1-4/17	Vatrosistemi d.o.o.	4200117260007.	Sarajevo	3.777,22	Nakon isporuke	Nakon isporuke		/	/	/	28.12.2016.		3.777,22	Nabavka u cjelosti realizovana
53.	Poštanske usluge u 2016. godini	6400000-6	Direktni sporazum	876-8-2-14/17	BH POŠTA d.o.o.	4200682210021.	Sarajevo	6.000,00				/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	2.592,09	Nabavka djelimično realizovana
54.	Nabavka časopisa	2220000-2	Direktni sporazum	876-8-1-15/17	OSLOBOĐENJE d.o.o.	4200492600000.	Sarajevo	1.317,09	12 mjeseci			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	1.317,09	Nabavka u cjelosti realizovana
55.	Nabavka časopisa	2220000-2	Direktni sporazum	876-8-1-16/17	Privredna štampa d.o.o	423639420006.	Sarajevo	115,39	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	115,39	Nabavka u cjelosti realizovana
56.	Nabavka časopisa	2220000-2	Direktni sporazum	876-8-1-17/17	DNEVNI AVAZ	4218809570002.	Sarajevo	415,21	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	415,21	Nabavka u cjelosti realizovana
57.	Usluge stručnog usavršavanja-seminar	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-18/17	CETOR d.o.o.	4200110840008.	Sarajevo	350,00	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	350,00	Nabavka u cjelosti realizovana
58.	Usluge učešća na seminaru i pretplata za časopis	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-19/17	Revicon d.o.o. Sarajevo	4200491380008.	Sarajevo	1.034,19	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	1.034,19	Nabavka u cjelosti realizovana
59.	Usluge učešća na seminaru i pretplata za časopis	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-20/17	FEB d.d.	4200566060004.	Sarajevo	457,26	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	457,26	Nabavka u cjelosti realizovana
60.	Usluge reklame i pretplata na časopis	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-21/17	SIMURG MEDIA doo	4202041500006.	Sarajevo	836,38	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	865,38	Nabavka u cjelosti realizovana
61.	Usluge objavljivanja u sl.glasnik	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-22/17	JP NIO SLUŽBENI LIST BIH	4200226120002.	Sarajevo	2.522,56	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	2.438,80	Nabavka u cjelosti realizovana
62.	Servis kafe aparata	98390000-3	Direktni sporazum	876-8-2-23/17	VINEX EXPORT IMPORT d.o.o.	4218270960006.	Visoko	196,30	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	196,3	Nabavka u cjelosti realizovana
63.	Nabavka žaluzina	39100000-3	Direktni sporazum	876-8-1-24/17	Šuman trade d.o.o.	4227471000018.	Sarajevo	304,56	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	304,56	Nabavka u cjelosti realizovana
64.	Usluge učešća na seminaru i pretplata za časopis	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-25/17	REFAM CREATIVE SOLUTIONS-REC d.o.o	4200545220001.	Sarajevo	2.277,78	Narudžbenica/ Narudžbenica/ Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	2277,78	Nabavka u cjelosti realizovana
65.	Usluge prevođenja	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-26/17	BARBADOS d.o.o.	420082526050.	Sarajevo	193,80	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	193,8	Nabavka u cjelosti realizovana
66.	Nabavka časopisa	2220000-2	Direktni sporazum	876-8-1-27/17	DL TRGOVINA d.o.o.	4227737630004.	Sarajevo	1.375,64	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	1375,65	Nabavka u cjelosti realizovana
67.	Usluge špedicije i otpreme brze pošte	60161000-4	Direktni sporazum	876-8-2-28/17	Intereuropa RTC d.d.	4200309840007.	Sarajevo	206,77	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	206,77	Nabavka u cjelosti realizovana
68.	Usluge učešća na seminaru	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-29/17	KNUGOVODSTVO DERVI d.o.o.	42001170790006.	Sarajevo	640,00	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	640,00	Nabavka u cjelosti realizovana
69.	Usluge notara	79100000-5	Direktni sporazum	876-8-2-30/17	Advokat Nedžad Kapidžić	4301494320007.	Sarajevo	513,64	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	513,64	Nabavka u cjelosti realizovana
70.	Usluge učešća na seminaru	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-31/17	Finconsult d.o.o.	4209808770009.	Sarajevo	162,39	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	162,39	Nabavka u cjelosti realizovana
71.	Usluge učešća na seminaru	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-32/17	BBi banka d.d.	4200375980006.	Sarajevo	726,50	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	726,50	Nabavka u cjelosti realizovana
72.	Usluge učešća na seminaru	80530000-8	Direktni sporazum	876-8-2-33/17	Udruženje internih revizora	4402891430006.	Sarajevo	450,00	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	450,00	Nabavka u cjelosti realizovana
73.	Nabavka potrošnog materijala	22800000-8	Direktni sporazum	876-8-1-34/17	AHA Produkcija d.o.o.	4202091190008.	Sarajevo	314,49	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	314,49	Nabavka u cjelosti realizovana
74.	Usluge štampe	98390000-3	Direktni sporazum	876-8-2-35/17	CROMOPAK d.o.o.	4200098450002.	Sarajevo	105,98	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	105,98	Nabavka u cjelosti realizovana
75.	Nabvka poklona za potrebe reprezentacije	22462000-6	Direktni sporazum	876-8-1-36/17	Obtrničko kazandžijska radnja Košarić	4301190020007.	Sarajevo	1.615,38	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	1.615,38	Nabavka u cjelosti realizovana
76.	Nabavka promotivnog materijala	22462000-6	Direktni sporazum	876-8-1-37/17	EMA de IR d.o.o.	4200406880005.	Sarajevo	451,28	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	451,28	Nabavka u cjelosti realizovana
77.	Ugostiteljske usluge	55300000-3	Direktni sporazum	876-8-2-38/17	Konzum d.o.o.	4200918600063.	Sarajevo	374,30	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	374,30	Nabavka u cjelosti realizovana
78.	Ugostiteljske usluge	55300000-3	Direktni sporazum	876-8-2-39/17	Druga kuća d.o.o.	4201691410005.	Sarajevo	658,12	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	658,12	Nabavka u cjelosti realizovana
79.	Ugostiteljske usluge	55310000-6	Direktni sporazum	876-8-2-40/17	UR Din	4300774400000.	Sarajevo	1.283,97	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	1.283,97	Nabavka u cjelosti realizovana
80.	Ugostiteljske usluge	55310000-6	Direktni sporazum	876-8-2-41/17	UR Bistro Brajlović	4300443470008.	Sarajevo	897,44	Faktura Narudžbenica/			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	897,44	Nabavka u cjelosti realizovana
81.	Nabavka časopisa	2220000-2	Direktni sporazum	876-8-1-42/17	I.D.P.D. Distribucija laktaši	4401858010003.	Laktaši	261,54	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	261,54	Nabavka u cjelosti realizovana

82.	Nabavka potrošnog materijala	22800000-8	Direktni sporazum	876-8-1-43/17	Ervena d.o.o.	4200432610008.	Sarajevo	106,96	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	106,96	Nabavka u cjelosti realizovana
83.	Nabavka paketića	18530000-3	Direktni sporazum	876-8-1-44/17	TOYS & FUN"D.O.O.	4201733940000.	Sarajevo	749,83	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	749,83	Nabavka u cjelosti realizovana
84.	Nabavka poklona za potrebe reprezentacije	22462000-6	Direktni sporazum	876-8-1-45/17	Dućan d.o.o.	63182396571.	Zagreb	508,14	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	434,31	Nabavka u cjelosti realizovana
85.	Nabavka stručne literature	2220000-2	Direktni sporazum	876-8-1-47/17	Tellmobil d.o.o.	4200460580009.	Sarajevo	99,00	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	99,00	Nabavka u cjelosti realizovana
86.	Nabavka obrazaca za obračun	22800000-8	Direktni sporazum	876-8-1-47/17	Finansijsko informatička agencija	4202153990006.	Sarajevo	260,00	Narudžbenica/ Faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	260,00	Nabavka u cjelosti realizovana
87.	Servisiranje alata	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-48/17	SO Lombardini	4318237220000.	Visoko	1.704,27	Narudžbenica/ faktura			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	1.704,27	Nabavka u cjelosti realizovana
88.	Usluge osiguranja imovine	66515200-5	Direktni sporazum	876-8-2-2/17	SARAJEVO OSIGURANJE d.d.	4200326930184.	Sarajevo	5.787,44	2 mjeseca			/	/	/	30.12.2016.	31.12.2016.	5.787,44	Nabavka djelimično realizovana
89.	Servisiranje gasnog ageraga u MS Kladanj	98300000-6	Direktni sporazum	876-8-2-52/17	Teknoxgroup d.o.o.	4200017550008.	Sarajevo	637,39	Narudžbenica/ Faktura		30 dana	/	/	/	22.12.2016.	31.12.2016.	637,39	Nabavka u cjelosti realizovana
90.	Nabavka električne energije za 2016.godinu	09310000-5	Član 10. Stav(1) Tačka d)		ELEKTROPRIVRDA BIH d.d.	4200225150005.	Sarajevo	25.059,06	12 mjeseci			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	25.059,06	Nabavka u cjelosti realizovana
91.	Zakup poslovnih prostora u zgradi Energoinvesta d.d. u 2016. godini	70340000-6	Član 10. Stav(1) Tačka e)		ENERGOINVEST d.d.	4200214380009.	Sarajevo	76.364,55	8 mjeseci			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	76.364,55	Nabavka u cjelosti realizovana
92.	Zakup poslovnih prostora u zgradi JP Pošte BiH u 2016. godini	70340000-6	Član 10. Stav(1) Tačka e)		JP BH Pošta	4200682210021.	Sarajevo	47.894,94	2 godine			/	/	/	2016. godina	31.12.2016.	47.894,94	Nabavka u cjelosti realizovana

Prilog 6:

Analiza finansijskih izvještaja

BH Gas, d.o.o.
 (Naziv pravnog lica)
Cjevovodni transport
 (Djelatnost)
Sarajevo, Centar, Obala Kulina bana 8
 (Sjedište i adresa pravnog lica)

4 2 0 0 1 9 7 8 6 0 0 0 0
 identifikacioni broj za direktne poreze
 2 0 0 1 9 7 8 6 0 0 0 0
 identifikacioni broj za indirektno poreze
 6 0 3 0 0
 Šifra djelatnosti po KD BiH 2001
 4 9 5 0
 Šifra djelatnosti po KD BiH 2001
 0 7 9
 Šifra općine

Transakcijski računi (naziv banke i broj računa)

Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH Sarajevo
 (Banka)
 1 5 4 9 2 1 2 0 0 0 6 6 7 2 8 7

Ratfelsen Bank d.d. BiH Sarajevo
 (Banka)
 1 6 1 0 0 0 0 0 2 3 0 5 0 0 2 4

Unicredit Banka d.d. Sarajevo
 (Banka)
 3 3 8 9 0 0 2 2 0 8 7 3 6 9 5 8

A N A L I Z A **FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA** za period 01.01. - 31.12.2016. godine

CERTIFICIRANI RAČUNOVODJA

Delalić Senija

Broj dozvole 1719/S
 Kontakt telefon 033/724-231

1. BILANS USPJEHA

11. PRIHODI

1.1. -Ostvareni ukupan prihod u obračunskom periodu 2016. godini, iznosi: 87.092.700 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, SMANJENJE za 48.644.278 KM ili 35,8 %.

U obračunskom periodu 2016. godine, POSLOVNI PRIHODI iznose 83.959.259 KM, što je 96,4% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi prihodi imaju SMANJENJE za 50.097.573 KM ili 37,4 %.

1.1.1. -U obračunskom periodu 2016. godine, najveći prihodi su evidentirani na kontu 601 -Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu, u iznosu od 83.891.205 KM, što je 96,3% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 50.102.857 KM ili 37,4 %.

1.1.2. -Na drugom mjestu po veličini su prihodi evidentirani na kontu 677 -Naplađena otpisana potraživanja, u iznosu od 2.032.030 KM, što je 2,3% ukupnog prihoda.

1.1.3. -Na trećem mjestu po veličini su prihodi evidentirani na kontu 662 -Pozitivne kursne razlike, od 672.406 KM, što je 0,8% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima SMANJENJE za 978.323 KM ili 59,3 %.

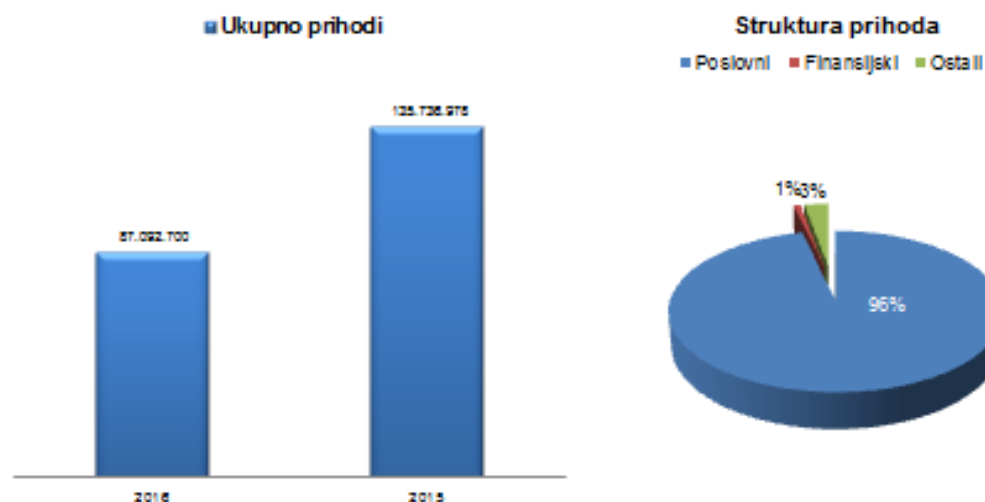
1.1.4. -Prihodi iskazani na kontu 65 -Ostali poslovni prihodi, od 62.984 KM, su 0,1% ukupnog prihoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj prihod ima POVEĆANJE za 4.184 KM ili 7,1 %.

Red. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2016		01.01. - 31.12.2015		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
1	POSLOVNI PRIHODI	83.959.259	96,4%	134.056.832	98,8%	63
2	FINANSIJSKI PRIHODI	694.392	0,8%	1.679.844	1,2%	41
3	OSTALI PRIHODI	2.439.049	2,8%	302	0,0%	-
	UKUPNO PRIHODI	87.092.700	100,0%	135.736.978	100,0%	64

Uporedni pregled ukupnog prihoda 2016 i 2015.g.

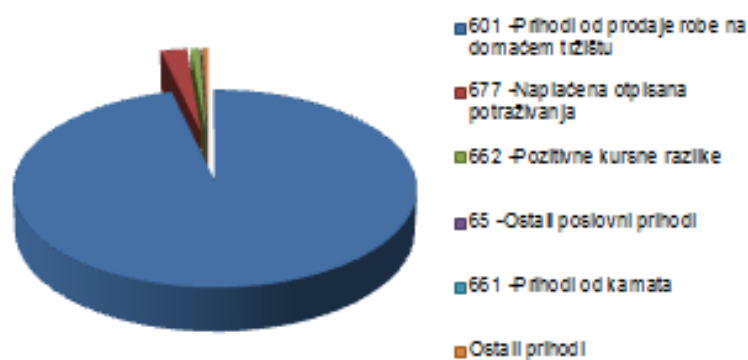
Pregled strukture ukupnih prihoda 2016.godine

Pregled ostvarenih prihoda po strukturi knjiženja u kontnom planu (prvih 5 po veličini)

Red. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2016	
		Iznos KM	%
	1	3	4
1	601 -Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	83.891.205	96,3%
2	677 -Naplađena otpisana potraživanja	2.032.030	2,3%
3	662 -Pozitivne kursne razlike	672.406	0,8%
4	65 -Ostali poslovni prihodi	62.984	0,1%
5	661 -Prihodi od kamata	21.986	0,0%
6	Ostali prihodi	412.089	0,5%
	UKUPNO PRIHODI	87.092.700	100,0%

Grafički prikaz strukture prihoda po veličini u obračunskom periodu

12. RASHODI

12. -Ostvareni ukupni rashodi u obračunskom periodu 2016. godini, iznose: 76.741.652 KM, što je u odnosu na isti period prethodne godine, SMANJENJE za 56.802.160 KM ili 42,5 %.

U obračunskom periodu 2016. godine, POSLOVNI RASHODI iznose 65.591.712 KM, što je 85,5% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovi rashodi imaju SMANJENJE za 42.007.042 KM ili 39 %.

1.2.1. -U obračunskom periodu 2016. godine, najveći rashodi su evidentirani na kontu 50 -Nabavna vrijednost prodate robe, u iznosu od 61.942.972 KM, što je 80,7% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 41.884.823 KM ili 40,3 %.

1.2.2. -Na drugom mjestu po veličini su rashodi koji su evidentirani na kontu 578 -Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja, u iznosu od: 10.430.374 KM, što je 13,6% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 7.385.773 KM ili 41,5 %.

1.2.3. -Dok su na trećem mjestu po veličini, rashodi koji su evidentirani na kontu, 52 -Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima, od: 1.737.057 KM, što je 2,3% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 105.263 KM ili 6,5 %.

1.2.4. -Dalje slijedi konto, 54 -Amortizacija, od: 729.017 KM, što je 0,9% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 107.901 KM ili 12,9 %.

1.2.5. -Rashodi iskazani na kontu, 55 -Nematerijalni troškovi, od: 454.634 KM, su 0,6% ukupnih rashoda.

U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima POVEĆANJE za 35.259 KM ili 8,4 %.

1.2.6. -Rashodi iskazani na kontu, 562 -Negativne kursne razlike, od: 379.493 KM, su 0,5% ukupnih rashoda.

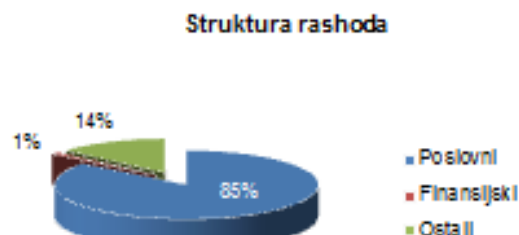
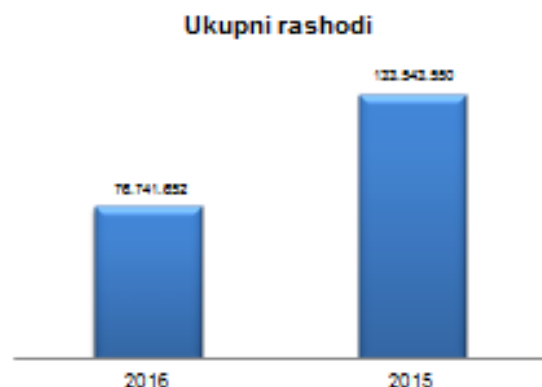
U odnosu na isti period prethodne godine, ovaj rashod ima SMANJENJE za 5.344.405 KM ili 93,4 %.

Pregled strukture ostvarenih rashoda

Red. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2016		01.01. - 31.12.2015		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
1		2	3	4	5	6
1	POSLOVNI RASHODI	65.591.712	85,5%	107.598.754	80,6%	61
2	FINANSIJSKI RASHODI	704.608	0,9%	8.121.834	6,1%	9
3	OSTALI RASHODI	10.445.332	13,6%	17.822.962	13,3%	59
4	UKUPNO RASHODI	76.741.652	100,0%	133.543.550	100,0%	57

Uporedni pregled rashoda za 2016 i 2015.g.

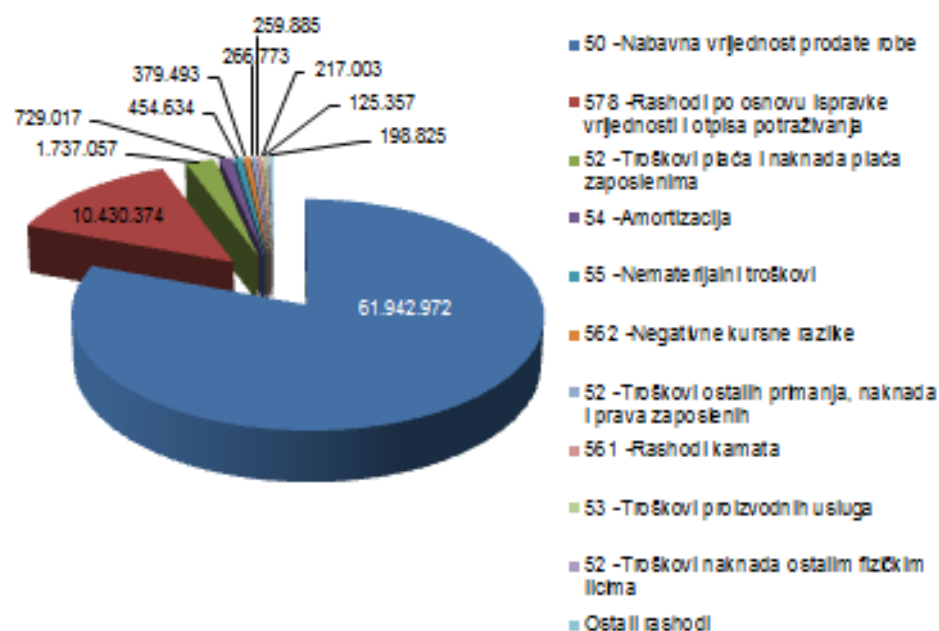
Pregled strukture ukupnih rashoda 2016. godine

Pregled ostvarenih troškova i rashoda po strukturi knjiženja u kontnom planu (prvih 10 po veličini)

R. br.	Pozicija	01.01. - 31.12.2016	
		Iznos KM	%
0	1	3	4
1	50 -Nabavna vrijednost prodate robe	61.942.972	80,7%
2	578 -Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	10.430.374	13,6%
3	52 -Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	1.737.057	2,3%
4	54 -Amortizacija	729.017	0,9%
5	55 -Nematerijalni troškovi	454.634	0,6%
6	562 -Negativne kursne razlike	379.493	0,5%
7	52 -Troškovi ostalih primanja, naknada i prava zaposlenih	266.773	0,3%
8	561 -Rashodi kamata	259.885	0,3%
9	53 -Troškovi proizvodnih usluga	217.003	0,3%
10	52 -Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	125.357	0,2%
11	Ostali rashodi	198.825	0,3%
12	UKUPNO RASHODI	76.741.390	100,0%

Grafički prikaz strukture rashoda po veličini u obračunskom periodu

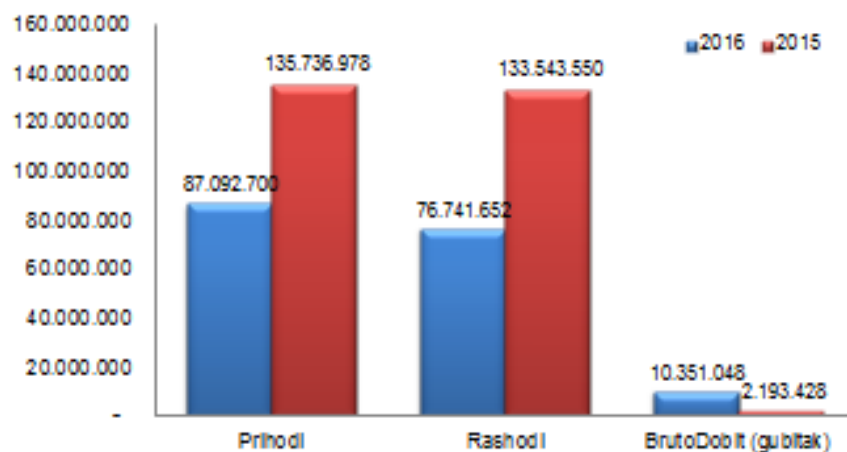

DOBIT (GUBITAK)

Pregled ostvarene dobiti (gubitka)

Red. br.	Pozicija	01.01.-31.12.2016 Iznos KM	01.01.-31.12.2015 Iznos KM	RAZLIKA 2 - 3
	1	2	3	4
1	Dobit (gubitak) od poslovnih aktivnosti	18.367.547	26.458.078	(8.090.531)
2	Dobit (gubitak) od finansijske aktivnosti	(10.216)	(6.441.990)	6.431.774
3	Dobit (gubitak) redovne aktivnosti (1+2)	18.357.331	20.016.088	(1.658.757)
4	Dobit (gubitak) po osnovu ostalih prihoda i rashoda	(8.412.326)	(17.822.660)	9.410.334
5	Dobit (gubitak) od usklađivanja vrijednosti	-	-	-
6	Prihodi (rashodi) iz osn.promj.rač.politika i ispr.greške	406.043	-	406.043
7	Bruto dobit (gubitak) neprekinutog poslovanja (3+4+5+6)	10.351.048	2.193.428	8.157.620
8	Bruto dobit (gubitak) prekinutog poslovanja	-	-	-
9	Porez na dobit	-	-	-
	Neto dobit (gubitak) perioda	10.351.048	2.193.428	8.157.620

Grafički prikaz ostvarenih prihoda, rashoda i dobit u periodu 2016 i 2015. godini

2. BILANS STANJA

21. STALNA SREDSTVA

Nabavna vrijednost raspoloživih stalnih sredstava na dan 31.12.2016. godine, iznosi: 114.821.789 KM, ispravka vrijednosti je: 65.858.163 KM, što znači da su ova sredstva amortizovana (otpisana) sa 57,4%, odnosno NETO sadašnja vrijednost iznosi: 48.963.626 KM, što je u odnosu na 01.01.2016. godine SMANJENJE za 1.033.139 KM.

2.1.1. -Najveća neto vrijednost stalnih sredstava iskazana je na kontu: 02 -Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi od 40.903.804 KM, što je 83,5% ukupnih stalnih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju POVEĆANJE, za 31.800 KM ili 0,1 %.

22. TEKUĆA (OBRTNA) SREDSTVA

Tekuća (obrtna) sredstva na dan 31.12.2016. godine, iznose: 30.766.894 KM, što je u odnosu na stanje 01.01.2016. godine, SMANJENJE, za 23.601.325 KM ili 43,4%. Prosječno korištena tekuća sredstva iznose 42.567.557 KM, imaju koeficijent obrtaja 1,97 i vrijeme vezivanja od 185 dana.

2.2.1. -Najveća tekuća sredstva su evidentirana na kontu: 211 -Kupci u zemlji, u iznosu od 23.469.950 KM, što je 76,3% ukupnih tekućih sredstava, imaju koeficijent obrtaja 2,36 i vrijeme vezivanja od 155 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju SMANJENJE, za 24.217.704 KM ili 50,8 %.

2.2.2. -Na drugom mjestu su tekuća sredstva iskazana na kontu: 20 -Gotovina i gotovinski ekvivalenti, u iznosu od 5.424.431 KM, što je 17,6% ukupnih tekućih sredstava, imaju koeficijent obrtaja 18,67 i vrijeme vezivanja od 20 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju POVEĆANJE, za 1.857.066 KM ili 52,1 %.

2.2.3. -Na trećem mjestu su tekuća sredstva iskazana na kontu: 15 -Dati avansi, u iznosu od 1.344.171 KM, što je 4,4% ukupnih tekućih sredstava, imaju koeficijent obrtaja 59,61 i vrijeme vezivanja od 6 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ova sredstva imaju SMANJENJE, za 128.761 KM ili 8,7 %.

22.4. Zalihe

22.4. -Ukupne zalihe na dan 31.12.2016. godine, iznose: 1.411.250 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine SMANJENJE, za 131.899 KM ili 8,5 %, imaju koeficijent obrtaja 56,84 i vrijeme vezivanja od 6 dana.

Najveće zalihe nalaze se na kontu 15 -Dati avansi, u iznosu od: 1.344.171 KM, imaju koeficijent obrtaja 59,61 i vrijeme vezivanja od 6 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ove zalihe imaju SMANJENJE, za 128.761 KM ili 8,7 %.

22.5. Kratkoročna potraživanja i plasmani

22.5. -Kratkoročna potraživanja i plasmani na dan 31.12.2016. godine, iznose: 23.931.213 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine SMANJENJE, za 25.326.492 KM ili 51,4 %, imaju koeficijent obrtaja 2,29 i vrijeme vezivanja od 159 dana.

Najveća potraživanja i plasmani su na kontu: 211 -Kupci u zemlji, u iznosu od: 23.469.950 KM, imaju koeficijent obrtaja 2,36 i vrijeme vezivanja od 155 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ova potraživanja imaju SMANJENJE, za 24.217.704 KM ili 50,8 %.

Na drugom mjestu, po veličini, su potraživanja iskazana na kontu: 27 -Potraživanja za PDV, u iznosu od 282.507 KM, imaju koeficijent obrtaja 116,39 i vrijeme vezivanja od 3 dana.

U odnosu na stanje početkom godine, ova potraživanja imaju SMANJENJE, za 877.713 KM ili 75,7 %.

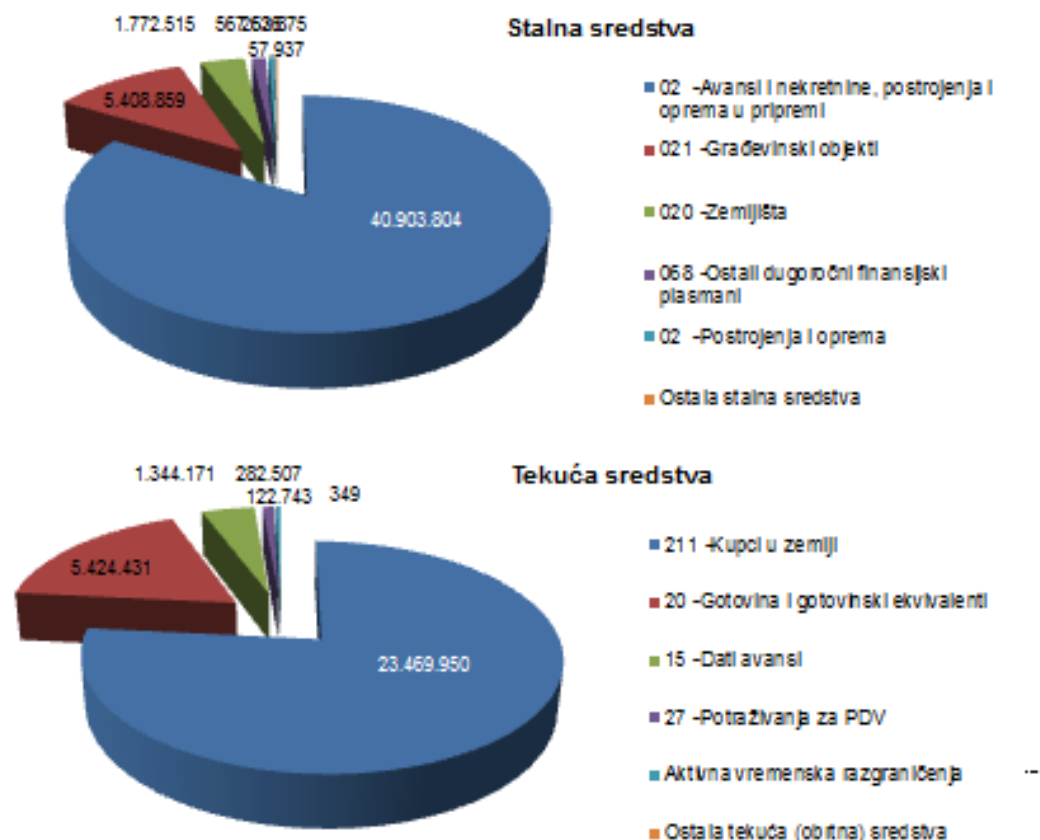
22.6. Gotovina i ekvivalenti gotovine

22.6. -Iskazani iznos gotovine i ekvivalenata gotovine u bilansu stanja na dan 31.12.2016. godine, u iznosu: 5.424.431 KM, je POVEĆANJE za 1.857.066 KM ili 52,1 %, u odnosu na 01.01.2016. godine, ima koeficijent obrtaja 18,7 i vrijeme vezivanja od 20 dana.

Pregled pozicija AKTIVE bilansa stanja, po veličini, na dan 31.12.2016. godine.

Red. br.	Pozicija	31.12.2016		
		Iznos KM	%	%
1		3	4	5
1	02 -Avansi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	40.903.804	83,5%	51,2%
2	021 -Građevinski objekti	5.408.859	11,0%	6,8%
3	020 -Zemljišta	1.772.515	3,6%	2,2%
4	068 -Ostali dugoročni finansijski plasmani	567.636	1,2%	0,7%
5	02 -Postrojenja i oprema	252.875	0,5%	0,3%
6	Ostala stalna sredstva	57.937	0,1%	0,1%
7	UKUPNO STALNA SREDSTVA	48.963.626	100,0%	61,3%
8	211 -Kupci u zemlji	23.469.950	76,3%	29,4%
9	20 -Gotovina i gotovinski ekvivalenti	5.424.431	17,6%	6,8%
10	15 -Dati avansi	1.344.171	4,4%	1,7%
11	27 -Potraživanja za PDV	282.507	0,9%	0,4%
12	Aktivna vremenska razgraničenja	122.743	0,4%	0,2%
13	Ostala tekuća (obitna) sredstva	349	0,0%	0,0%
14	Aktivna vremenska razgraničenja	122.743	0,4%	0,2%
15	UKUPNO TEKUĆA - OBRTNA SREDSTVA	30.766.894	100,0%	38,5%
	UKUPNO AKTIVA	79.853.263		100,0%

Grafički prikaz strukture AKTIVE po veličini na dan 31.12.2016

Analiza struktura sredstava na dan 31.12.2016. i 31.12.2015. godine.

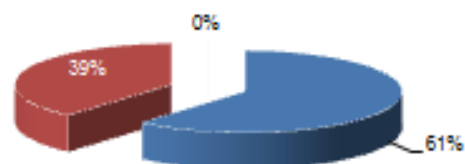
Pregled raspoloživih sredstava u aktivima na dan 31.12.2016 i 31.12.2015. godine.

Red. br.	Pozicija	31.12.2016		31.12.2015		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
1	2	3	4	5	6	
1	STALNA SREDSTVA	48.963.626	61,4%	49.996.765	47,9%	98
	Stalna nematerijalna sredstva	18.899	0,0%	37.845	0,0%	50
	Nekretnine, postrojenja i oprema	48.338.053	60,6%	48.978.029	46,9%	99
	Biološka imovina	-	0,0%	-	0,0%	-
	Ost. stalna sredstva, ulag. potraž. i razgr.	606.674	0,8%	980.891	0,9%	62
2	TEKUĆA SREDSTVA	30.766.894	38,6%	54.368.219	52,1%	57
	Zalihe	1.411.250	1,8%	1.543.149	1,5%	91
	Potraživanja od prodaje (kupci i dr.)	23.525.963	29,5%	48.068.065	46,1%	49
	Kratkoročni finansijski plasmani	-	0,0%	-	0,0%	-
	Druga kratkoročna potraživanja	282.507	0,4%	1.160.220	1,1%	24
	Novac i novčani ekvivalenti	5.424.431	6,8%	3.567.365	3,4%	152
	Aktivna vremenska razgraničenja	122.743	0,2%	29.420	0,0%	417
3	GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	-	0,0%	-	0,0%	-
	UKUPNA AKTIVA	79.730.520	100,0%	104.364.984	100,0%	76

Grafički prikaz strukture raspoloživih sredstava u aktivima 31.12.2016 i 31.12.2015. godine

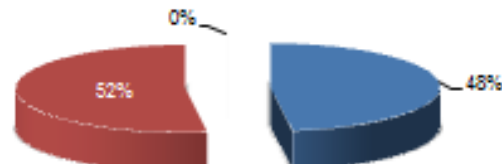
2016.

■ Stalna sr. ■ Tekuća sr. ■ Gubitak iznad kapitala

2015.

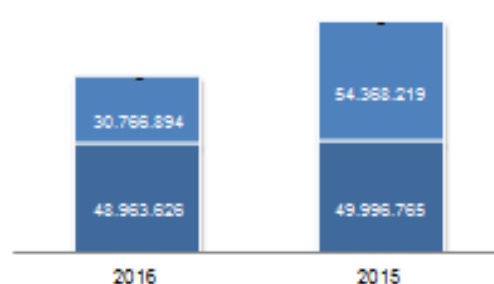
■ Stalna sr. ■ Tekuća sr. ■ Gubitak iznad kapitala

Aktiva bilansa stanja 2016 i 2015. godine

Struktura aktive

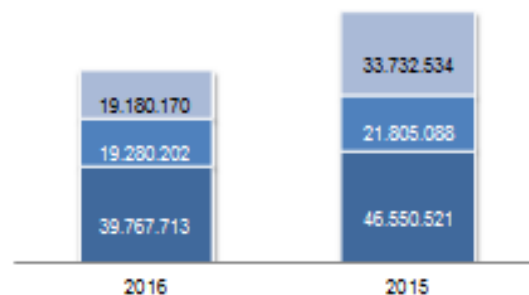
■ Stalna sr. ■ Tekuća sr. ■ Gubitak izn.kap.

Pasiva bilansa stanja 2016 i 2015. godine

Struktura pasive

■ Vl.kapital ■ Dug.obav. ■ Kratk.obav.

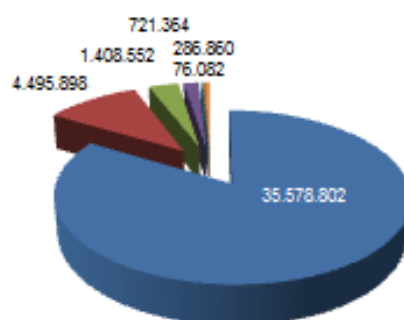

Pregled prosječno korištenih tekućih sredstava u obračunskom periodu 2016. godine. (po veličini)

Red. br.	Pozicija - po veličini	PROSJEČNA TEKUĆA SREDSTVA	%	kt obrtaja	Dani vezivanja
	1	3	4	5	6
1	211 -Kupci u zemlji	35.578.802	83,6%	2,4	155
2	20 -Gotovina i gotovinski ekvivalenti	4.495.898	10,6%	18,7	20
3	15 -Dati avansi	1.408.552	3,3%	59,6	6
4	27 -Potraživanja za PDV	721.364	1,7%	116,4	3
5	Aktivna vremenska razgraničenja	76.082	0,2%	1.103,5	0
6	Ostala tekuća (obitna) sredstva	286.860	0,7%	292,7	1
	PROSJEČNO KORIŠTENNA TEKUĆA SREDSTVA	42.567.557	100,0%	2,0	185

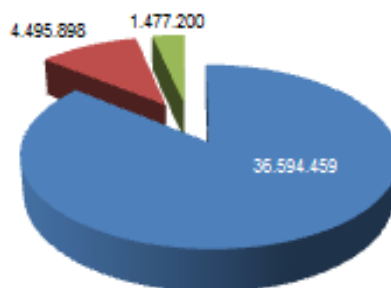
Pregled prosječno korištenih tekućih sredstava u obračunskom periodu 2016. godine. (po strukturi)

Red. br.	Pozicija	PROSJEČNA TEKUĆA SREDSTVA	%	kt obrtaja	Dani vezivanja
	1	3	4	5	6
1	Potraživanja	36.594.459	85,97%	2,3	159
2	Gotovina -novčana sredstva	4.495.898	10,56%	18,7	20
3	Zalihe	1.477.200	3,47%	56,8	6
	PROSJEČNO KORIŠTENNA TEKUĆA SREDSTVA	42.567.557	100,00%	2,0	185

Prosječno korištena tekuća sredstva

- 211 -Kupci u zemlji
- 20 -Gotovina i gotovinski ekvivalenti
- 15 -Dati avansi
- 27 -Potraživanja za PDV
- Aktivna vremenska razgraničenja
- Ostala tekuća (obitna) sredstva

Prosječno korištena tekuća sredstva

- Potraživanja
- Gotovina -novčana sredstva

23. KAPITAL

Kapital društva (vlastita sredstva) na dan 31.12.2016. godine, iznosi: 39.767.713 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine, SMANJENJE za 6.782.808 KM ili 14,6 %.

Na dan 31.12.2016. godine, društvo je kapitalom (vlastitim sredstvima) finansiralo 49,9% raspoložive aktive.
Poželjno je da ovaj pokazatelj nije manji od 50%.

Najveća stavka u kapitalu nalazi se na kontu 32 –Statutarne i druge rezerve, u iznosu od: 43.303.421 KM.
U odnosu na stanje početkom godine, ova pozicija ima POVEĆANJE, za KM ili 0 %.

Druqa po veličini stavka u kapitalu nalazi se na kontu: 340 –Neraspoređena dobit ranijih godina, u iznosu od: 34.991.232 KM.
U odnosu na stanje početkom godine, ova pozicija ima POVEĆANJE, za 30.579.141 KM ili 693,1 %.

24. OBAVEZE (ZADUŽENOST)

Obaveze društva (zaduženost) na dan 31.12.2016. godine, iznose: 38.460.372 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine SMANJENJE za 19.354.091 KM ili 33,5 %.

Na dan 31.12.2016. godine, društvo je obavezama (tuđim sredstvima) finansiralo 48,2% raspoložive aktive.
Poželjno je da ovaj pokazatelj nije veći od 50%.

2.4.1. –Najveće obaveze evidentirane su na kontu 41 –Dugoročni krediti, u iznosu od: 17.245.860 KM, što je 44,8% ukupnih obaveza i 21,6% ukupno raspoloživih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE, za 4.559.228 KM ili 20,9 %.

2.4.2. –Na drugom mjestu po veličini su obaveze iskazane na kontu: 433 –Dobavljači i inostranstvu, u iznosu od: 13.419.696 KM, što je 34,9% ukupnih obaveza i 16,8% ukupno raspoloživih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE, za 14.679.759 KM ili 52,2 %.

2.4.3. –Na trećem mjestu su obaveze evidentirane na kontu: 42 –Kratkoročni dio dugoročnih obaveza, od: 2.463.694 KM, što je 6,4% ukupnih obaveza i 3,1% ukupno raspoloživih sredstava.

U odnosu na stanje početkom godine, ove obaveze imaju SMANJENJE, za 101.411 KM ili 4 %.

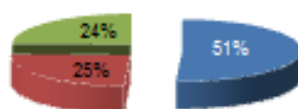
2.4.4. –Zatim slijedi konto: 419 –Ostale dugoročne obaveze, od: 2.034.342 KM, što je 5,3% ukupnih obaveza i 2,6% ukupno raspoloživih sredstava.

-

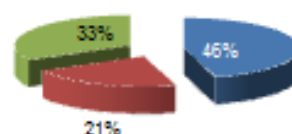
Red. br.	Pozicija	31.12.2016		31.12.2015		INDEKS 2/4*100
		Iznos KM	%	Iznos KM	%	
1	2	3	4	5	6	
1	KAPITAL	39.767.713	49,9%	46.550.521	44,6%	85
2	OBAVEZE	38.460.372	48,2%	55.537.622	53,2%	69
	Dugoročne obaveze	19.280.202	24,2%	21.805.088	20,9%	88
	Kratkoročne obaveze	19.180.170	24,1%	33.732.534	32,3%	57
3	Rezervisanja, razgraničenja i ost.	1.502.435	1,9%	2.276.841	2,2%	66
4	UKUPNA PASIVA	79.730.520	100,0%	104.384.984	100,0%	76

Grafički prikaz strukture pasive (izvora sredstava) 31.12.2016 i 31.12.2015.godine

2016.
■ V.kapital ■ Dug.obav. ■ Kratk.obav.

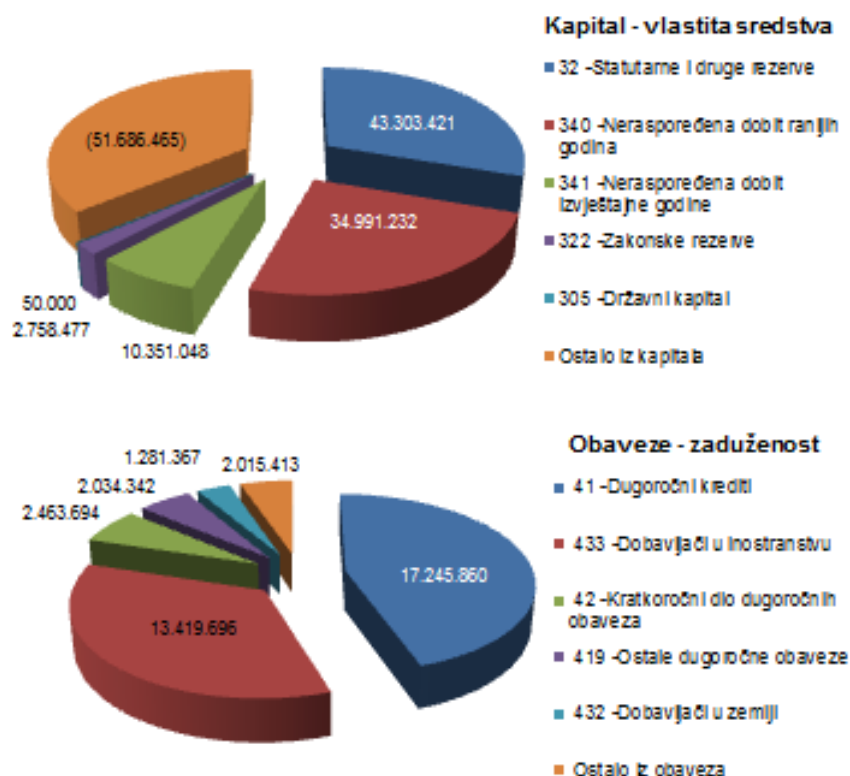
2015.
■ V.kapital ■ Dug.obav. ■ Kratk.obav.

Pregled pozicija PASIVE bilanca stanja, po veličini, na dan 31.12.2016. godine

Red. br.	Pozicija	31.12.2016		
		Iznos KM	%	%
	1	3	4	5
1	32 -Statutarne i druge rezerve	43.303.421	108,9%	54,3%
2	340 -Neraspoređena dobit ranijih godina	34.991.232	88,0%	43,9%
3	341 -Neraspoređena dobit izvještajne godine	10.351.048	26,0%	13,0%
4	322 -Zakonske rezerve	2.758.477	6,9%	3,5%
5	305 -Državni kapital	50.000	0,1%	0,1%
6	Ostalo iz kapitala	(51.686.465)	-130,0%	-64,8%
7	UKUPNO KAPITAL - VLASTITA SREDSTVA	39.767.713	100,0%	49,9%
8	41 -Dugoročni krediti	17.245.860	44,8%	21,6%
9	433 -Dobavljači u inostranstvu	13.419.696	34,9%	16,8%
10	42 -Kratkoročni dio dugoročnih obaveza	2.463.694	6,4%	3,1%
11	419 -Ostale dugoročne obaveze	2.034.342	5,3%	2,6%
12	432 -Dobavljači u zemlji	1.281.367	3,3%	1,6%
13	Ostalo iz obaveza	2.015.413	5,2%	2,5%
14	UKUPNO OBAVEZE - ZADUŽENOST	38.460.372	100,0%	48,2%
15	REZERVISANJA + RAZGRANIČENJA	1.502.435	3,9%	1,9%
	UKUPNO PASIVA	79.730.520		100,0%

Grafički prikaz strukture PASIVA po veličini na dan 31.12.2016

4. IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA -Indirektna metoda

U 2016. godini, zaključno sa 31.12.2016. godine, ukupni PRILIVI gotovine iznose : 4.424.287 KM, u istom periodu ukupni ODLIVI gotovine iznose : 2.567.221 KM, što znači da imamo POVEĆANJE neto gotovine u iznosu: 1.857.066 KM.

4.1. PRILIVI - INDIRECTNI

4.1.1. -U obračunskom periodu 2016. godine, najveći PRILIVI gotovine su: Neto dobit za period, u iznosu od: 10.351.048 KM
U odnosu na isti period prošle godine, ovi prilivi imaju POVEĆANJE, za 8.157.620 KM ili 371,9 %.

4.1.2. -Na drugom mjestu su: Neto prilivi iz osnova Smanjenja potraživanja od prodaje, u iznosu od: 7.780.268 KM
U odnosu na isti period prošle godine, ovi prilivi imaju SMANJENJE, za 3.632.850 KM ili 31,8 %.

4.1.3. -Na trećem mjestu su: Neto prilivi iz osnova kratkoročnih kredita, u iznosu od: 5.507.768 KM
U odnosu na isti period prošle godine, ovi prilivi imaju POVEĆANJE, za 4.745.946 KM ili 623 %.

4.2. ODLIVI - INDIRECTNI

4.2.1. -U obračunskom periodu 2016. godine, najveći ODLIVI gotovine su: Neto odlim iz osnova Smanjenja obaveza prema dobavljačima, u iznosu od: 13.755.864 KM

U odnosu na isti period prošle godine, ovi odlimi imaju SMANJENJE, za 2.746.607 KM ili 16,6 %.

4.2.2. -Na drugom mjestu su: Neto odlimi iz osnova kratkoročnih kredita, u iznosu od: 5.507.768 KM
U odnosu na isti period prošle godine, ovi odlimi imaju POVEĆANJE, za 3.145.946 KM ili 133,2 %.

4.2.3. -Na trećem mjestu su: Neto odlimi iz osnova dugoročnih kredita, u iznosu od: 2.463.694 KM
U odnosu na isti period prošle godine, ovi odlimi imaju SMANJENJE, za 218.897 KM ili 8,2 %.

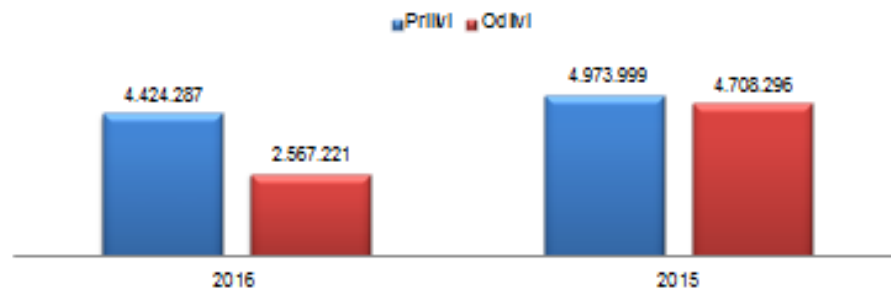
Pregled novčanih tokova po vrstama aktivnosti u 2016. godini - indirektna metoda.

Red. br.	AKTIVNOST	PRILIVI		ODLIVI		RAZLIKA 2 - 4	
		Iznos KM	%	Iznos KM	%		
1	2	3		4	5	6	
1	Neto POSLOVNA	4.424.287	100,0%	-	0,0%	4.424.287	POVEĆANJE
2	Neto ULAGAČKA	-	0,0%	67.900	2,6%	-67.900	SMANJENJE
3	Neto FINANSIJSKA	-	0,0%	2.499.321	97,4%	-2.499.321	SMANJENJE
	UKUPNO	4.424.287	100,0%	2.567.221	100,0%	1.857.066	POVEĆANJE

Pregled novčanih tokova po vrstama aktivnosti u 2015. godini - indirektna metoda.

Red. br.	AKTIVNOST	PRILIVI		ODLIVI		RAZLIKA 2 - 4	
		Iznos KM	%	Iznos KM	%		
1	2	3		4	5	6	
1	Neto POSLOVNA	4.973.999	100,0%	-	0,0%	4.973.999	POVEĆANJE
2	Neto ULAGAČKA	-	0,0%	425.705	9,0%	-425.705	SMANJENJE
3	Neto FINANSIJSKA	-	0,0%	4.282.591	91,0%	-4.282.591	SMANJENJE
	UKUPNO	4.973.999	100,0%	4.708.296	100,0%	265.703	POVEĆANJE

Grafički prikaz gotovinskih tokova po godinama - indirektna metoda

5. POKAZATELJI ANALIZE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Pokazatelj likvidnosti

$$\text{stopa TEKUĆE likvidnosti} = \frac{\text{tekuća sredstva}}{\text{kratkoročne obaveze}} \times 100 =$$

2016 =	$\frac{30.766.894}{19.180.170}$	X 100 =	160,41%	SMANJEN
2015 =	$\frac{54.368.219}{33.732.534}$	X 100 =	161,17%	

Na dan 31.12.2016. za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza, preduzeće je imalo 160,41 KM tekućih sredstava, 31.12.2015. godine, za ovu namjenu imalo je 161,17 KM tekućih sredstava.

Ovaj pokazatelj je SMANJEN u odnosu na prošlu godinu za 0,5%

Smatra se da je omjer tekućih sredstava i kratkoročnih obaveza od 2:1 ili 200% optimalan za većinu preduzeća. Ako preduzeće ima brz obrt zaliha i može naplatiti svoju realizaciju bez problema, ovaj odnos može biti i niži, ali nikako ne bi trebao biti ispod 1:1 ili 100%. Pokazatelj je bolji ako je procenat veći od 100 i ima tendenciju povećanja.

$$\text{stopa UBRZANE likvidnosti} = \frac{\text{novac + potraživanja}}{\text{kratkoročne obaveze}} \times 100 =$$

2016 =	$\frac{29.232.901}{19.180.170}$	X 100 =	152,41%	SMANJEN
2015 =	$\frac{52.795.650}{33.732.534}$	X 100 =	156,51%	

Na dan 31.12.2016. za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza, preduzeće ima 152,41 KM novčanih sredstava i potraživanja, 31.12.2015. godine, za ovu namjenu imalo je 156,51 KM novčanih sredstava i potraživanja.

Ovaj pokazatelj je SMANJEN u odnosu na prošlu godinu za 2,6%

Ovaj pokazatelj bi trebao iznositi minimalno 100% ili više, odnosno kratkoročne obaveze ne bi smjele biti veće od zbiru novca i potraživanja. Mogući su izuzetci, ovisno o djelatnosti. Ovaj pokazatelj uglavnom koriste banke i drugi kreditori, a služi kao upozorenje na opasnost da dužnik neće moći izmiriti svoje obaveze u roku dospijeća. Pokazatelj je bolji ako je procenat veći od 100 i ima tendenciju povećanja.

$$\text{stopa TRENUTNE likvidnosti} = \frac{\text{novac}}{\text{kratkoročne obaveze}} \times 100 =$$

2016 =	$\frac{5.424.431}{19.180.170}$	X 100 =	28,28%	POVEĆAN
2015 =	$\frac{3.567.365}{33.732.534}$	X 100 =	10,58%	

Na dan 31.12.2016.godine za plaćanje svakih 100 KM kratkoročnih obaveza, preduzeće ima 28,28 KM novčanih sredstava 31.12.2015. godine, za ovu namjenu imalo je na raspolaganju 10,58 KM u novčanim sredstvima.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 167,4%

Pokazatelj trenutne likvidnosti je omjer trenutno raspoloživih novčanih sredstava i ukupnih tekućih obaveza. Pokazatelj je bolji ako je procenat veći i ima tendenciju povećanja.

$$\text{stopa finansijske stabilnosti} = \frac{\text{stalna sredstva}}{\text{kapital} + \text{dugoročne obaveze}} \times 100 =$$

$$2016 = \frac{48.963.626}{59.047.915} \times 100 = 82,92\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2015 = \frac{49.998.765}{68.355.609} \times 100 = 73,14\%$$

Na dan 31.12.2016. preduzeće je sa 82,92 KM vlasničkog kapitala i dugoročnih obaveza finansiralo svakih 100 KM stalnih sredstava (dugoročne imovine), 31.12.2015. godine, za ovu namjenu imalo je 73,14 KM.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 13,4%

Ovaj pokazatelj bi trebao iznositi maksimalno 100% ili manje od 100%. Smanjenje ovog pokazatelja je pozitivna tendencija, jer znači da se dio tekuće imovine finansira iz dugoročnih izvora čime se stvaraju pretpostavke za finansijsku stabilnost preduzeća.

Pokazatelj zaduženosti

$$\text{stopa zaduženosti} = \frac{\text{ukupne obaveze}}{\text{ukupna imovina}} \times 100 =$$

$$2016 = \frac{38.460.372}{79.730.520} \times 100 = 48,24\% \quad \text{SMANJEN}$$

$$2015 = \frac{55.537.622}{104.364.984} \times 100 = 53,21\%$$

Na dan 31.12.2016.godine, ukupna imovina finansirana je iz tuđih sredstava sa 48,24% ili sa 38.460.372 KM. 31.12.2015. godine, zaduženost je bila 53,21%.

Ovaj pokazatelj je SMANJEN u odnosu na prošlu godinu za 9,4%

Pokazatelj zaduženosti pokazuje do koje mjere se koristi zaduživanje kao oblik finansiranja, odnosno koji je procenat imovine nabavljen tuđim sredstvima odnosno zaduživanjem. Što je veći omjer duga i imovine, veći je finansijski rizik, a što je manji, niži je finansijski rizik. U pravilu stopa zaduženosti bi trebala biti manja od 50%, ili maksimalno 50%. Pokazatelj je bolji ako je stopa manja i ima tendenciju smanjenja.

$$\text{stopa vlastitog finansiranja} = \frac{\text{glavnica (kapital)}}{\text{ukupna imovina}} \times 100 =$$

$$2016 = \frac{39.767.713}{79.730.520} \times 100 = 49,88\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2015 = \frac{46.550.521}{104.364.984} \times 100 = 44,60\%$$

Na dan 31.12.2016. godine, ukupna imovina finansirana je iz vlastitih sredstava sa 49,88% ili sa 39.767.713 KM. 31.12.2015. godine, vlastito finansiranje je bila 44,6%.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 11,8%

Stopa vlastitog finansiranja govori kojim omjerom vlastito finansiranje učestvuje u poslovanju. Pokazatelj je bolji što je stopa veća od 50% i da ima tendenciju povećanja, jer to znači da se finansiranje vrši vlastitim izvorima više od 50% i ima pozitivnu tendenciju.

stopa pokriva I Zlatno bankarsko pravilo	=	$\frac{\text{glavnica (kapital)}}{\text{stalna imovina}}$	X 100 =		
2016 =		$\frac{39.767.713}{48.963.626}$	X 100 =	81,22%	SMANJEN
2015 =		$\frac{46.550.521}{49.996.765}$	X 100 =	93,11%	

Na dan 31.12.2016. godine, stalna imovina finansirana je iz vlastitih sredstava sa 81,2% ili sa 39.767.713 KM. 31.12.2015. godine, vlastito finansiranje stalne imovine je bila 93,1%.

Ovaj pokazatelj je SMANJEN u odnosu na prošlu godinu za 12,8%

Stopa pokriva I - Zlatno bankarsko pravilo nalaže ročnu usklađenost dijelova aktive i pasive, odnosno zahtjeva finansiranje stalne imovine iz vlastitih izvora. Pokazatelj je bolji ako je procenat veći i ima tendenciju povećanja.

stopa pokriva II Zlatno bilansno pravilo	=	$\frac{\text{glavnica (kapital) + dugoročne obaveze}}{\text{stalna imovina}}$	X 100 =		
2016 =		$\frac{59.047.915}{48.963.626}$	X 100 =	120,60%	SMANJEN
2015 =		$\frac{68.355.609}{49.996.765}$	X 100 =	136,72%	

Na dan 31.12.2016. godine, stalna imovina finansirana je iz vlastitih sredstava i dugoročnih obaveza sa 120,6% ili sa 59.047.915 KM. 31.12.2015. godine, finansiranje stalne imovine iz dugoročnih izvora je bila 136,7%.

Ovaj pokazatelj je SMANJEN u odnosu na prošlu godinu za 11,6%

Stopa pokriva II - Zlatno bilansno pravilo nalaže ročnu usklađenost dijelova aktive i pasive, odnosno zahtjeva finansiranje stalne imovine iz dugoročnih izvora. Vrijednost ovog pokazatelja ne bi trebala biti manja od 100%. Pokazatelj je bolji ako je procenat veći i ima tendenciju povećanja.

Pokazatelj ekonomičnosti

Stopa ekonomičnosti	=	$\frac{\text{ukupan prihod}}{\text{ukupni rashodi}}$	X 100 =		
2016 =		$\frac{87.092.700}{76.741.652}$	X 100 =	113,49%	POVEĆAN
2015 =		$\frac{135.736.978}{133.543.550}$	X 100 =	101,64%	

U 2016. godini, za svakih 100 KM rashoda, preduzeće ostvari 113,49 KM prihoda. U istom periodu prošle godine, za svakih 100 KM rashoda ostvarilo je 101,64 KM prihoda.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 11,7%

Pokazatelj ekonomičnosti mjeri odnos prihoda i rashoda i pokazuju koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu stopa ekonomičnosti bi trebala biti veća od 100%, odnosno što je veća, to se više prihoda ostvari po jedinici rashoda. Pokazatelj je bolji ako je stopa veća i ima tendenciju povećanja.

$$\text{Stopa ekonomičnosti prodaje} = \frac{\text{poslovni prihodi}}{\text{poslovni rashodi}} \times 100 =$$

$$2016 = \frac{83.959.259}{65.591.712} \times 100 = 128,00\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2015 = \frac{134.056.832}{107.598.754} \times 100 = 124,59\%$$

U 2016. godini, za svakih 100 KM poslovnih rashoda, preduzeće ostvari 128 KM poslovnih prihoda. U istom periodu prošle godine, za svakih 100 KM poslovnih rashoda ostvarilo je 124,59 KM poslovnih prihoda.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 2,7%

Pokazatelj ekonomičnosti prodaje mjeri odnos poslovnih prihoda i poslovnih rashoda i pokazuje koliko se prihoda ostvari po jedinici rashoda. U pravilu stopa ekonomičnosti bi trebala biti veća od 100%, odnosno što je veća, to se više prihoda ostvari po jedinici rashoda. Pokazatelj je bolji ako je stopa veća i ima tendenciju povećanja.

Pokazatelj profitabilnosti

$$\text{Bruto marža profita (gubitka)} = \frac{\text{bruto dobit (gubitak)}}{\text{ukupan prihod}} \times 100 =$$

$$2016 = \frac{10.351.048}{87.092.700} \times 100 = 11,89\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2015 = \frac{2.193.428}{135.736.978} \times 100 = 1,62\%$$

U 2016. godini, za svakih 100 KM ukupnog prihoda, preduzeće ostvari 11,89 KM bruto dobiti (gubitka). U istom periodu prošle godine, za svakih 100 KM ukupnog prihoda ostvarilo je 1,62 KM bruto dobiti (gubitka).

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 635,5%

Bruto marža profita (gubitka) stavlja u odnos bruto dobit ili gubitak s ukupnim prihodom. Pokazatelj je bolji ako je stopa veća i ima tendenciju povećanja. U slučaju gubitka stopa je negativna.

$$\text{Bruto marža profita (gubitka) od poslovne aktivnosti} = \frac{\text{dobit (gubitak) od poslovne aktivnosti}}{\text{poslovni prihodi}} \times 100 =$$

$$2016 = \frac{18.367.547}{83.959.259} \times 100 = 21,88\% \quad \text{POVEĆAN}$$

$$2015 = \frac{26.458.078}{134.056.832} \times 100 = 19,74\%$$

U 2016. godini, za svakih 100 KM poslovnih prihoda, preduzeće je ostvarilo 21,88 KM dobiti (gubitka) od poslovne aktivnosti. U istom periodu prošle godine, za svakih 100 KM poslovnog prihoda ostvarilo je 19,74 KM bruto dobiti (gubitka) od poslovne aktivnosti.

Ovaj pokazatelj je POVEĆAN u odnosu na prošlu godinu za 10,8%

Pokazatelj je bolji ako je stopa veća i ima tendenciju povećanja. U slučaju gubitka stopa je negativna.